СТРАТЕГИЈА ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА 2020 – 2025 година

2021 година, Скопје

Стратегија за локален економски развој на Општина Гази Баба, 2020 - 2025

Имплементира: Општина Гази Баба

Изготвил: Сектор за локален економски развој на општина Гази Баба

Издавач: Општина Гази Баба
Архимедова 2, 1000 Скопје,
РС Македонија
contact@gazibaba.gov.mk
www.gazibaba.gov.mk

Автор:
Сашо Трајков,
Раководител на сектор за ЛЕР и ИКР
Општина Гази Баба

Стратегијата за локален економски развој на општина Гази Баба, за периодот 2020 – 2025 година, е подготвена во соработка и партнерство со сите стеикхолдери во општината – жителите на општина Гази Баба, деловните субјекти, институциите на локално, регионално и централно ниво.
Истата е подготовена со согласност и поддршка на Градоначалникот на општина Гази Баба и Совет на Општина Гази Баба.

Репродуцирањето на материјалот на не – комерцијална основа е дозволена само доколку изворот е соодветно потврден.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

352.071.2:005.21(497.711)"2020/25"

ТРАЈКОВ, Сашо
Стратегија за локален економски развој на општина Гази Баба [Електронски извор] : 2020–2025 година / [автор Сашо Трајков]. - Скопје: Општина Гази Баба, 2021

Начин на пристапување (URL):
http://gazibaba.gov.mk/media/PDF/strategii/2020/strategija_ler_OGB_2020_2025.
- Текст во PDF формат, содржи 219 стр., илустр. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 30.12.2021. - Фусноти кон текстот

ISBN 978-9989-2774-4-3

а) Гази Баба (општина) -- Економски развој -- Стратегии -- 2020-2025

COBISS.MK-ID 55956997

СОДРЖИНА

ВОВЕД	6
ПРИНЦИПИ И ФАЗИ НА СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА	7
МЕТОДОЛОГИЈА	8
РЕГИОНАЛНА И ЛОКАЛНА ЕКОНОМИЈА, ДЕМОГРАФИЈА И ОБРАЗОВАНИЕ	12
ЖИВОТНА СРЕДИНА И КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ	73
ПРОСТОРЕН ПЛАН И ОРГАНИЗАЦИЈА НА РЕГИОНОТ, ГРАД СКОПЈЕ И ОПШТИНА ГАЗИ БАБА	89
ИНФРАСТРУКТУРЕН РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА	127
КАПИТАЛНИ СРЕДСТВА НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА	152
ФИСКАЛЕН КАПАЦИТЕТ НА ОГБ	153
SWOT АНАЛИЗА	157
ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ	161
АКЦИОНЕН ПЛАН НА СТРАТЕГИЈАТА	162
РЕКАПИТУЛАР НА АКЦИОНИОТ ПЛАН ПО ФУНКЦИОНАЛНИ ПОДРАЧЈА	209
СПИСОК НА СЛИКИ	212
СПИСОК НА ТАБЕЛИ	215
БИБЛИОГРАФИЈА	216

БЛАГОДАРНОСТ

Општина Гази Баба се заблагодарува на членовите на ЛЕР тимот, на бизнис заедницата и на граѓаните за укажаната поддршка и учеството во изработката на овој стратешки документ.

Слика 1: Граници на територија на општина Гази Баба - Скопје[1]

[1] Карта на општина Гази Баба, Тримакс - 2007 година

1. ВОВЕД

Општина Гази Баба започна нов стратешки циклус во управувањето со донесување на акционен план со проектни решенија со кои ќе делува проактивно на локалниот економски развој за периодот 2018-2022 година. ОГБ проактивно го унапредува својот процес на стратешко планирање на локален економски развој и тоа во три димензии: **методолошки, аналитички и програмски аспект.** Клучно за сите три димензии е дека граѓанинот на ОГБ е на прво место, а сите други аспекти се концентрични поставени согласно потребите на граѓаните на ОГБ.

Целта на овој проект е изработка на стратегија за локален економски развој со акционен план за конкретни проекти.

Се изработија следните стратешки документи:

1. Анализа и оценка на фискален капацитет на ОГБ за периодот 2010 – 2017 година
2. Стратегија за локален економски развој за периодот 2020 – 2025 година
3. Подстратегија за рурален развој за периодот 2020 – 2025 година
4. Економско – социјален и демографски профил на општина Гази Баба за периодот 2002 – 2019 година

Со стратешките документи се овозможи:

1. Активно учество на сите заинтересирани страни во дефинирањето на стратешките насоки и проектни активности на општина Гази Баба за периодот 2020 – 2025 година,
2. Стратешки патоказ и акциони проектни планови за целно и проектно делување на администрацијата во Општина Гази Баба за периодот 2020 – 2025 година,
3. Вградување на современи светски трендови во процесот на изработка на стратегијата за Локален економски развој на општина Гази Баба, 2020 – 2025 година,
4. Почитување на спецификите во РС Македонија и Општина Гази Баба при изработка на стратегијата за Локален економски развој.

2. ПРИНЦИПИ И ФАЗИ ЗА СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ ВО ОГБ

Процесот на изработка на стратешкиот план за ЛЕР на ОГБ се темелеше на следните принципи:

1. Граѓанинот на општина Гази Баба е центарот кој го овозможува и кон кого е насочен локалниот економски развој на општината,
2. Партиципативност на граѓанинот,
3. Одржливост на локалниот економски развој на општина Гази Баба,
4. Инволвираност на сите заинтересирани страни,
5. Консензус од сите заинтересирани страни,
6. Транспарентност на процесот,
7. Активна вклученост на општинската администрација,
8. Интегрирање на финансискиот дел од буџетот на општината со стратешко планирање,
9. Ограниченост на ресурси и фискален капацитет на општина Гази Баба.

Стратешкото планирање за ЛЕР мора да ја признае динамичноста на развојот на ОГБ и поради тоа да обезбеди интегрираност на ЛЕР планирањето со останатите стратешки процеси во ОГБ, а особено со буџетското планирање т.е. финансискиот дел од буџетот.

Во проценките особено корисни беа алатките MFSA и AUDIT развиени од Светска Банка, а кои активно се користат во ОГБ. Овие алатки преставуваа платформа за изработка на повеќе-годишна анализа на социо-економијата на ОГБ, повеќегодишно планирање на капитални проекти, и секако подготовката на стратегијата за локален економски развој и подстратегијата за рурален развој за периодот 2018 – 2022 година.

Процесот на стратешко планирање на економскиот и руралниот развој на општина Гази Баба се базираше на четири главни фази, и тоа:

1. Организирање на процесот на подготовка на стратегијата,
2. Оценка на потребите на локалната економија, и сите останати чинители (stakeholders) кои делуваат и живеат на територијата на општина Гази Баба ,
3. Изработка на стратегијата за локален економски развој и подстратегија за рурален развој,
4. Изработка на акциони планови за имплементација на стратегијата и подстратегијата,

.

3. МЕТОДОЛОГИЈА

Локалниот економски развој е комплексен процес во кој засегнатите страни работат заедно, со цел создавање поволни услови за економски раст и креирање нови работни места. Со помош на овој процес тие треба да воспостават и да одржуваат динамична претприемачка култура, во правец на подобрување на квалитетот на животот на граѓаните на ОГБ.

Изработка на ЛЕР стратегија мора да биде процес кој ќе биде специјално дизајниран и прилагоден на соодветната општина. Секоја национална економија и секоја општина се интегрирани и не можат да се анализираат одвоено но секоја општина си има и свои специфики кои мора да бидат земени во предвид во целиот процес на изработка на ЛЕР стратегија.

Во општина Гази Баба веќе одреден период имплементираме нов пристап кон креирање на економски политики на локално ниво во кој пристап во центарот на стратегиите е граѓанинот.

Во центарот на ЛЕР на ОГБ за 2020-2025 година е граѓанинот на ОГБ. Граѓаните на ОГБ се потенцијалот за работна сила, тие со нивното образование се основа и фактор за конкурентност на бизнисите, тие со повисоко образование се основа за политичка партиципација, тие ги бираат политичките претставници и ги оценуваат и вреднуваат квалитетот на услугите од ОГБ. Конечно, граѓаните на ОГБ преку нивната перцепција за квалитет на живот и среќа ќе ја детерминираат и привлечноста за живеење[2] (liveability of city) во ОГБ (се мери преку стабилност, здравство, култура и животна средина, образование и инфраструктура).

Во оваа ЛЕР стратегија го признаваме и значењето на просторното урбанистичко планирање како основа за постигнување на целите од засебните проекти и како синергија за постигнување на целите од сите проекти во една силно интегрирана просторна заедница на ОГБ.

Ова е пристапот кој ќе го следиме при креирањето на оваа стратегија. Овој пристап се карактеризира со почитување на урбанистичките планови, висок степен на партиципација од страна на граѓаните, нула толеранција за загадувањето на животната средина, зголемена зелена површина по глава на жител, образовани граѓани како основа за конкурентна работна сила и одржлив економски развој.

[2] Види на пример: http://www.eiu.com/site_info.asp?info_name=The_Global_Liveability_Report.

На овој начин се обезбедува продуктивен и конкурентен фактор за производство за бизнисите во ОГБ како и образовани граѓани кои активно партиципираат во политичките циклуси.

Овој методолошки пристап за изработка на ЛЕР стратегија на ОГБ[3] со генерална анализа ги илустрираме на следната стратешка матрица:

- Граѓаните на една локална и национална економија се основен фактор на социо-економско и политичко живеење. Тоа живеење треба да биде со одреден квалитет кој е дефиниран пред се од услугите од јавниот сектор и од општествената одговорност на бизнис заедницата. Бизнис заедницата и граѓаните во една единица на локална самоуправа-ЕЛС ги остваруваат своите цели во просторот на ЕЛС.
- Просторот како фактор на ЛЕР на една ЕЛС е уреден преку просторните планови. Граѓаните на една ЕЛС се основни носители на сите активности во просторот на ЕЛС преку нивната демографска виталност.
- Демографијата на населението на ОГБ е друг важен фактор за одржлив ЛЕР на ОГБ. Граѓаните во современи услови за да може да бидат конкурентни, активно да учествуваат во политичкиот живот и да понудат квалитет на пазарот на работна сила треба да бидат со квалитетно образование и современи вештини.
- Граѓаните треба да се грижат за животната средина и тоа со себе да го понудат и во бизнис секторот. Бизнис сопствениците преку општествена одговорност исто така придонесуваат кон квалитетен живот.

Овој методолошки пристап ќе го надградиме и со методолошкиот пристап на Светска Банка преку алатките „урбана ревизија – URBAN AUDIT и самопроценка на општинските финасии – MFSA".
Во основа на методолошкиот пристап на Светка банка е користењето на двете погоре наведени алатки со цел обезбедување интегриран пристап за одржливо програмирање на капиталните инвестиции на општина Гази Баба.

[3] Методологија и анализа на ЛЕР стратешки пристап за ОГБ, Центар за економски анализи-ЦЕА. 2013г.

MFSA ни дава длабински информации преку историските и тековните анализи на буџетската структура, како и анализи за 5-10 години идни проекции на буџетската структура и финансиската стабилност на општината.

Урбан Аудит ни дава јасна слика и прегледност за сите состојби во просторот и територијата на ОГБ а се однесуваат на демографијата, земјиштето, капиталните објекти на ОГБ, инфраструктурната опременост и инфраструктурните услуги, климатските промени.
Урбан Аудит помага во подобро следење на локалната демографија, подобро управување со земјиштето и детектирањето на потребните инфраструктура и услуги на територијата на ОГБ.

Урбан Аудит претставува **кредибилна, транспарентна и визибилна аналитичка платформа** базирана на индикатори и резултати за инфраструктурно опремување и инфраструктурни услуги за секое населено место поединечно, овозможувајќи поодржливо управување со територијата на општината.
Крајната цел на оваа методологија е одржливо долгорочно програмирање на капиталните инвестиии во услови на финансиската стабилност со валоризирање на развојните можности и подобрување на квалитетот на живот како долгорочна вредност во општината.

Во насока на задржување на финансиската стабилност, се става фокус на различни модели или комбинација од модели во финасирањето на долгоролните капитални инвестиции – стратешко партнерство, директно инвестирање, ко-инвестирање или јавно – приватно партнерство.

Најважната карактеристика на оваа методологија е стимулирање на процесот на консултација со граѓаните и сите заинтересирани чинители во општината.

Преку имплементацијата на погоре наведените комплементарни методологии, подетално ќе се анализираат сите фактори на локалниот развој на ОГБ – човечкиот капитал и демографијата, земјиштето, економската и социјална структура на општината, инфраструктурната опременост и инфраструктурните услуги (јавни и приватни), за да преку СВОТ анализата дојдеме до дефинирање на Визијата на ОГБ и стратешките цели на ОГБ како и акциониот план со конкретните проектни решенија за периодот 2020 – 2025 година.

4. РЕГИОНАЛНА И ЛОКАЛНА ЕКОНОМИЈА, ДЕМОГРАФИЈА И ОБРАЗОВАНИЕ

А. РЕГИОНАЛНО И ЛОКАЛНО ДЕЛОВНО ОПКРУЖУВАЊЕ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 2. Источна индустриска зона во општина Гази Баба[4]

Табела 1: Лична карта на ОГБ[5]

Име, Земја	Општина Гази Баба/ Скопје, Република Македонија
Локација	Координати (41°59’58,72’’ N, 21°27’05,73’’ E), позиција (северна Македонија)
Население	75710
Територија	92 км²; 65 % земјоделско земјиште, 11,3 % шуми, 23,7 % патишта и друго
Буџет	Вкупен годишен буџет 2020 – 17,6 милиони EUR; 38,55 % планирани капитални инвестиции
Адреса	Архимедова 2, 1000 Скопје
Телефон	+389 2 322 66 55
E-mail	contact@gazibaba.gov.mk
Website	www.gazibaba.gov.mk

[4] Датабаза на општина Гази Баба, 2012 година
[5] Датабаза на општина Гази Баба, Бизнис пријателска општина - 2016

Facebook	facebook.com/opstinagazibaba
Twitter	Twitter.com/opstinagazibaba

Најфреквентниот транспортен коридор во ОГБ во овој момент е пан - европскиот коридор 10 (Е75 Југ - Север, Атина - Солун - Скопје - Белград - Загреб - Минхен), но исто така одлична перспектива има и европскиот коридор 8 (Е65 Исток - Запад, Варна - Софија - Скопје - Тирана - Драч).
Главните пазари се пазарите во соседството - Србија, Хрватска, БиХ, Албанија, Бугарија, Грција, како и германскиот пазар и интегрираниот Европски пазар.[6]

Табела 2: Сообраќајни конекции[7]

Автопати	*Коридор X – E75 & Коридор VIII – E65*
Главни патишта	R – 1103, R – 1104, A2 – Скопје, Тетово, Охрид и A1 – Скопје, Велес, Неготино
Железнички линии	Минхен – Љубљана – Загреб – Белград - Скопје – Солун - Атина
Пристаништа	*Пристаништето во Солун, 230км одалечено, Пристаништето во Драч, 297км одалечено Пристаништето во Бар, 352км одалечено*
Аеродроми	15км одалеченост од меѓународниот аеродром во Скопје

Табела 3: Оддалеченост од граничните премини[8]

Србија	51 км
Бугарија	115 км
Грција	161 км
Косово	26 км

Табела 4: Дистанци од ОГБ – Скопје во километри[9]

Белград (Србија)	434
Берлин (Германија)	1675
Будимпешта (Унгарија)	810
Истанбул (Турција)	945
Милан (Италија)	1463
Минхен (Германија)	1396
Сараево (БИХ)	643
Софија (Бугарија)	244
Солун (Грција)	243
Виена (Австрија)	1044
Загреб (Хрватска)	824
Подгорица (Црна Гора)	353
Љубљана (Словенија)	962

6 Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Надворешна трговија, 2016г.
7 Датабаза на сектор за ЛЕР во ОГБ, Бизнис пријателска општина – 2016г.
8 Датабаза на сектор за ЛЕР во ОГБ, Бизнис пријателска општина – 2016г.
9 Датабаза на сектор за ЛЕР во ОГБ, Бизнис пријателска општина – 2016г.

Табела 5: Човечки ресурси во ОГБ[10]

Вкупна работна сила	29127
Стапка на невработеност	5918/29127*100= 20%
Просечна бруто плата	531 € / месечно
Образовна структура	10 % факултетско образование VII/1 или повеќе; 54 % средно образование; 36 % основно образование или пониско
Релевантни училишта и факултети (100 км радиус)	**државен** – Универзитет Свети Кирил и Методиј - Скопје, Универзитет Гоце Делчев – Штип, Државен Универзитет - Тетово **приватен** – Европски Универзитет, ФОН, Американски Колеџ, МИТ, Академија Смилевски, Универзитет на Југоисточна Европа, **државни** – 21 средно училиште, **приватни** - средно училиште Јахја Кемал, средно училиште НОВА

Табела 6: Локална економија[11]

Број на компании	2818
Големина на компании	61,5 % микро, 35 % мали, 2 % средни, 1,5 % големи
Доминантни индустрии	Фармацевтска индустрија, метална индустрија, металургија, FMCG, винска & пивска индустрија, логистичка индустрија, трговија
Најголеми домашни компании	**Алкалоид** (фармацевтска индустрија), **Пивара Скопје** (пиво & безалкохолни пијалоци) , **ФАКОМ** (метална индустрија), **РЕМЕДИКА** (здравствена индустрија), **Европа & Виталиа** (FMCG), **Chateau Камник & Сковин** (винска индустрија), **Промес** (месна индустрија & малопродажба) **КАМ & ТИНЕКС** (малопродажба) **Ариље Метал** (машинска индустрија)
Репрезенти на странски инвеститори	**Duferco Group** – Макстил (металургија, Бразил), **Heineken & Coca Cola HBC** – Пивара Скопје (пиво и безалкохолни пијалоци, Холандија и Грција), **Arcelor Mittal** (металургија, Велика Британија), **SOL Group** – Техногас (гасна индустрија, Италија), **Messer Group** – Messer Вардар Техногас (гасна индустрија, Германија), **Wabtec** МЗТ Скопје (железнички транспорт индустрија, Wabtec Corporation - САД & Wabtec Group – Велика Британија), **Sandoz Group** – ЛЕК (фармацевтска индустрија, Швајцарија), **Mr Bricolage Group** – Mr Bricolage Скопје (малопродажба, Франција), **TE – TO** (енергија, Русија), **MME FAMES** (филмска музика индустрија, Франција), **MERCEDES** – Мак Ауто Стар (малопродажна и сервисна индустрија, Германија)

Табела 7: Гринфилд зона[12]

Гринфилд индустриска зона / Име на локација	Индустриска зона Северна заобиколница
Големина и намена на зоната	2.870.000 м², Б1, Б2, Б5, Г2, Г3, Г4 / Мали комерцијални и деловни намени, големи шопинг малови, хотелски комплекси, лесна незагадувачка индустрија, магацини и стоваришта, дистрибутивни центри, логистика и услуги
Локација	Оддалеченост од центарот на градот - 7 км, сообраќајна поврзаност со А2 – 500м, Е75 – 2,5км, Е65 – 2км, Железница – 3км, пристаништа Солун – 230км, Драч – 297км, Бар – 352км
Постојни објекти	Гринфилд зона
Сопственост на земјиште	50% државна сопственост, 50% приватна сопственост
Инфраструктура	***Има:*** пристапен пат, ***Има***: точки за приклучок на електрична струја, гас и телекомуникации ***Треба да се изгради***: водоснабдителен систем и канализациски систем за отпадни води
Цена на државно градежно неизградено земјиште	• Аукција со електронско надавање, • Почетна цена: 1€ / м², купување или закуп за Г2, Г3, Г4, • Почетна цена: 15 € / м² купување или закуп на Б1,Б2, Б5
Други инвестициски трошоци	• Надомест за уредување на градежно земјиште: 5% од пазарната цена која не изнесува повеќе од 10 €/ м² развиена површина за Г2, Г3, Г4 & Б5

[10] Агенција за вработување, 2016 година и Државен завод за статистика, Макстат база на податоци, 2016 година
[11] Датабаза на сектор за ЛЕР во ОГБ, Бизнис пријателска општина – 2016г.
[12] Датабаза на сектор за ЛЕР во ОГБ, Бизнис пријателска општина – 2016г.

Табела 8: Даноци[13]

ДДВ	18 %
Данок на добивка	10 %
Персонален данок на доход	10 %

Табела 9: Инфраструктурни услуги[14]

Електрична струја	7,5 € /100kWh
Гас	0,47 € /Nm3
Вода	1,07 € /m3
Отпадни води	0,31 € /m3

Табела 10: Стимулации за инвеститори[15]

<table>
<tr><td>Локални стимулации</td><td>• Почетна цена: 1€ / м², купување или закуп за Г2, Г3, Г4,
• Почетна цена: 15 € / м² купување или закуп на Б1,Б2, Б5
• Надомест за уредување на градежно земјиште: 5% од пазарната цена која не изнесува повеќе од 10 €/ м² развиена површина за Г2, Г3, Г4 & Б5</td></tr>
<tr><td>Државни стимулации</td><td>
<table>
<tr><th rowspan="2">TAX</th><th colspan="2">TAX RATES</th></tr>
<tr><th>TIDZs</th><th>Outside TIDZs</th></tr>
<tr><td>Corporate tax</td><td>0% for the first 10 years</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>Personal income tax</td><td>0% for the first 10 years</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>Value added tax</td><td>0%</td><td>18%</td></tr>
<tr><td>Property tax</td><td>0%</td><td>0.1% - 0.2%</td></tr>
<tr><td>Excise taxes</td><td>0%</td><td>5% - 62%</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th rowspan="2">PRODUCT</th><th colspan="2">CUSTOMS DUTY</th></tr>
<tr><th>TIDZs</th><th>Outside TIDZs</th></tr>
<tr><td>Raw materials</td><td>0%</td><td>Up to 15%</td></tr>
<tr><td>Equipment</td><td>0%</td><td>5% - 20%</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

- Лоцирана во срцето на најиндустрискиот дел од градот, општина Гази Баба има долгогодишна традиција во неколку индустриски сектори: фармација, метална индустрија, металургија, прехранбена индустрија, винска индустрија и индустрија за пиво, логистика и трговија.
- Конкурентната локална економија се темели на одличните сообраќајни коридори и поблиските врски до сите урбани центри во регионот на ЈИЕ, на раскрсницата на европските коридори 8 (Е65 Исток - Запад, Варна - Софија - Скопје - Тирана - Драч) и 10 (Е75 Југ - Север, Атина - Солун - Скопје - Белград - Загреб - Минхен), во близина на обиколницата и индустриската зона, на 15 километри од меѓународниот аеродром во Скопје.
- ОГБ - Скопје е синоним за индустријата и бизнисот во скопскиот регион и пошироко во земјата, седиште на најуспешните домашни и странски компании во земјата во неколку водечки индустриски сектори - фармација, металургија, металопреработувачката индустрија, агробизнис

[13] Датабаза на сектор за ЛЕР во ОГБ, Бизнис пријателска општина – 2016г.
[14] Датабаза на сектор за ЛЕР во ОГБ, Бизнис пријателска општина – 2016г.
[15] Датабаза на сектор за ЛЕР во ОГБ, Бизнис пријателска општина – 2016г.

и FMCG, логистичка индустрија, енергетска индустрија, трговијата на големо и мало, индустријата за автомобилски делови и здравствената индустрија.

- Многу гринфилд можности за потенцијалните домашни и странски инвеститори, многу дигитални електронски услуги и партнерски пристап како ефикасен и ефективен начин за поддршка на деловната заедница во ОГБ, како и инвеститорската заедница.

- Конкурентските услови со веќе вклучена клучна инфраструктура, одлични инфраструктурни услуги во однос на транспортот, енергијата, телекомуникациите, комуналните услуги, во близина на главните пазари во регионот, во близина на пристаништата во Солун, Драч, Бар и Бургас, и секако многу стимулативни економски мерки.

- Во конкуренција со други центри на ЈИЕ за иновативни технологии и индустрии како што се автомобилската индустрија, информатичките и комуникациските технологии - ИКТ, фармацевтската и медицинската технологија, биотехнологијата, агробизнисот и прехранбената индустрија, машинската и преработувачка индустрија, енергетиката, градежништвото и минералните суровини, предноста на Општина Гази Баба е нејзината специфична локација - порта на север и југ, исток и запад преку сообраќајните и транспортните коридори 8 и 10, развиената економска инфраструктура и долгогодишната традиција на домашни и странски инвестиции. Поради тоа, Општина Гази Баба е признаена како идеална локација за развој на високотехнолошки индустрии, модерни услужни компании, производствена и прехранбена индустрија во земјата.

- Бруто домашниот производ на Република Макеоднија во периодот 2006 – 2015[16]:
  - ✓ Во периодот 2006 – 2015 година БДП на РМ е зголемен од 334.840.000.000,00 денари во 2006 година на 558.954.000.000,00 денари во 2015 година;
    - Пораст на БДП на РМ од 67% во периодот 2006 – 2015 година;
  - ✓ Во истиот период, 2006 – 2015 година, БДП на РМ по глава на жител е зголемен од 164.119,00 денари во 2006 година, на 269.996,00 денари во 2015 година;
    - Пораст на БДП на РМ по глава на жител од 64,5% во периодот 2006 – 2015 година;

Слика 3: Бруто домашен производ на Република Македонија, 2006 – 2015г.[17]

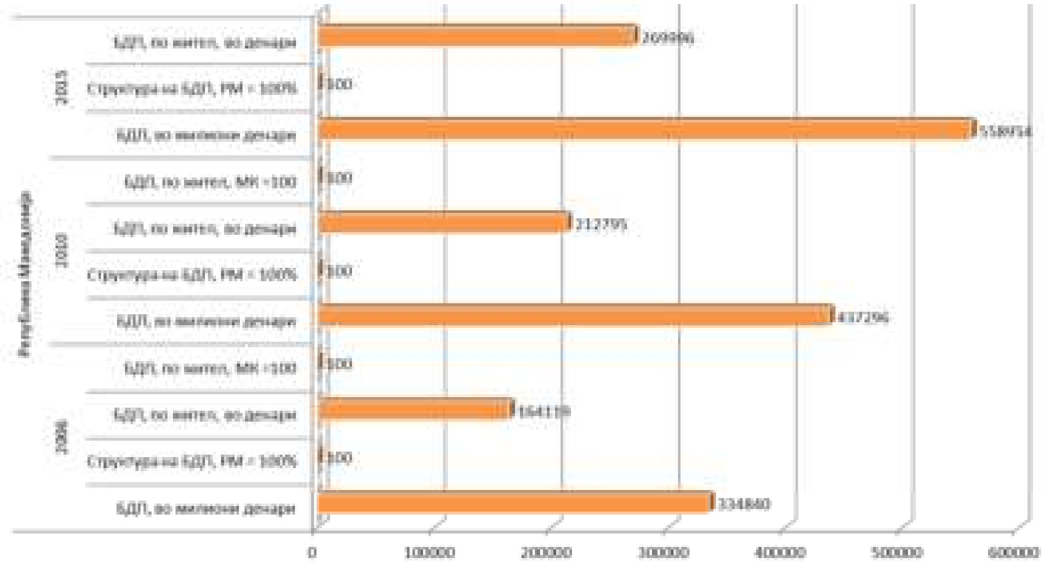

[16] Државен завод за статистика во РС Македонија, Макстат база на податоци – БДП, 2006 – 2015 година

[17] Државен завод за статистика во РС Македонија, Макстат база на податоци – БДП, 2006 – 2015 година

- Бруто домашниот производ во Скопскиот плански регион во периодот 2006 – 2015[18]:
  - ✓ БДП во скопскиот плански регион се движи од 42% од БДП на РМ во 2006 година на 43% од БДП на РМ во 2015 година;
  - ✓ БДП во скопскиот плански регион се зголемил од 157.696.000.000,00 денари во 2006 година, на 239.584.000.000,00 денари во 2015 година;
  - ✓ Пораст на БДП во скопскиот плански регион од 52% во периодот 2006 – 2015 година;
  - ✓ БДП во скопскиот регион по глава на жител се движи од 267.075,00 денари во 2006 година, до 386.876,00 денари во 2015 година;
  - ✓ Пораст на БДП во скопскиот регион по глава на жител од 44% во периодот 2006 – 2015 година;
  - ✓ И понатаму скопскиот плански регион, каде припаѓа и општина Гази Баба, има доминантна улога во националната економија и креирањето на новосоздадената вредност во Република Македнинија**;**

Слика 4: Бруто домашниот производ според учеството на регионите во неговото создавање во РС Македонија, 2006 – 2015г.[19]

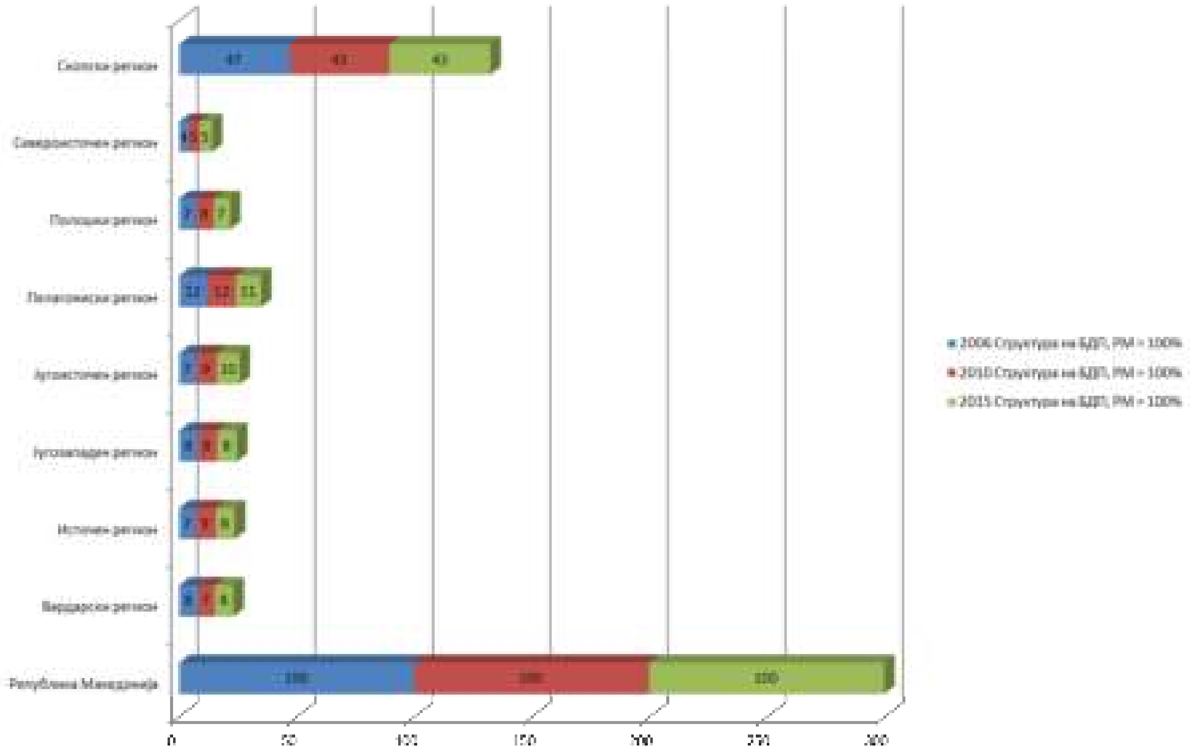

[18] Државен завод за статистика во РС Македонија, Макстат база на податоци – БДП, 2006 – 2015 година
[19] Државен завод за статистика во РС Македонија, Макстат база на податоци – БДП, 2006 – 2015 година

Слика 5: БДП по жител во Скопски плански регион, 2006 – 2015г.[20]

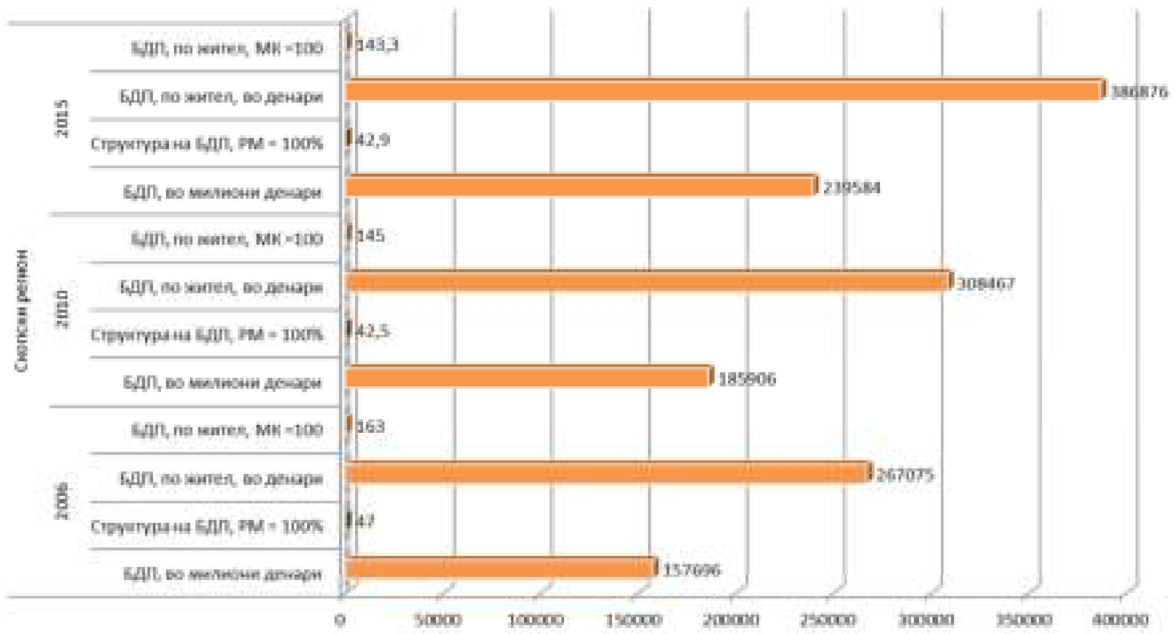

➲ Според евиденцијата на Централниот регистар на Македонија, во 2016 година на територијата на општината има 2818 регистрирани фирми, додека според евиденцијата на Државниот завод за статистика на Република Македонија, во 2016 година на територијата на општина Гази Баба има 2745 регистрирани фирми.

Слика 6: Активни деловни субјекти по големина во РМ, Скопје и ОГБ, 2015 и 2016г.[21]

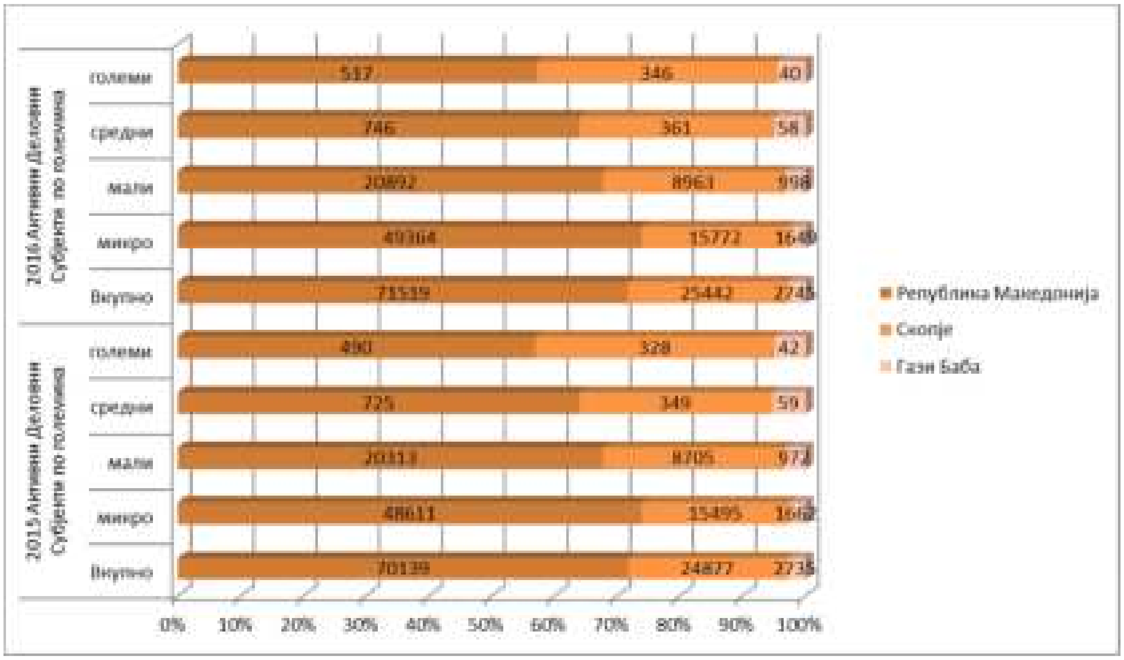

20 Државен завод за статистика во РС Македонија, Макстат база на податоци – БДП, 2006 – 2015 година

21 Државен завод за статистика во РС Македонија, Макстат база на податоци – Деловни субјекти, 2015 и 2016 година

- Општина Гази Баба е индустриски, едукативен и комуникациски центар на Град Скопје.
  - ✓ Четири факултети - Природно-математичкиот факултет, Факултетот за земјоделство и храна, Факултетот за шумарство, Факултетот за ветеринарство при Државниот универзитет "Свети Кирил и Методиј " - Скопје,
  - ✓ Еден приватен универзитет -" ФОН ",
  - ✓ 11 основни училишта со 3 подрачни основни училишта,
  - ✓ Едно училиште за деца со посебни потреби,
  - ✓ Пет средни училишта,
  - ✓ Еден дом за средношколци,
  - ✓ Еден студентски дом,
  - ✓ Една приватна општа болница,
  - ✓ Една приватна офталмолошка болница,
  - ✓ Една поликлиники,
  - ✓ Една здравствена станица
  - ✓ Голем број на примарни здравствени организации, аптеки, филијали на банки и пошти.
- Од вкупната површина на ОГБ, 65% (источен, југозападен и јужен дел на општината) е земјоделско земјиште со неколку ридови, а остатокот од областа ја опфаќа Парк шумата Гази Баба (северниот дел на општината), локалитетот Камник (централно дел од општината) и планинскиот дел на Скопска Црна Гора (источен дел на општината).
- На исток-запад територијата на ОГБ се протега на површина од 10 км, а на север-југ 15 км.
- Просечната температура на околината е + 12.2C°.
- Минималната апсолутна годишна температура е -22.2C°,
- Максималната апсолутна годишна температура е + 40C °.
- Според пописот од 2002 година, општината има 72.617 жители и е една од најголемите во градот Скопје и во рамките на Република Македонија. Демографската структура на ОГБ по етничка припадност е: Македонци 73,5%, Албанци 17,3%, Срби 2,9%, Роми 2,9%, Турци 0,8%, Власи 0,3%, Бошњаци 1,0%, и други 1,3%. Просечната возраст на популацијата е 35.4 години, до 20 години се 27.4% од вкупното население на ОГБ, до 40 години се 58.6% од вкупното население на ОГБ, повеќе од 60 години се 14.4% од вкупното население на ОГБ.

В. ЛОКАЛНА ЕКОНОМИЈА

а. Структура на локалната економија:

➲ **Земјиштето, просторот и животната средина**

- ГУП 2012 – 2022;
    - Детални урбанистички планови;
        - Систем на Е-Урбанизам во развојот на ДУП;
            - Интероперабилност со институциите одговорни во развојот на ДУП;
        - Вкупно донесеи 70 ДУП во период 1990 - 2014 година;
            - 48 ДУП за населените места;
            - 19 ДУП за индустријата;
            - 2 АУП за индустријата;
            - 1 ЛУПД за индустријата;
    - Простор организиран во 27 градски четврти;
        - Од 2014 до 2018 година градот Скопје има донесено 10 регулациони планови за четврт;
            - СИ 01; С 17; С 19; СИ 04; СИ 06; СИ 08; ССИ 08; С 26; СИ 03; СИ 07;
        - Од 2014 - 2018 година општина Гази Баба има донесено 10 ДУП - ови за градска четврт;
            - ЦС 11 блок 05; ЦС 11 блок 01; ЦС 11 блок 02; ЦС 11 блок 07; ЦС 09; СИ 05; СИ 10; С 17 блок 01; СИ 07; СИ 04 блок 03;
    - Зонско планирање;
        - Процентуално дефинирање на урбаните намени на просторот во четвртите;
        - Поголема флексибилност на капиталот во просторот на четвртите;
- Државно неизградено градежно земјиште
    - Програма за отуѓување и долгорочен закуп на државно градежно неизградено земјиште преку јавно електронско наддавање;
    - Отуѓување и долгорочен закуп на државно градежно неизградено земјиште преку непосредна спогодба;
- Легализација и приватизација на градежно изградено земјиште;
    - Вкупно доставени 19846 барања за легализација, период 2011 – 2018 година;
        - Легализирани 9400 барања во период 2011 – Август 2020 година
- Животна средина
    - Оценка на влијанието врз животната средина
    - Претоварни станици за градежен, комунален и органски отпад
    - Зони за депонирање на електронски отпад
    - Зони за депонирање на медицински отпад

➲ **Инфраструктурен развој на ОГБ**

- Двостепена територијална организација во надлежностите за развој на инфраструктурата
- Град Скопје одговорен за примарните коридори
- Општина Гази Баба одговорна за секундарните и локалните коридори
    - Сообраќајна инфраструктура
    - Комунална инфраструктура
    - Енергетска инфраструктура
    - Телекомуникациска инфраструктура

- **Индустријата** – металуршка, фармацевтска, прехрамбена, пивска и винска, логистичка, ИТ, здравствена, трговија на големо и мало, како и сервисна индустрија;
  - Инфраструктурно ревитализирање на Индустриските зони – во соработка со Влада на РМ, град Скопје и Стопанските комори;
    - Индустриски парк Железара
    - Индустриски парк МЗТ
    - Источна Индустриска зона
    - Индустриска зона – Северна заобиколница (во процес на инфраструктурен развој)
  - Човечки капитал
    - Дуални тренинг центри за развој на вештини на човечкиот капитал
    - Активни мерки за вработување
    - Воспоставување на локална берза на човечки капитал

- **Смарт сити развој**

  - Дигитализација на општинските услуги
    - Е-одобрение за градење
    - Е-Урбанизам
    - ГИС на ОГБ
    - East Gate проект
    - Интелигентно управување со јавното улично осветлување
    - Обновливи извори на енергија – Фотоволтаична централа и фотоволтаични панели на крововите на зградите
  - Иновативен центар на ОГБ (во процес на проектен развој)

- **Рурален Развој и Туризам**
  - Инфраструктурно опремување – водоводни системи, системи за отпадни води со пречистителни станици, претоварни станици за цврст отпад
  - Унапредување на земјоделието во општина Гази Баба
    - Унапредување на земјоделската активност кај фармерите и семејните земјоделски стопанства
    - Подобрување на земјоделската механизација
    - Консолидација на земјоделското земјиште
  - Спортско рекреативни центри
  - Мали сместувачки и угостителски капацитети
  - Планинарски дом на Скопска Црна Гора
  - Рекреативна и туристичка зона – Скопска Црна Гора

b. ИКТ Инфраструктурно опкружување и деловни субјекти во општина Гази Баба

Слика 7: Телекомуникациска мрежа во Македонија, 2016 година[22]

- **Најдобра телекомуникациска мрежа** во регионот – 100 % дигитализација на системот;
- **Водечки мултинационални добавувачи** на хардвер и софтвер (Microsoft, HP, IBM) имаат услуги за продажба и техничка поддршка;
- Недостиг на IT вештини во западноевропските економии и растечки тренд за **outsource услуги** – Македонија и Скопје се вашето решение;
- На располагање **одлично едуциран персонал** по конкурентна цена;
- Иницирани **процедури за стандардизација и осигурување на квалитетот**;

[22] Агенција за странски директни инвестиции и промоција на извозот, 2016 година

Табела 11: Структура на активни деловни субјекти по големина во општина Гази Баба, Скопје и РМ, 2015 и 2016г.[23]

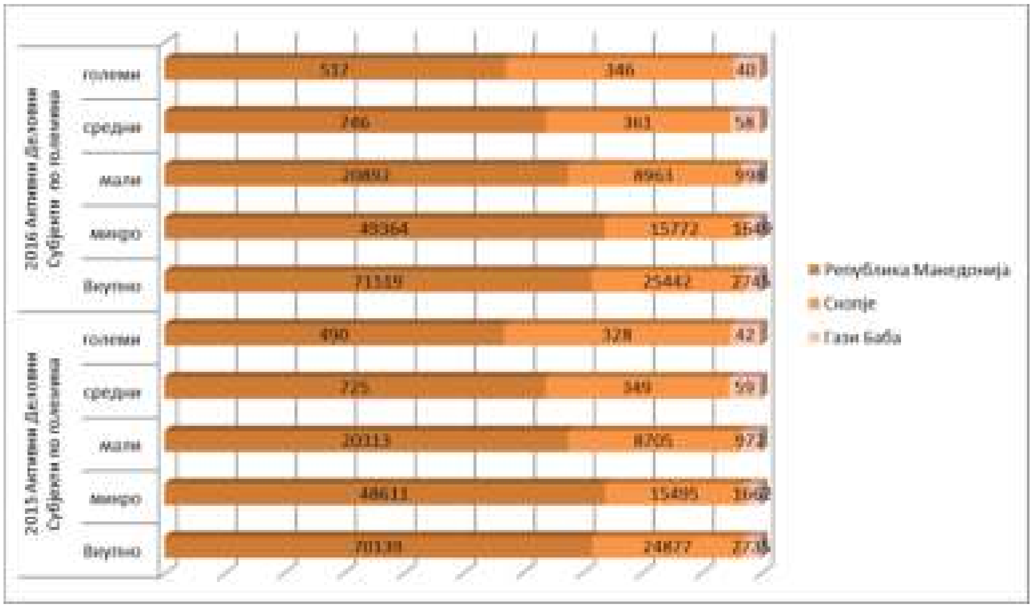

- Пораст на вкупниот број на компании во ОГБ во 2016 во однос на 2015 година за 10 компании;
- Микро компаниите се намалиле за 13 компании во 2016г. во однос на 2015г.;
- Малите компании во 2016г. во однос на 2015г. пораснале за 26 компании;
- Средните и големите компании во 2016г. во однос на 2015г. се намалиле за 1 односно 2 компании;

Табела 12: Активни, Новосоздадени и Згаснати Претпријатија во РМ во 2015 година[24]

	2015 - РМ		
	Активни фирми	Нови фирми	Згаснати фирми
Вкупно	67036	6877	6249
Б Рударство и вадење на камен	173	9	13
В Преработувачка индустрија	7639	836	715
Г Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	160	32	18
Д Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	288	19	34
Ѓ Градежништво	4429	497	431
Е Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	23843	2111	2232
Ж Транспорт и складирање	5820	467	458
З Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	4535	788	687
Ѕ Информации и комуникации	1524	209	121
И_X_И642 Финансиски дејности и дејности на осигурување (без класа 64.20)	407	38	29
Ј Дејности во врска со недвижен имот	516	29	38
К Стручни, научни и технички дејности	6261	606	381
Л Административни и помошни услужни дејности	1553	164	149
М Образование	1098	77	32
Н Дејности на здравствена и социјална заштита	3313	126	75
Њ Уметност, забава и рекреација	1212	213	142
О Други услужни дејности	4265	656	694

- Бројот на новосоздадени наспроти згаснати фирми во РМ во 2015г. расте повеќе, или за повеќе од 600 компании;
- Најмногу новосоздадени и згаснати фирми имаме во секторот трговија на големо и мало – 2111 нови и 2232 згаснати фирми;
- Значаен пораст, речиси за 2 пати на новосоздадени фирми наспроти згаснати имаме во секторот ИТ, стручни, научни и технички дејности, образование и уметност, забава и рекреација, здравствениот сектор;
- Благ пораст во преработувачката индустрија, градежништво, угостителство и хотелиерство,
- Негативен тренд (повеќе згаснати од новосоздадени фирми) имаме во секторите – Дејности во врска со недвижен имот и услужните дејности;

[23] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – деловни субјекти, 2015 и 2016 година
[24] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – деловни субјекти, 2015 година

Табела 13: Новоосновани деловни субјекти во ОГБ, 2018 и 2019г.[25]

	Индустрија / Дејност	2018	2019	2019 vs 2018	Вкупно
1	ГРАДЕЖНИШТВО	22	28	127%	50
2	ДЕЈНОСТИ ВО ВРСКА СО НЕДВИЖЕН ИМОТ	2	4	200%	6
3	ДЕЈНОСТИ НА ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	2	4	200%	6
4	ДРУГИ УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ	22	19	86%	41
5	ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	3	6	200%	9
6	ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	9	5	56%	14
7	ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА	19	13	68%	32
8	ОБРАЗОВАНИЕ	6	2	33%	8
9	ПРЕРАБОТУВАЧКА ИНДУСТРИЈА	27	31	115%	58
10	РУДАРСТВО И ВАДЕЊЕ НА КАМЕН	1		0%	1
11	СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА; ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ, УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ОКОЛИНАТА	1	2	200%	3
12	СНАБДУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА, ГАС, ПАРЕА И КЛИМАТИЗАЦИЈА	1	3	300%	4
13	СТРУЧНИ, НАУЧНИ И ТЕХНИЧКИ ДЕЈНОСТИ	21	17	81%	38
14	ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ	19	32	168%	51
15	ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И ТРГОВИЈА НА МАЛО; ПОПРАВКА НА МОТОРНИ ВОЗИЛА И МОТОЦИКЛИ	64	53	83%	117
16	УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	5	6	120%	11
17	ФИНАНСИСКИ ДЕЈНОСТИ И ДЕЈНОСТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	2	1	50%	3
	Вкупно	**226**	**226**	**100%**	**452**

- Бројот на новосоздадени фирми во ОГБ во 2019г. vs. 2018г. е на исто ниво, по 226 новосоздадени компании во двете години;
- Позитивен тренд на новосоздадени фирми во 2019г vs. 2018г имаме во секторите:
  - Транспорт и складирање – пораст од 13 нови компании;
  - Градежништво – пораст од 6 компани;
  - Преработувачка индустрија – пораст од 4 компании;
- Негативен тренд на новосоздадени фирми во 2019г vs. 2018г имаме во секторите:
  - Трговија на големо и мало – намалување од 9 компании;
  - Сместување и сервисни дејности со храна – намалување од 6 компании;
  - Стручни,научни и технички дејности – намалување од 4 компании;
  - Други услужни дејности – намалување од 3 компании;
- Позитивен тренд од 3 компании вкупно за 2019 и 2018г., 452 новосоздадени компании наспроти 449 згаснати компании;

[25] Датабаза на ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2020г.

Табела 14: Згаснати деловни субјекти во ОГБ, 2018 и 2019г.[26]

	Индустрија / Дејност	2018	2019	2019 vs 2018	Вкупно
1	ГРАДЕЖНИШТВО	11	14	127%	25
2	ДЕЈНОСТИ ВО ВРСКА СО НЕДВИЖЕН ИМОТ		2		2
3	ДЕЈНОСТИ НА ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	5		0%	5
4	ДРУГИ УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ	12	6	50%	18
5	ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	2	3	150%	5
6	ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	6	3	50%	9
7	ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА	17	20	118%	37
8	ОБРАЗОВАНИЕ				
9	ПРЕРАБОТУВАЧКА ИНДУСТРИЈА	19	26	137%	45
10	РУДАРСТВО И ВАДЕЊЕ НА КАМЕН		1		1
11	СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА; ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ, УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ОКОЛИНАТА	4	3	75%	7
12	СНАБДУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА, ГАС, ПАРЕА И КЛИМАТИЗАЦИЈА	2	1	50%	3
13	СТРУЧНИ, НАУЧНИ И ТЕХНИЧКИ ДЕЈНОСТИ	11	14	127%	25
14	ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ	33	27	82%	60
15	ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И ТРГОВИЈА НА МАЛО; ПОПРАВКА НА МОТОРНИ ВОЗИЛА И МОТОЦИКЛИ	84	118	140%	202
16	УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	2	1	50%	3
17	ФИНАНСИСКИ ДЕЈНОСТИ И ДЕЈНОСТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	1	1	100%	2
	Вкупно	**209**	**240**	**115%**	**449**

- Бројот на згаснати фирми во ОГБ е за 31 компанија поголема во 2019г. vs. 2018г. ;
- Растечки тренд на згаснати фирми во 2019г vs. 2018г имаме во секторите:
  - Трговија на големо и мало – пораст од 34 згаснати фирми;
  - Преработувачка индустрија – пораст од 7 згаснати компании;
  - Градежништво – пораст од 3 згаснати компани;
  - Сместување и сервисни дејности со храна – пораст од 3 згаснати компании;
  - Стручни,научни и технички дејности – пораст од 3 згаснати компании;
- Опаѓачки тренд на згаснати фирми во 2019г vs. 2018г имаме во секторите:
  - Транспорт и складирање – намалување од 6 згаснати компании;
  - Други услужни дејности – намалување од 6 згаснати компании;
  - ИТ – намалување од 3 згаснати фирми;

[26] Датабаза на ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2020г.

Табела 15: Структура на активни деловни субјекти по сектори во општина Гази Баба, Скопје и РМ, 2016г.[27]

	РМ	РМ %	СК	СК %	ОГБ	ОГБ %
Вкупно	71519	100%	25442	100%	2745	100%
Земјоделство, шумарство и рибарство	2749	3,8%	186	0,7%	40	1,5%
Рударство и вадење на камен	189	0,3%	58	0,2%	5	0,2%
Преработувачка индустрија	7967	11,1%	2385	9,4%	**350**	**12,8%**
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	165	0,2%	107	0,4%	12	0,4%
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад; санација на околината	271	0,4%	74	0,3%	11	0,4%
Градежништво	4747	6,6%	1754	6,9%	**190**	**6,9%**
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	23716	33,2%	7336	28,8%	**960**	**35,0%**
Транспорт и складирање	5829	8,2%	1845	7,3%	**369**	**13,4%**
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	4627	6,5%	1276	5,0%	119	4,3%
Информации и комуникации	1618	2,3%	1073	4,2%	73	2,7%
Финансиски дејности и дејности на осигурување	440	0,6%	245	1,0%	12	0,4%
Дејности во врска со недвижен имот	552	0,8%	332	1,3%	30	1,1%
Стручни, научни и технички дејности	6618	9,3%	3423	13,5%	**168**	**6,1%**
Административни и помошни услужни дејности	1650	2,3%	1023	4,0%	80	2,9%
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	267	0,4%	129	0,5%	3	0,1%
Образование	1149	1,6%	444	1,7%	34	1,2%
Дејности на здравствена и социјална заштита	3298	4,6%	1060	4,2%	90	3,3%
Уметност, забава и рекреација	1305	1,8%	610	2,4%	46	1,7%
Други услужни дејности	4362	6,1%	2082	8,2%	153	5,6%

- Економската структура на општина Гази Баба во 2016 година, главно се базира на неколку носечки сектори:
  - Трговијата на големо и мало, поправка на моторни возила и мотоцикли, се уште е најдоминантен сектор, со **35%** учество во економската структура на општина Гази Баба;
  - Транспорт и складирање, или т.н. логистичка индустрија учествува со **13,4%** во економската структура на општина Гази Баба;
  - Преработувачка индустрија, со **12,8%** учество во економската структура на општина Гази Баба;
  - Градежништвото како сектор во економската структура на општина Гази Баба учествува со **6,9%**;
  - Стручни, научни и технички дејности учествуваат со **6,1%** во економската структура на општина Гази Баба;
  - Хотелиерството и угостителството учествуваат со **4,3%** во економската структура на општина Гази Баба;
  - Таканаречените репрезенти на knowledge и smart економијата (ИТ, здравствен сектор, секторот на забава, рекреација и уметност, образование, енергетскиот сектор) се уште имаат релативно мало учество во економската структура на општина Гази Баба;

[27] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – деловни субјекти во ОГБ, 2016г.

c. ИНДУСТРИСКИ ЗОНИ ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 8 : Индустриски комплекс Железара во општина Гази Баба, 2018 година[28]

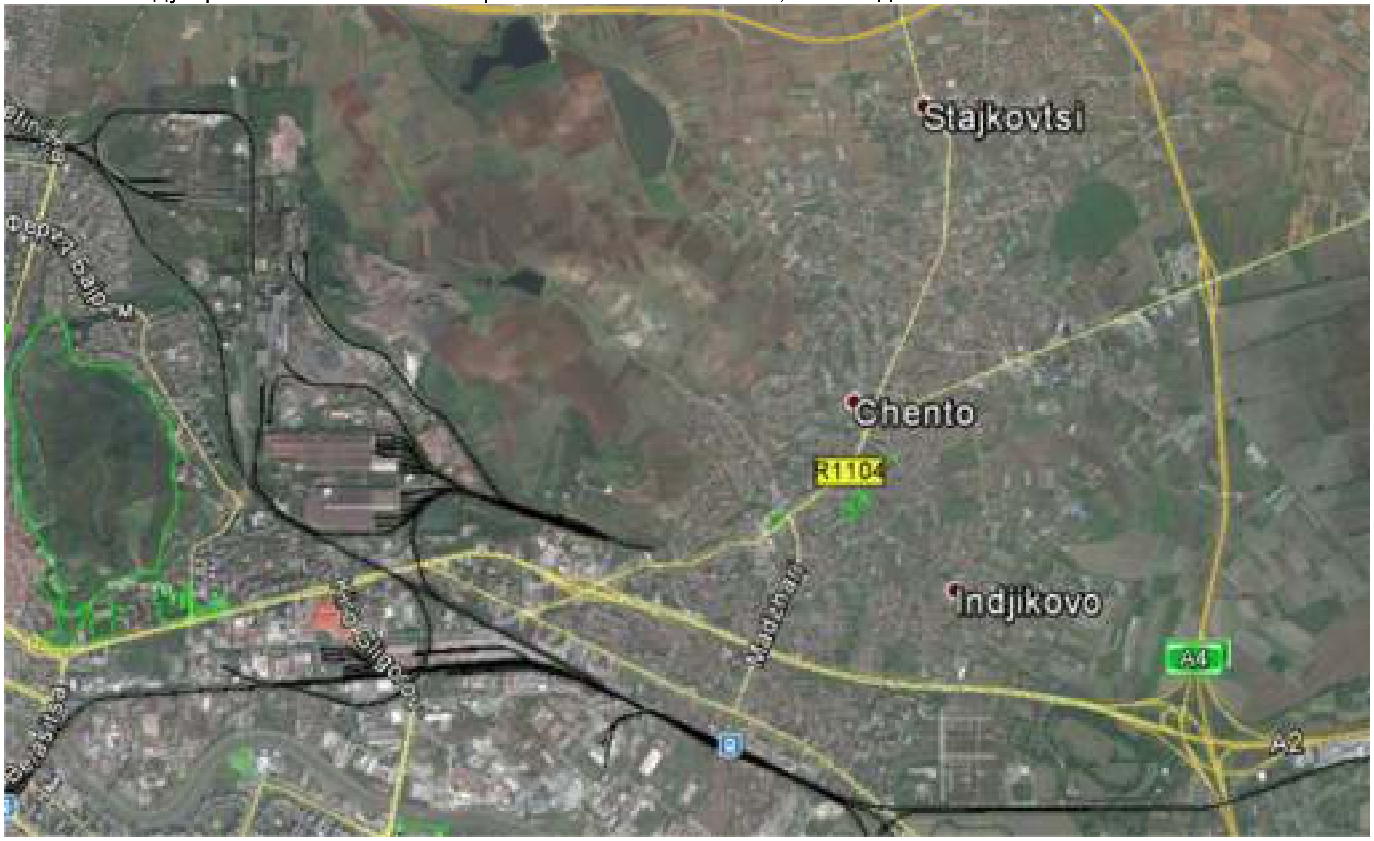

Индустриска зона – ЖЕЛЕЗАРА

- Основана во 1968 како металургиски комплекс;
- Комплетно изградена инфраструктура;
- Железничка и сообраќајна поврзаност со коридорите 8 и 10;
- Енергетска мрежа и Гасоводен цевковод поврзан со зоната;
- Повеќе од 26 компании лоцирани во зоната – како Arcelor Mittal, Макстил Duferco….;
- Вработени повеќе од 4000 работници во зоната;
- Главно извозно ориентирани компании;
- Проблем со управување и одржување на комуналната, сообраќајната, енергетската и гасната инфраструктура;
- Пробивање на булеварот Хрватска и поврзување со булеварот Христијан Тодоровски Карпош;

[28] Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Google Earth, 2018г.

Слика 9 : Источна индустриската зона во општина Гази Баба, 2018 година[29]

Источна индустриска зона

- Основана пред седум децении;
- Изградена комунална, сообраќајна, енергетска и гасоводна мрежа;
- Одлична железничка и патна поврзаност со патните коридори А2 и А4;
- Лоцирани повеќе од 60% од компаниите во ОГБ;
- Бренд компании од FMCG, фармација, логистика, металопреработувачка индустрија, трговија на мало и големо : Пивара Скопје, Алкалоид, Европа, и други;,
- Производствени компании главно извозно ориентирани компании;
- Проблеми со управување и одржување на инфраструктурата во индустрискиот парк МЗТ;
- Потреба од проширување на улица Перо Наков до степен на булевар;
- Потреба од изградба на булеварот Индустриска со цел побрз транспорт на компаниите од зоната;

[29] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР, Google Earth 2018г

Слика 10 : Индустриска зона на Северната заобиколница, општина Гази Баба, 2016г.[30]

Индустриска зона Северна Заобиколница

- Нова гринфилд зона распространета на 284 ха од двете страни на заобиколницата, помеѓу клучка Хиподром и клучка Арачиново;
- Фокус на лесна незагадувачка индустрија, логисточка и транспортна индустрија, бизнис и трговија;
- Зоната ќе биде органазирана во 17 блокови;
- 10 блокови за лесна индустрија, дистрибутивни центри, магацини, стоваришта и транспортни терминали;
- 7 блока за бизнис и трговија, шопинг молови и хотелски комлекс;
- Низ зоната поминува гасоводен примарен цевковод;
- На само 7 км оддалеченост од аеродромот и центарот на градот;
- Брз пристап до пазарите во соседните земји;
- Одлична сообраќајна поврзаност со транспортните коридори8 и 10;
- Потреба од изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура во зоната;
- Почетна цена за ДГНЗ од 1 Евро/ м² и Надомест за уредување на градежно земјиште со цена од 0,05 % од пазарната за м²;

[30] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР, ДУП за северна индустриска зона во ОГБ 2016г

d. ЛОКАЛНАТА ЕКОНОМИЈА НА ОГБ НИЗ БРОЈКИ

Слика 11: Финансиските резултати на 107 големи и средни компании во општина Гази Баба, 2016 и 2017 година, во мкд денари[31]

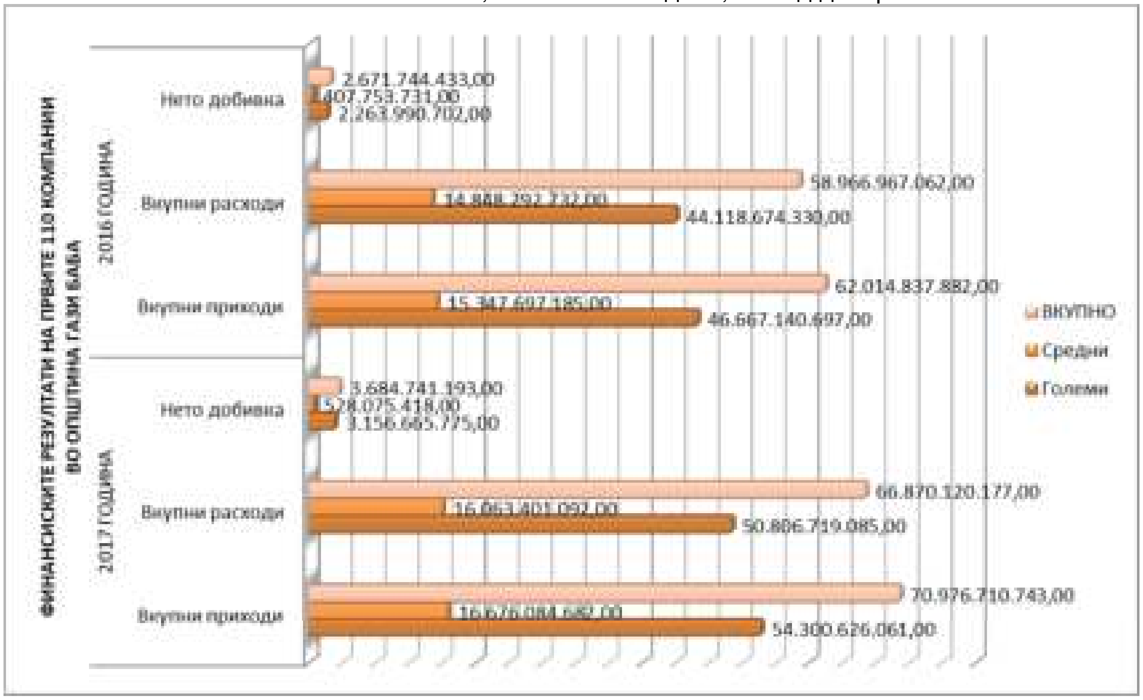

Слика 12: Финансиските резултати 2017 vs. 2016 на 107 големи и средни компании во општина Гази Баба, 2016 и 2017 година[32]

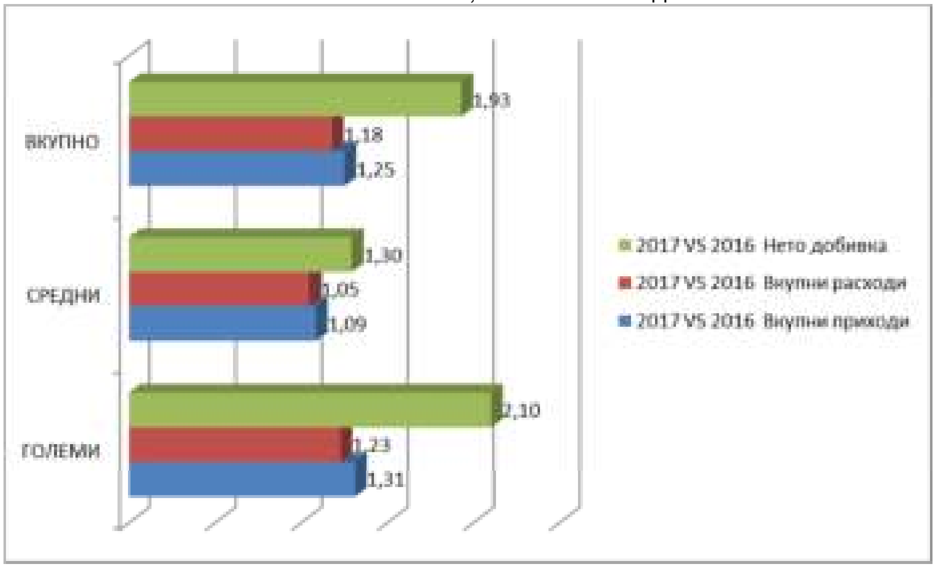

31 Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР, Бизнис мрежа -Таргет Груп, 2016 и 2017г.
32 Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР, Бизнис мрежа -Таргет Груп, 2016 и 2017г

Табела 16: ПРИХОДИ, РАСХОДИ, ОБРТ И ДОБИВКА ПО НКД ВО ЛОКАЛНАТА ЕКОНОМИЈА НА ОГБ ВО 2018 И 2019 ГОДИНА - во МКД[33]

	Индустрија / Дејност	Приходи 2019	Приходи 2018	Расходи 2019	Расходи 2018	Обрт 2019	Обрт 2018	Добивка 2019	Добивка 2018
1	АДМИНИСТРАТИВНИ И ПОМОШНИ УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ	803,218,555	899,891,135	731,095,190	826,977,094	1,534,313,745	1,726,868,229	65,023,548	65,314,604
2	ГРАДЕЖНИШТВО	2,930,042,232	2,778,929,147	2,625,428,708	2,605,381,101	5,555,470,940	5,384,310,248	292,520,540	201,592,839
3	ДЕЈНОСТИ ВО ВРСКА СО НЕДВИЖЕН ИМОТ	213,394,460	331,676,364	217,286,203	398,828,682	430,680,663	730,505,046	6,844,778	17,618,662
4	ДЕЈНОСТИ НА ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	613,623,493	618,932,364	542,600,429	543,064,215	1,156,223,922	1,161,996,579	64,916,649	70,160,457
5	ДРУГИ УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ	24,174,136	33,943,884	23,472,589	32,619,941	47,646,725	66,563,825	650,287	1,393,539
6	ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	1,853,367,683	2,025,378,351	1,820,349,225	1,978,528,735	3,673,716,908	4,003,907,086	34,671,089	53,620,107
7	ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	987,736,559	1,284,464,525	943,235,681	1,242,098,869	1,930,972,240	2,526,563,394	41,764,465	64,895,030
8	ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ	14,022,000	21,289,028	11,610,864	21,491,263	25,632,864	42,780,291	2,106,822	21,203
9	ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА	535,149,833	669,423,520	496,811,147	645,365,342	1,031,960,980	1,314,788,862	46,570,955	52,031,232
10	ОБРАЗОВАНИЕ (приватен сектор)	25,909,863	75,917,586	26,493,734	72,944,998	52,403,597	148,862,584	497,636	3,330,112
11	ПРЕРАБОТУВАЧКА ИНДУСТРИЈА	35,426,751,302	37,066,034,651	33,492,427,519	35,475,850,077	68,919,178,821	72,541,884,728	2,960,653,056	2,337,851,124
12	РУДАРСТВО И ВАДЕЊЕ НА КАМЕН	28,819,833	51,540,221	26,014,023	50,045,496	54,833,856	101,585,717	2,497,744	3,231,445
13	СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА; ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ, УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ОКОЛИНАТА	2,030,867,188	2,055,872,566	2,020,221,407	1,971,365,860	4,051,088,595	4,027,238,426	66,171,523	77,968,940
14	СНАБДУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА, ГАС, ПАРЕА И КЛИМАТИЗАЦИЈА	889,164,895	15,112,599,594	872,680,714	6,319,913,639	1,761,845,609	21,432,513,233	50,354,900	8,035,440,088
15	СТРУЧНИ, НАУЧНИ И ТЕХНИЧКИ ДЕЈНОСТИ	477,949,450	693,919,881	475,649,506	717,758,499	953,598,956	1,411,678,380	54,078,636	63,612,998
16	ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ	5,884,570,233	6,649,352,109	5,629,348,073	6,435,912,925	11,513,918,306	13,085,265,034	281,996,091	358,594,557
17	ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И ТРГОВИЈА НА МАЛО; ПОПРАВКА НА МОТОРНИ ВОЗИЛА И МОТОЦИКЛИ	37,201,342,670	39,918,258,178	35,890,772,310	38,862,006,825	73,092,114,980	78,780,265,003	1,470,692,894	1,704,537,116
18	УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	81,925,949	88,894,040	74,016,403	81,741,980	155,942,352	170,636,020	7,320,236	9,520,220
19	ФИНАНСИСКИ ДЕЈНОСТИ И ДЕЈНОСТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	66,114,994	128,988,284	61,924,161	122,261,058	128,039,155	251,249,342	3,870,552	10,678,860
	Вкупно	**90,088,145,328**	**110,505,305,428**	**85,981,437,886**	**98,404,156,599**	**176,069,583,214**	**208,909,462,027**	**5,453,202,401**	**13,131,413,133**

[33] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г.

Табела 17: Структура на локалната економија во ОГБ во %, 2018 и 2019 година [34]

	Индустрија / Дејност	Приходи 2019 / 2018	Расходи 2019 / 2018	Обрт 2019 / 2018	Добивка 2019 / 2018
1	АДМИНИСТРАТИВНИ И ПОМОШНИ УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ	0.89	0.88	0.89	1.00
2	ГРАДЕЖНИШТВО	1.05	1.01	1.03	1.45
3	ДЕЈНОСТИ ВО ВРСКА СО НЕДВИЖЕН ИМОТ	0.64	0.54	0.59	0.39
4	ДЕЈНОСТИ НА ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	0.99	1.00	1.00	0.93
5	ДРУГИ УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ	0.71	0.72	0.72	0.47
6	ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	0.92	0.92	0.92	0.65
7	ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	0.77	0.76	0.76	0.64
8	ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ	0.66	0.54	0.60	99.36
9	ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА	0.80	0.77	0.78	0.90
10	ОБРАЗОВАНИЕ (приватен сектор)	0.34	0.36	0.35	0.15
11	ПРЕРАБОТУВАЧКА ИНДУСТРИЈА	0.96	0.94	0.95	1.27
12	РУДАРСТВО И ВАДЕЊЕ НА КАМЕН	0.56	0.52	0.54	0.77
13	СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА; ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ, УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ОКОЛИНАТА	0.99	1.02	1.01	0.85
14	СНАБДУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА, ГАС, ПАРЕА И КЛИМАТИЗАЦИЈА	0.06	0.14	0.08	0.01
15	СТРУЧНИ, НАУЧНИ И ТЕХНИЧКИ ДЕЈНОСТИ	0.69	0.66	0.68	0.85
16	ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ	0.88	0.87	0.88	0.79
17	ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И ТРГОВИЈА НА МАЛО; ПОПРАВКА НА МОТОРНИ ВОЗИЛА И МОТОЦИКЛИ	0.93	0.92	0.93	0.86
18	УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	0.92	0.91	0.91	0.77
19	ФИНАНСИСКИ ДЕЈНОСТИ И ДЕЈНОСТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	0.51	0.51	0.51	0.36
	Вкупно	**0.82**	**0.87**	**0.84**	**0.42**

[34] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г.

Табела 18: ПРИХОДИ, РАСХОДИ, ОБРТ И ДОБИВКА ПО ГОЛЕМИНА ВО ЛОКАЛНАТА ЕКОНОМИЈА НА ОГБ ВО 2018 И 2019 ГОДИНА - во МКД ДЕНАРИ[35]

Големина на компанија	Приходи 2019	Приходи 2018	Расходи 2019	Расходи 2018	Обрт 2019	Обрт 2018	Добивка 2019	Добивка 2018
Голема	51,873,458,110	65,159,043,130	49,340,076,150	53,753,924,060	101,213,534,260	118,912,967,190	2,967,002,874	10,813,703,721
Мала	17,061,716,735	24,165,889,018	16,333,502,765	23,070,661,566	33,395,219,500	47,236,550,584	989,130,530	1,482,870,379
Микро	146,993,760	2,192,019,442	169,279,938	2,814,474,654	316,273,698	5,006,494,096	9,924,368	83,971,704
Средна	21,005,976,723	18,988,353,838	20,138,579,033	18,765,096,319	41,144,555,756	37,753,450,157	1,487,144,629	750,867,329
Вкупно	**90,088,145,328**	**110,505,305,428**	**85,981,437,886**	**98,404,156,599**	**176,069,583,214**	**208,909,462,027**	**5,453,202,401**	**13,131,413,133**

Табела 19: Структура на локалната економија на ОГБ по големина на компаниите, во %, 2018 и 2019г.[36]

	Приходи 2019 / 2018	Расходи 2019 / 2018	Обрт 2019 / 2018	Добивка 2019 / 2018
Голема	0.80	0.92	0.85	0.27
Мала	0.71	0.71	0.71	0.67
Микро	0.07	0.06	0.06	0.12
Средна	1.11	1.07	1.09	1.98
Вкупно	0.82	0.87	0.84	0.42

[35] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г.
[36] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г

- **Вкупен обрт** на локалната економија на општина Гази Баба (вкупно 107 компани – 51 голема и 57 средни компании) во **2016** година изнесува **120,97 милијарди денари или околу 2 милијарди евра**;
- **Вкупен обрт** на локалната економија на општина Гази Баба (вкупно 107 компани – 51 голема и 57 средни компании) во **2017** година изнесува **137,84 милијарди денари или околу 2,3 милијарди евра**, или пораст од 300 милиони евра во однос на 2016 година;
- **Вкупен обрт** на локална економија на општина Гази Баба (вкупно за сите компании во ОГБ) во **2018** година изнесува **208,9 милијарди денари или 3,4 милијарди евра** (75% од обртот се должи на големите и средни компании во ОГБ)
- **Вкупен обрт** на локална економија на општина Гази Баба (вкупно за сите компании во ОГБ) во **2019** година изнесува **176,07 милијарди денари или 2,86 милијарди евра** (80,9% од обртот се должи на големите и средни компании во ОГБ)
- **Вкупната нето добивка** во локалната економија на општина Гази Баба (вкупно 107 компани – 51 голема и 57 средни компании) во **2016** година изнесува **2,67 милијарди денари или околу 43 милиони евра**;
  - Учеството на големите компании во вкупната добивка изнесува **85%** ;
- **Вкупната нето добивка** во локалната економија на општина Гази Баба (вкупно 107 компани – 51 голема и 57 средни компании) во **2017** година изнесува **3,68 милијарди денари или околу 60 милиони евра,** што е пораст од 17 милиони евра во однос на 2016 година;
  - Учеството на големите компании во вкупната добивка изнесува **86%** ;
- **Вкупен нето добивка** на локална економија на општина Гази Баба (вкупно за сите компании во ОГБ) во **2018** година изнесува **13,13 милијарди денари или 213,5 милиони евра** (88,06% од добивката се должи на големите и средни компании во ОГБ)
- **Вкупен нето добивка** на локална економија на општина Гази Баба (вкупно за сите компании во ОГБ) во **2019** година изнесува **5,45 милијарди денари или 88,57милиони евра** (81,7% од добивката се должи на големите и средни компании во ОГБ)
- Вкупните индикатори на локалната економија 2017 vs. 2016 година е како што следува:
  - Пораст од **93%** кај нето добивките;
  - Пораст од **8%** кај обртот;
- Вкупните индикатори на локалната економија 2018 vs. 2017 година е како што следува:
  - Пораст од **255%** кај нето добивките;
  - Пораст од **51%** кај обртот;
- Вкупните индикатори на локалната економија 2019 vs. 2018 година е како што следува:
  - Пад од **58%** кај нето добивките и Пад од **16%** кај обртот;
- Постојан раст на локалната економија во апсолутни параметри – од 2016 до 2019 година локалната економија пораснала за **45,5% (обрт)** и **206% (добивка)**

➲ СРЕДНИ КОМПАНИИ ВО ОГБ

Табела 20: Најдобрите 20 средни компании во ОГБ според остварените приходи во 2016 година[37]

	Назив	Вкупни приходи во МКД денари
1	Друштво за производство, трговија и услуги КНАУФ ДООЕЛ Скопје	1.024.702.210,00
2	Друштво за промет и услуги АЛКАЛОИД КОНС увоз извоз ДООЕЛ Скопје	1.023.642.669,00
3	Друштво за производство на топлинска енергија ПРОИЗВОДСТВО НА ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје	879.606.486,00
4	Друштво за производство, трговија и услуги АВТ ИНТЕРНАТИОНАЛ ДОО Скопје	877.330.552,00
5	ЛЕК СКОПЈЕ производство и трговија со фармацевтски и козметички производи Лек д.д. Љубљана ДООЕЛ Скопје	808.523.834,00
6	Друштво за производство, трговија и услуги ЛАЦТАЛИС МК ДООЕЛ Скопје	756.261.574,00
7	Друштво за производство, промет и услуги КОМТРЕЈД ДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје	706.270.010,00
8	Друштво за производство, промет и услуги ВИВАХОЛ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	526.174.150,00
9	Друштво за производство,трговија и услуги на големо и мало МУЛТИПРОМ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	518.341.349,00
10	Друштво за производство, промет и услуги ВИВАКС ДОО увоз-извоз Скопје	516.710.654,00
11	Друштво за производство, трговија и услуги КЕНТАУР-ИМПЕКС ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	457.118.195,00
12	Друштво за проектирање, промет и услуги ВАЈОМАГ експорт-импорт ДООЕЛ Скопје	399.362.185,00
13	Друштво за трговија и услуги МЕРКУР МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје	372.225.103,00
14	Друштво за транспорт и логистика БОМИ 10 ЛОГИСТИК ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	362.799.000,00
15	Трговско друштво за производство, трговија и услуги РИМЕС МС ГРОУП ДОО увоз-извоз Скопје	356.340.038,00
16	Друштво за трговија и услуги КИА МОТОРС МАЦЕДОНИА ДОО увоз извоз Скопје	295.572.928,00
17	Друштво за производство, промет и услуги ОФИС ПЛУС ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	282.403.101,00
18	Друштво за земјоделско-сточарско производство, преработка и промет на големо и мало, увоз-извоз СКОВИН АД Скопје	248.393.530,00
19	Друштво за меѓународна шпедиција и транспорт ИНТЕРЕУРОПА СКОПЈЕ Интереуропа а.д. и други ДОО Скопје	233.334.322,00
20	Индустрија за месни преработки СОЛЕТА ДОО Скопје	221.971.100,00

Табела 21: Најдобрите 20 средни компании во ОГБ според остварените приходи во 2017 година[38]

	Назив	Вкупни приходи во МКД денари
1	Друштво за производство, трговија и услуги КНАУФ ДООЕЛ Скопје	1.108.909.788,00
2	Друштво за промет и услуги АЛКАЛОИД КОНС увоз извоз ДООЕЛ Скопје	1.056.013.730,00
3	Друштво за производство, трговија и услуги АВТ ИНТЕРНАТИОНАЛ ДОО Скопје	1.051.439.113,00
4	ЛЕК СКОПЈЕ производство и трговија со фармацевтски и козметички производи Лек д.д. Љубљана ДООЕЛ Скопје	884.237.004,00
5	Друштво за производство, трговија и услуги ЛАЦТАЛИС МК ДООЕЛ Скопје	864.112.153,00
6	Друштво за производство, промет и услуги КОМТРЕЈД ДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје	750.198.065,00
7	Друштво за производство на топлинска енергија ПРОИЗВОДСТВО НА ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје	678.366.241,00
8	Друштво за производство, промет и услуги ВИВАХОЛ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	565.570.663,00
9	Друштво за производство, промет и услуги ВИВАКС ДОО увоз-извоз Скопје	561.230.633,00
10	Друштво за производство,трговија и услуги на големо и мало МУЛТИПРОМ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	543.334.589,00
11	Друштво за производство, трговија и услуги КЕНТАУР-ИМПЕКС ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	514.571.214,00
12	Трговско друштво за производство, трговија и услуги РИМЕС МС ГРОУП ДОО увоз-извоз Скопје	470.530.581,00
13	Друштво за трговија и услуги МЕРКУР МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје	415.298.559,00
14	Друштво за проектирање, промет и услуги ВАЈОМАГ експорт-импорт ДООЕЛ Скопје	389.260.632,00

[37] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г
[38] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г

15	Друштво за транспорт и логистика БОМИ 10 ЛОГИСТИК ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	368.631.528,00
16	Друштво за трговија и услуги КИА МОТОРС МАЦЕДОНИА ДОО увоз извоз Скопје	297.554.126,00
17	Друштво за производство, промет и услуги ОФИС ПЛУС ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	289.471.699,00
18	Друштво за производство трговија и услуги ТОРАКС ДОО увоз-извоз	258.631.828,00
19	Индустрија за месни преработки СОЛЕТА ДОО Скопје	258.447.719,00
20	Друштво за производство, трговија и услуги ДЕЛИС ФУД ДОО Скопје	245.552.232,00

Табела 22: Најдобрите 20 средни компании во ОГБ според остварениот профит во 2016 година[39]

	Назив	Нето добивка МКД денари
1	Друштво за производство на топлинска енергија ПРОИЗВОДСТВО НА ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје	130.473.935,00
2	Друштво за производство, трговија и услуги КНАУФ ДООЕЛ Скопје	96.989.051,00
3	Друштво за производство, промет и услуги ВИВАКС ДОО увоз-извоз Скопје	77.741.743,00
4	ЛЕК СКОПЈЕ производство и трговија со фармацевтски и козметички производи Лек д.д. Љубљана ДООЕЛ Скопје	60.549.067,00
5	Друштво за производство, трговија и услуги КЕНТАУР-ИМПЕКС ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	54.339.164,00
6	Друштво за производство, трговија и услуги АВТ ИНТЕРНАТИОНАЛ ДОО Скопје	43.866.488,00
7	Друштво за производство,трговија на големо и мало и услуги ИНОВА Л.Т.Д Златко ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	43.040.476,00
8	Друштво за транспорт и логистика БОМИ 10 ЛОГИСТИК ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	29.740.163,00
9	Друштво за градежни работи трговија и услуги ДВА БРАТА ГРАДИТЕЛИ ДОО увоз-извоз с.Трубарево Скопје	27.751.663,00
10	Друштво за производство,промет,градежништво и услуги МАКЕДОН-БЕТОН ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	26.179.062,00
11	Друштво за производство,трговија и услуги на големо и мало МУЛТИПРОМ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	24.420.904,00
12	Друштво за промет и услуги АЛКАЛОИД КОНС увоз извоз ДООЕЛ Скопје	20.184.092,00
13	РЖ ТЕХНИЧКА КОНТРОЛА АД за физичко-хемиски и металуршки испитувања од областа на индустријата, рударството и металургијата Скопје	16.022.662,00
14	Друштво за производство, промет и услуги ВИВАХОЛ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	13.837.318,00
15	Друштво за внатрешен и надворешен промет СЕРВИС ПЕТРОЛ ДОО Скопје	13.631.996,00
16	ПРВ ПРИВАТЕН УНИВЕРЗИТЕТ-ФОН Скопје	12.919.317,00
17	Друштво за трговија и услуги ЕВРОПОРЦ ДОО увоз-извоз с.Трубарево-Скопје	12.014.071,00
18	Друштво за производство трговија и услуги ТОРАКС ДОО увоз-извоз	9.883.337,00
19	Друштво за трговија на големо и мало ИЗВОР Вадин ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	9.414.398,00
20	Трговско друштво за вработување на инвалидни лица за производство, трговија и услуги РОЛОПЛАСТ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	9.286.029,00

Табела 23: Најдобрите 20 средни компании во ОГБ според остварениот профит во 2017 година[40]

	Назив	Нето добивка МКД денари
1	Друштво за производство, трговија и услуги КНАУФ ДООЕЛ Скопје	120.955.218,00
2	Друштво за градежни работи трговија и услуги ДВА БРАТА ГРАДИТЕЛИ ДОО увоз-извоз с.Трубарево Скопје	79.855.652,00
3	Друштво за производство, промет и услуги ВИВАКС ДОО увоз-извоз Скопје	65.084.181,00
4	Друштво за производство,трговија на големо и мало и услуги ИНОВА Л.Т.Д Златко ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	46.025.628,00
5	ЛЕК СКОПЈЕ производство и трговија со фармацевтски и козметички производи Лек д.д. Љубљана ДООЕЛ Скопје	44.476.124,00
6	Друштво за производство, трговија и услуги КЕНТАУР-ИМПЕКС ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	38.370.603,00
7	Друштво за производство, трговија и услуги АВТ ИНТЕРНАТИОНАЛ ДОО Скопје	36.867.607,00

[39] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г
[40] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г

8	Друштво за производство,трговија и услуги на големо и мало МУЛТИПРОМ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	25.688.988,00
9	Друштво за трговија и услуги КИА МОТОРС МАЦЕДОНИА ДОО увоз извоз Скопје	25.389.184,00
10	Друштво за промет и услуги АЛКАЛОИД КОНС увоз извоз ДООЕЛ Скопје	24.607.540,00
11	Друштво за транспорт и логистика БОМИ 10 ЛОГИСТИК ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	17.058.605,00
12	Друштво за производство, промет и услуги КОМТРЕЈД ДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје	15.631.468,00
13	РЖ ТЕХНИЧКА КОНТРОЛА АД за физичко-хемиски и металуршки испитувања од областа на индустријата, рударството и металургијата Скопје	14.168.737,00
14	Друштво за производство и трговија на големо и мало НИМЕКС ДОО увоз-извоз Скопје	13.026.092,00
15	Друштво за трговија на големо и мало ИЗВОР Вадин ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	11.987.307,00
16	Друштво за трговија и услуги ЕВРОПОРЦ ДОО увоз-извоз с.Трубарево-Скопје	11.485.174,00
17	Друштво за трговија и услуги ДелЦо ДООЕЛ Скопје	9.242.981,00
18	Друштво за производство, промет и услуги ВИВАХОЛ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	8.618.330,00
19	Друштво за трговија МАКТЕК ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	8.482.477,00
20	Друштво за производство,промет,градежништво и услуги МАКЕДОН-БЕТОН ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	8.454.795,00

➲ ГОЛЕМИ КОМПАНИИ ВО ОГБ

Табела 24: Најдобрите 20 големи компании во ОГБ според остварените приходи во 2016 година[41]

	Назив	**Вкупни приходи**
1	Фармацевтска хемиска козметичка индустрија АЛКАЛОИД АД Скопје	6.691.889.375,00
2	Друштво за трговија на мало и големо КАМ ДОО Скопје	6.258.945.180,00
3	АРЦЕЛОРМИТТАЛ СКОПЈЕ (ЦРМ) Акционерско Друштво за производство и промет со производи на црна металургија-ладно валан, поцинкован и пластифициран лим Скопје	5.962.074.599,00
4	МАКСТИЛ Акционерско друштво за производство и трговија со производи за црна металургија Скопје	3.725.810.974,00
5	Трговско друштво за пиво, слад, оцет, алкохолни и безалкохолни пијалаци ПИВАРА СКОПЈЕ АД Скопје	3.633.885.988,00
6	Друштво за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД-Скопје	1.965.883.277,00
7	Јавно претпријатие за стопанисување со државните шуми МАКЕДОНСКИ ШУМИ П.О.-Скопје	1.636.015.794,00
8	Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ	1.544.732.307,00
9	Акционерско друштво за производство и промет на вино ВИНАРСКА ВИЗБА-ТИКВЕШ експорт-импорт АД-Скопје	1.348.304.638,00
10	Друштво за производство трговија и услуги ЕЛЕКТРОЕЛЕМЕНТ Стојмир и други ДОО увоз-извоз Скопје	1.344.507.459,00
11	ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ-INDERMARRJA PUBLIKE HIGJIENA KOMUNALE SHKUP	1.273.868.303,00
12	Друштво за трговија на големо и мало МАК АУТОСТАР ДООЕЛ Скопје	1.264.201.498,00
13	Акционерско друштво за производство на сопирачка опрема ВАБТЕК МЗТ АД Скопје	1.239.317.887,00
14	Друштво за проектирање, производство и монтажа на челични конструкции и опрема, увоз-извоз ФАКОМ АД - Скопје	1.210.232.536,00
15	Друштво за производство и промет ПРОМЕС ДОО увоз-извоз Скопје	1.161.912.932,00
16	Акционерско друштво фабрика за чоколади, вафли и бонбони ЕВРОПА-Скопје	715.123.549,00
17	Друштво за производство и промет со здрава храна ВИТАЛИА Никола и др.ДОО експорт-импорт Скопје	660.116.042,00
18	Друштво за производство на хартија и амбалажа ДС СМИТХ АД Скопје	643.290.271,00
19	Друштво за производство и трговија АМАКО НЕТ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	520.645.818,00
20	Приватна здравствена установа во мешовита сопственост-општа болница РЕ-МЕДИКА Скопје	450.197.117,00

[41] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г

Табела 25: Најдобрите 20 големи компании во ОГБ според остварените приходи во 2017 година[42]

	Назив	Вкупни приходи МКД денари
1	Фармацевтска хемиска козметичка индустрија АЛКАЛОИД АД Скопје	7.268.792.673,00
2	АРЦЕЛОРМИТТАЛ СКОПЈЕ (ЦРМ) Акционерско Друштво за производство и промет со производи на црна металургија-ладно валан, поцинкован и пластифициран лим Скопје	7.261.486.392,00
3	Друштво за трговија на мало и големо КАМ ДОО Скопје	7.086.119.361,00
4	МАКСТИЛ Акционерско друштво за производство и трговија со производи за црна металургија Скопје	5.810.305.996,00
5	Трговско друштво за пиво, слад, оцет, алкохолни и безалкохолни пијалаци ПИВАРА СКОПЈЕ АД Скопје	3.840.935.659,00
6	Друштво за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД-Скопје	3.804.212.921,00
7	Јавно претпријатие за стопанисување со државните шуми МАКЕДОНСКИ ШУМИ П.О.-Скопје	1.715.605.872,00
8	Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ	1.683.279.720,00
9	Акционерско друштво за производство и промет на вино ВИНАРСКА ВИЗБА-ТИКВЕШ експорт-импорт АД-Скопје	1.492.678.806,00
10	Друштво за трговија на големо и мало МАК АУТОСТАР ДООЕЛ Скопје	1.365.743.410,00
11	Друштво за производство трговија и услуги ЕЛЕКТРОЕЛЕМЕНТ Стојмир и други ДОО увоз-извоз Скопје	1.332.056.312,00
12	Друштво за проектирање, производство и монтажа на челични конструкции и опрема, увоз-извоз ФАКОМ АД - Скопје	1.305.644.092,00
13	ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ-INDERMARRJA PUBLIKE HIGJIENA KOMUNALE SHKUP	1.206.569.274,00
14	Друштво за производство и промет ПРОМЕС ДОО увоз-извоз Скопје	988.338.102,00
15	Акционерско друштво за производство на сопирачка опрема ВАБТЕК МЗТ АД Скопје	857.109.678,00
16	Друштво за производство на хартија и амбалажа ДС СМИТХ АД Скопје	748.900.431,00
17	Акционерско друштво фабрика за чоколади, вафли и бонбони ЕВРОПА-Скопје	731.469.381,00
18	Друштво за производство и промет со здрава храна ВИТАЛИА Никола и др.ДОО експорт-импорт Скопје	679.174.449,00
19	Друштво за производство, промет и услуги ЕКО-ЦИРКОН ДОО експорт-импорт Скопје	610.074.140,00
20	Друштво за производство и трговија АМАКО НЕТ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	555.291.106,00

Табела 26: Најдобрите 20 големи компании во ОГБ според остварениот профит во 2016 година[43]

	Назив	Нето добивка
1	Трговско друштво за пиво, слад, оцет, алкохолни и безалкохолни пијалаци ПИВАРА СКОПЈЕ АД Скопје	760.826.478,00
2	Фармацевтска хемиска козметичка индустрија АЛКАЛОИД АД Скопје	704.269.883,00
3	Друштво за трговија на мало и големо КАМ ДОО Скопје	229.920.601,00
4	ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ	130.761.629,00
5	Друштво за трговија на големо и мало МАК АУТОСТАР ДООЕЛ Скопје	123.037.737,00
6	Друштво за производство и промет со здрава храна ВИТАЛИА Никола и др.ДОО експорт-импорт Скопје	84.491.549,00
7	Акционерско друштво за производство и промет на вино ВИНАРСКА ВИЗБА-ТИКВЕШ експорт-импорт АД-Скопје	83.264.456,00
8	Друштво за трговија на големо и мало МА ТРУСТ ДОО Скопје	78.761.076,00
9	Друштво за инжинеринг и услуги М-6 ЕДЕН ДООЕЛ Скопје	73.354.703,00
10	Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ	65.260.231,00
11	Приватна здравствена установа во мешовита сопственост-општа болница РЕ-МЕДИКА Скопје	47.208.646,00
12	Друштво за внатрешен и надворешен промет АУТОМАКЕДОНИЈА АД Скопје	36.889.490,00
13	Друштво за производство трговија и услуги ЕЛЕКТРОЕЛЕМЕНТ Стојмир и други ДОО увоз-извоз Скопје	28.012.457,00
14	Друштво за трговија и услуги ТРЕЈДЕК експорт-импорт ДООЕЛ Скопје	27.807.518,00
15	Акционерско друштво фабрика за чоколади, вафли и бонбони ЕВРОПА-Скопје	23.558.449,00

[42] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г

[43] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г

16	Друштво за проектирање, производство и монтажа на челични конструкции и опрема, увоз-извоз ФАКОМ АД - Скопје	18.104.734,00
17	Друштво за производство на хартија и амбалажа ДС СМИТХ АД Скопје	16.604.315,00
18	Друштво за производство, трговија и услуги ДЕ-ТА Дејан ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	14.290.212,00
19	Друштво за производство, промет и услуги ЏС АКТУЕЛ Ѓоко ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	11.952.162,00
20	Друштво за производство, промет и услуги ЏСП АКТУЕЛ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	9.468.370,00

Табела 27: Најдобрите 20 големи компании во ОГБ според остварениот профит во 2017 година[44]

	Назив	Нето добивка
1	Трговско друштво за пиво, слад, оцет, алкохолни и безалкохолни пијалаци ПИВАРА СКОПЈЕ АД Скопје	808.956.317,00
2	Фармацевтска хемиска козметичка индустрија АЛКАЛОИД АД Скопје	765.954.710,00
3	Друштво за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД-Скопје	518.598.072,00
4	Друштво за трговија на мало и големо КАМ ДОО Скопје	233.404.546,00
5	Акционерско друштво за производство и промет на вино ВИНАРСКА ВИЗБА-ТИКВЕШ експорт-импорт АД-Скопје	153.393.295,00
6	Друштво за трговија на големо и мало МАК АУТОСТАР ДООЕЛ Скопје	137.242.291,00
7	Друштво за трговија на големо и мало МА ТРУСТ ДОО Скопје	136.687.959,00
8	Друштво за производство и промет со здрава храна ВИТАЛИА Никола и др.ДОО експорт-импорт Скопје	80.081.177,00
9	ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ-INDERMARRJA PUBLIKE HIGJIENA KOMUNALE SHKUP	77.177.786,00
10	Трговско друштво за внатрешен и надворешен промет на големо и мало КАМФУД ДООЕЛ Скопје	68.898.344,00
11	Јавно претпријатие за стопанисување со државните шуми МАКЕДОНСКИ ШУМИ П.О.-Скопје	67.936.727,00
12	Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ	62.541.678,00
13	Акционерско друштво фабрика за чоколади, вафли и бонбони ЕВРОПА-Скопје	48.161.951,00
14	Приватна здравствена установа во мешовита сопственост-општа болница РЕ-МЕДИКА Скопје	46.061.271,00
15	Трговско друштво за инжинеринг и услуги во прометот М-6 Светлана и останати ДОО Скопје	41.801.401,00
16	Друштво за производство, промет и услуги ЕКО-ЦИРКОН ДОО експорт-импорт Скопје	33.636.737,00
17	Друштво за инжинеринг и услуги М-6 ЕДЕН ДООЕЛ Скопје	26.942.574,00
18	Друштво за трговија и услуги ТРЕЈДЕК експорт-импорт ДООЕЛ Скопје	26.003.735,00
19	Друштво за производство, трговија и услуги ДЕ-ТА Дејан ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	23.543.550,00
20	Друштво за производство на хартија и амбалажа ДС СМИТХ АД Скопје	22.109.062,00

[44] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2018 и 2019г

Табела 28: Најголемите компании во општина Гази Баба според капиталот, 2013 година[45]

	Назив на компании	Назив на дејноста	Вкупен капитал Мкд денари	Број на вработени
1	ТЕ-ТО	Производство на електрична енергија	11.317.376.617,00	55
2	АЛКАЛОИД АД Скопје	Производство на фармацевтски препарати	8.848.595.124,00	1110
3	ПИВАРА СКОПЈЕ,АД	Производство на освежителни пијалаци	5.275.102.799,00	293
4	МАКСТИЛ А.Д. Скопје	Леење на челик	5.216.180.194,00	831
5	АРЦЕЛОРМИТТАЛ СКОПЈЕ (ЦРМ) АД Скопје	Производство на сурово железо, челик и феролегури	4.480.026.552,00	496
6	СКОПСКИ ЛЕГУРИ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	Производство на сурово железо, челик и феролегури	4.098.105.864,00	167
7	ЈСП СКОПЈЕ	Градски и приградски патнички копнен транспорт	2.307.519.159,00	1346
8	М-6 Светлана и останати ДОО Скопје	Инженерство и со него поврзано техничко советување	1.697.566.674,00	4
9	ЕЛЕКТРОЕЛЕМЕНТ ДОО увоз-извоз Скопје	Неспецијализирана трговија на големо	1.433.646.495,00	187
10	Трговско друштво ФИНЕ Скопје ДОО	Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)	1.291.596.964,00	11
11	КАМ ДОО Скопје	Трговија на мало	1.263.341.308,00	525
12	СКОВИН АД Скопје	Производство на вино од грозје	1.192.033.186,00	123
13	КАМФУД ДООЕЛ Скопје	Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)	1.173.849.173,00	4
14	КОГЕЛ СЕВЕР ДОО Скопје	Снабдување со пареа и климатизација	1.171.649.549,00	4
15	ФАКОМ АД - Скопје	Производство на метални конструкции и делови на конструкции	1.001.607.927,00	566
16	АД ЕВРОПА-Скопје	Производство на какао, чоколади и кондиторски производи	973.797.490,00	393
17	ВАБТЕК МЗТ АД Скопје	Производство на железнички локомотиви и шински возила	956.461.487,00	278
18	РЕПРО 21 ДООЕЛ Скопје	Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на останати машини, опрема и материјални добра, неспомнати на друго место	910.421.765,00	7
19	ФОН Универзитет-Скопје	Високо образование	895.554.802,00	230
20	ПРОМЕС ДОО Скопје	Трговија на мало со месо и производи од месо во специјализирани продавници	815.870.208,00	346

[45] Централен регистар на РМ, 2013г.

C. РУРАЛЕН ДЕЛ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Табела 29: Рурални населени места во општина Гази Баба според површината, 2016 година[46]

Рурални населени места	Обработливо земјиште (во ха)	Урбанизирана површина (во ха)	Оддалеченост од најблиска градска населба (во км)
Брњарци	306	84	4
Булачани	631	71	7
Гоце Делчев		46	3
Идризово	526	71	7
Инџиково	131	75	0
Јурумлери	212	163	5
Раштак	349	79	9
Сингилиќ	319	172	0
Смилковци		51	4
Стајковци	402	133	2
Страчинци	218	21	4
Црешево	497	39	3
Трубарево	275	160	2

Табела 30:Земјоделско земјиште според земјоделска култура и катастарска општина во општина Гази Баба, 2016г.[47]

Катастарска општина	Обработливо земјиште (во м²)	Градини (во м²)	Овоштарници (во м²)	Лозја (во м²)	Ливада (во м²)	Друго (во м²)	ВКУПНО (во м²)
Брњарци	3.059.919	20.105	2.643	77.763	296.288	35.669	3.492.387
Булачани	6.312.041		175.290	428.978	199.414		7.115.723
Црешево	4.968.997	161.804	40.704	362.558	300.259		5.834.322
Идризово	5.256.661	6.390	209.487		691.037		6.163.575
Инџиково	1.302.071	34.467	50.086	1.180	1.095.301		2.483.105
Јурумлери	2.122.282		206.603		107.540		2.436.425
Маџари	1.384.641	22.088	23.478	1.540	424.617	23.125	1.879.489
Раштак	3.491.224	710	8.626	376.729	258.918		4.136.207
Сингилиќ	3.186.591	107.042	11.609	2.550	923.122		4.230.914
-Стајковци	4.017.136	181.271	93.251	7.435	92.020		4.391.113
Страчинци	2.179.503	30.620	195.506	25.373	48.049		2.479.051
Трубарево	2.745.983	203.985	397.249		193.699		3.540.916
Гази Баба (Железара, Автокоманда, Керамидница)	260.763	57.433	65.693	28.648	4.034		416.571
ВКУПНО	**40.287.812**	**825.915**	**1.480.225**	**1.312.754**	**4.634.298**	**58.794**	**48.599.798**

[46] Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство на РС Македонија, 2016 година

[47] Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство на РС Македонија, 2016 година

D. ДЕМОГРАФСКИ ПРОФИЛ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Табела 31: Социо-економски и демографски профил на ОГБ според попис 2002г.[48]

Демографија			**Квалитет на живот**	
Населени места	15		Број на умрени доенчиња во Гази Баба 2011	4
Површина во квадратни километри	92		Број на родени во Гази Баба 2011	864
Населени 2002	72617		Однос на старосна зависност во Гази Баба во 2011	0.41
Густина на население Гази Баба	789		Број на умрени доенчиња во Македонија 2011	172
Густина на население Македонија	82		Број на родени во Македонија 2011	22972
Број на станови	22815		Однос на старосна зависност во Македонија во 2011	0.46
Број на домаќинства	20336		**Економија**	
Просечен број на членови по домаќинство	3.57		БДП по глава на жител во САД долари за 2002 Гази Баба	9145
Инфраструктура			Невработеност Гази Баба 2002	32.6
Вкупна должина на патишта (од кои асфалт) во километри 2010	58 (35)		БДП раст по ПКП Гази Баба 2002/1998	6.6
			БДП по глава на жител во САД долари за 2002 Македонија	6850
			Невработеност Македонија 2002	38.1
			БДП раст по ПКП Македонија 2002/1998	5.2

Од табелата погоре може да согледаме дека смртноста кај доенчињата во Гази Баба (4,6 промили) е пониска од македонскиот просек (7,5 промили) за 2011 година и дека густината на населението е речиси 10 пати поголема од просечната густина на населението во Македонија за 2002 година, кога беше спроведен последниот попис.
ОГБ има повисок БДП по глава на жител во споредба со Македонија во 2002 година, како и пониска стапка на невработеност во истата година. Растот на БДП во 2002/1998 година е исто така поголем во ОГБ отколку соодветниот раст на БДП за Македонија.

9,3% од населението во ОГБ е постаро од 65 години. Ова е помалку од 10,63%, што е просек на Македонија. Во просек, населението во ОГБ е помладо од просекот за Македонија.

Табела 32: Структура на население и површина во ОГБ[49]

	Урбано	**Рурално**
Население	57%	43%
Површина	35%	65%

[48] Државен завод за статистика, Попис 2002г.
[49] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР, URBAN AUDIT на ОГБ, 2016г.

Слика 13: Население во ОГБ по старосни групи, 2016г.[50]

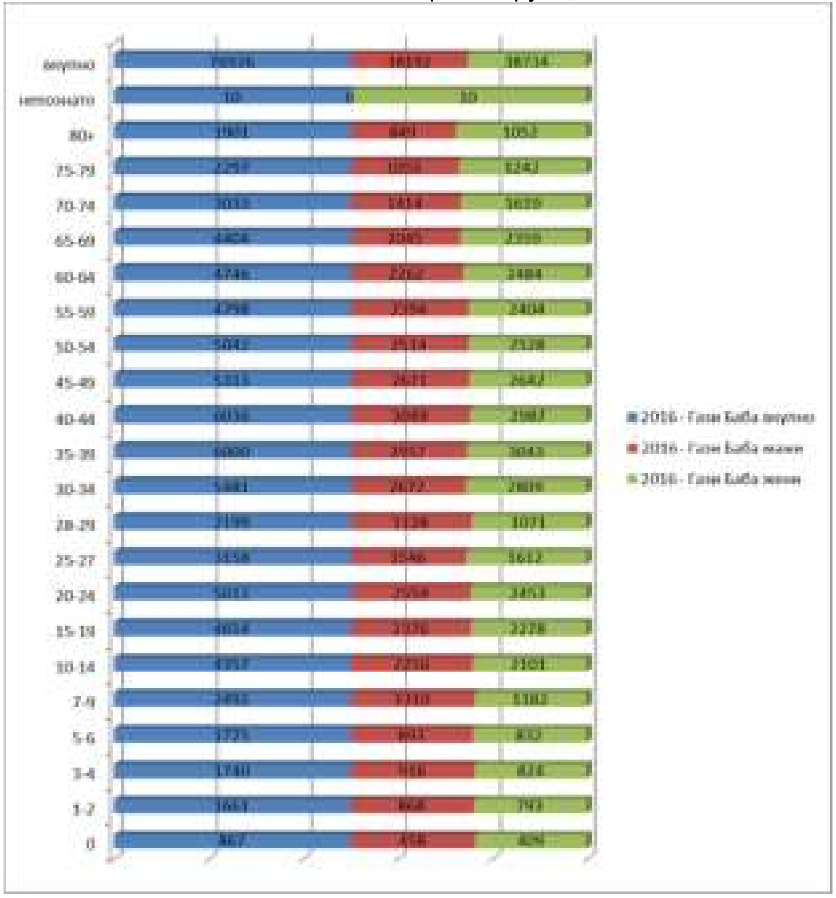

- Во 2016 година во ОГБ има вкупно **76926** жители;
- Од вкупниот број на жители, **38192** или **49,64 %** се мажи и **38734** или **50,35 %** се жени;
- Речиси апсолутна рамнотежа помеѓу мажите и жените во ОГБ, со мала незначителна предност од **0,70%** во корист на жените;
- Населението до **6 години** изнесува **5993** жители или **7,79 %** од вкупниот број на жители;
- Населението од **7 – 14 години** изнесува **6849** жители или **8,90 %** од вкупниот број на жители;
- Населението од **15 – 24 години** изнесува **9666** жители или **12,56 %** од вкупниот број на жители;
- Населението од **25 – 39 години** изнесува **16838** жители или **21,88 %** од вкупниот број на жители;
- Населението од **40 – 64 години** изнесува **25935** жители или **33,72 %** од вкупниот број на жители;
- Населението од **65 – 80+ години** изнесува **11645** жители или **15,13 %** од вкупниот број на жители;

- **Полова рамнотежа** на населението во ОГБ;
- **Намалување** на учеството на населението **до 14 години** во вкупниот број на жители за **3,31%** во однос на пописот од 2002 година;
- **Намалување** на учеството на населението **од 15 – 39 години** во вкупниот број на жители за **3,56 %** во однос на пописот од 2002 година;
- **Зголемување** на учеството на населението **од 40 – 64 години** во вкупниот број на жители за **1,72%** во однос на пописот од 2002 година;
- **Зголемување** на учеството на населението **над 64 години** во вкупниот број на жители за **7,13%** во однос на пописот од 2002 година;

[50] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.

Слика 14: Население во ОГБ на возраст од 0 – 6 години, 2016г.[51]

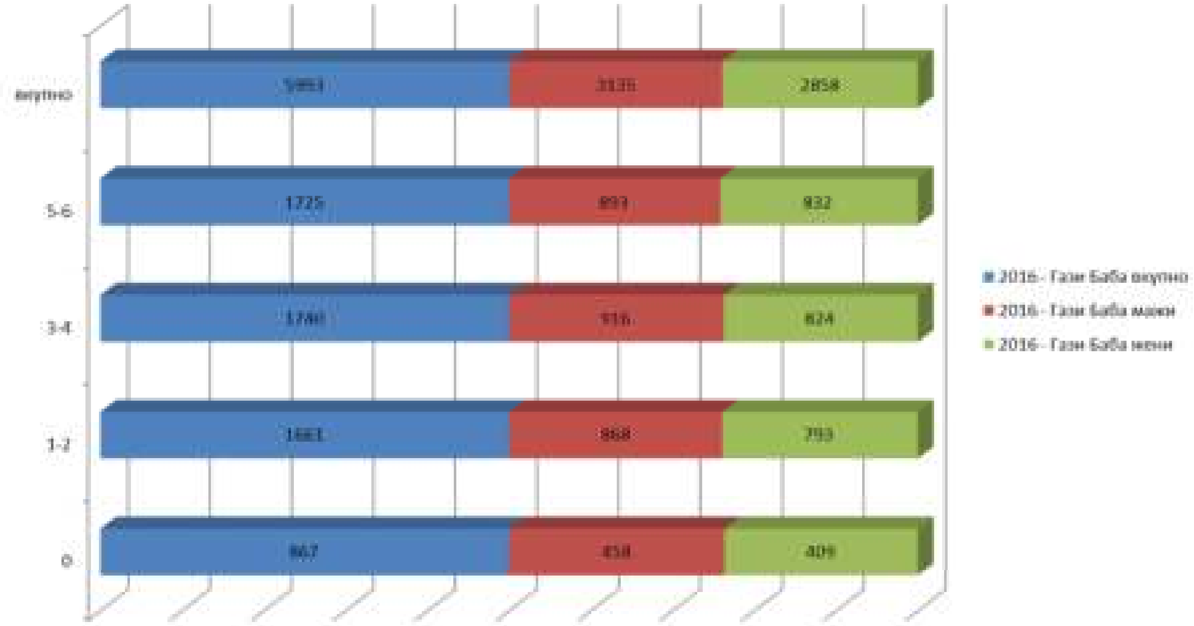

Слика 15: Население во ОГБ на возраст од 7 – 14 години, 2016г.[52]

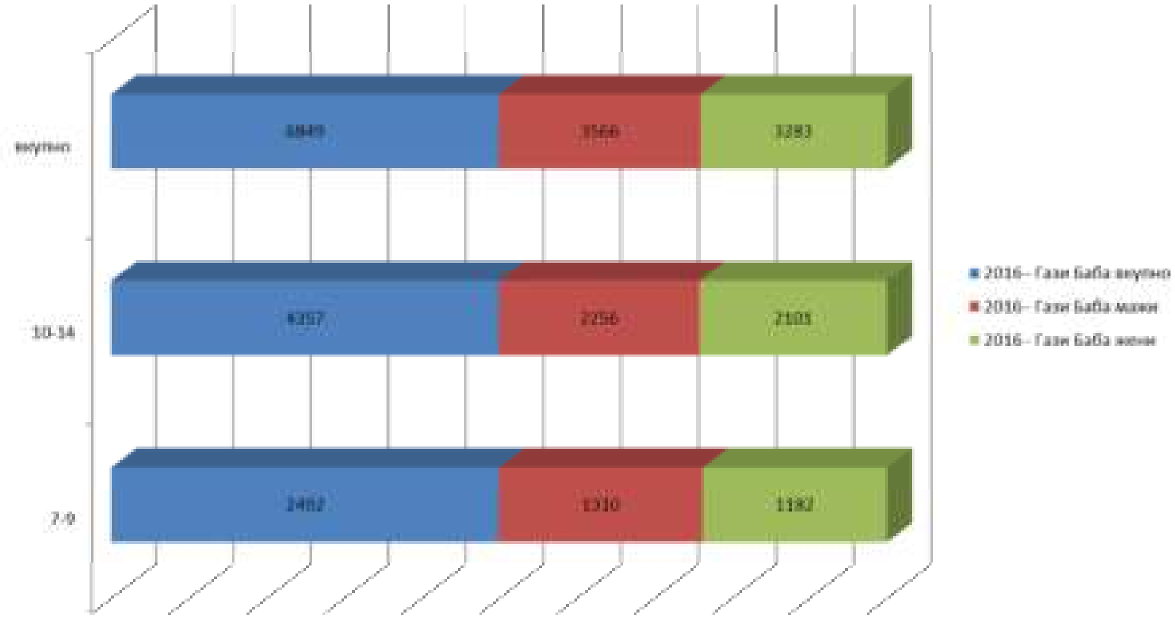

[51] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.
[52] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.

Слика 16: Население во ОГБ на возраст од 15 – 24 години, 2016г.[53]

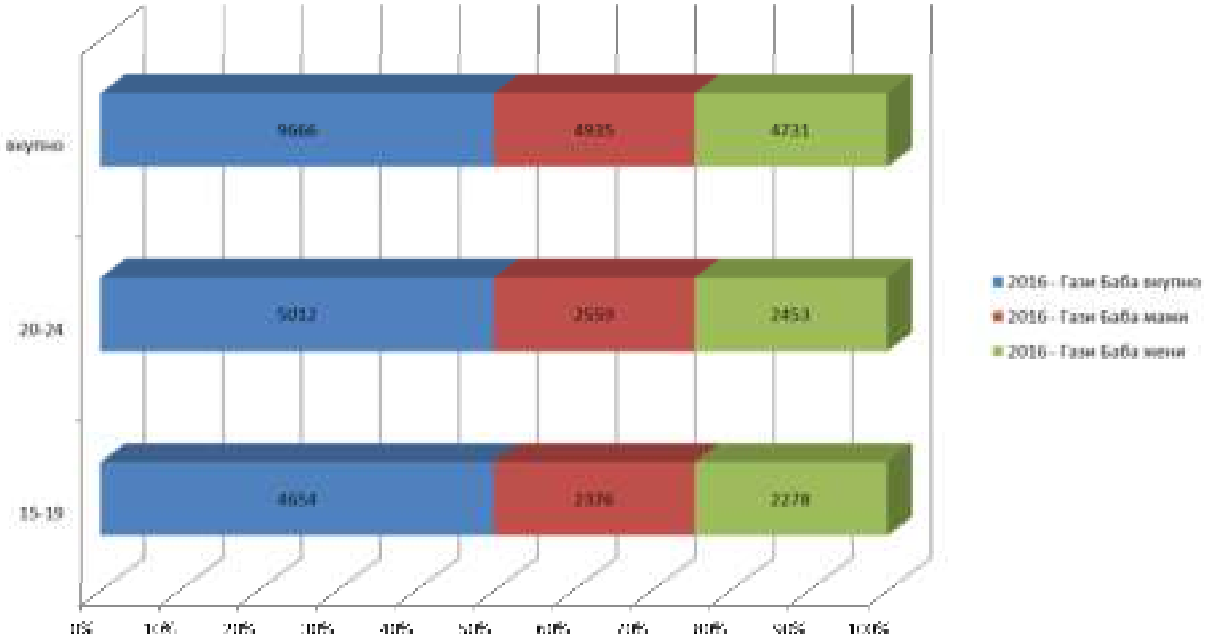

Слика 17: Население во ОГБ на возраст од 25 – 39 години, 2016г.[54]

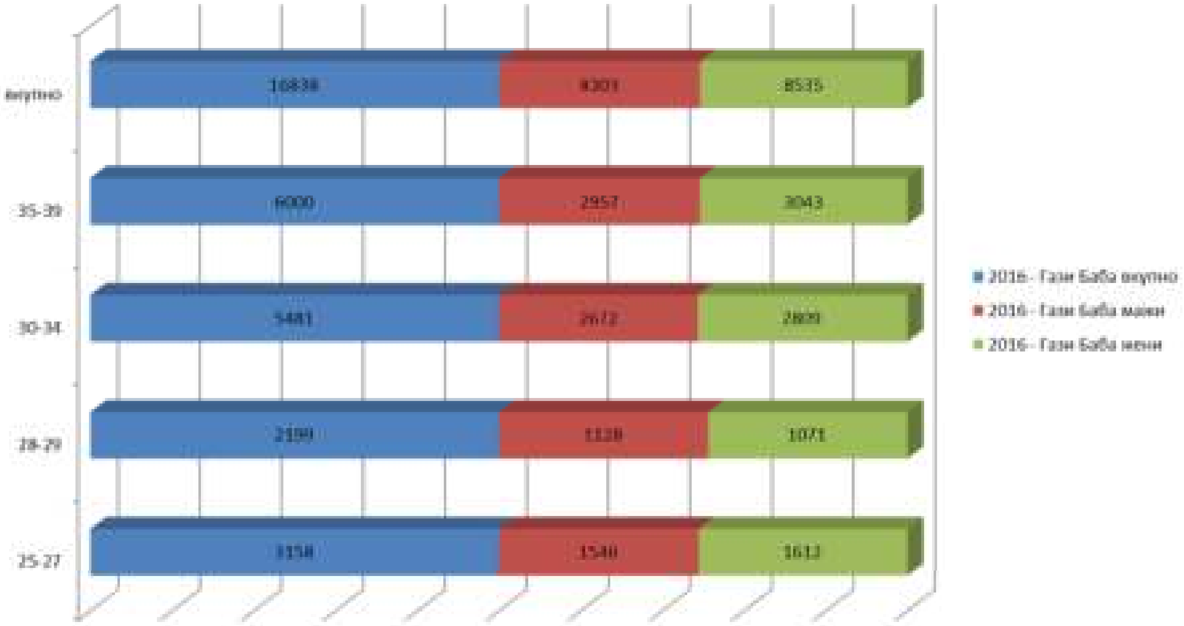

[53] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.
[54] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.

Слика 18: Население во ОГБ на возраст од 40 – 64 години, 2016г.[55]

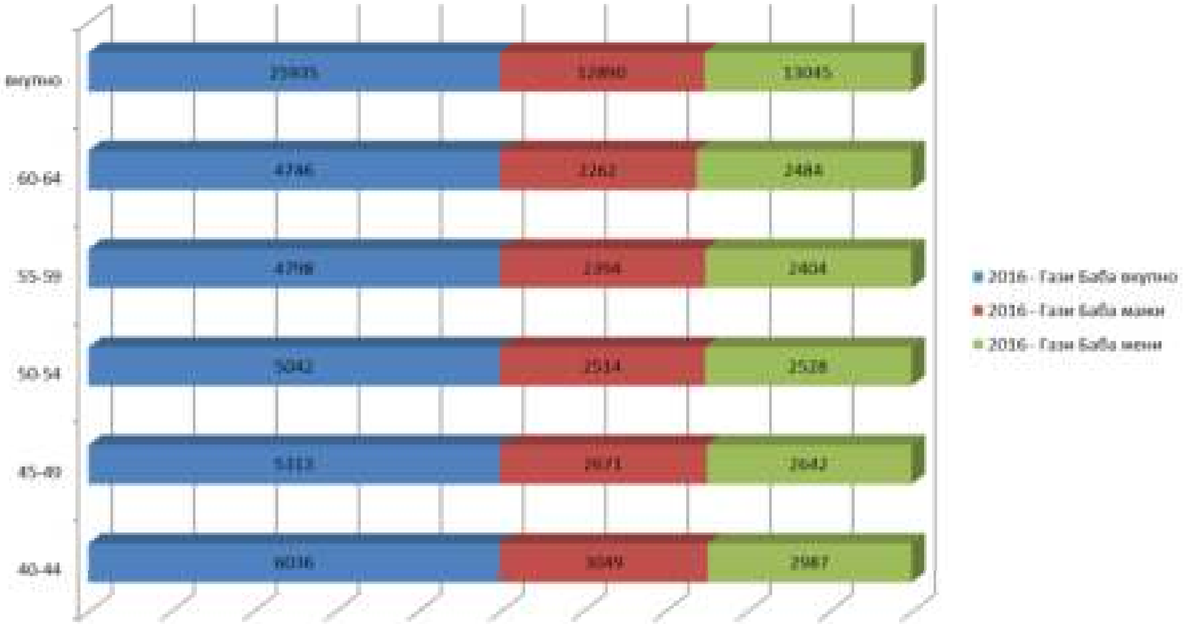

Слика 19: Население во ОГБ на возраст од 65 – 80+ години, 2016г.[56]

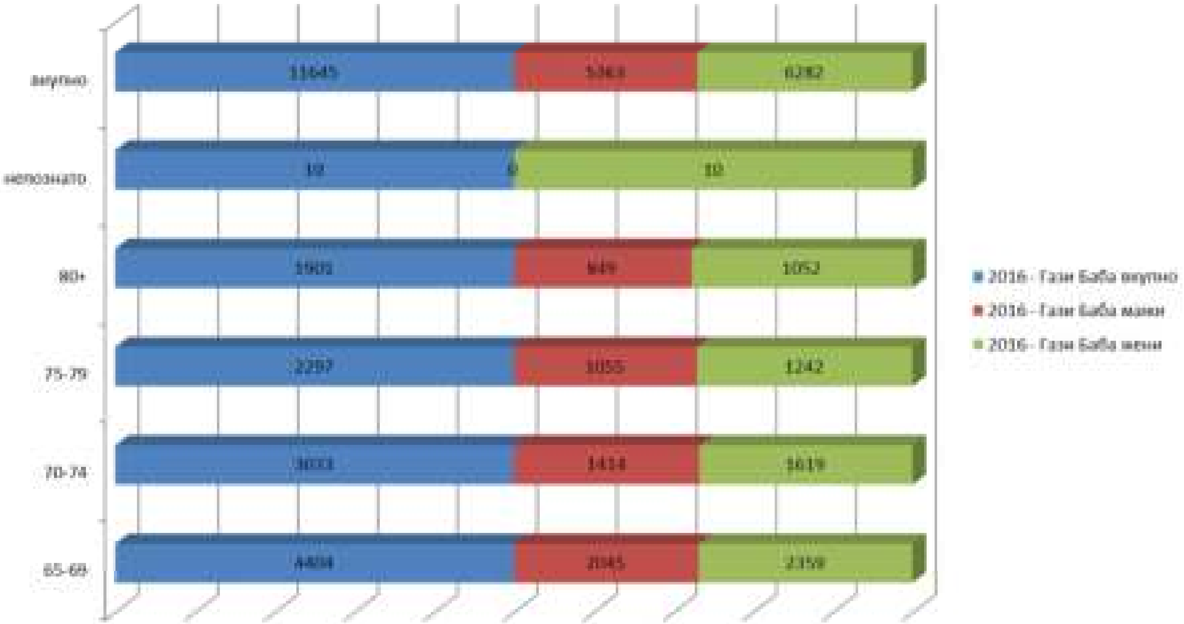

[55] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.
[56] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.

Слика 20: Живородени деца во ОГБ, 2005 – 2016г.[57]

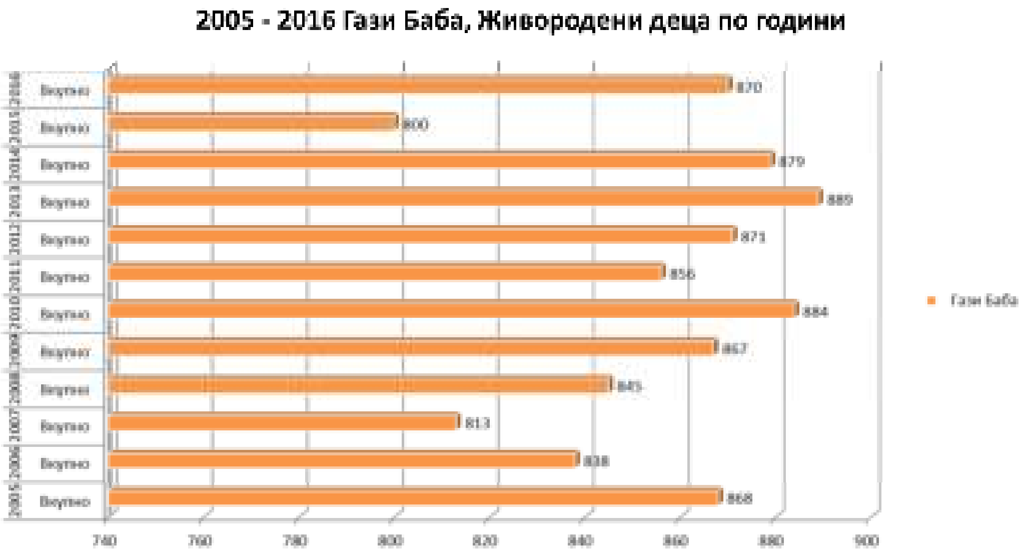

Слика 21: Умрени доенчиња во ОГБ, 2005 – 2016г.[58]

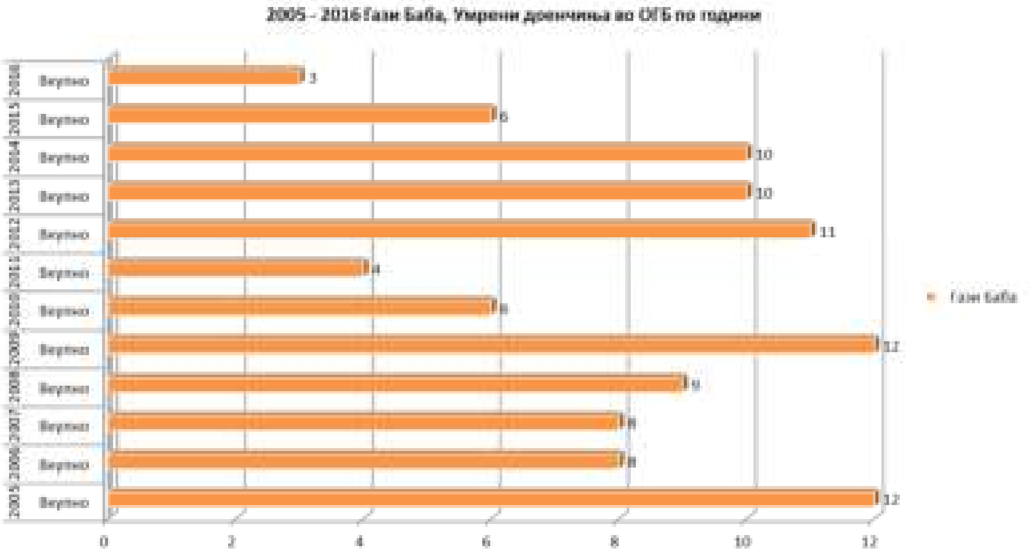

- Релативно **урамнотежено ниво на живородени деца** во општина Гази Баба во периодот 2005 – 2016 година;
- Опсегот на **живородени деца** се движи во рамките од **800 деца – 889 деца** во периодот **2005 – 2016** година со надолни флуктации во 2007, 2011 и 2015 година, но не помалку од 800 деца;
- Релативно **високо ниво на умрени доенчиња** во општина Гази Баба;
- Нивото на **умрени доенчиња** во општина Гази Баба се движи во опсегот од **12** умрени доенчиња во **2005** година до **3** умрени доенчиња во **2016** година;
- Надолни флуктации на умрени доенчиња како **позитивен тренд во 2011 и 2016 година**;

[57] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.
[58] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.

Слика 22: Вкупно доселени и отселени во ОГБ, 2005 – 2015г.[59]

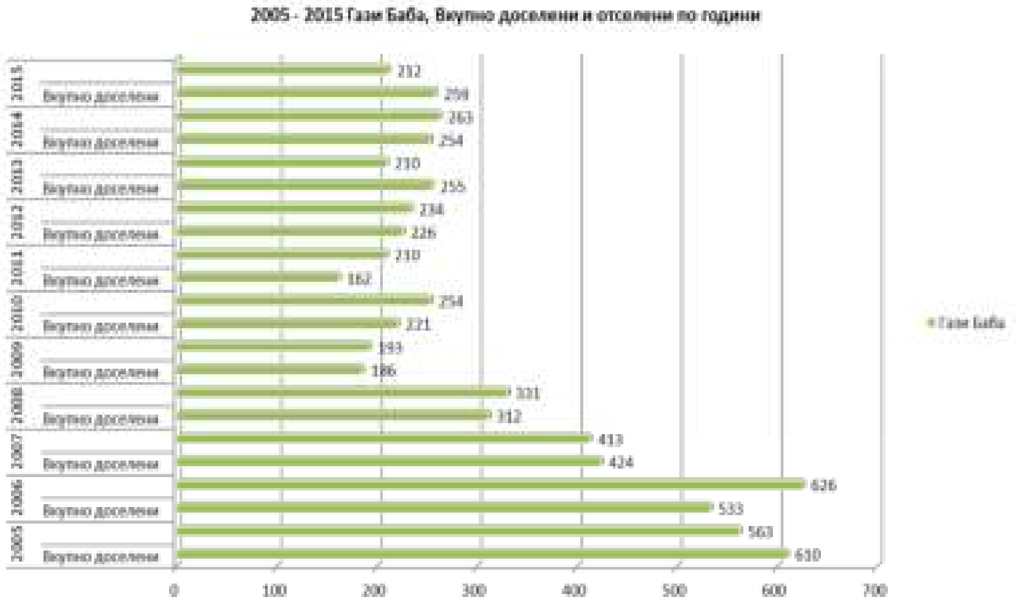

Слика 23: Вкупно доселени и отселени во ОГБ, 2015г.[60]

- Во општина Гази Баба има надолен тренд на отселени и доселени жители со релативно ниски флуктации во периодот 2005 – 2015 година;
- Повеќе доселени од отселени жители во општина Гази Баба во периодот 2005 – 2015 година;
- Опсегот на доселени жители се движи од 610 доселени во 2005 година до 259 доселени во 2015 година, со најниски флуктации на доселени жители во 2009 и 2011 година;
- Опсегот на отселени жители се движи од 563 отселени во 2005 година до 212 отселени во 2015 година, со најниски флуктации на отселени жители во 2009, 2011, 2013 и 2015 година;

[59] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.
[60] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Население, 2016г.

Е. ОБРАЗОВЕН ПРОФИЛ НА ГРАЃАНИТЕ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Граѓаните во ОГБ во контекст на ЛЕР се разгледуваат како фактор на развојот. Фактор на развојот е конкурентен кога е со зголемена продуктивност, а за работната сила една детерминанта на конкурентноста е образованието.

Образованието покрај чисто економската димензија има и важно влијание од аспект на политичка економија. Имено, во литературата е позната врската помеѓу нивото на образование и учеството на граѓаните во процесите на барање на отчетност од властите[61]. Затоа во овој дел го анализираме во повеќе детали профилот на граѓаните на ОГБ од аспект на фактор на развојот на ЛЕР преку образованието и тоа по следните точки:

1. Оценка на состојбите во примарно, секундарно и терцијарно образование
2. Потреба за поголема синергија помеѓу образованието, бизнисот и ЛЕР
3. Стратешки пристап на општина Гази Баба во сегментот на основно образование

Понатаму во текстот ќе се задржиме на секој од овие точки.

1. Оценка на состојбите во примарно, секундарно и терцијарно образование

Слика 24: Ученици во ОУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.[62]

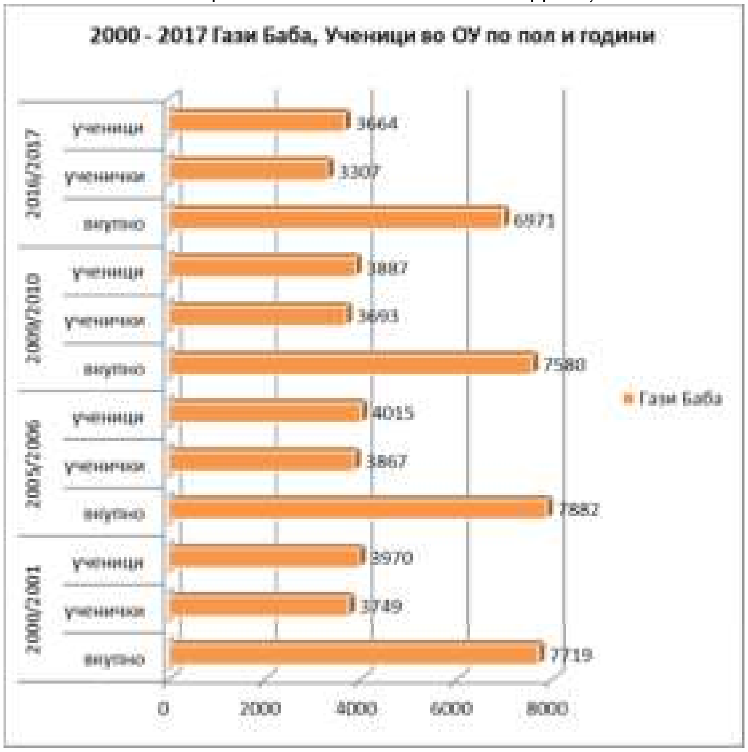

- Тренд на намалување на бројот на ученици во ОУ во периодот 2000 – 2017 година;
- Намалување од 9.70% на учениците во ОУ за период 2000 – 2017 година;
- Во 2000 година учениците во ОУ во ОГБ учествуваат со 10,89% во вкупниот број на население во ОГБ (70865 жители во 2000 година)
- Во 2016 година учениците во ОУ во ОГБ учествуваат со 9,06% во вкупниот број население во ОГБ (76926 жители во 2016 година)
- Во 2000 година ученичките учествуваат со 48,57%, додека учениците учествуваат со 51,43% во вкупниот број на ученици во ОУ во ОГБ;
- Во 2016 година ученичките учествуваат со 47,44%, додека учениците учествуваат со 52,56% во вкупниот број на ученици во ОГБ;

[61] Види повеќе во: MUELLER D. (2003): *"Public choice III,"* Cambridge University Press, Cambridge.
[62] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Образование во ОГБ, 2000 - 2017г.

Слика 25: Наставници во ОУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.[63]

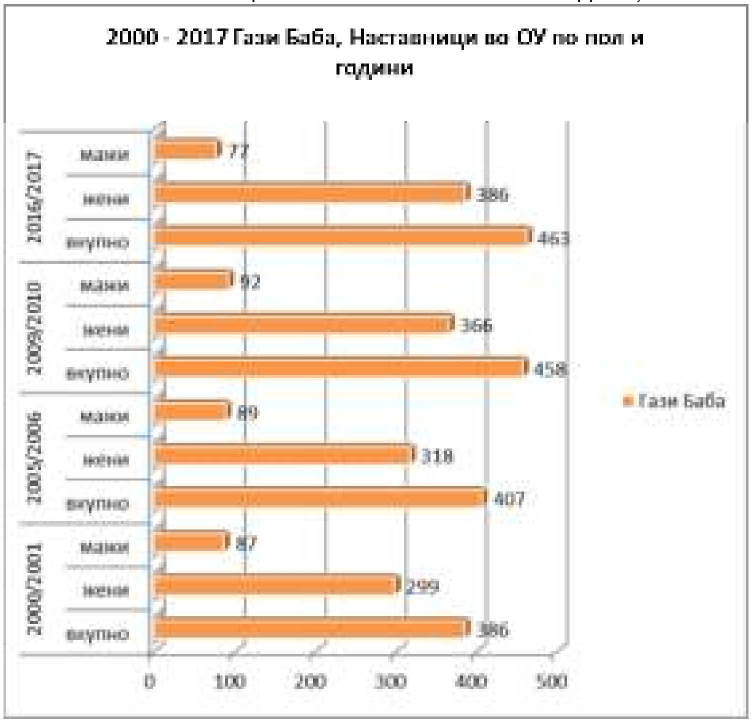

- Бројот на наставници во ОГБ во периодот 2000 – 2017 година има тренд на зголемување;
- Во периодот 2000 – 2017 бројот на наставници пораснал од 386 наставници во 2000 година на 463 наставници во 2017 година, односно се зголемил за 19,95%;
- Бројот на жени наставници во периодот 2000 – 2017 пораснал од 299 во 2000 година на 386 наставнички во 2017 година , односно се зголемил за 29,09%;
- Бројот на мажи наставници во периодот 2000 – 2017 година се намалил од 87 наставници во 2000 година на 77 наставници во 2017 година, односно се

Слика 26: Наставници и Ученици во ОУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.[64]

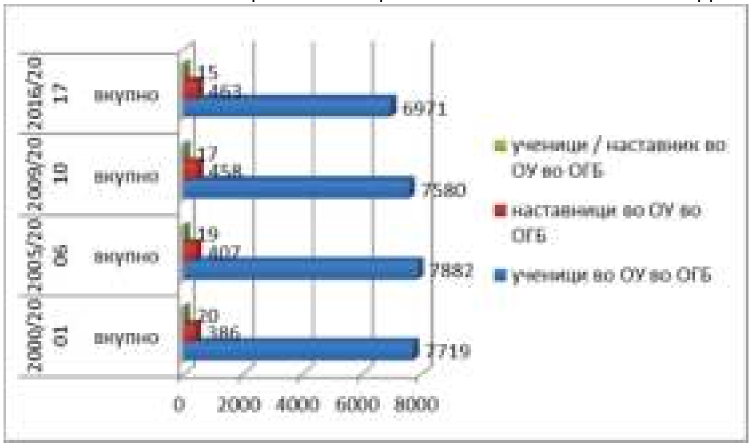

- Намалување на бројот на ученици по наставник во ОУ во ОГБ од 20 ученици во 2000 година на 15 ученици по наставник во 2017 година, односно намалување од 25%;
- Зголемување на бројот на наставници во ОУ во ОГБ од 19,95% во периодот 2000 – 2017 година;
- Намалување на бројот на ученици во ОУ во ОГБ за 9,69% во периодот 2000 – 2017 година;

[63] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Образование во ОГБ, 2000 - 2017г.
[64] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Образование во ОГБ, 2000 - 2017г.

Слика 27: Ученици во СУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.[65]

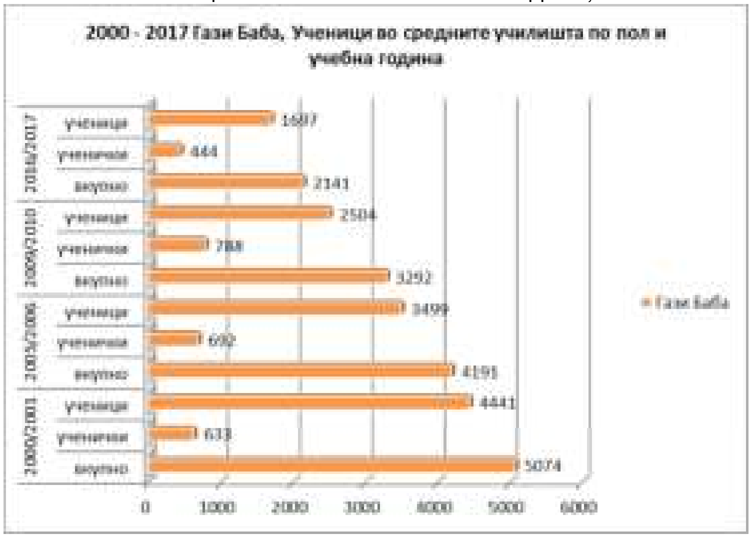

- Тренд на намалување на бројот на ученици во средните училишта на територијата на ОГБ;
- Од 5074 ученици во 2000 година бројот на ученици во СУ во ОГБ се намалил на 2141 ученици, или намалување од 57,80%;
- Бројот на ученички од 633 во 2000 година, се намалил на 444 во 2017 година, или намалување од 29,86%;
- Бројот на ученици од 4441 во 2000 година се намалил на 1697 во 2017 година, или намалување од 61,78%;

Слика 28: Наставници во СУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.[66]

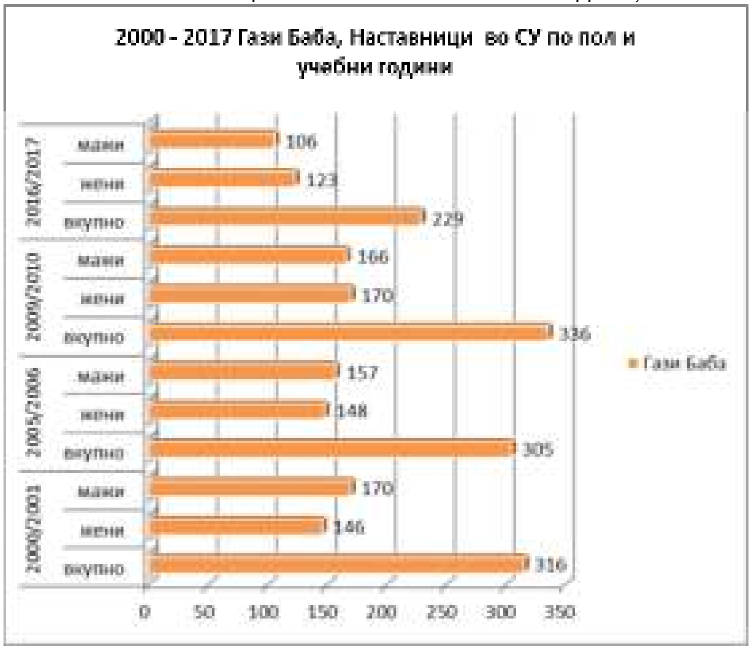

- Во средните училишта на територијата на општина Гази Баба имаме тренд на намалување на бројот на наставници;
- Од 316 наставници во 2000 година, на 229 наставници во 2017 година, односно намалување од 27,53%;
- Релативно избалансирано учество на мажите и жените наставници во средните училишта на територијата на ОГБ;
- Од 146 во 2000 година на 123 жени наставници во 2017 година, односно намалување од 15,75%;
- Од 170 во 2000 година на 106 мажи наставници во 2017 година, односно намалување од 37,65%;

65 Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Образование во ОГБ, 2000 - 2017г.
66 Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Образование во ОГБ, 2000 - 2017г.

Слика 29: Наставници и Ученици во ОУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.[67]

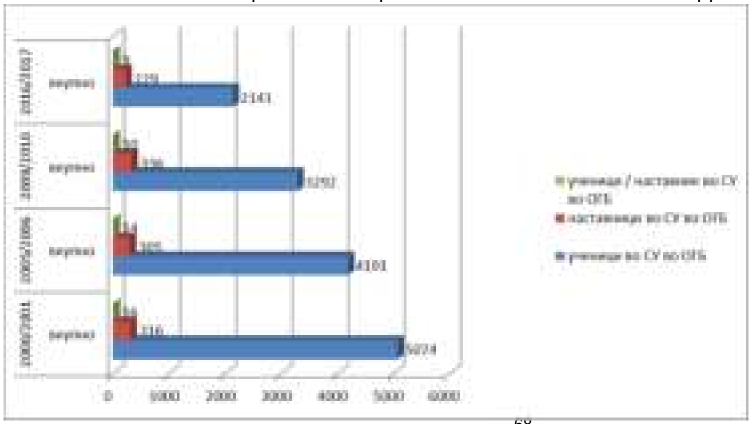

- Намалување на бројот на ученици по наставник од 16 ученици во 2000 година на 9 ученици по наставник во 2017 година, односно намалување од 44,75%;
- Намалување на бројот на наставници во СУ во ОГБ од 27,53% во периодот 2000 – 2017 година;
- Намалување на бројот на ученици во СУ во ОГБ за 58,78% во периодот 2000 – 2017 година;

Слика 30: Студенти во ОГБ по пол , 2016г.[68]

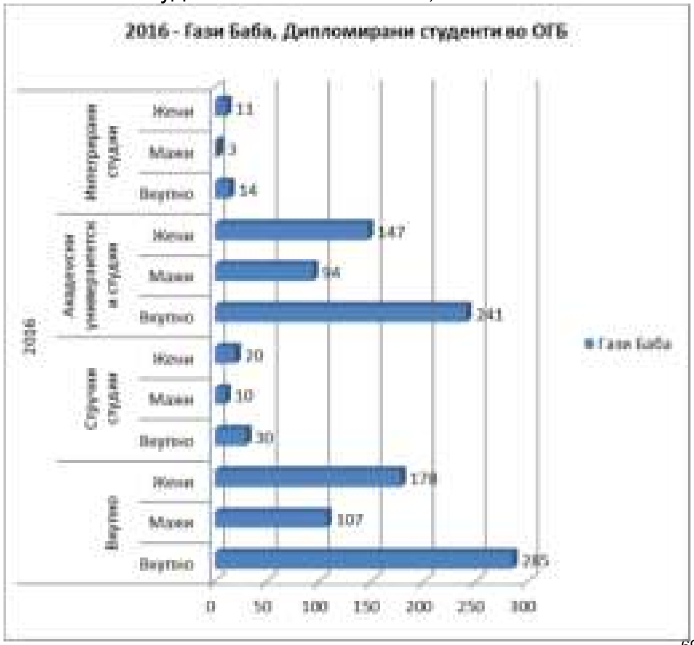

- Во 2016 година вкупно дипломирале на VI/1 и повисок степен на образование 285 жители на општина Гази Баба, од кои 107 се мажи и 178 се жени;
- Во вкупниот број на дипломирани жените учествуваат со 62,46%, додека мажите учествуваат со 37,54%;
- Од вкупно дипломираните жители со место на живеење во ОГБ, 10,53% се во сегментот на стручни студии, 84,56% во сегментот академски универзитетски студии и 4,91% во сегментот интегрирани студии;

Слика 31: Дипломирани Студенти во ОГБ по пол , 2017г.[69]

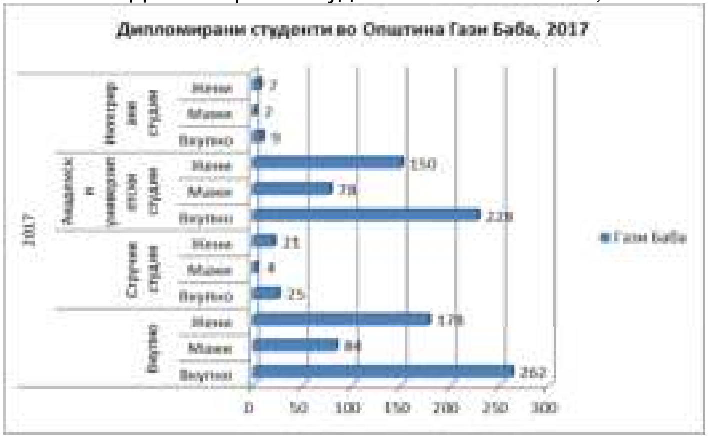

- Во 2017 година вкупно дипломирале 262 жители на ОГБ, или 8,07% помалку од 2016 година;
- Од вкупно дипломираните во 2017 година, 67,94% се жени и 33,20% се мажи;
- Од вкупно дипломираните жители со место на живеење во ОГБ, 9,54% се во сегментот на стручни студии, 87,02% во сегментот академски универзитетски студии и 3,44% во сегментот интегрирани студии;

[67] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Образование во ОГБ, 2000 - 2017г.
[68] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Образование во ОГБ, 2016г.
[69] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Образование во ОГБ, 2017г.

2. Потреба за поголема синергија помеѓу образованието, бизнисот и ЛЕР

На основа на погоре презентирани информации во временска серија од 2000 – 2016 година може да го заклучиме следното:

- Се намалува бројот на ученици во ОУ во ОГБ како резултат на опаѓање на природниот прираст на населението во општина Гази Баба;
- Пораст на бројот на наставници, пред се на жените наставници, наспроти намалување на бројот на ученици;
- Драстичен пад од 57,80% на бројот на учениците во средните технички училишта лоцирани на територијата на општина Гази Баба;
- Зголемување на учеството на жените во процесот на терцијалното образование;

Од горе наведеното јасно се искристилизираа приоритетните потреби за ЛЕР во ОГБ гледан од производен микроекономски аспект и тоа потреба од квалификувани кадри за индустријата лоцирана во општина Гази Баба и потребата од поефикасно финансирање за микро и малите бизниси.
Индустријата веќе драстично ги чувствува последиците од недостиг на квалификувана работна сила пред се од техничките профили за своите производствено – технолошки процеси.

Се наметнува дилемата дали образовниот систем може да одговори на потребните знаења и вештини кои ги бара индустријата и не само индустријата во општина Гази Баба.
Актуелниот образовен систем, пред се во примарното и секундарното образование, согласно нашите согледувања кои ги споделуваат и компаниите, долгорочно треба да се движи кон т.н. дуален систем на образование кој повеќе би ги мотивирал младите генерации од ОГБ и пошироко од градот Скопје кон техничките професионални професии.

Таквиот дуален систем на образование, иако можеби како образовен систем е поскап, би обезбедил поквалитетни вештини на работната сила, пред се на помладите генерации, што долгорочно би ја зголемило нивната цена на пазарот на труд и секако би ја обезбедила потребната професионална и квалификувана работна сила за индустријата лоцирана во општина Гази Баба.
Со очекување нашиот образовен систем да се движи кон т.н. дуален систем на образование, во партнерство со бизнис секторот во ОГБ во наредниот период ќе пристапиме кон креирање на претпоставки – просторни и технички, за имплеменатција на таквиот систем на образование, иако во овој момент како неформален систем на образование.

Секако ќе пристапиме и кон согледување на јасната слика на пазарот на трудот во однос на сегашната структура на образовни профили на невработените лица, како и во однос на симулација на општинска берза на човечкиот капитал.

Исто така сметаме дека и во основното образование треба да се мотивираат младите преку развој на нивниот претприемачки дух и со нивно анимирање кон техничките и природните науки, а со вклучување на компаниите и на техничките факултети од сите Универзитети на територијата на град Скопје.

Неможе да градиме претприемачка и иновативна култура во економијата, а пред се кај помладите генерации, без нивно профилирање кон техничките и природните науки.
Секако дека своја улога во микроекономијата на ЛЕР, од трошочен аспект, имаат и властите (централна и локална) и институциите преку генерирање на трансакциони трошоци но сметаме дека тие треба да се решаваат поглобално на национално ниво. Во овој момент и во оваа околина ЛЕР се соочува со потреба од профил на граѓани кои се потенцијал за иновативна, квалификувана работна сила и бизниси со поефикасен пристап до капитал кои ќе го облагородат претприемачкиот дух на бизнисите за ЛЕР во ОГБ кон одржлив економски развој.

Оттука еден аспект е да се генерира соодветна работна сила според профилот на граѓаните на ОГБ, а друг аспект е да се оствари соодветно партнерство со креаторите на идна работна сила (образовниот систем во ОГБ) за да се овозможи одржливост на понуда на работна сила со вештини и знаења според потребите на бизнисите во ОГБ заради одржлив ЛЕР на ОГБ.

3. Стратешки пристап на општина Гази Баба во сегментот образование

Од наодите и идентификуваните потреби ОГБ веќе одговори во областа на образованието преку проектите:

- Во соработка со Влада на РСМ изградена нова училишна зграда на ОУ Вера Јоциќ до крајот на 2018 година согласно сите стандарди за ЕЕ;
- Изградена нова училишна зграда за 400 ученици на ОУ Григор Прличев до крајот на 2014 година согласно сите стандарди за ЕЕ;
- Во соработка со Владата на РСМ реконструирани бараките во студентскиот центар Стив Наумов до крајот на 2014 година;
- Во соработка со Влада на РСМ изградба на детска градинка во н.м. Јурумлери до крајот на 2013 година;

Во наредниот период се очекува да се реализираат следните проекти:

- Во соработка со Влада на РСМ почеток на изградба на нова училишна зграда на ОУ Крсте Мисирков до крајот на 2021 година согласно сите стандарди за ЕЕ;
- Во соработка со Владата на РСМ изградба на две училишни фискултурни сали во основните училишта Вера Јоциќ и Кирил и Методиј до крајот на 2019 година;
- Во соработка со Влада на РСМ почеток на изградба на детска градинка во н.м. Стајковци до крајот на 2019 година;
- Во соработка со Влада на РСМ почеток на изградба на детска градинка во н.м. Трубарево до крајот на 2021 година;
- Во соработка со Влада на РСМ партерно уредување со оградување на студентскиот кампус Стив Наумов до крајот на 2021 година;
- Во соработка со Владата на РСМ, Стопанските Комори и Бизнис Клубот на ОГБ изградба на тренинг Центар за дуално образование – професионални квалификации и технички вештини и знаења;

F. РАБОТНАТА СИЛА - ФАКТОР НА РАЗВОЈОТ ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 32: Вработени според секторите на дејност, по НКД Рев.2, во РМ, 2009 и 2016 година[70]

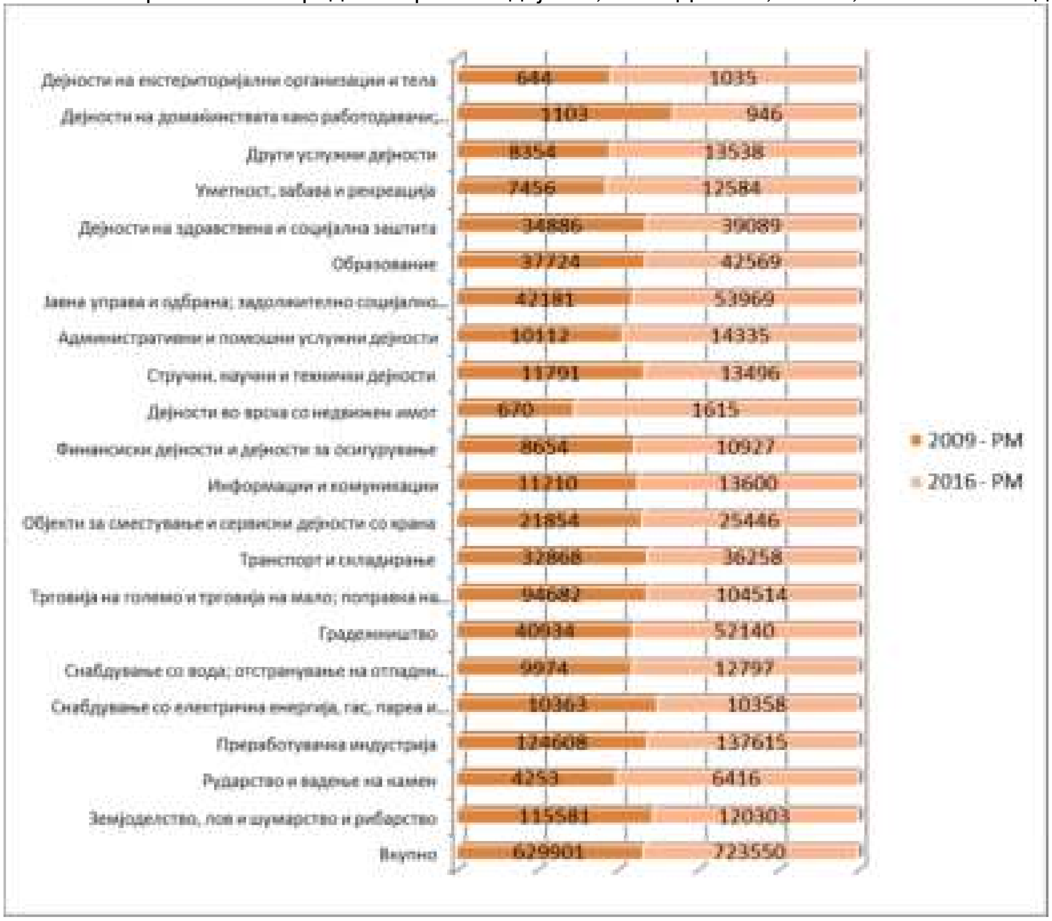

- Пораст на вработените за 15% во 2016 година во однос на 2009 година;
- Преработувачката индустрија во апсолутна смисла и понатаму поединечно вработува најмногу работна сила:
  - 2009г.: 124608 работници
  - 2016г.: 137615 работници
  - Пораст од 10%
- Јавниот сектор заедно вработува:
  - 2009г.: 124903 лица
  - 2016г.: 149962 лица
  - Пораст од 20%
- Во т.н. смарт дејности (ИТ, финансии, образование, здравство и енергија) се вработени:
  - 2009г.: 114628 лица
  - 2016г.: 130039 лица
  - Пораст од: 13,4%
- Градежништвото расте со 27%, земјоделието со 4%, транспорт и складирање со 10%, ИТ расте со 21%, финасискиот сектор расте со 26%, и уметност, забава и рекреација расте со 69%;

[70] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Пазар на труд во РМ, 2009 и 2016г.

Табела 33: Вработени во приватниот сектор според НКД 2 во ОГБ, 2018 и 2019г.[71]

	Индустрија / дејност	Вработени - 2018	Вработени - 2019	2019 vs 2018
1	АДМИНИСТРАТИВНИ И ПОМОШНИ УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ	1,296	1,203	93%
2	ГРАДЕЖНИШТВО	1,238	730	59%
3	ДЕЈНОСТИ ВО ВРСКА СО НЕДВИЖЕН ИМОТ	144	55	38%
4	ДЕЈНОСТИ НА ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	400	372	93%
5	ДРУГИ УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ	49	34	69%
6	ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	2,469	2,415	98%
7	ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	374	179	48%
8	ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ	24	18	75%
9	ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА	534	379	71%
10	ОБРАЗОВАНИЕ	75	16	21%
11	ПРЕРАБОТУВАЧКА ИНДУСТРИЈА	7,956	6,736	85%
12	РУДАРСТВО И ВАДЕЊЕ НА КАМЕН	34	10	29%
13	СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА; ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ, УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ОКОЛИНАТА	1,351	1,478	109%
14	СНАБДУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА, ГАС, ПАРЕА И КЛИМАТИЗАЦИЈА	166	101	61%
15	СТРУЧНИ, НАУЧНИ И ТЕХНИЧКИ ДЕЈНОСТИ	419	274	65%
16	ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ	3,167	2,563	81%
17	ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И ТРГОВИЈА НА МАЛО; ПОПРАВКА НА МОТОРНИ ВОЗИЛА И МОТОЦИКЛИ	6,203	5,049	81%
18	УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	34	16	47%
19	ФИНАНСИСКИ ДЕЈНОСТИ И ДЕЈНОСТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	54	10	19%
	Вкупно	**25,987**	**21,638**	83%

- Намалување на вработените во ОГБ за 17% во 2019 година во однос на 2018 година;
- Преработувачката индустрија во апсолутна смисла и понатаму поединечно вработува најмногу работна сила:
  - 2018г.: 7956 работници
  - 2019г.: 6736 работници
  - Намалување од 15% (2019 vs. 2018)
- Во т.н. смарт дејности – само приватен сектор (ИТ, финансии, образование, здравство, ЕЕ, енергија, уметност, забава и рекреација) се вработени:
  - 2018г..: 2056 работници
  - 2019г.: 1365 работници
  - Намалување од: 33,61%
- Од останатите сектори само комуналниот сектор (вода, отпадни води и отпад) расте со 9% во 2019 vs. 2018, додека останатите сектори опаѓаат, и тоа Градежништвото со 41%, земјоделието со 2%, транспорт и складирање со 19%, недвижности со 62%;

[71] Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Бизнис мрежа – Таргет Груп, 2020г.

Слика 33: Вработени според занимањето и секторите на дејност на деловниот субјект во РС Македонија, по НКД Рев.2, 2011, 2016 и 2017година[72]

- Намалување за 21% на вработени со елементарни занимања во 2017 vs. 2011 година;
- Значителен пораст од 29% на ракувачите со машини и постројки во 2017 vs 2011 година;
- Огромен пораст на стручни земјоделски работници за 735% во 2017 vs. 2011 година;
- Техничари, службеници и воени занимања се на речиси исто ниво во 2017 vs. 2011 година;
- Услужните дејност растат со 26% во 2017 vs. 2011 година;
- Стручњаци и научници растат со 37% во 2017 vs. 2011 година:

Слика 34: Просечно исплатена бруто-плата по вработен, по сектори на дејност, во РС Македонија, по НКД Рев.2, 2019, М12[73]

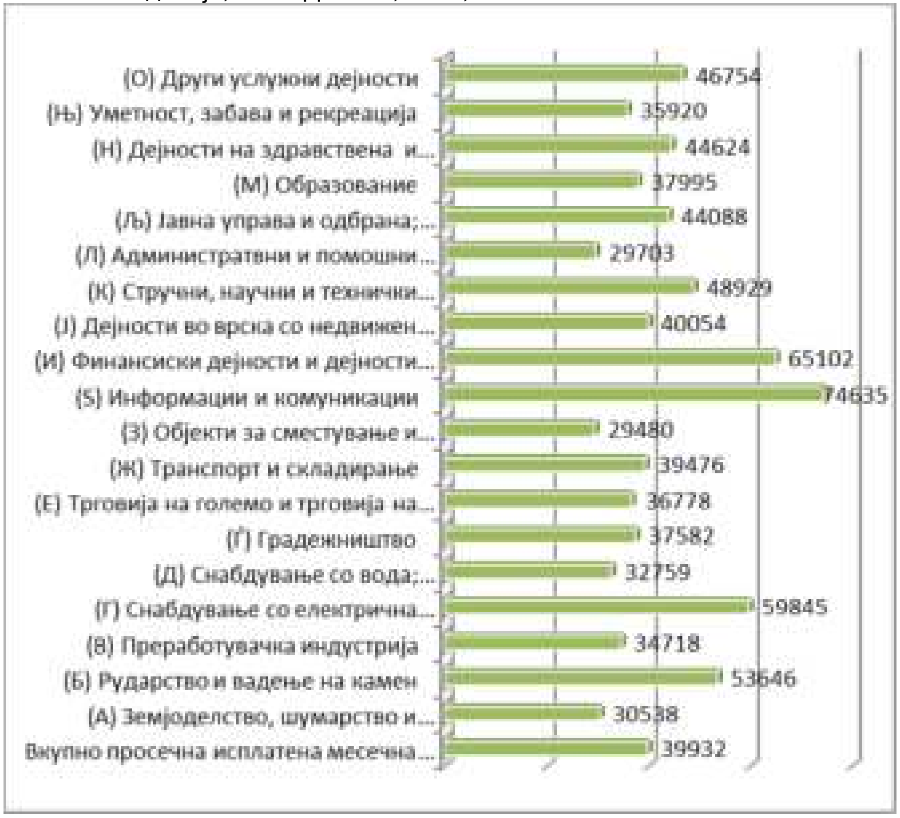

- Просечната бруто плата главно е висока во т.н. смарт сектори:
  - Финансии, ИТ, енергија и рударство;
- Релативно е поволна во секторите:
  - Услуги, јавна управа и одбрана, стручни, научни и технички дејности;
- Релативно пониска е во секторите:
  - Земјоделие, Преработувачка индустрија, хотелиерство и угостителство, административни и помошни услужни дејности;

[72] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Пазар на труд, 2011, 2016 и 2017г.
[73] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Пазар на труд, месец Декември 2019г

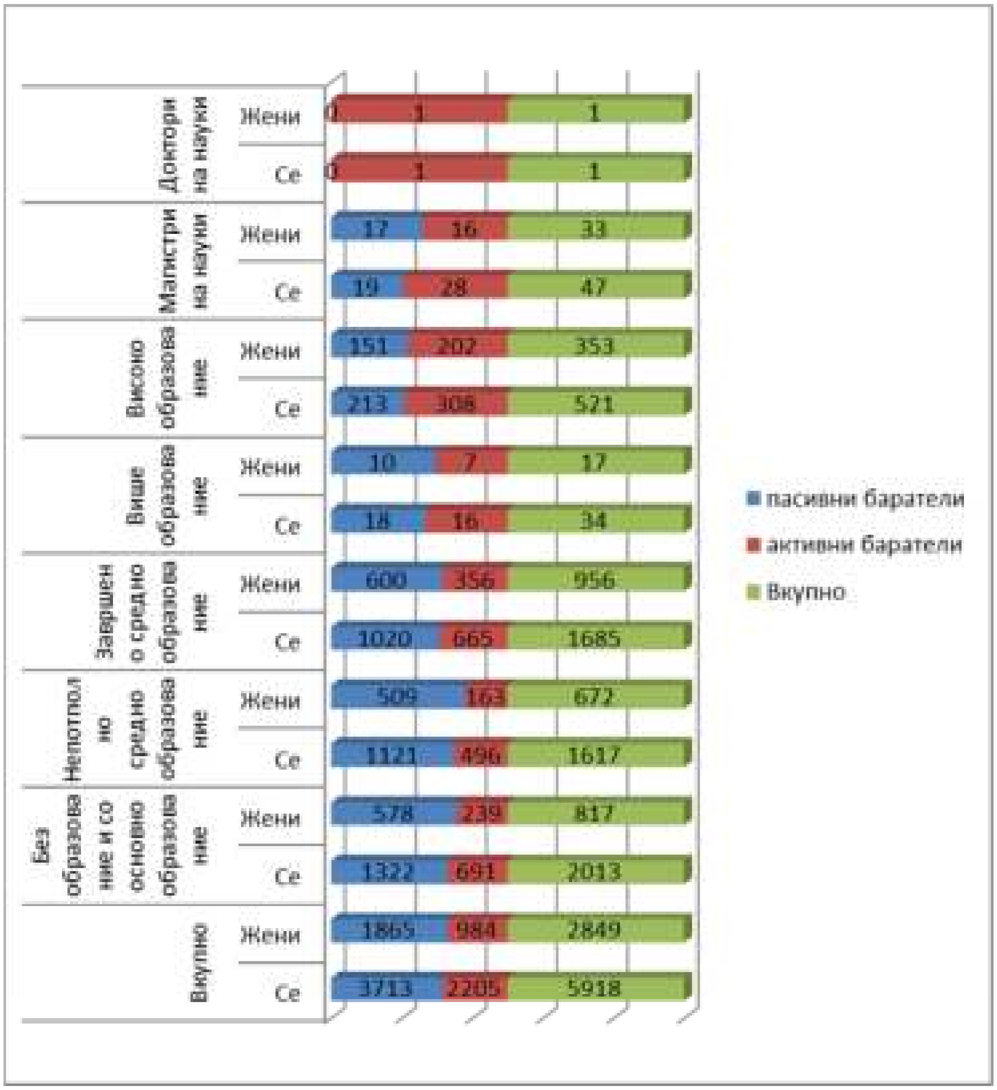

Слика 35: Невработени во општина Гази Баба според степенот на образование, 2016 година[74]

- Во 2016 година во општина Гази Баба имаме:
  - 2205 активни баратели на работа од кои 984 се жени;
  - 3713 пасивни баратели на работа од кои 1865 се жени;
- Колку понизок степен на образование, толку повисок број на баратели на работа:
  - 2013 баратели на работа се без образование;
  - 1617 баратели на работа се со непотполно средно образование;
  - 1685 баратели на работа се со завршено средно образование;
  - 521 барател на работа со високо образование;

[74] Агенција за вработување на РС Македонија, 2016г.

Слика 36 : Невработени во општина Гази Баба, 2002 – 2016 година[75]

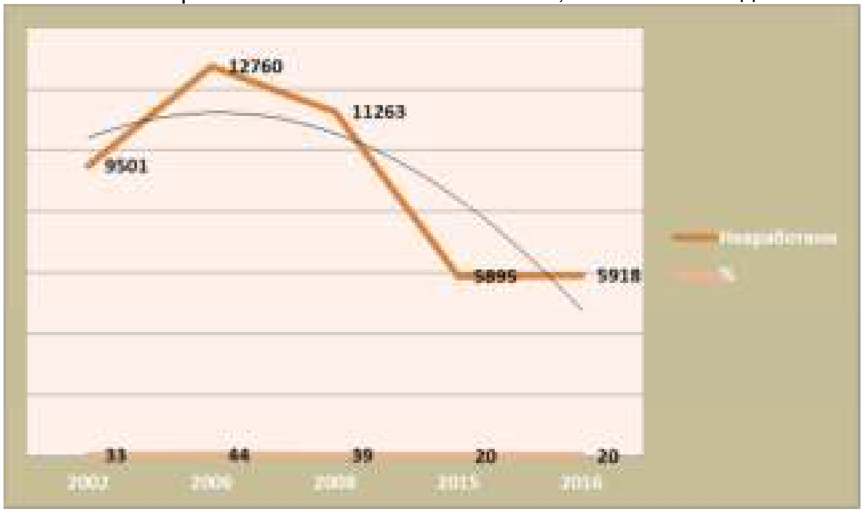

- Во временската серија од 2002 – 2016 година невработеноста во ОГБ:
  - Се намалила за 13% процентни поени, од 33% во 2002г. на 20% во 2016г.;
  - Во апсолутни вредности - од 9501 на 5918 невработени лица во 2016 година;

Слика 37: Невработени според степен на образование во РС Македонија,2000 и 2016 година[76]

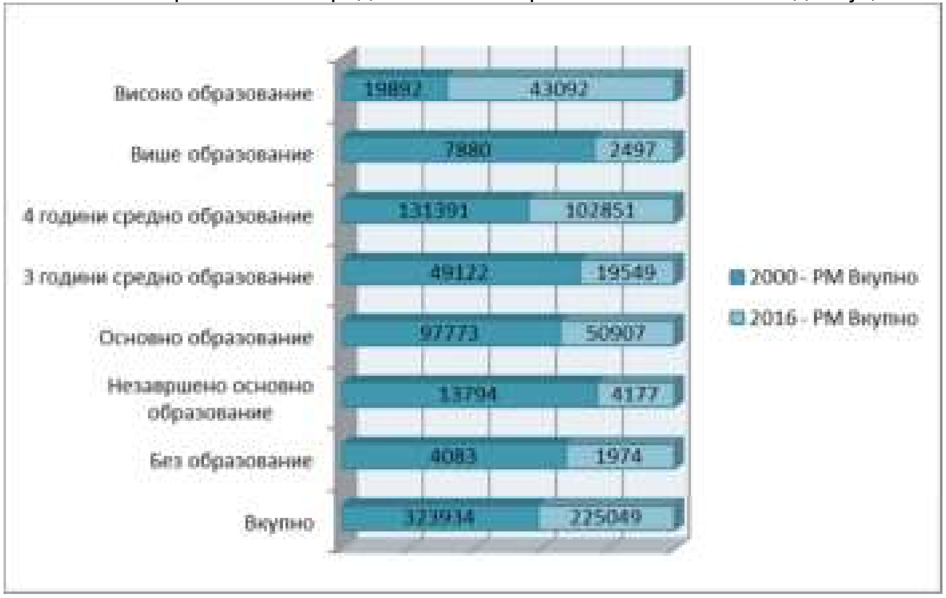

- Намалување на вкупната невработеност за 98885 лица во 2016 vs. 2000 година;
- Сите невработени со степен на образование до „високо образование“ имаат позитивен тренд на намалување на невработеноста;
- Негативен тренд на зголемување на невработеноста имаме само во категоријата невработени со високо образование – зголемена за 23200 лица во 2016 vs. 2000 година.

[75] Агенција за вработување на РС Македонија, 2002 - 2016г.
[76] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Пазар на труд во РС Македонија, 2000 и 2016г.

G. АНАЛИЗА НА БИЗНИС ОПКРУЖУВАЊЕТО ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 38 : Оценка на различните компоненти на бизнис окружувањето на индустрија во ОГБ во последните пет години[77]

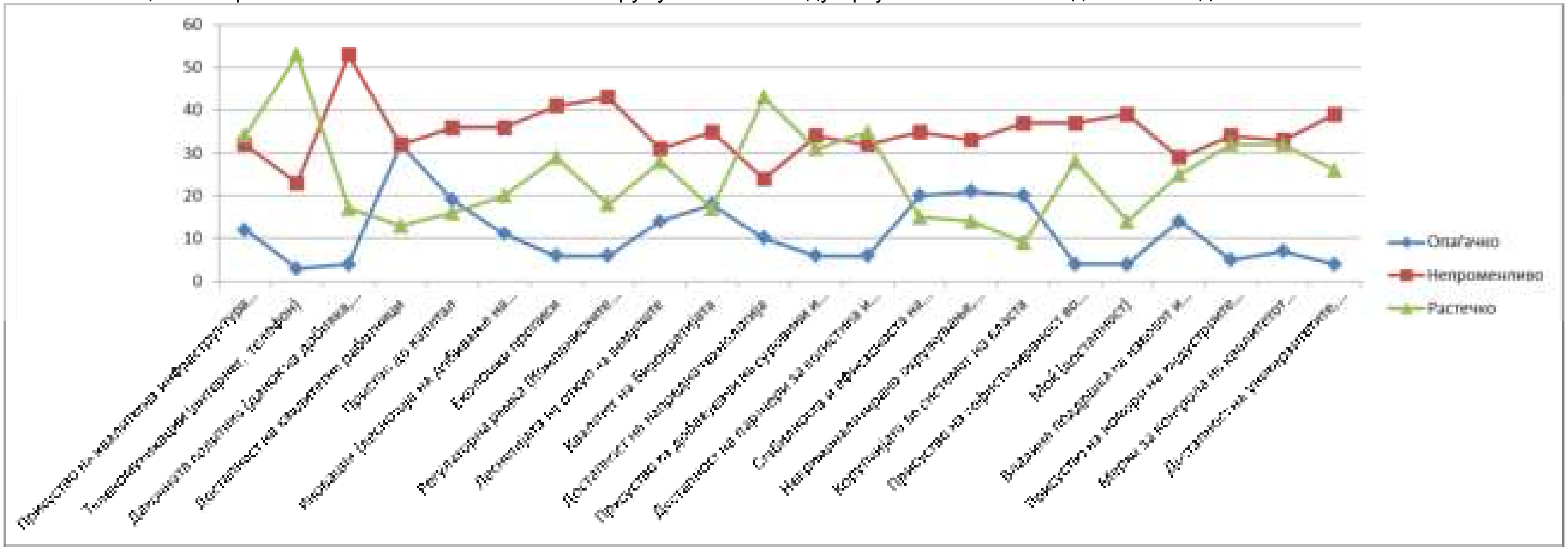

[77] Анкета на деловното опкружвање во ОГБ, 2016г. – Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ

Слика 39 : Професии кои недостигаат во индустријата според мислењето на компаниите во ОГБ[78]

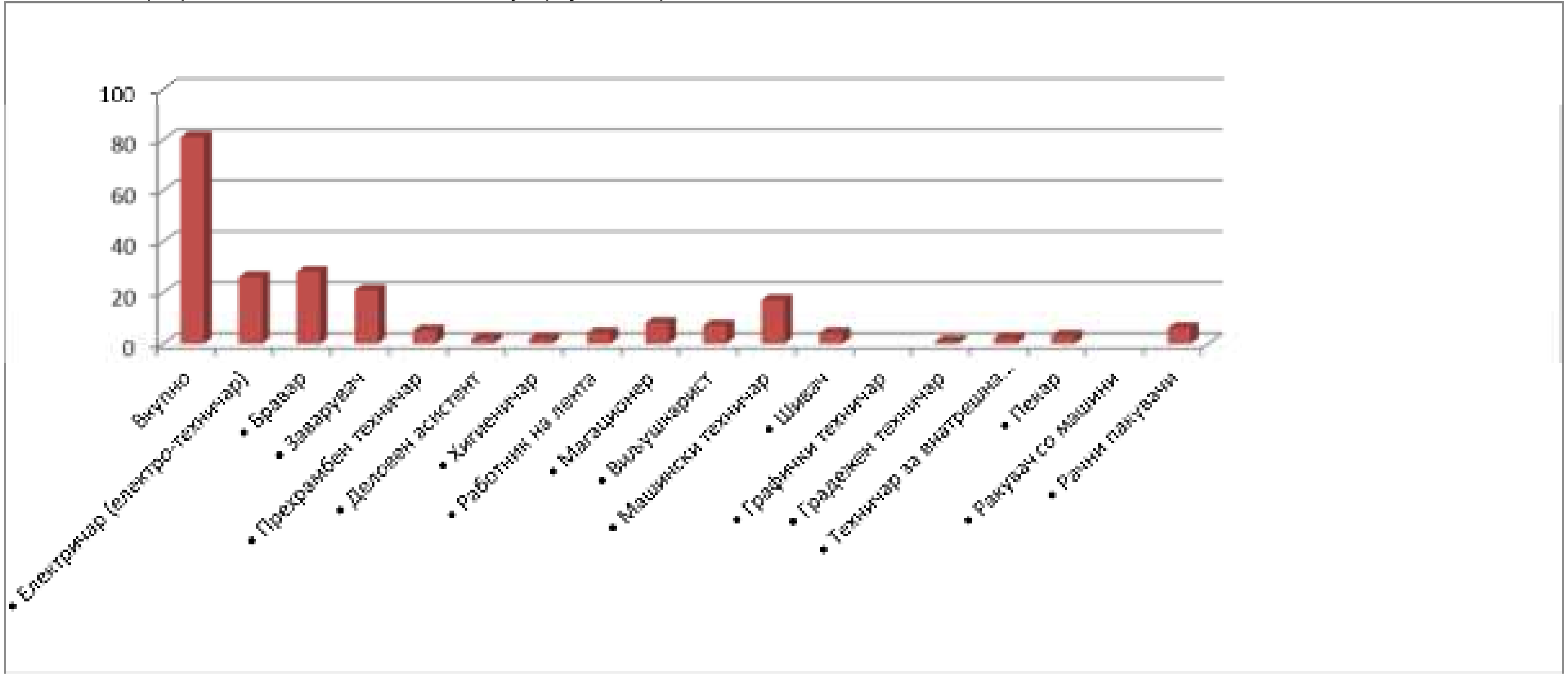

[78] Анкета на деловното опкружување во ОГБ, 2016г. – Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ

Слика 40: Потребно време за финализирање на различни бизнис активности според мислењето на компаниите во ОГБ, 2016г.[79]

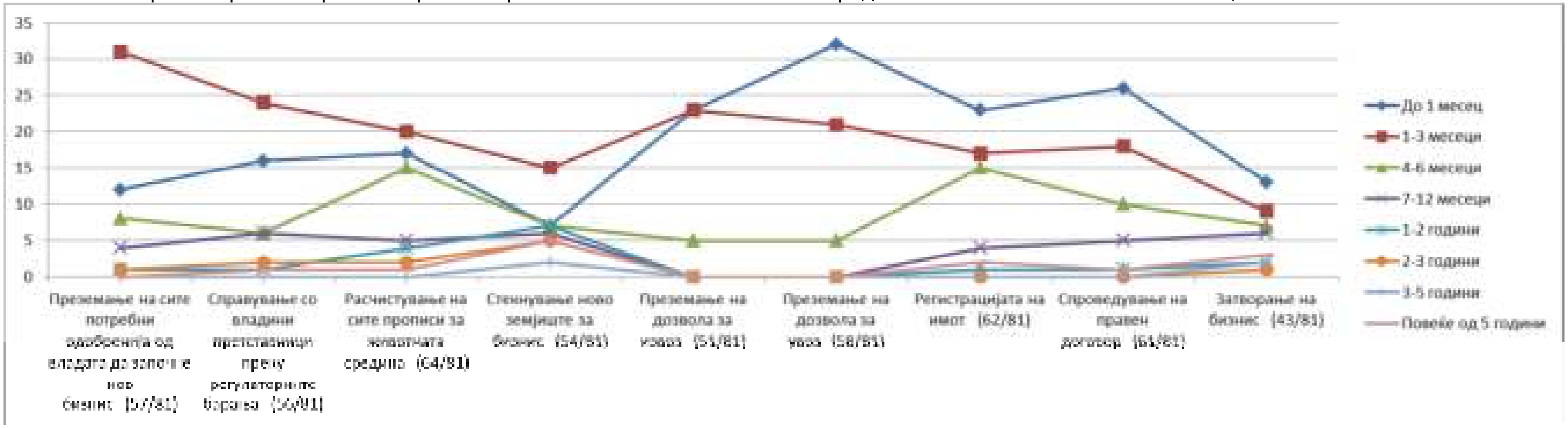

[79] Анкета на деловното опкружување во ОГБ, 2016г. – Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ

Слика 41: Вкупниот број на одобренија потребни за финализирање на различни бизнис активности според компаниите во ОГБ: Оцена од 1 – 5, 1 – најдобра и 5 – најлоша, 2016г.[80]

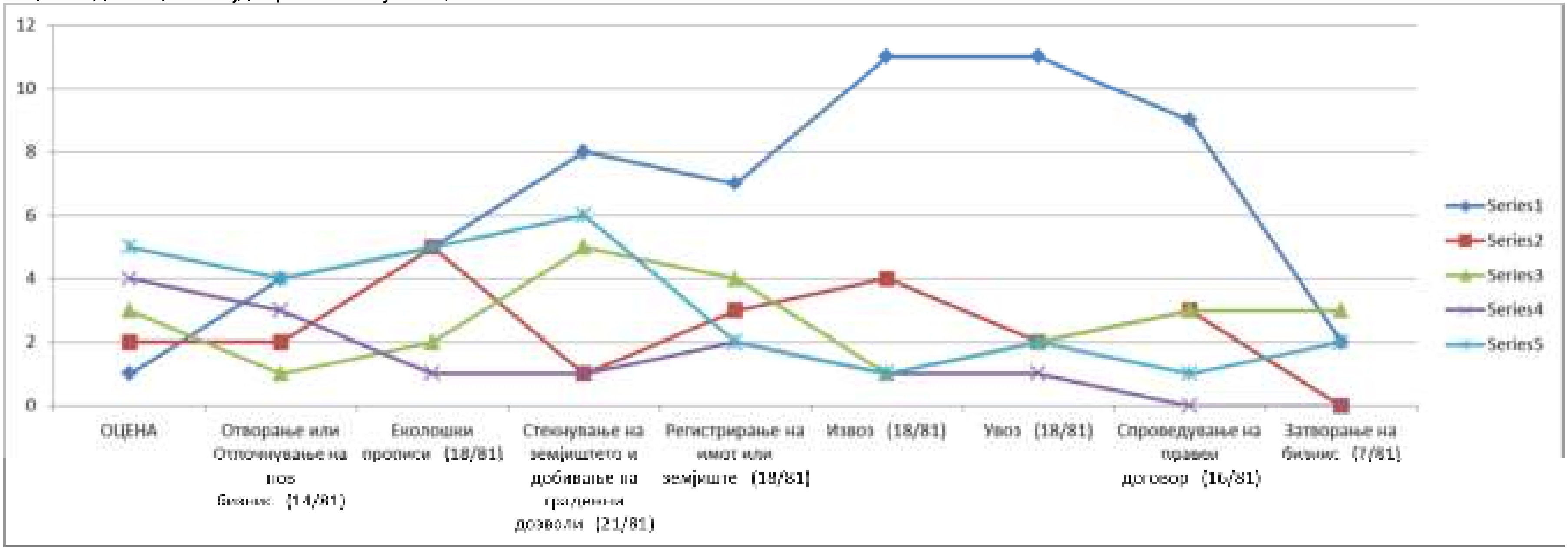

80 Анкета на деловното опкружување во ОГБ, 2016г. – Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ

Слика 42: Технологии кои ги користат компаниите во ОГБ , 2016 г.[81]

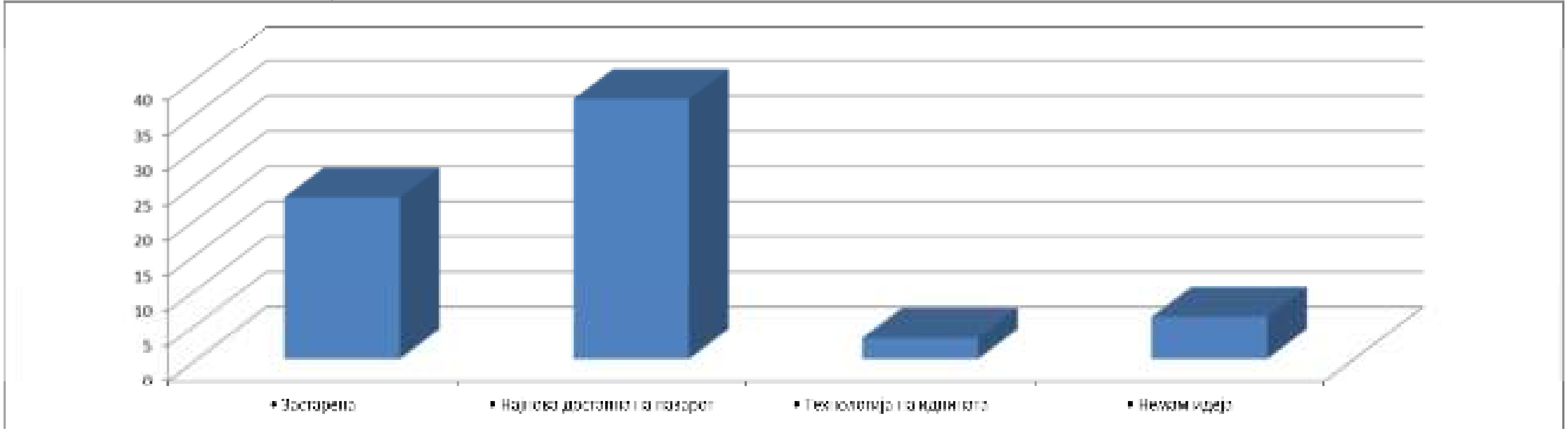

[81] Анкета на деловното опкружување во ОГБ, 2016г. – Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ

Слика 43: Рангирање на трошоците на доленаведените ставки од страна на компаниите во ОГБ , 2016г.[82]

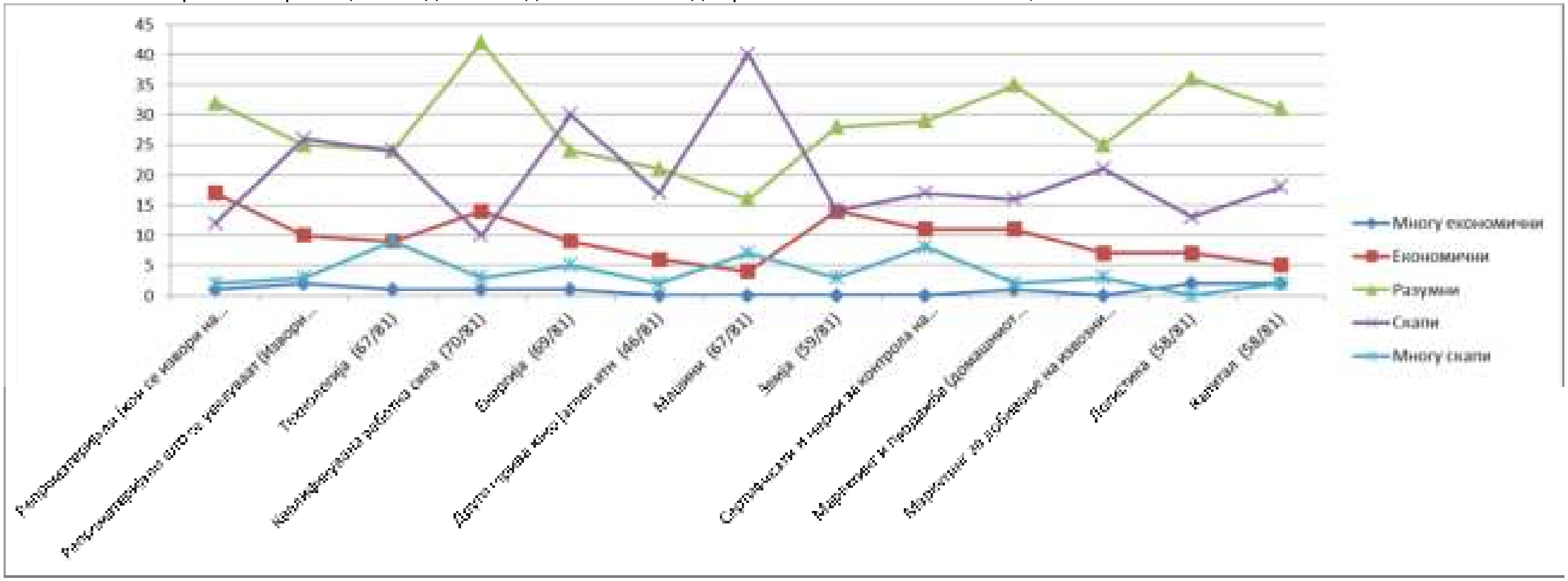

[82] Анкета на деловното опкружување во ОГБ, 2016г. – Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ

Н. СМАРТ ЕКОНОМИЈА ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

„Паметен град имаме кога инвестициите во (1) човечки и социјален капитал, (2) традиционална инфраструктура и (3) технологии овозможува одржлив економски раст и висок квалитет на живот, со мудро искористување на природните ресурси, преку партиципативно владеење„ – Deloitte 1.0, Амстердам

Слика 44: Матрица за паметен град тип 1.0 на компанијата Deloitte Амстердам, 2015г. [83]

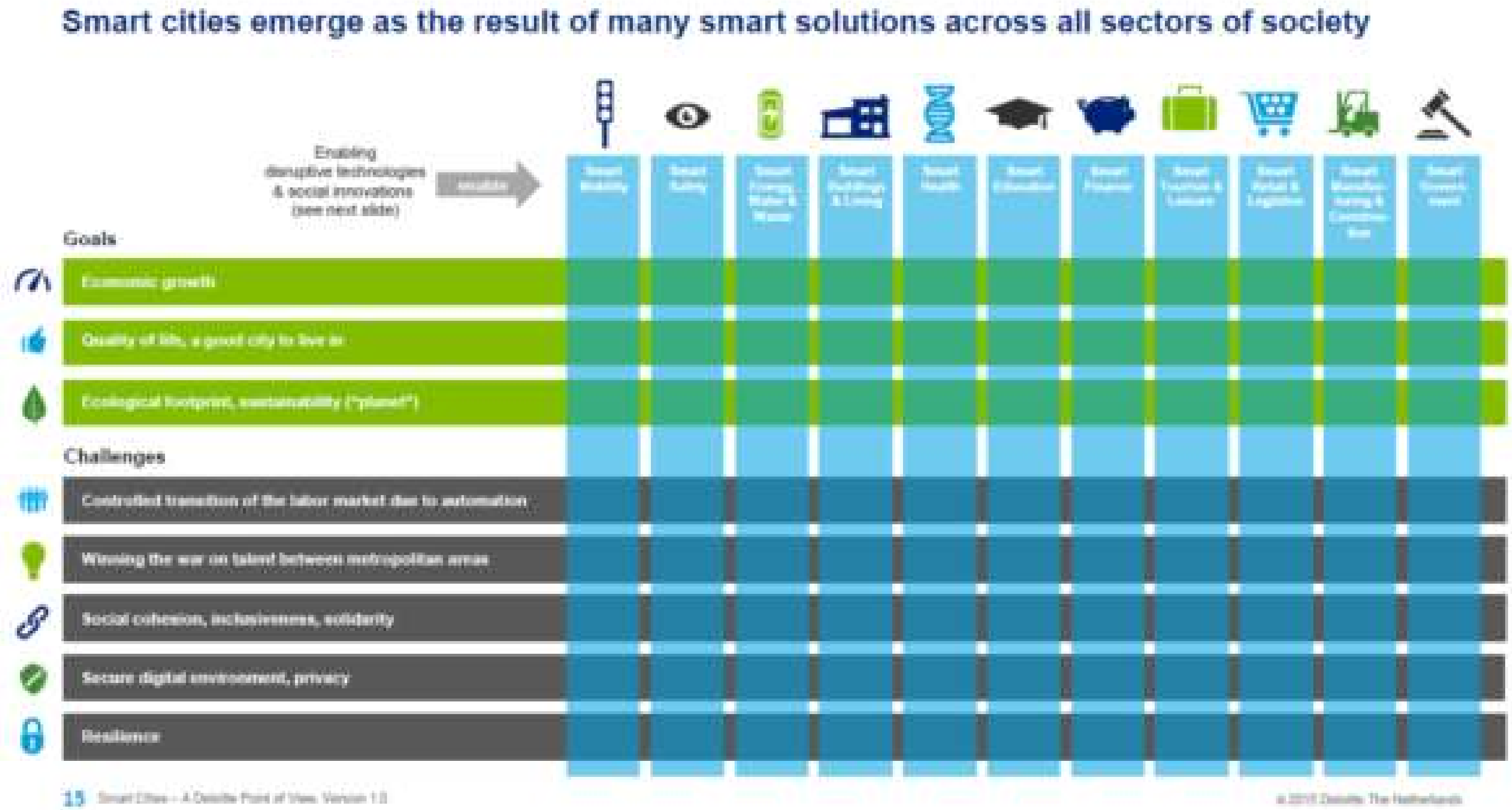

[83] Deloitte 1.0 Амстердам, 2015г.

Слика 45: Рамка на капацитети за паметен град тип 1.0 на компанијата Deloitte Амстердам, 2015г. [84]

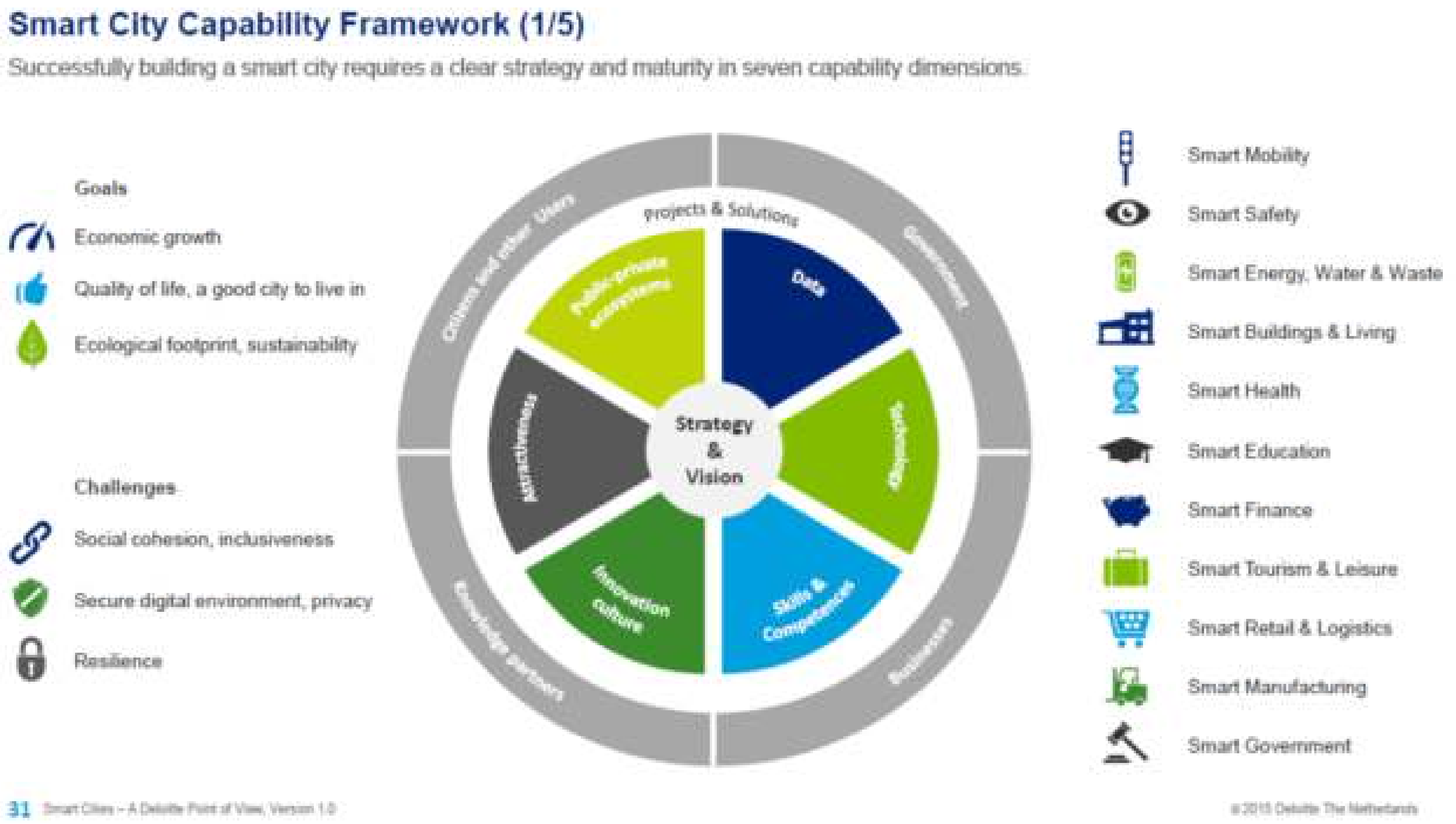

84 Deloitte 1.0 Амстердам, 2015г.

Слика 46: Internet of things - IoT тип 1.0 на компанијата Deloitte Амстердам, 2011г. [85]

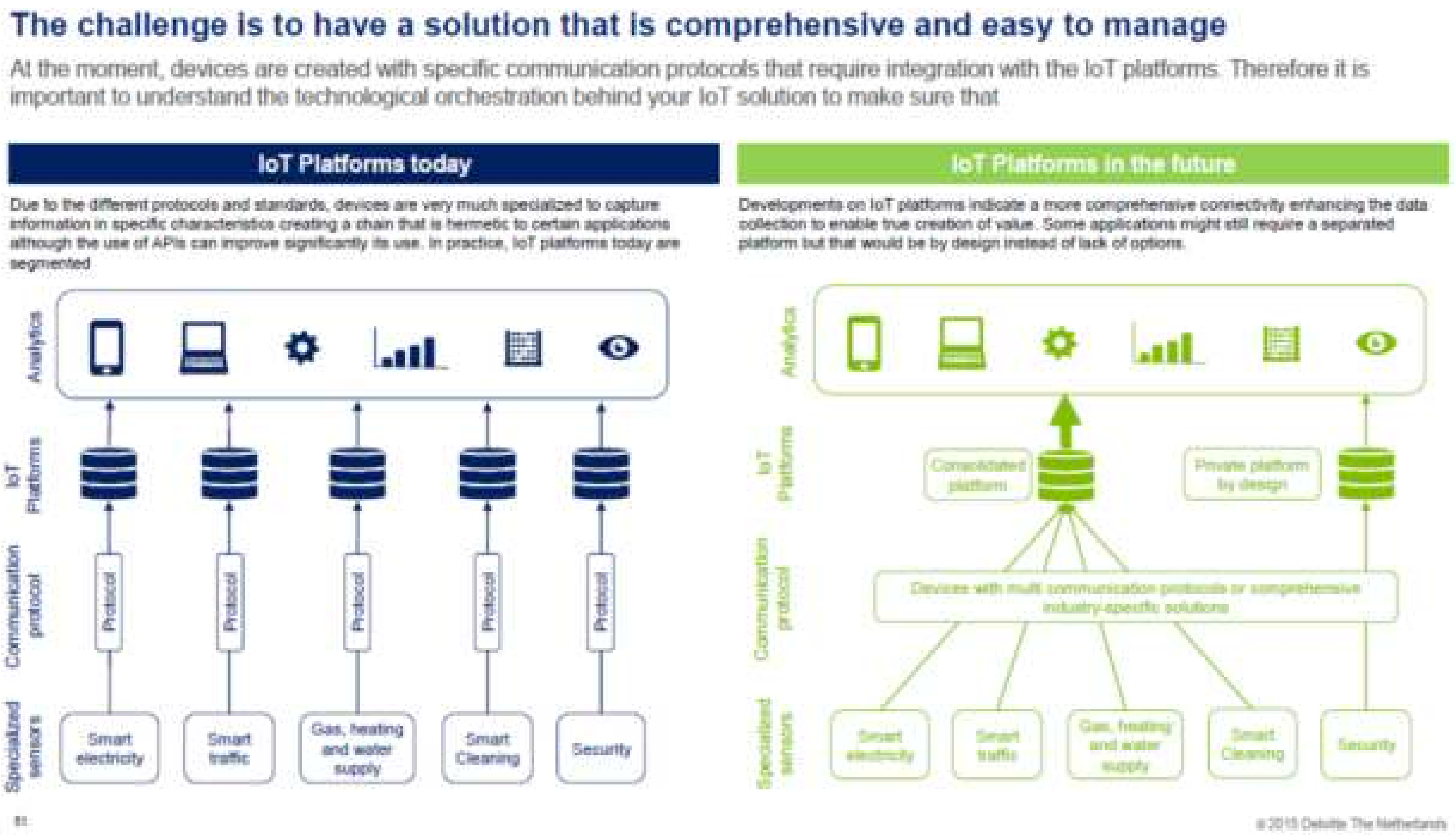

85 Deloitte 1.0 Амстердам, 2011г.

- Смарт сити развој во општина Гази Баба

Слика 47: Концепт на паметен град за општина Гази Баба, 2020г. [86]

Слика 48: Концепт на паметен град за општина Гази Баба, 2020г. [87]

[86] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2020г.
[87] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2020г.

- Дигитализација на општинските услуги

Слика 49: Е-одобрение за градење - функционална и апликативна веб платформа која ја користи општинската администрација.[88]

Слика 50: Е-Урбанизам - функционална и апликативна веб платформа која ја користи општинската администрација.[89]

Слика 51: ГИС на ОГБ - ОГБ ГЕО Портал[90]

---

[88] Портал Е- Одобрение, ОГБ - ЗЕЛС
[89] Портал Е- Урбанизам, ОГБ – Министерство за транспорт и врски
[90] ГЕОПОРТАЛ на ОГБ, 2020г.

Слика 52: East Gate комплекс– во фаза на изградба на смарт сити проектот[91]

Слика 53: Интелигентно управување со јавното улично осветлување – во фаза на подготовка[92]

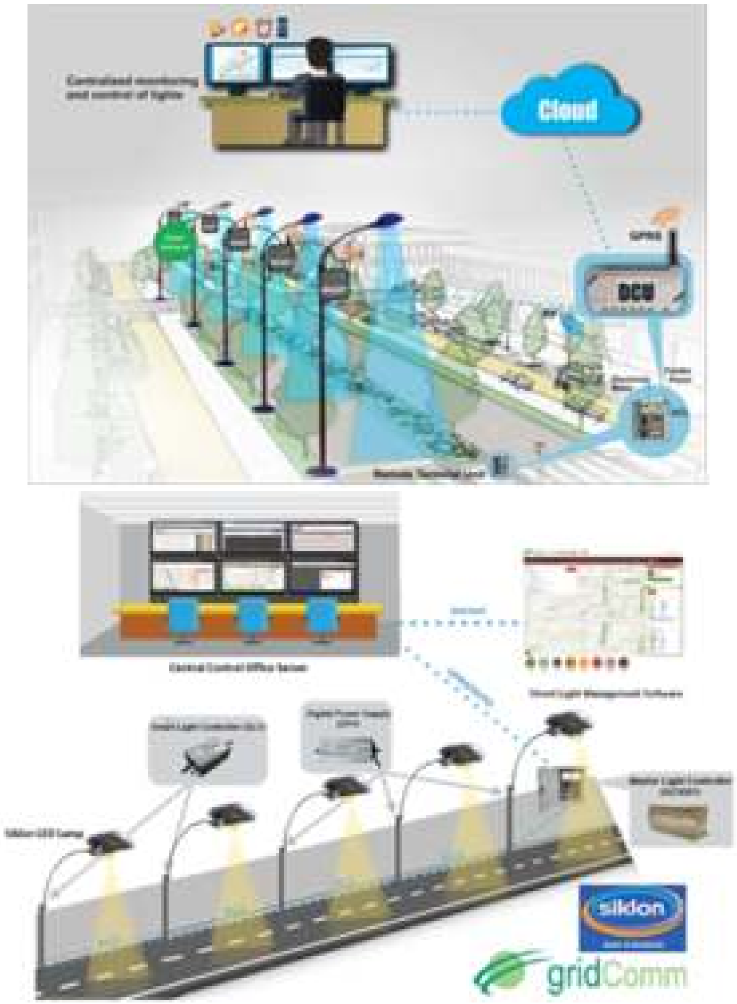

91 East Gate смарт сити комплекс, 2018г.
92 Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2020г.

Слика 54: Обновливи извори на енергија – Фотоволтаична централа и фотоволтаични панели на крововите на јавните објекти во надлежност на општина Гази Баба – во фаза на подготовка[93]

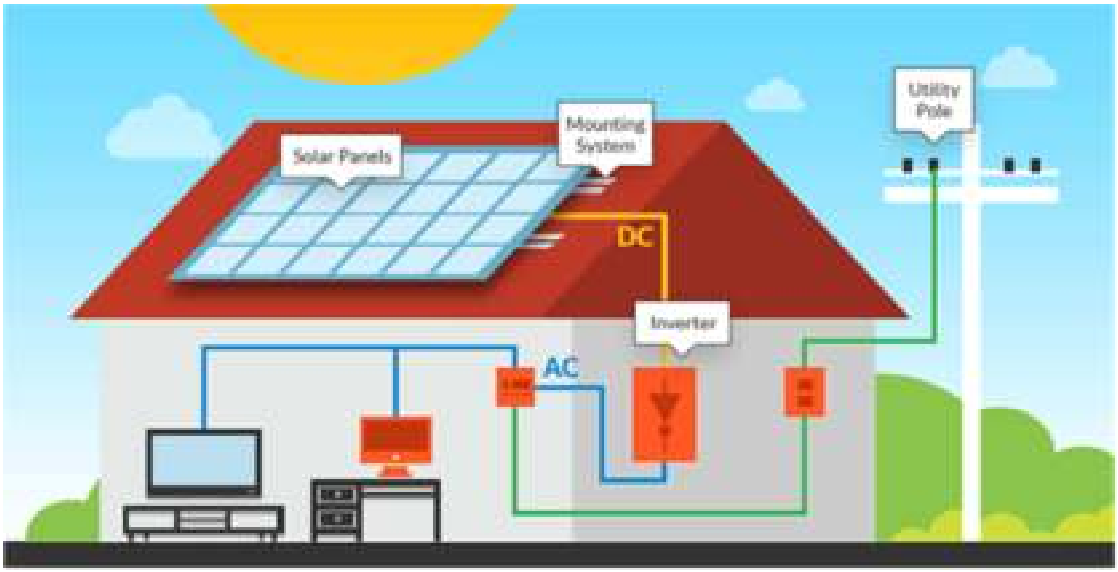

Слика 55: Гасификациона дистрибутивна мрежа во ОГБ – во фаза на подготовка[94]

[93] Сектор за ЛЕР и ИКР, 2020г.
[94] Сектор за ЛЕР и ИКР, 2020г.

5. ЖИВОТНА СРЕДИНА И КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

А. ГЕОГРАФСКИ КОНТЕКСТ НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 56: Геолошка мапа на општина Гази Баба[95]

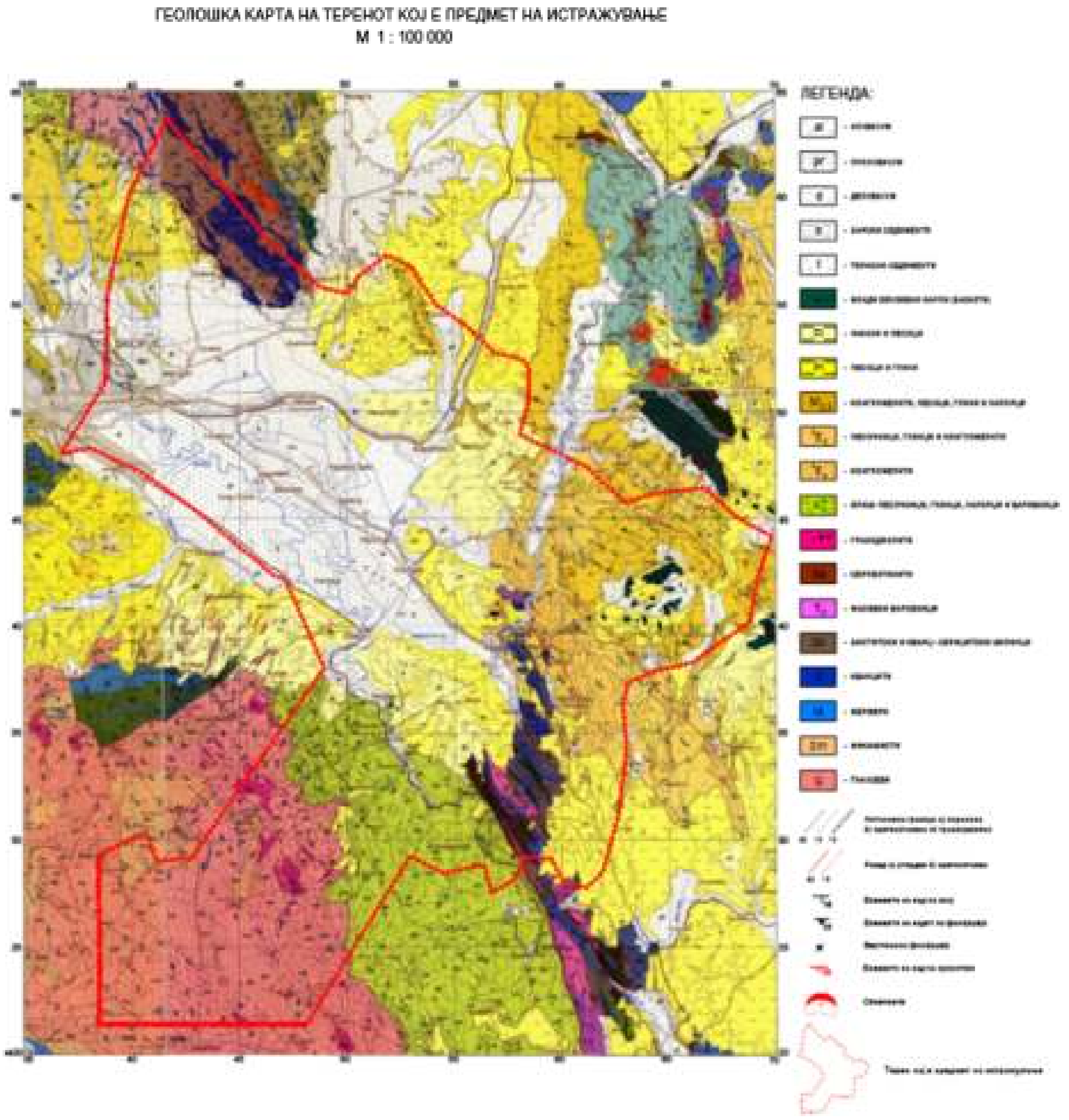

95 ПМФ – УКИМ Скопје, 2011г.

Слика 57: Хидрогеолошка мапа на општина Гази Баба[96]

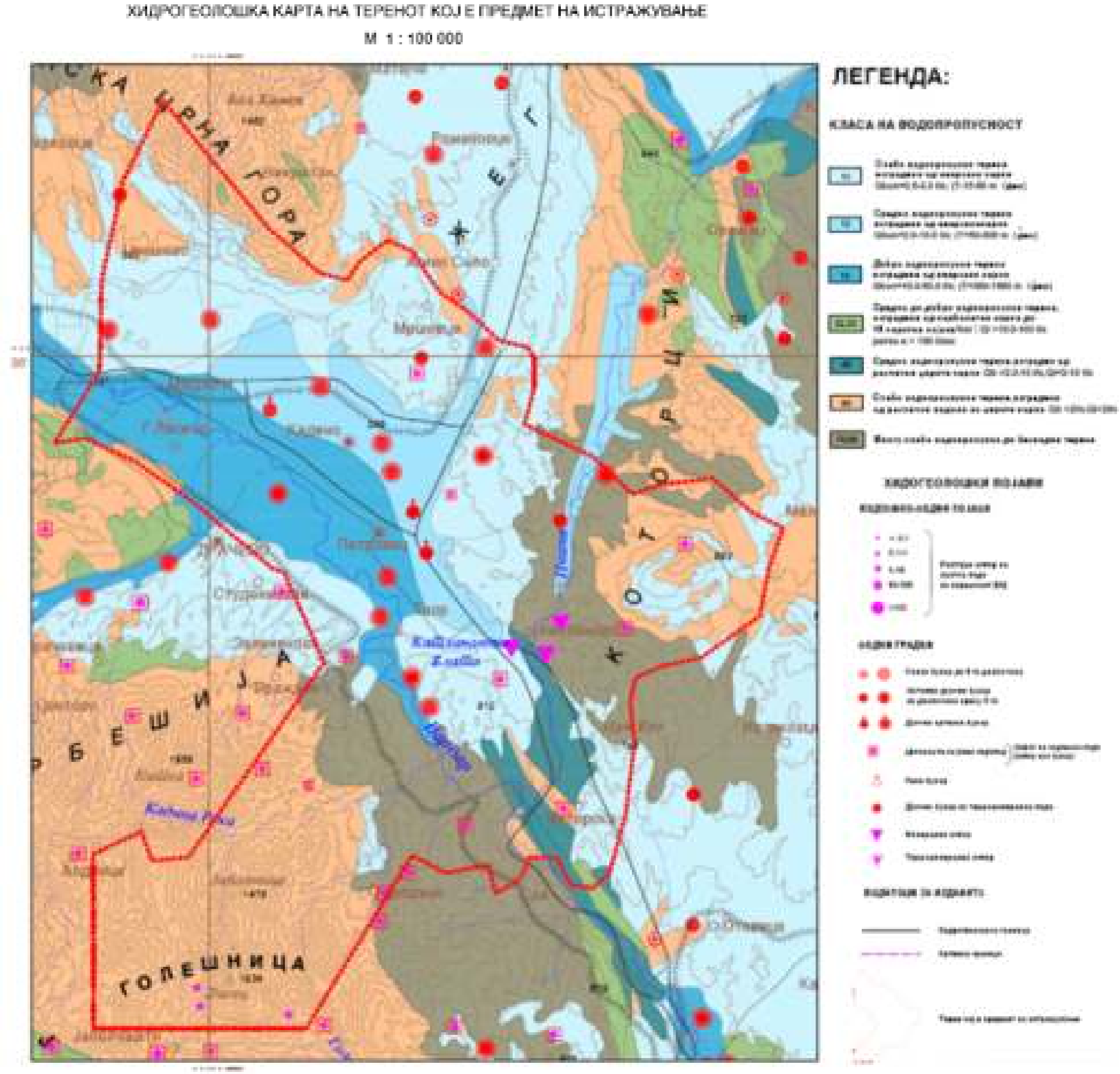

96 ПМФ – УКИМ Скопје, 2011г.

Слика 58: Топографска мапа на општина Гази Баба[97]

[97] ПМФ – УКИМ Скопје, 2011г.

- **Геолошкото истражување** на територијата на ОГБ покажува дека таа се состои од магматични, метаморфни и претежно седиментни карпи (главно претставени со алувијални и терасовидни седименти).
- **Овие седименти** најчесто се сочинети од песоци и чакали со променлива содржина на прашина, која временски се губи во делот на алувијалните седименти во близина на постојните корита.
- Исто така може да детектираме различни видови на слаби каменувани и неврзани **карпести карпи** претставени со песоци, глини, конгломерати и делумно варовник.
- **Планинските и ридските подрачја** на ОГБ се изградени од различни видови метаморфни и во мала мера магматични карпи каде доминираат шкрилци, на јужните падини на планината Скопска Црна Гора.
- **Хидрогеолошката** карактеристика на површината на ОГБ е претставена со два вида водоносни слоеви, порозност на пукање и порозност меѓу зрната, каде што на теренот се прикажани алувијални и терасовидни седименти и длабоки неогени седименти.
- Во оваа област се познати **водоносни слоеви** со слободно ниво на подземна вода и ниво под притисок. Ширината на овие седименти е многу променлива, што во некои делови од областа достигнува 2000 метри.
- Втора важна карактеристика во создавањето услови за обликување на водоносни слоеви е **тектонска активност** и пукање на карпестите маси.
- Од големо значење се водоносните слоеви кои се обликуваат во **седименти со порозност меѓу зрната**, додека аквиферите со пукање на порозноста се од помала важност.
- Капацитетот на **бунарите и изворите** во алувијалните и терасовидни седименти е многу варијабилен и е во опсег од 5 - 50 литри / секунди. Нивото на подземните води е многу плитко и променливо, што може да потврди со привремено поплавување на површините по должината на коритото на реката Вардар.
- **Неразвиени области речиси не постојат** во ОГБ, ако се има предвид дека нема поплавени подрачја по должината на коритото на реката Вардар со ставање во функција на отворените атмосферски канали низ целата територија на микрорегионот (Гази Баба, Петровец, Илинден, Арачиново и Зелениково).

- Територијата на ОГБ **изобилува со помали и поголеми реки, извори и подземни води**. Главната речна мрежа ја создава реката Вардар со нејзините притоки, кои ја претставуваат административната линија помеѓу општините Гази Баба и Аеродром во градот Скопје.
- **Водата на реката Вардар е многу загадена** од страна на отпадните води од индустријата и од канализацијата и поради тоа не се користи за наводнување.
- **Значајни водни ресурси** кои се наоѓаат на територијата на ОГБ се изворите во руралното населено место Раштак и Булачанска река во руралното населено место Булачани.
- Во општината постојат повеќе извори на вода распоредени околу руралното **населено место Булачани - четири извори**, и руралното **населено место Раштак - пет извори.**
- Од вкупната **шумска површина** во градот Скопје - 3531ha, 29% или **1037ha се наоѓаат на територијата на ОГБ**. Најголемиот дел од шумските површини во ОГБ се јасни листопадни плантажи и дрвја (даб и бука), значително помали површини со чисти насади и дрвја (главно бор) и мешани шуми на листопадни и четинари (16ха).
- На територијата на ОГБ се наоѓа **парк шумата Гази Баба на површина од 100ha**, во средината на градот Скопје, поради што ОГБ претставува најзелена општина во градот Скопје.
- **Парк Шумата Гази Баба** во исто време претставува **заштита од највисоката индустриска зона во градот Скопје**, која исто така се наоѓа на територијата на ОГБ.
- **Парк шумата Гази Баба претставува зелено богатство** кое се карактеризира со специфична ендемична флора и фауна.

В. АСПЕКТИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 59 : Количество на создаден отпад по видови во РС Македонија, 2008 – 2012г.[98]

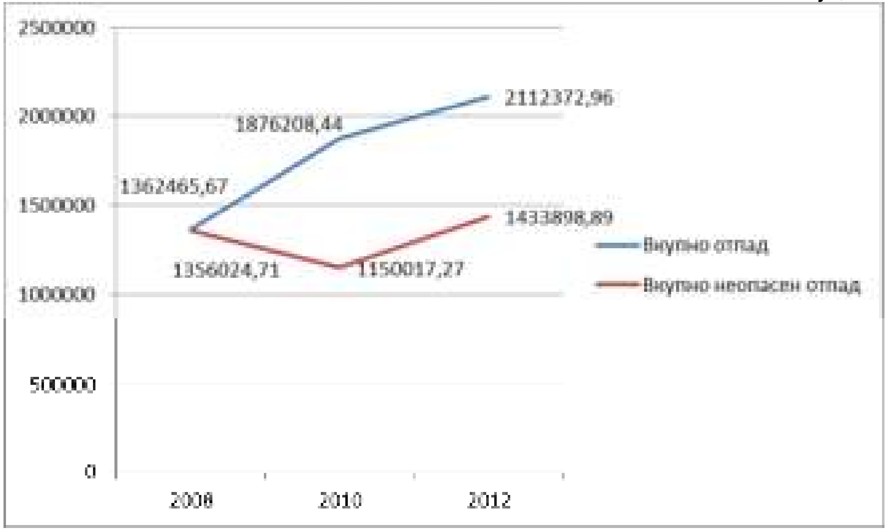

- Тренд на пораст на вкупниот отпад во РМ;
- Од 2008 – 2012 година вкупниот отпад пораснал за 55,04%;
- Вкупно неопасниот отпад во РМ во период 2008 – 2012 година пораснал 0,5%
- Во истиот период опасниот отпад пораснал за 105 пати;

Слика 60: Создаден отпад согласно економски сектори во РС Македонија и Скопски Регион, 2010 и 2012 година[99]

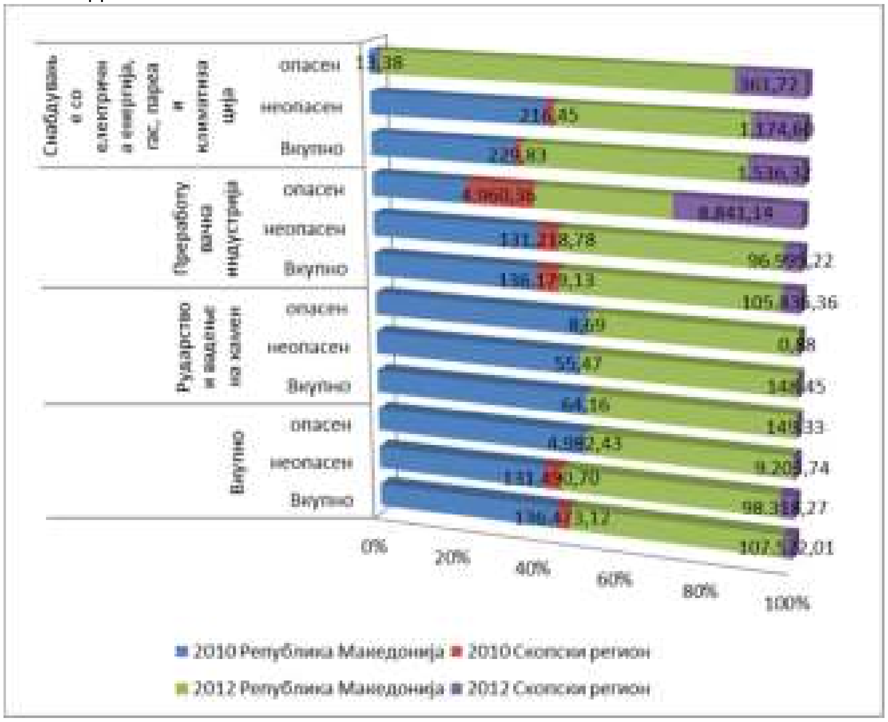

- Во скопскиот регион во 2010 и 2012 доминира отпадот создаден во Преработувачка индустрија и Индустријата на енергија;
- Во преработувачката индустрија во период 2010 – 2012 година има тренд на опаѓање за 22,28% на вкупниот отпад, но и зголемување на опасниот отпад за 78,24%;
- Во индустријата на енергија имаме тренд на пораст на вкупниот отпад за 6,7 пати и на опасниот отпад за 27 пати
- Вкупно во Скопскиот регион отпадот има тренд на опаѓање за 21,21% и пораст на опасниот отпад за 84.71%;

[98] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Животна средина во РС Македонија и скопски регион, 2008 – 2012г.
[99] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Животна средина во РС Македонија и скопски регион, 2010 и 2012г

Слика 61: Број на денови со концентрации на ПМ10 честички во Скопје, 2006 – 2014г.[100]

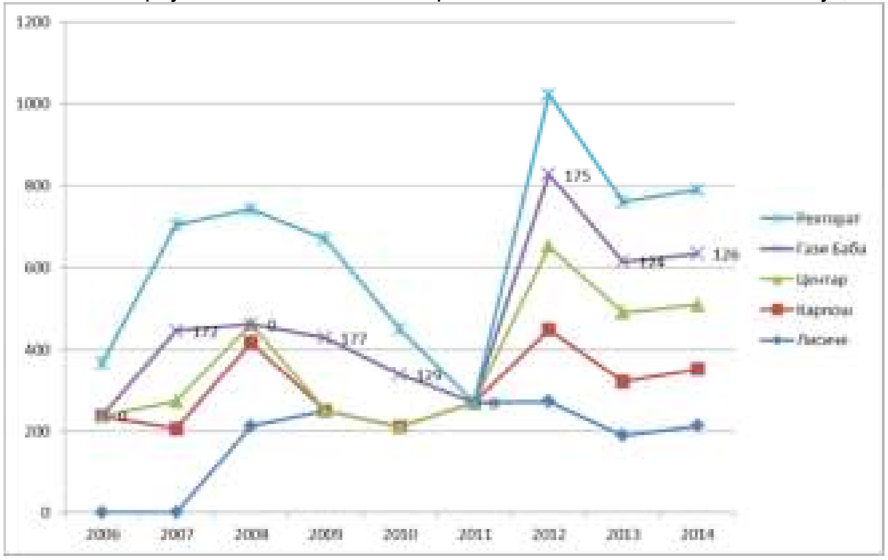

- Циклично движење на бројот на денови со ПМ10 честички;
- Во периодот од 2007 – 2010 година деновите со ПМ10 честички се намалуваат од 172 дена на 129 дена;
- Драстичен пораст на денови (175 дена) со ПМ 10 честички во 2012 година, со пад во 2014 на 126 дена со ПМ10

Слика 62: Комунален отпад во Скопски регион и РСМ, 2008 и 2016 година[101]

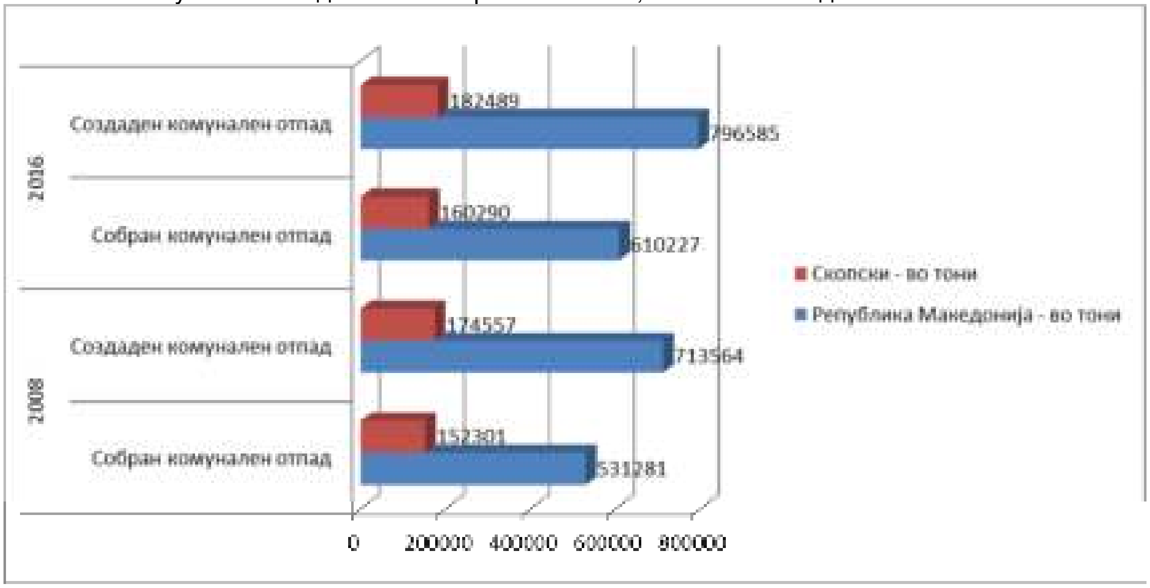

- Тренд на пораст на создадениот и собраниот комунален отпад во РМ и Скопски регион;
- Создадениот отпад во скопскиот регион пораснал за 4,54% во период од 8 години;
- Собраниот отпад во скопскиот регион пораснал за 5,24% во период од 8 години;
- Во 2008 година во скопскиот регион од создадениот отпад не се собрале 14,61%;
- Во 2016 година во скопскиот регион од создадениот отпад не се собрале 13,85%

[100] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Животна средина во Скопскиот регион и РС Македонија, 2006 – 2014г
[101] Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Животна средина во Скопскиот регион и РС Македонија, 2008 – 2016г

Слика 63: Трошоци и инвестиции во животна средина во ОГБ, 2014 – 2017 година[102]

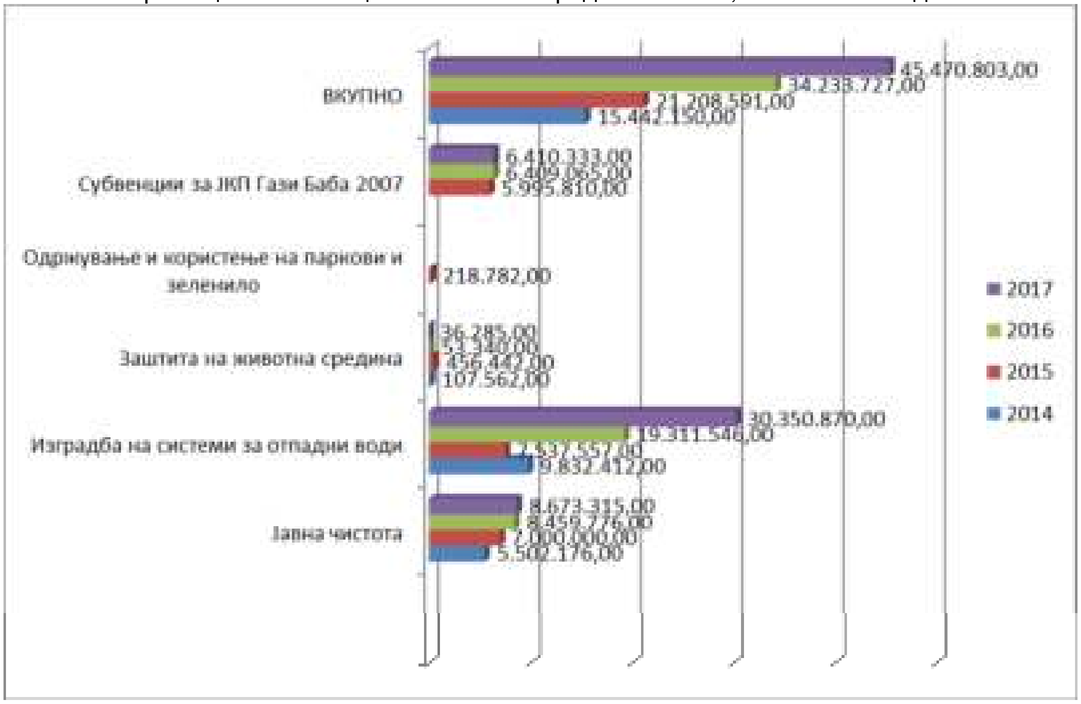

- Тренд на зголемување на инвестициите и трошоците за заштита на животната средина во општина Гази Баба во периодот 2014 – 2017 година;
- Во периодот 2014 – 2017 година инвестициите и трошоците во заштита на животната средина се зголемиле за 194,46%;
- Во сегментот одржување и користење на паркови и зеленило во 2015 година се инвестирани 218.782,00 денари;
- Во сегментот заштита на животна средина во периодот 2014 – 2017 година се инвестирани 653.729,00 денари;
- Во сегментот Субвенции на ЈКП Гази Баба 2007 се инвестирани 18.815.208,00 денари во периодот 2015 – 2018 година;
- Во сегментот Јавна чистота во периодот 2014 – 2017 година се инвестирани 29.635.267,00 денари;
- Во сегментот Изградба на системи за отпадни води во периодот 2014 – 2017 година се инвестирани 67.032.385,00 денари;

[102] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Буџет на ОГБ, 2014 – 2017г.

Слика 64: Инвестиции и трошоци за заштита на животна средина во РС Македонија, во 000 денари, 2016г.[103]

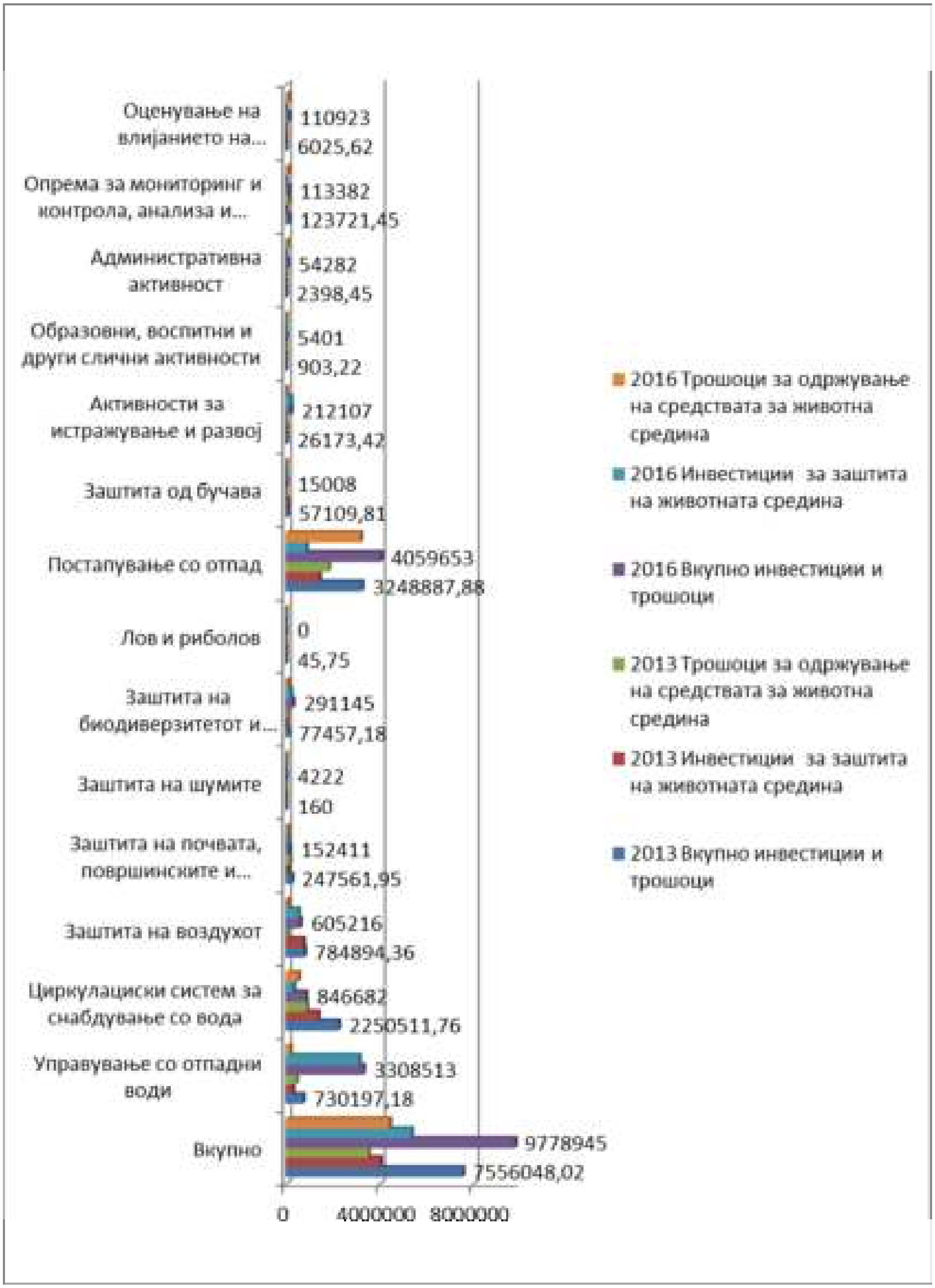

103 Државен завод за статистика, Макстат база на податоци – Животна средина во РС Македонија, 2016г

C. КЛИМАТСКИ ИНДИКАТОРИ И КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ ВО СКОПСКИОТ РЕГИОН

Слика 65: Просечни климатски индикатори за Скопски регион во период 1986 - 2016[104]

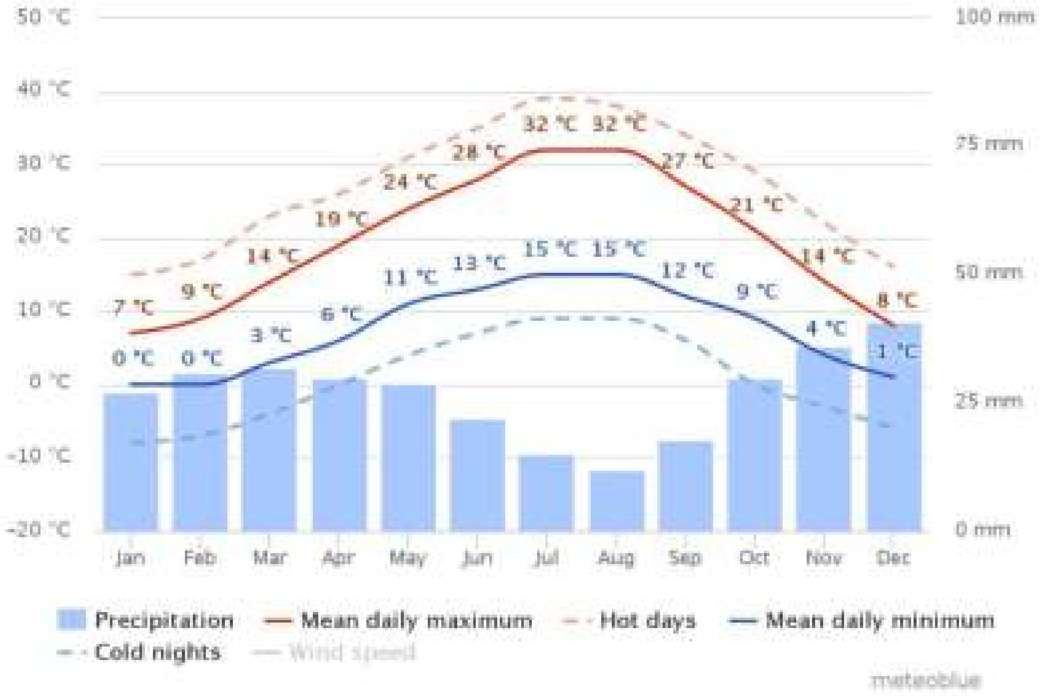

Слика 66: Просечни максимум температури за Скопски регион во период 1986 - 2016[105]

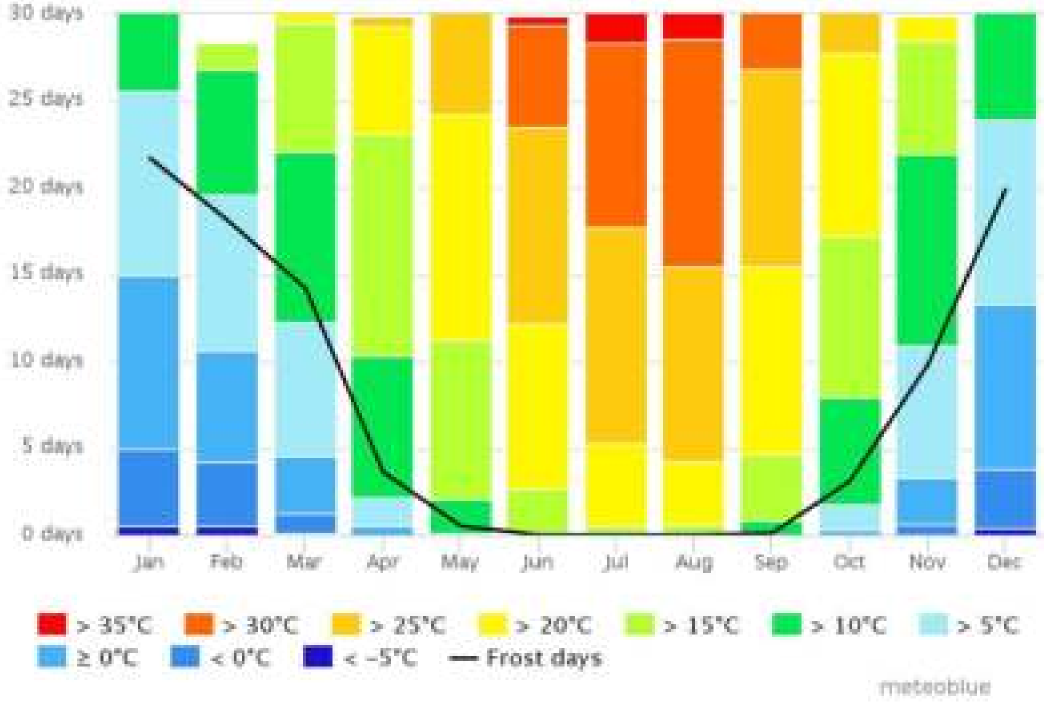

[104] Meteoblue, www.meteoblue.com
[105] Meteoblue, www.meteoblue.com

Слика 67: Просечно денови на облачно, сончево и денови на врнежи во Скопски регион во периодот 1986 - 2016[106]

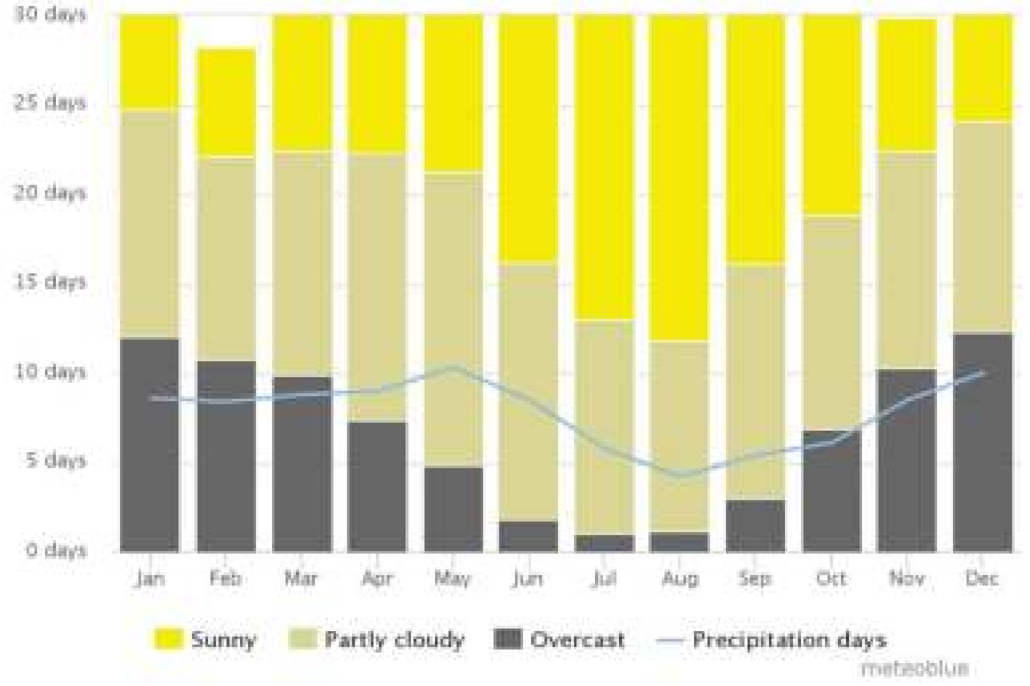

Слика 68: Просечно денови на врнежи во Скопски регион во периодот 1986 - 2016[107]

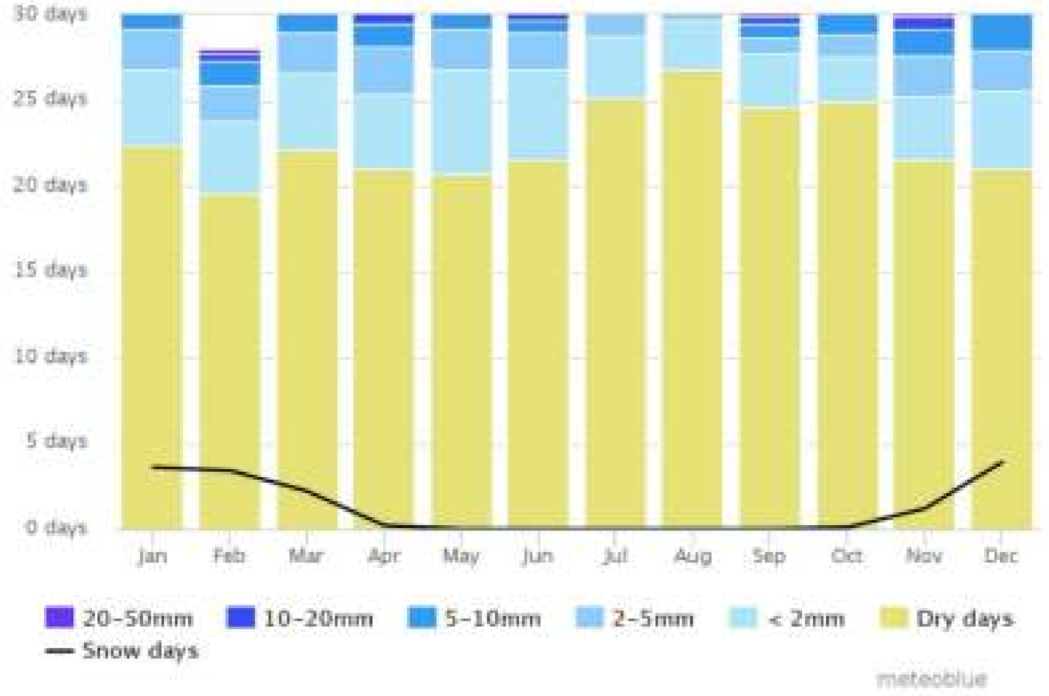

106 Meteoblue, www.meteoblue.com
107 Meteoblue, www.meteoblue.com

Слика 69: Просечно ружата на ветар во Скопски регион во период 1986 - 2016[108]

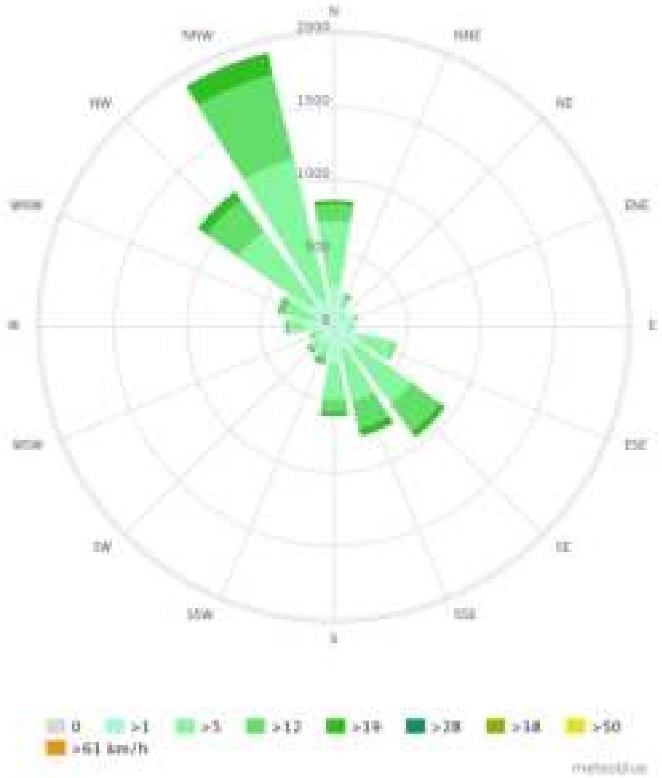

Слика 70: Просечно брзина на ветерот во Скопски регион во периодот 1986 - 2016[109]

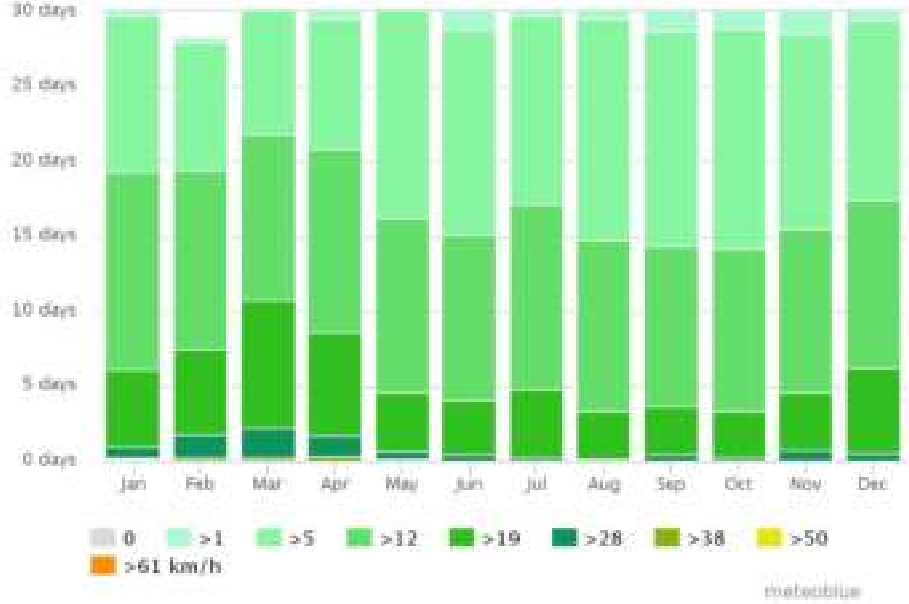

108 Meteoblue, www.meteoblue.com
109 Meteoblue, www.meteoblue.com

➲ Климатски карактеристики во општина Гази Баба

- Територијата на градот Скопје, а со тоа и ОГБ, е под влијание на два вида на клими: медитерански модифицирана и умерено континентална. Тоа предизвикува ладни континентални и влажни зимски периоди, како и топли континентални и суви медитерански летни периоди. Ова е резултат на затворената Скопска долина од југ со високите планини кои го намалуваат директното влијание на медитеранската клима, а од север и северозапад, преку клисурата Качаник и Куманово - Прешево, влегуваат континентални воздушни маси со посилно влијание;

- Зимите се умерени студени, со високи летни температури на воздухот. Есента е потопла од пролетта. Во летниот период, греењето на земјата предизвикува високи температури на воздухот. Годишната апсолутна максимална температура подеднакво се покажува во јули и август. Во просек ОГБ има 117 летни денови;

- Овоштарниците во ОГБ понекогаш замрзнуваат во раната есен, од почетокот на септември до средината на октомври, а исто така и кон крајот на пролетта, од средината на април до средината на мај, кога има негативен ефект на овошјето и раниот зеленчук. Во Скопскиот регион најмногу се осеќа во периодот од 26 септември до 15 мај. Од друга страна, нема големи количини смрзнати дождови кои предизвикуваат оштетување на земјоделските производи;

- Ветровите во ОГБ делуваат од сите правци, а најчесто дуваат три вида ветрови: Повардарец, Југоветер и Северозападен. Повардарец дува од планината Шар Планина и долж реката Вардар до јужните делови на Република Македонија, преку летото е сув а во текот на зимата и есента дождлив. Југоветер дува во спротивна насока на ветрот Повардарец, тој е топол ветер и редовно е следен со дожд. Ветерот што дува од Качаник кон Скопје, по должината на реката Лепенец, е сличен на ветрот Повардарец. Просечната брзина на ветровите е следна: максимална 29 - 30 км / ч, средна од 14 - 21 км / ч и минимална од 1 - 5 км / ч;

- Најголем дел од површината на ОГБ е рамница, 65% претставуваат обработливо земјиште и 5% ридско-планинско подрачје. На територијата на ОГБ може да се најдат повеќе видови почви: слатина, гајњачи, смолници, алувијални почви и црвенапочва која може да се најде во некои делови од општинската територија.

Слатинската почва е најзастапена почва низ најнискиот териоријален дел на општината, околу руралните населени места Стајковци, Инџиково, Јурумлери, Трубарево и др. Гајњачиските почви во мали површини се застапени околу руралното населено место Брњарци, додека почвите од смолници во мали подрачја се застапени над руралното населено место Инџиково. Алувијалните почви главно се застапени во најниските делови по должината на реката Вардар. Покрај овие, на брановидните ридови се прикажани рандзини и циметни почви, а покрај реката се расфрлаат преку ливадните почви;

➲ Климатски промени во општина Гази Баба

- На 6 август 2016 година, ОГБ и градот Скопје ја доживеаа најголемата природна катастрофа од 1963 година кога беше земјотресот во Скопје;
- Во 1000-годишната историјата на оваа област не врнел дожд од речиси 123 литри на метар квадратен на површина од 10 километри должина;
- Оваа катастрофална поплава во градот Скопје имаше локализиран карактер, со својот највисок врв во руралната област на ОГБ, ги погоди скоро сите рурални населби на падините на планината Скопска Црна Гора;
- Катастрофални последици - поплавени 5000 домаќинства во 7 рурални населби и една урбана населба, 1500 домаќинства со огромни материјални штети, обработливото земјиште во оваа област беше потполно уништено, беа погодени 1000 земјоделци со сите нивни продукти, како и огромни штети на речиси 700-800 мали бизниси во трговијата на мало, занаетчиски и автомеханичарски работилници и три големи земјоделски стопанства;
- Огромно уништување на сообраќајната и комуналната инфраструктура.
    - Штети од околу 5 милиони евра за инфраструктурата,
    - Штети од 7-10 милиони евра за домаќинствата,
    - Штети од 4-5 милиони евра за целосно опустошеното обработливо земјиште и фармерски производи за речиси 1000 мали земјоделци,
    - Штети од најмалку 10-15 милиони евра за бизниси од неколку многу големи компании и многу повеќе милиони за изгубената деловна перспектива или т.н. good will на бизнисите;

- Отворените атмосферски канали не можеа целосно да ја апсорбираат надојдената вода во целата поплавена област на микрорегионот ОГБ, Илинден, Арачиново и Петровец;
- Во услови на глобални климатските промени несоодветна култура на однесување во сите делови во општеството - во поглед на платеното осигурување за обезбедување на домаќинства, бизниси, земјоделци;
- Несоодветна опрема и технологија за брза временска сигнализација и предвидување на вакви природни катастрофи;

a. **Заклучок**:

- Потреба од вградување на феноменот на климатските промени во нашата стратегија за економски развој;
- Градење на култура на осигурување на нашите имоти, куќи, деловни згради, земјоделски посеви и земјиште;
- Регионален пристап во редовното чистење на каналската мрежа – од ободните до секундарните и терцијарните канали на територијата на општините Гази Баба, Арачиново, Илинден, Петровец и Зелениково;
- Враќање во првобитна состојба на нелегално запоседнатите терцијални каналски мрежи во населените места во општина Гази Баба;
- Изградба на одржлив систем на предупредување и алармирање на катастрофални атмосферски и климатски промени на ниво на град Скопје и Република Македонија;
- Создавање на т.н. „task forces„ за заштита и спасување од елементарни и атмосферски влијанија и катастрофи;

Слика 71: Мапа на територијата на ОГБ[110]

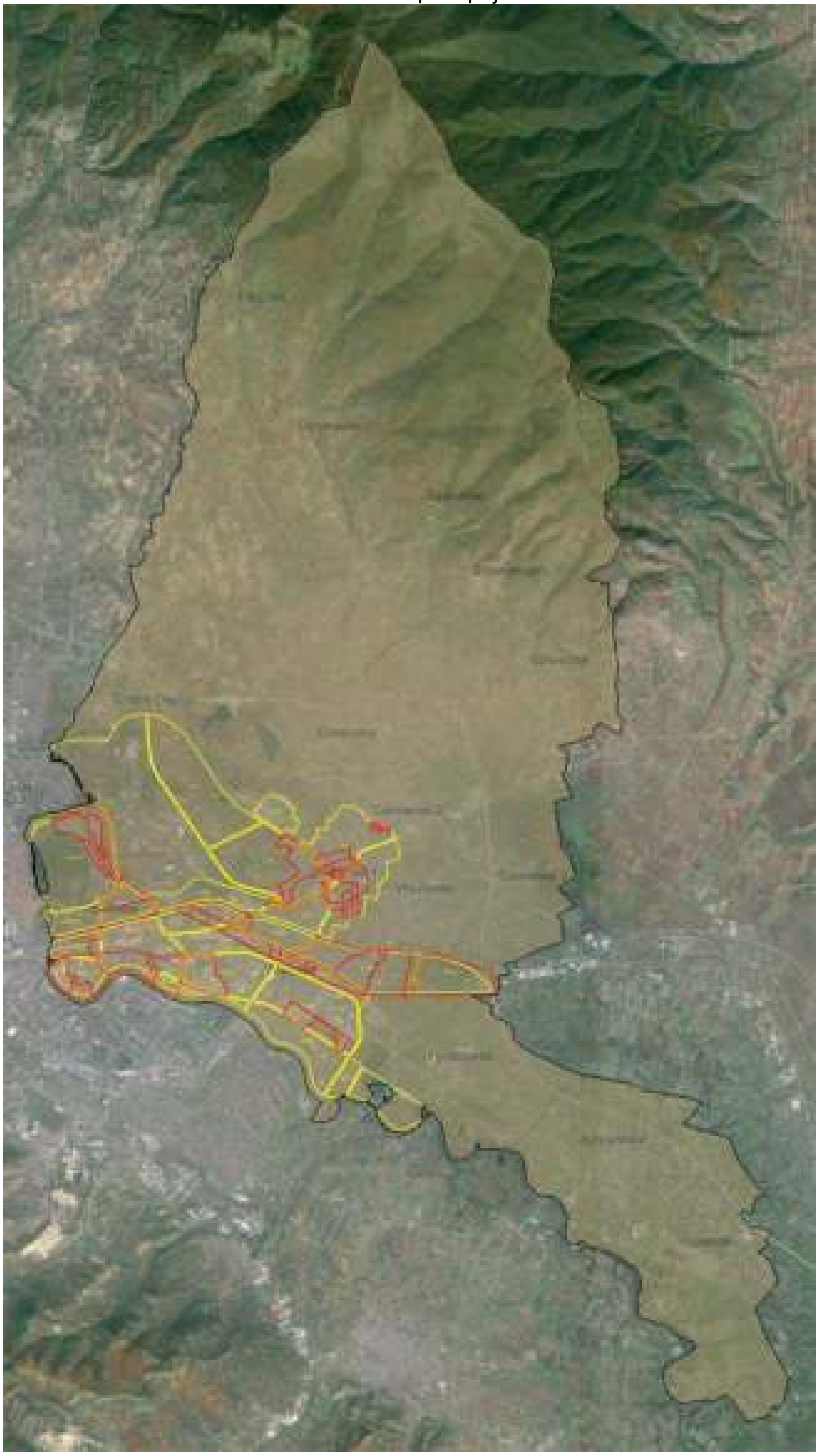

[110] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2016г.

6. ПРОСТОРЕН ПЛАН И ОРГАНИЗАЦИЈА НА РЕГИОНОТ, ГРАД СКОПЈЕ И ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

А. ПРОСТОРЕН ПЛАН НА СКОПСКИ РЕГИОН

i. ЗЕМЈИШНО ЗАФАЌАЊЕ ВО СКОПСКИОТ РЕГИОН

Слика 72: Земјишно зафаќање во скопскиот регион, 2011г.[111]

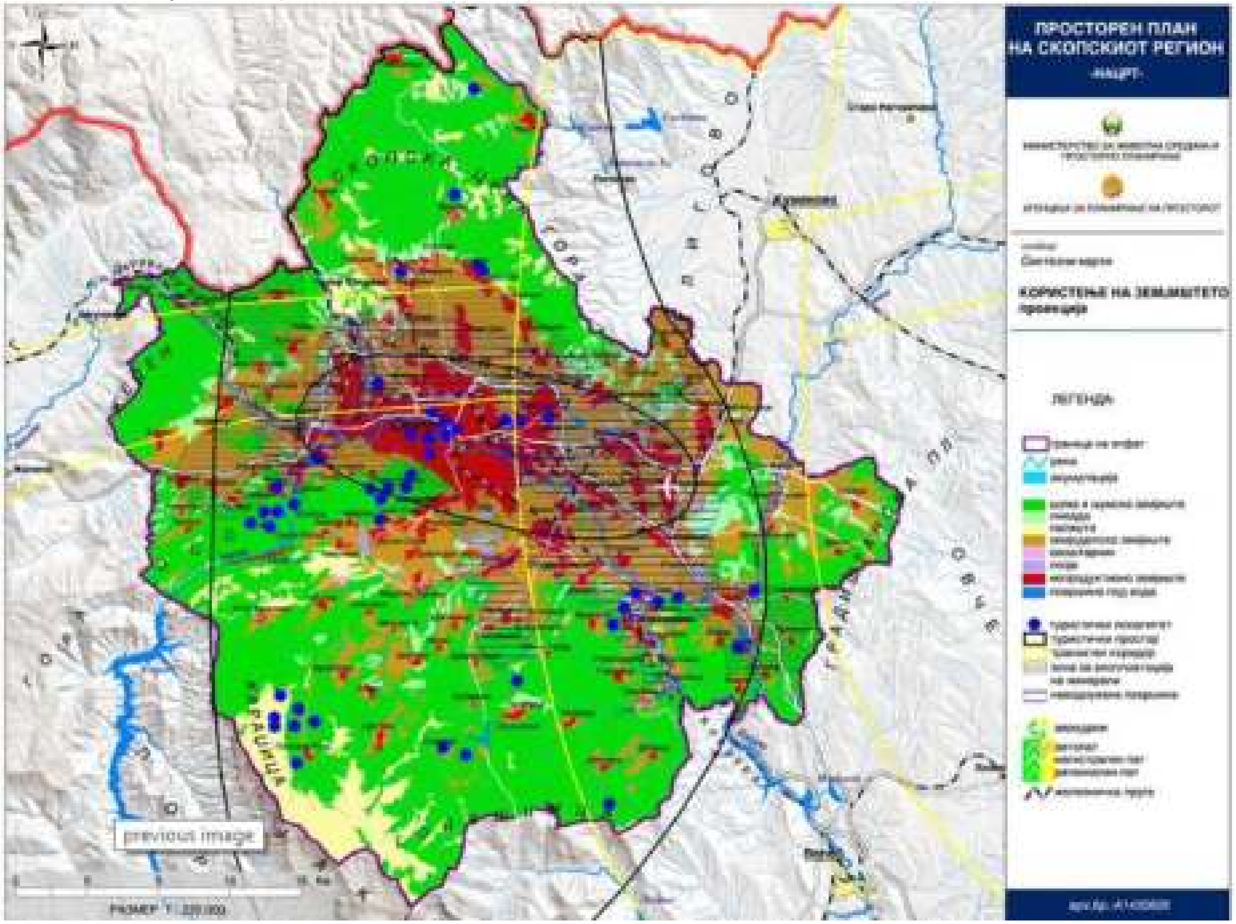

[111] Агенција за просторен план на РС Македонија, 2011г.

ii. СИСТЕМ НА НАСЕЛБИ И СООБРАЌАЈНА МРЕЖА ВО СКОПСКИОТ РЕГИОН

Слика 73: Систем на населби и сообраќајна мрежа во скопкиот регион, 2011г.[112]

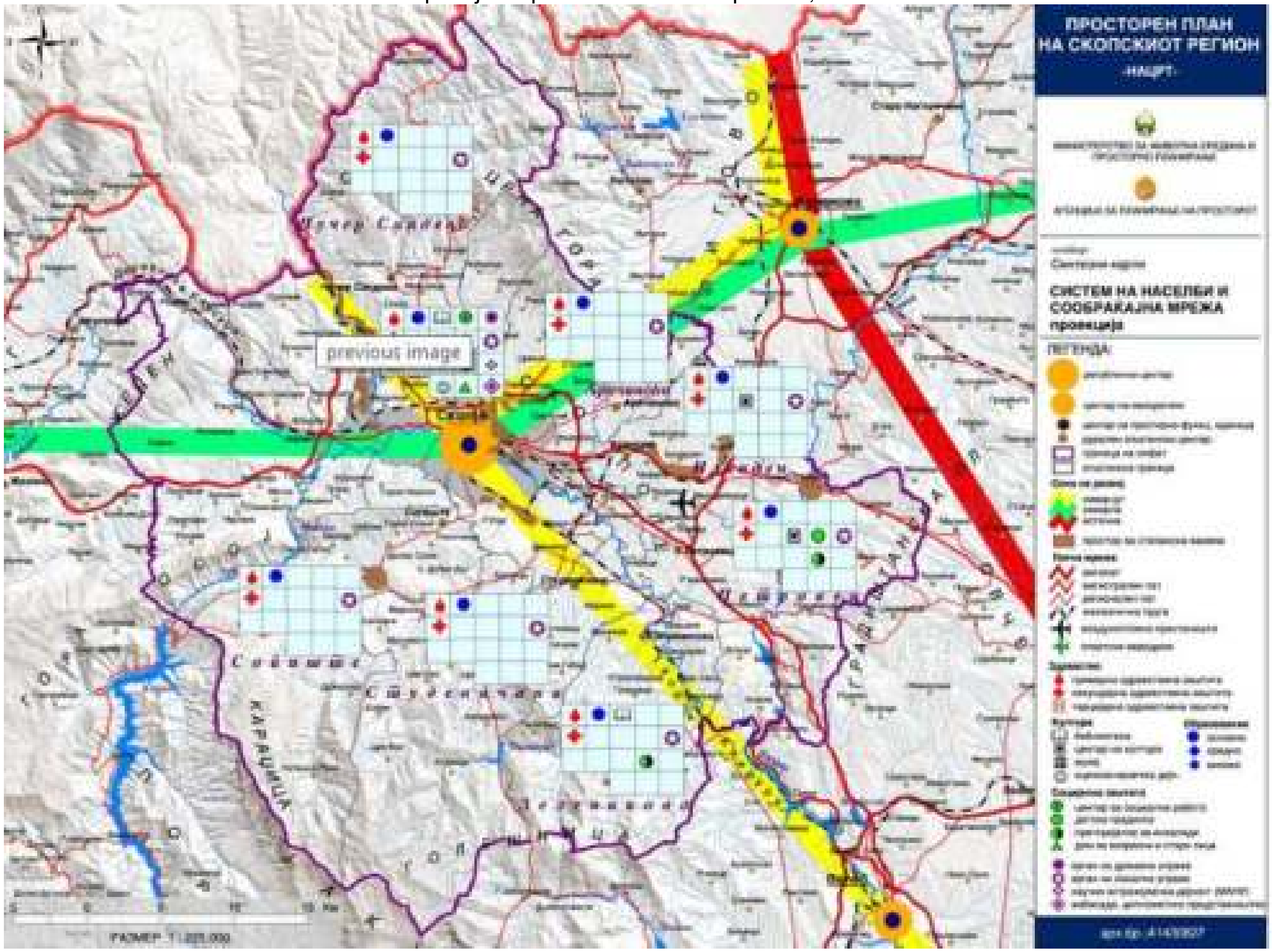

112 Агенција за просторен план на РС Македонија, 2011г.

iii. ВОДОСТОПАНСКА И ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА ВО СКОПСКИОТ РЕГИОН

Слика 74: Водостопанска и енергетска инфраструктура во Скопскиот Регион, 2011г.[113]

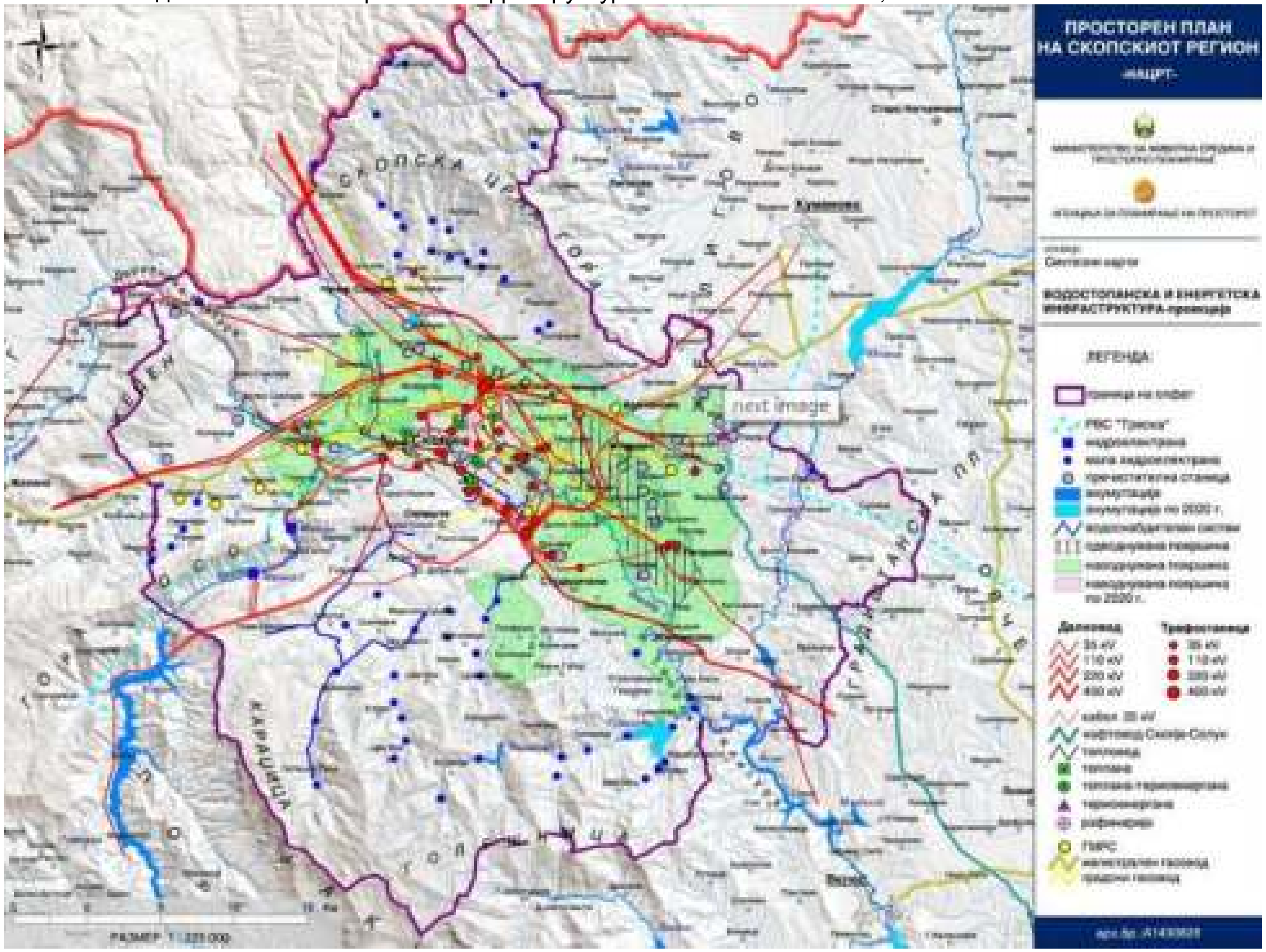

[113] Агенција за просторен план на РС Македонија, 2011г.

iv. РЕОНИЗАЦИЈА И КАТЕГОРИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ ЗА ЗАШТИТА ВО СКОПСКИОТ РЕГИОН

Слика 75: Реонизација и категоризација на просторот за заштита во Скопски Регион, 2011г.[114]

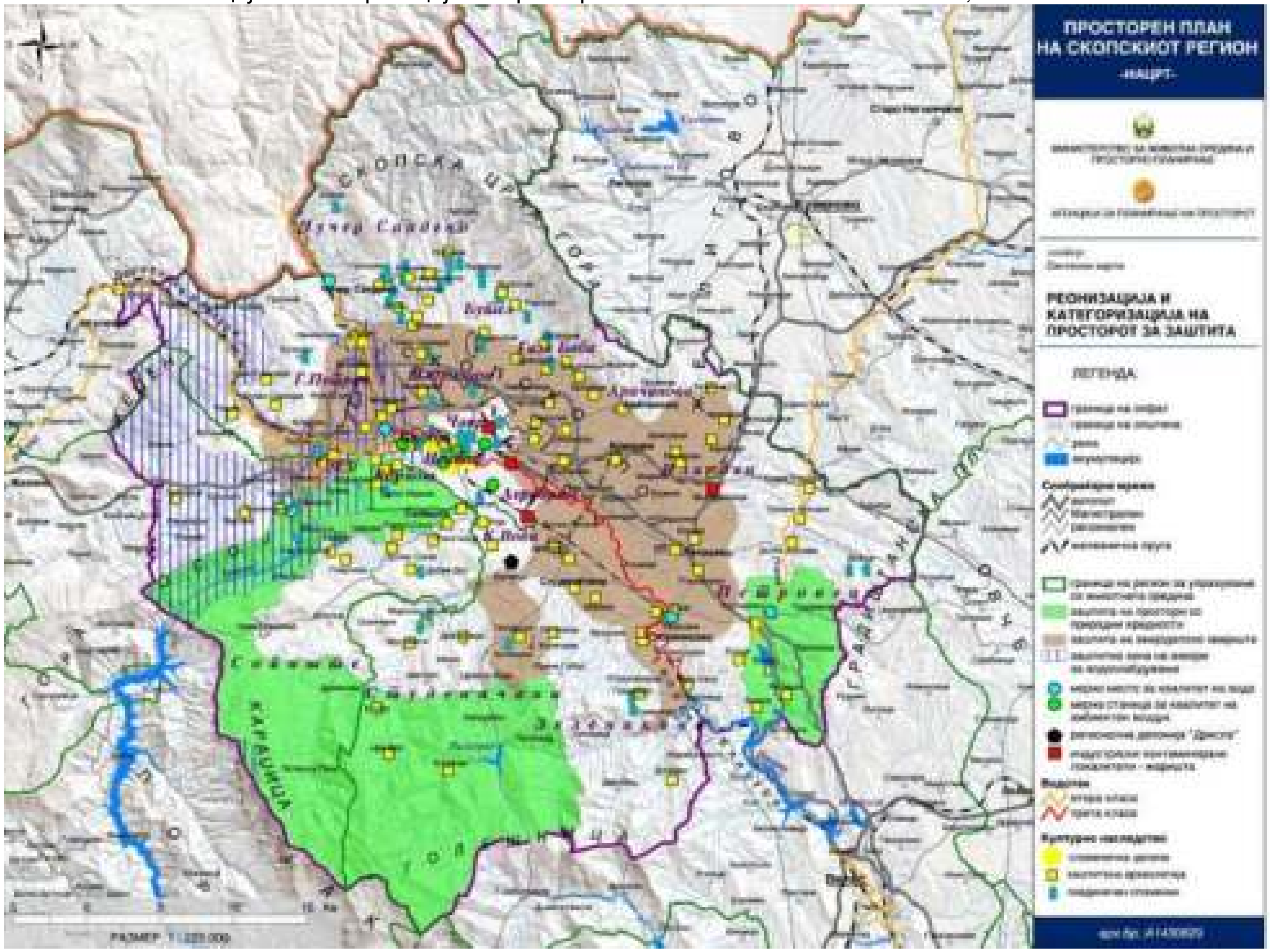

114 Агенција за просторен план на РС Македонија, 2011г.

v. ЗЕМЈИШНО ЗАФАЌАЊЕ ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Табела 34: Земјишно зафаќање по населени места во општина Гази Баба, 2019г.[115]

ЗЕМЈИШНО ЗАФАЌАЊЕ																								
	површина	НАСЕЛЕНИ МЕСТА																						
	хектари	Железара	Автокоманда	Керамидница	Триангла	Маџари	Хиподром II	Хиподром - Маџари	Ченто	Трубарево	Гоце Делчев	Јурумлери	Колонија Идризово	Идризово	Инџиково	Сингелиќ	Стајковци	Смилковци	Црешево	Виниче	Булачани	Рашатк	Страчинци	Брњарци	ВКУПНО
ДОМУВАЊЕ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		22
Површина на сервисирано домување	ха	29,8	21,3		39	35,5	16,6	15,1	149						39,2	82,8	52,2								**480,5**
Површина на несервисирано домување	ха									71,8	18,2	69		43				21	20	34	41	43	7,5	74	**442,5**
Површина на диворадби	ха			44,4	2,2	24,6		9,7	22	43,08	10,92	41,4	0	25,8	23,52	49,68	31,32	12,6	12	20,4	24,6	25,8	4,5	10	**438,5**
Вкупно зафаќање на површина	ха	29,8	21,3	44,4	41,2	60,1	16,6	24,8	171	114,9	29,12	110,4	0	68,8	62,72	132,5	83,52	33,6	32	54,4	65,6	68,8	12	84	**1362**
Други зафаќање на земјиштето																									**0**
Поголеми капацитет*B,V,D3	ха	15,2	37,4	12,1	43,9	18,6	2,6	39	28,4	6	2,1	2,7			2,12	3,7	8,8								**222,6**
Активности	ха	274	1,3	30,1	86,6	57,4		4,7	2,5	20,4	2,8	10,3			2,6	9,3	6,2								**508,2**
Зелени површини	ха	118,5	7,4	3	6,3	3,5	0,7	3,6	9,6	5	3,5	22,7													**183,8**
Патишта и отворени површини	ха	104,7	17,7	25,5	33,5	29	7	20	66	3,4	7	22,7				10,7	13,4								**360,6**
Вкупно површина – други зафаќања на земјиштето	ха	512,4	63,8	70,7	170,3	108,5	10,3	116,9	106,5	34,8	15,4	58,4			4,72	23,7	28,4								**1325**
																									2686

[115] Сектотр за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Urban Audit на ОГБ, 2019г.

vi. НАСЕЛЕНИЕ ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Табела 35: Население по населени места во општина Гази Баба, Попис 2002г.[116]

	НАСЕЛЕНИЕ ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА																							
	Железара	Автокоманда	Керамидница	Триангла	Маџари	Хиподром	Хиподром Маџари	Ченто	Трубарево	Гоце Делчев	Јурумлери	Колонија Идризово	Идризово	Инџиково	Сингилиќ	Стајковци	Смилковци	Црешево	Виниче	Булачани	Раштак	Страчинци	Брњарци	ВКУПНО
НАСЕЛЕНИЕ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		20	21	22		22
Население во сервисирано домување	5569	7895		5044	3110	4384		11838																37840
Население во нецелосно сервисирано домување									1601	843	1790	270,6	953,4	2006	6457	2119	207	766,8		622,4	220,2	711	320	18887
Население во дивоградби	200		1518	106	118	122		1315	1068	562	1193	180,4	635,6	1337	4305	1413	138	511,2		481,6	146,8	474	75	15900
Вкупно население	**5769**	**7895**	**1518**	**5150**	**3218**	**4506**		**13153**	**2669**	**1405**	**2983**	**451**	**1589**	**3343**	**10762**	**3532**	**345**	**1278**		**1104**	**367**	**1185**	395	**72617**
ДОМАЌИНСТВА	1822	2493	479	1425	1049	1307		4110	714	388	773	146	393	889	2116	960	114	385		291	106	266	110	20336

[116] Државен завод за статистика на РС Македонија, Попис 2002г.

В. ТРЕНД НА РАСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Табела 36: Тренд на раст на населението во општина Гази Баба, 2002 – 2025г.[117]

Година	2002	2005	2010	2012	2015	2020	2025
Население во ОГБ	73020	74625	75701	76078	76792	77868	78958

Слика 76: Тренд на раст на населението во општина Гази Баба, 2002 – 2025г.[118]

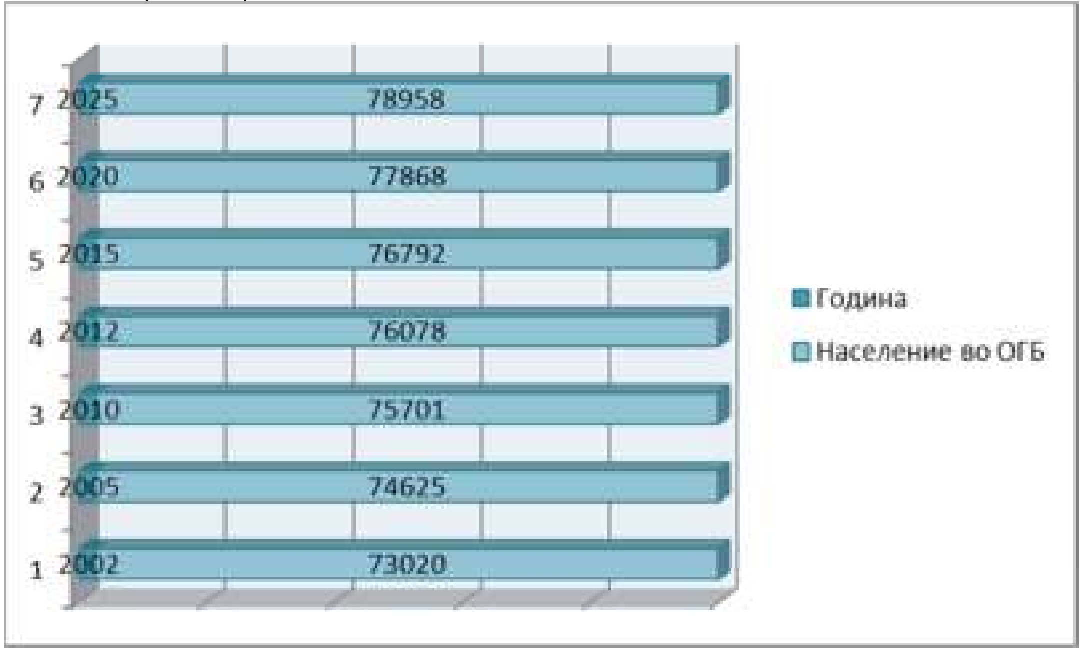

[117] Сектотр за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Urban Audit на ОГБ, 2019г.
[118] Сектотр за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Urban Audit на ОГБ, 2019г.

Слика 77: Мапа на земјишно зафаќање во општина Гази Баба, 2016г.[119]

[119] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Google Earth 2016г.

С. ПРОСТОРНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ГРАД СКОПЈЕ И ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 78: Генерален урбанистички план на град Скопје, 2012 – 2022г.[120]

- Генералниот урбанистички план на град Скопје за периодот 2012 – 2022 година за прв пат иницира просторна организација на градот преку четврти на целата територија на градот Скопје;
- Се воспоставуваат 162 четврти на целата територија на градот Скопје;
- Во општина Гази Баба, како дел од градот Скопје, се воспоставува просторна организација од 27 четврти на просторот во рамките на ГУП – от 2012 – 2022 година;
- За прв пат се воспоставува зонско планирање во рамките на секој четврт;
- Зонското планирање претставува процентуално дефинирање на урбанистичките намени во рамки на секој од четвртите во ГУП - от;
- Зонското планирање обезбедува поголема флексибилност во однос на локацијата и намената на секоја од локациите;
- Градот Скопје ги донесува регулационите планови за секој од четвртите во рамките на ГУП – от;
- Општина Гази Баба на основа на регулационите планови на град Скопје ги изработува и преку Советот на ОГБ ги усвојува Деталните Урбанистички Планови за четврт;
- Досега во ОГБ има донесено 10 регулациони планови за четврт од страна на град Скопје;

[120] ГУП на Град Скопје, 2012 – 2022г.

Слика 79: Генерален урбанистички план на Град Скопје, 2012 – 2022 година – Прегледна скица на поделба на листови – Синтезен план[121]

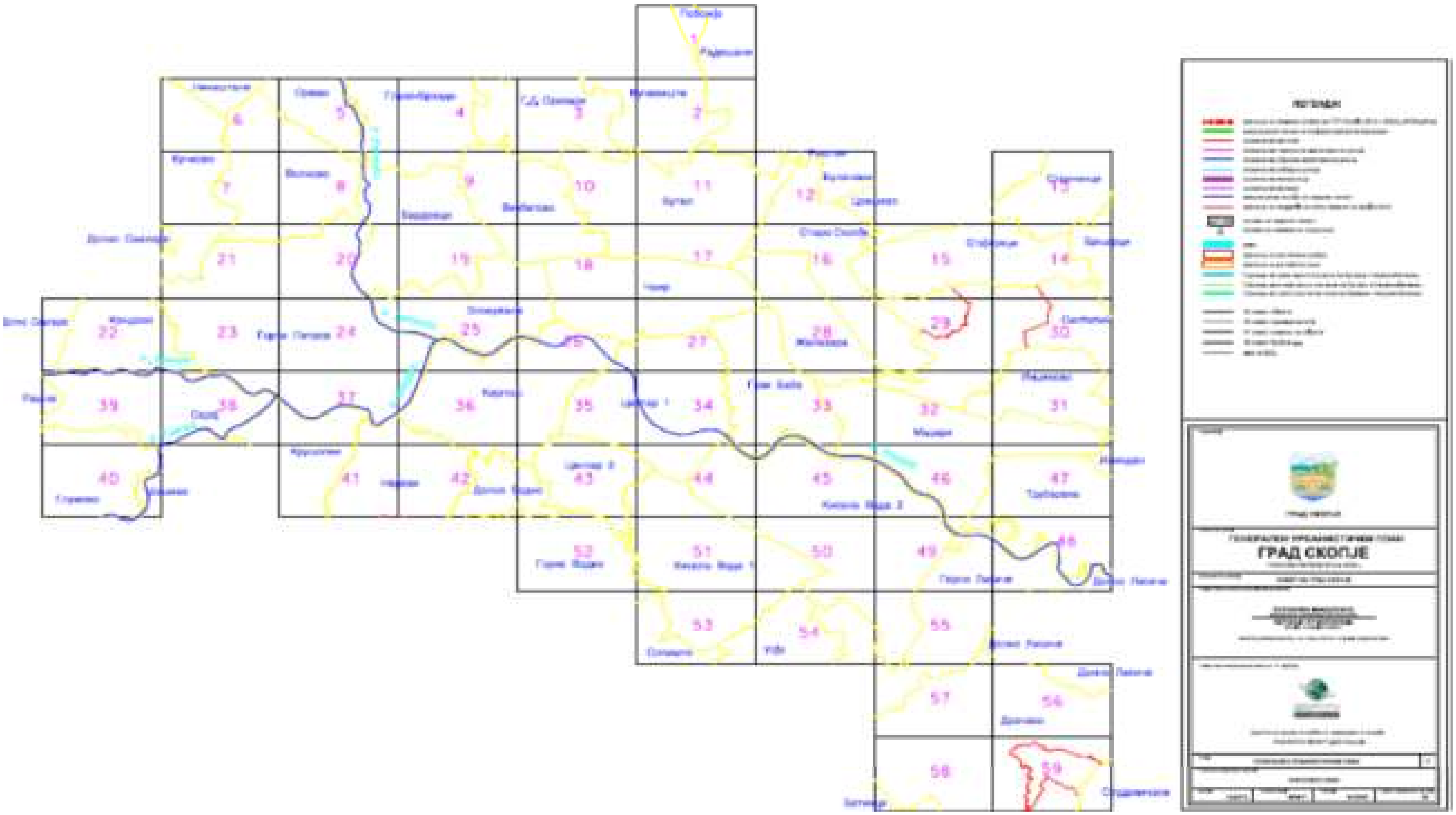

[121] ГУП на град Скопје, 2012 – 2022г.

Слика 80: Генерален урбанистички план на град Скопје - урбан дел од општина Гази Баба, 2012 – 2022г.[122]

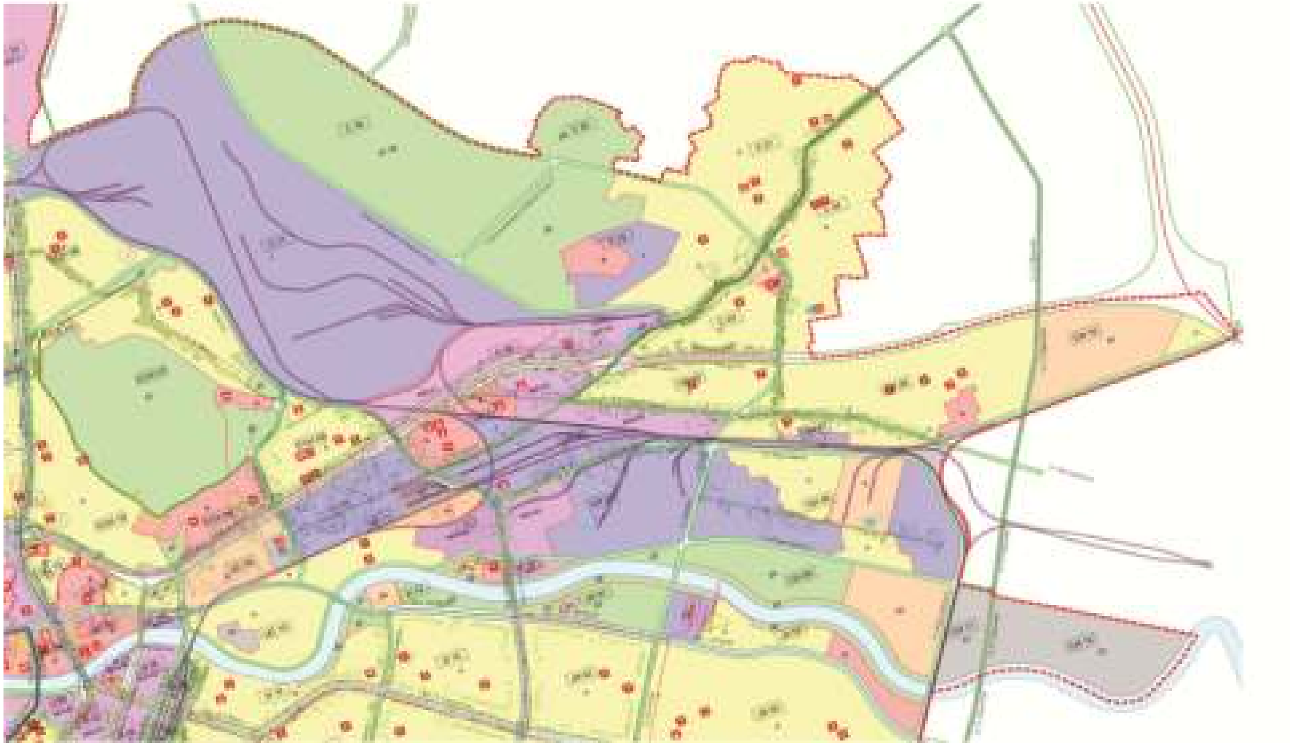

- **48%** од вкупно **2525 ха** функционална површина во ОГБ се однесува на сегментот домување или **166 м²** површина по глава на жител во ОГБ;
- **9%** се големи комерцијални, деловни комплекси и спортска и социјална инфраструктура или **31м²** површина по глава на жител;
- **20%** се бизнис и индустрија или **70м²** површина по глава на жител;
- **7%** се однесува на зелените површини или **25м²** по глава на жител (ако се земат овде и сите површини под шума кои изнесуваат **1037ха** или **29%** од вкупните површини под шума во градот Скопје, кои заедно со горе наведените површини изнесува **1102ха**), тогаш зелените површини во ОГБ во однос на вкупната површина од 92км² се **11%** или **153м²** површина по глава на жител);
- **14%** се патишта или **50м²** по глава на жител;
- Во однос на проекциите за стратешкиот период до 2022 година се планира преку новите ДУП-ови:
- Домување просторно да се зголеми за **90 ха**;
- Индустрија (лесна индустрија, стоваришта, дистрибутивни центри, магацини) да се зголеми за **50 ха**;
- Комерцијална, деловна, спортска и социјална инфраструктура да се зголеми за **10** ха;
- Зелени површини да се зголемат за **5 ха;**
- Локалните патишта да се зголемат за **10** ха;

[122] ГУП на град Скопје, 2012 – 2022г.

Слика 81: Мапа на катастарски општини во општина Гази Баба[123]

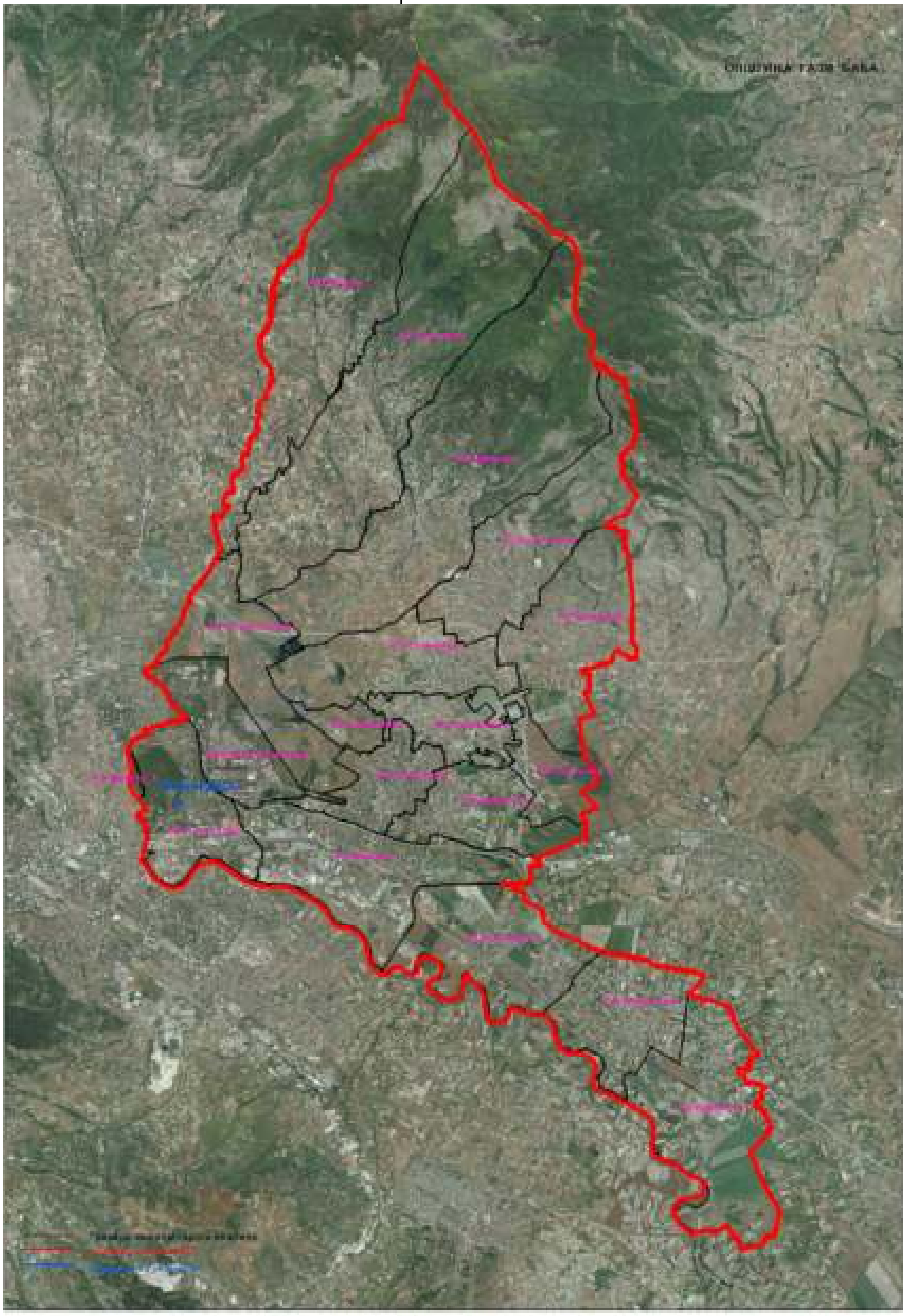

[123] Агенција за катастар и недвижности на РС Македонија, 2019г.

i. Донесени урбанистички планови во општина Гази Баба:

a. ДУП за градски дел

1. ДУП УЗ ,,Автокоманда,,урбан блок 2Б одл. 6463/6 од 16.12.2008 Сл.гл 13/08од 19.02.2008
2. ДУП УЗ ,,Автокоманда,,урбан блок 2А одл. 6463/5 од 16.12.2008 Сл.гл 13/08од 19.02.2008
3. ДУП МЗ ,,Автокоманда,,54 (дел) одл. 08-409/2од 21.06.2001 9/2001
4. ДУП УБ 2 локал. Керамидница ГП 2.7 одл. 308/8 од 01.02.2013 Сл.гл 2/2013од 07.02.2013
5. ДУП локал. Керамидница УБ 1¹ одл. 3446/5 од 15.09.2006 Сл.гл 5/06 од 15.09.2006
6. ДУП локал. Керамидница УБ 1 одл. 3446/4 од 15.09.2006 Сл.гл 5/06 од 15.09.2006
7. ДУП локал. Керамидница УБ 2 одл. 2502/5 од 13.06.2006 Сл.гл 4/06 од 19.06.2006
8. ДУП локал. Керамидница УБ 3 одл. 2505/6 од 13.09.2006 Сл.гл 4/06 од 19.06.2006
9. ДУП МЗ Триангла(зона домување) одл.07-597/2 од 29-12-1999 2/00
10. Измена и дополна на ДУП Триангла Блок 14 одл.07-731/6 од 06.12.2000 4/2001
11. ДУП дел од МЗ Триангла(зона домување) одл.07-459/7 од 08.06.2005 7/05
12. ДУП УЗ Триангла дел од УБ 4 Локалитет 1 одл.07-5990/7 од 28.12.2009 1/10 06.01.2010
13. ДУП дел од МЗ Триангла - 2 одл.07-2370/5 од 09.11.2005 15/05
14. ДУП за Урбан блок 3/1 нас Маџари одл.07-881/11 од 02.11.2004 12/04
15. ДУП за дел од Маџари 1 Урбан блок 3/2 07-881/11 од 02.11.2004 12/04
16. Измена и дополн. на ДУП дел од УБ 2 Маџари 1 МЗ Хиподром блок 6 одл.07-3980/12 од 26.10.2011 12 од 02.11.2011
17. ДУП за Урбан блок 2 - нас. Маџари 1 07-881/8од 02.11.2004 12/04
18. ДУП Маџари-Хиподром 07-293/3од 29.01.2008 1/08 од 04.02.2008
19. ДУП за дел од У.З: Маџари УБ 3 (локал. кино Маџари) одл.07-2784/10 од 06.07.2009 6/09
20. ДУП дел од ул.Финска играница со КО Инџиково одл.07-2370/6 од 09.11.2005 15/05
21. ДУП(изм и допол.) дел од МЗ Крсте Мисирков одл.07-1120/11 од 30.12.2003 1/04
22. ДУП УЗ ,,Крсте Мисирков,, блок 4 одл.07-4599/24 од 24.10.2013 14/13 од29.10.2013
23. ДУП дел од УЗ Крсте Мисирков блок 1 одл.07-619/4 од 14.03.2012 03/12 од21.03.2012
24. ДУП дел од МЗ ,,Крсте Мисирков,, урбан блок 4 локалитет 2 одл.07-4952/7 од 26.12.2006 8/2006 од 29.12.2006

25. Измена и доп.на ДУП дел од МЗ Крсте Мисирков одл. 07-767/5 од 27.11.2001 2/2002
26. ДУП за дел од МЗ ,,Крсте Мисирков,, одл.07-881/5 02.11.2004 12/04
27. ДУП дел од ,,МЗ Крсте Мисирков,,(59) нас. МА Ченто одл. 07-2906/3 од 13.12.2005 16/05
28. ДУП дел од МЗ Крсте Мисирков одл. 07-2906/4 од 13.12.2005 15/05
29. Изм.и доп.на ДУП ,,Дел од МЗ Маџари 2,,одл.07-425/5 од 29.05.2003 8/2003
30. ДУП МЗ Јане Сандански локал.МА Ченто одл. 09-441/5 од 24.091997 11/97
31. ЛУПД градежна парцела ул.,,Јужноморавски бригади бб КП 1694/4 од ДУП Маџари 2 08 5978/1 02.11.2010
32. ДУП (измена и доп.) Дел од МЗ Јане Сандански помеѓу ул.,,Алија Авдовиќ,, ,,Христофор Жефаровиќ,, ,, Христо Татарчев,, и Антон Попов одл. 07-546/2 12.07.2002 9/2002
33. ДУП за дел од МЗ Јане Сандански помеѓу ул.,, Алија Авдовиќ,, ,,Константин Петковиќ и ,,Томас Минцер,,
34. Изм.и доп. На ДУП дел од МЗ Јане Сандански одл. 07-546/3 од 12.07.2002 9/2002
35. ДУП дел од МЗ Јане Сандански Урбан Блок 1 одл. 1064/6 28.12.2004 13/04
36. ДУП (измена и дополна) дел од МЗ Маџари II-56 одл.07-546/5 од 12.07.2012 9/2002
37. ДУП населба КАМНИК Урбан блок I одл. 07-1038/5 0d 14.03.2006 2/06 20.06.2006
38. ДУП (измена идополна) дел од МЗ Маџари II odl. 07-767/4 27.11.2001 2/2002
39. ДЕЛ ОД УЗ Маџари 2 УБ 5 одл. 07-3980/14 од 26.10.2011 12 2.11.2011
40. ДУП Маџари Урбанблок III одл. 07-881/11 од 02.11.2004
41. Измена и допол. на ДУП дел од нас. Железара локалитет А-БЛОК 9 одл.07-3329/9 од 09.11.2012 11/2012 12.11.2012
42. ДУП УЗ Железара локалитет Г одл.07-3534/19 20.09.2011
43. ДУП за дел од МЗ Железара локал.,,В,, одл. О7-1064/5 28.12.2004 13/04
44. ДУП за дел од МЗ Железара локал.,,Б, одл. О7-1064/4 28.12.2004 13/04
45. ДУП изм.и допол.за дел од нас. Железара локал.,,А,, одл. О7-226/1 18.04.2003 6/2003
46. ДУП Спорт.рекр.цен.ЖЕЛЕЗАРА одл. 07-1433/13 од 30.03.2011 в 4/2011 о5.04.2011
47. ДУП дел од УЗ Автокоманда,локална самоуправа и дел од комплекс Факултети одл. 07-1831/9 од 29.06.2012 6 од 05.07.2012
48. Измена и дополн. На ДУП дел од УЗ Железара локалитет б блок 6 одл. 07-3980/11, 26.10.2011 12 од 02.11.2011

49. ДУП ИИЗ лок.ПИВАРА одл.97-3629/12 12.08.2013   11/13 од 23.08.2013
50. ДУП дел од ИИЗ-Средношколски центародл.07-3629/11 од19.08.201311/13 од 23.08.2013
51. ДУП Алкалоид лок. Автокоманда ИИЗ одл. 07-4201/40 30.09.2013   13/13 од 04.10.2013
52. АУП   за ГП 1 од ДУП за Алкалоид-локалитет Автокоманда, ИИЗ бр.28-31916- од 21.08.2014
53. ДУП за локалитет ИИЗ во граници од Југ ул. ,,Перо Наков,, од север ,,железничка пруга,, одл. 07-4865/4 од 27.11.2007 8/07 29.11.2007
54. АУП за формирање посебни градежни парцели согласно ДУП за ИИЗ-Исток за ГП 3 со намена лесна и незагад. индуст. Бр.28-2791/4 од 12.10.2011
55. ДУП (измена и дополна)ИИЗ Металски Завод Тито одл. 07-1120/10 од 30.12.2003 1/04
56. ДУП ИИЗ дел локал.45-ХМ поранешен паркинг на МЗТ одл. 07-1435/4 30.09.2005 12/05
57. ДУП за измен.и дополн. на ИИЗ- Металски завод Тито урбан модул 6 одл. 07-3211/14 од 05.09.2013 12/13 од 12.09.2013
58. ДУП ИИЗ Фабрика Комуна дел од МЗ Керамидница одл. 07-459/9 од 08.06.2005   7/05
59. ДУП Керамидница УБ1 локалитет ,,Топлификација,,-изн=мена идополна одл. 07-4645/6 од 12.11.2007 7/07 од 14.11.2007
60. ЛУПД за формирана ГП 1.2 на ул. ,,16-та Македонска бригада согласно измена и дополна на ДУП на дел од ИИЗ Блок „Скопски саем“, Решение 08-5011/1 од 24.09.2010
61. Измена идополнување на ДУП за МЗ Маџари I ИИЗ блок –(централен дел)одл.07-2755/4 од 29.05.2008 6/08 од 04.06.2008
62. ДУП локалитет Маџари 1 одл.07-6463/7 од 16.12.2008 13/08 од 19.12.2008
63. ДУП ИИЗ локалитет 40,41,42 одл.07-5578/4 од 28.10.2008   11/08 од 29.10.2008
64. ДУП дел од ИИЗ одл. 07-1120/12 од 30.12.2003 1/04
65. ДУП ИИЗ локалитет 79- ,,Југосуровина одл. 07-881/6 од 02.11.2004   12/04
66. ДУП ИИЗ урбан блок 47 и 48 Караорман одл.07-459/8 од 08.06.2005   7/05
67. ДУП (измена идополна) ИИЗ ,,Локалитет 5,, одл.07-93/5 од 14.02.2002 4/2002
68. ДУП за локалитет во индудстриска зона –Исток измена и дополна локалитет-62 ,,СКОВИН,, одл. О7-731/6 од 06.12.2000 4/2001
69. ДУП –ИИЗ блок 01 и блок 02 одл. О7-4038/8 од 24.10.2014 11/14
70. ДУП локалитет Маџари опфат 1 одл. О7-6463/7 од 16.12.2008

b. УП вон населено место

71. УП вон населено место Спортско рекреативен центар Гази Баба Одл.07-308/7 од 01.02.2013 2/2013 7.02.2013
72. УП вон населено место ,,Индустриски комплекс-Пилко одл. 07-3589/8 од 31.08.2009 08/2009 од 4.09.2009

c. ДУП за населено место

73. ДУП за градска Четврт ЦС 11, блок 05 одл. О9-2755/10 20.07.2016
74. ДУП за градска Четврт ЦС 11, блок 01 одл. О9-4439/20 27.11.2015 13/15
75. ДУП за градска Четврт ЦС 11, блок 02 одл. О9-5005/4 08.11.2018
76. ДУП за градска Четврт ЦС 11, блок 07 одл. О9-4439/19 27.11.2015 13/15
77. ДУП за градска Четврт ЦС 09 одл. О9-1340/8 13.04.2017
78. ДУП за градска Четврт СИ 05 одл. О9-676/9 27.02.2015 3/15
79. ДУП за градска Четврт СИ 10 одл. О7-4426/5 17.11.2014 13/04
80. ДУП за градска Четврт С 17, блок 01 одл. О9-828/6 14.03.2017 3/17
81. ДУП за градска Четврт СИ 07 одл. О9-4746/8 21.12.2015 14/15
82. ДУП за градска Четврт СИ 04, блок 03 одл. О9-660/13 22.02.2016 2/16

i. Регулациони планови усвоени од страна на Советот на град Скопје

83. Градска четврт СИ 01
84. Градска четврт С 17
85. Градска четврт С 19
86. Градска четврт СИ 04
87. Градска четврт СИ 06
88. Градска четврт СИ 08
89. Градска четврт ССИ 08
90. Градска четврт С 26
91. Градска четврт СИ 03
92. Градска четврт СИ 07

Слика 82: Усвоени ДУП – ови во општина Гази Баба во населени места и индустрија, 1997 – 2014г.[124]

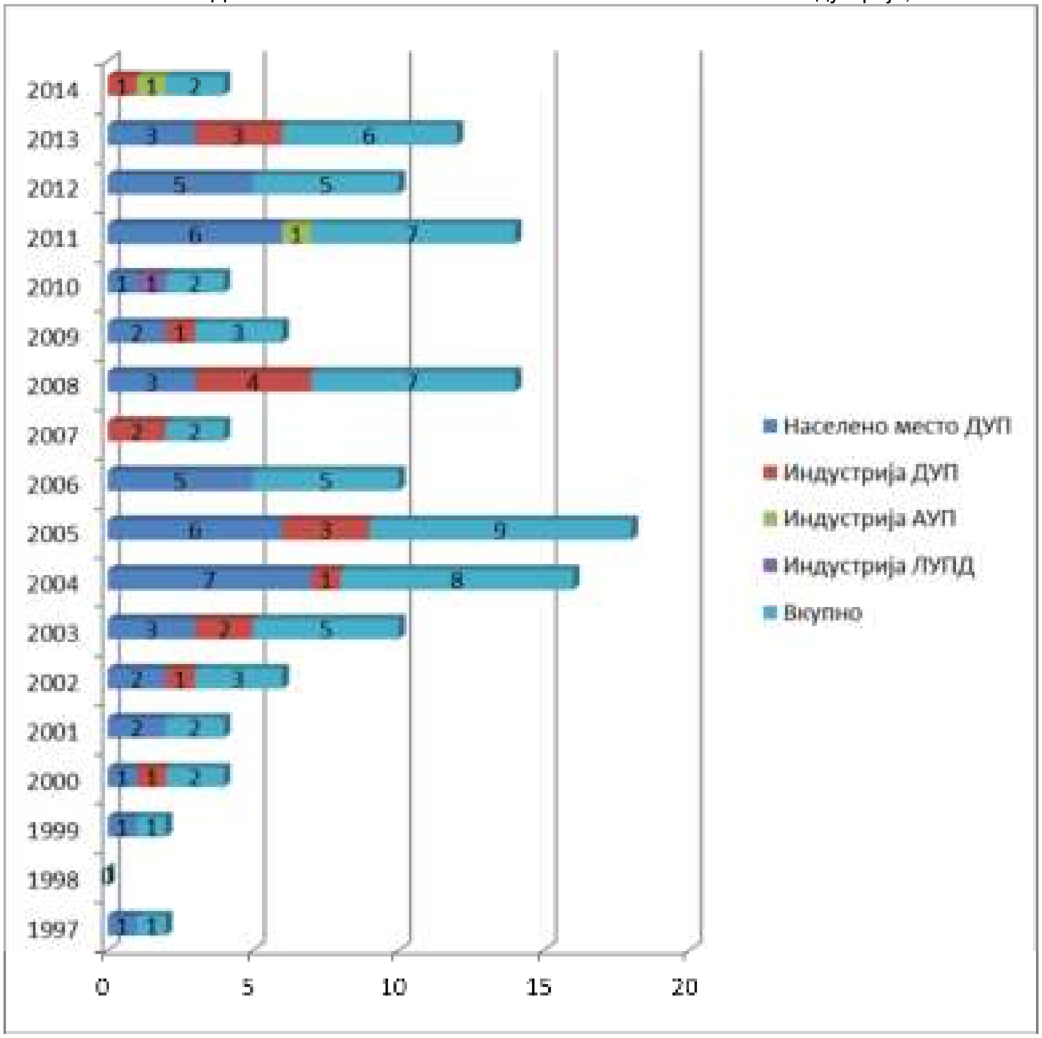

Слика 83: Вкупно усвоени ДУП, АУП и ЛУПД во општина Гази Баба, 1997 – 2014 година[125]

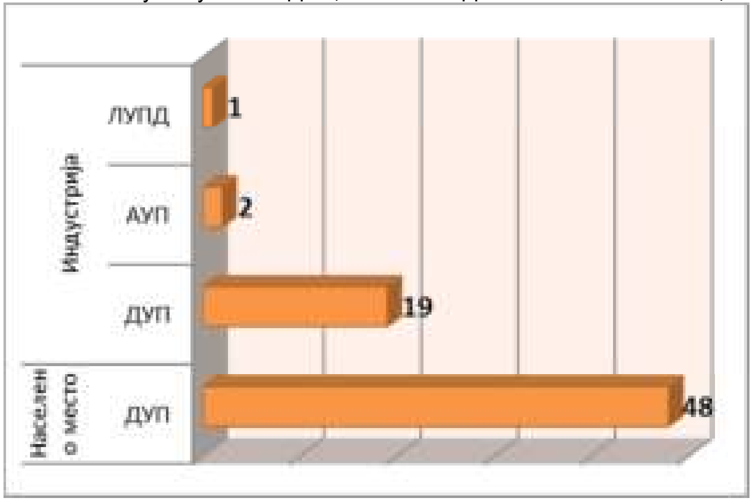

[124] Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ, 2019г.
[125] Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ, 2019г.

Слика 84: Усвоени ДУП – ови за четврт во општина Гази Баба, 2014 – 2018г.[126]

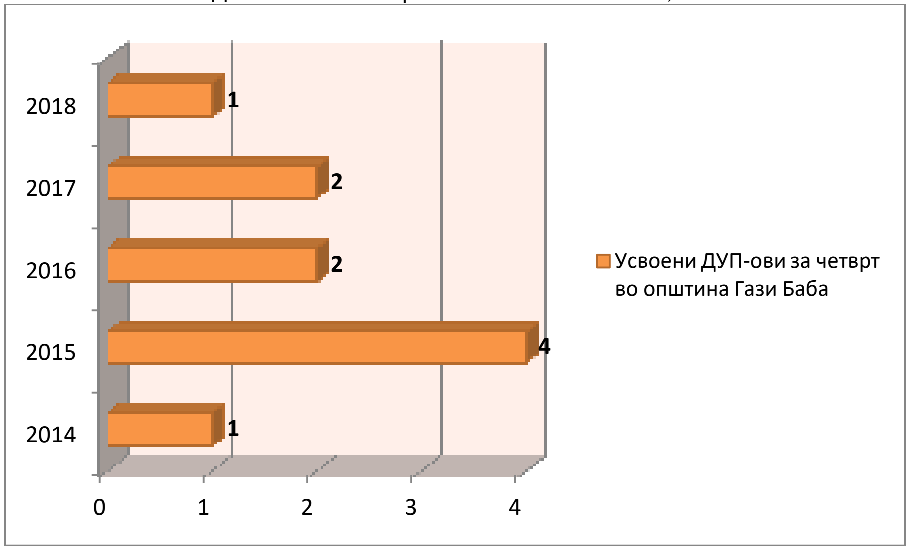

Слика 85: Одобренија за градба годишно во Општина Гази Баба, 2013 – 2018 година[127]

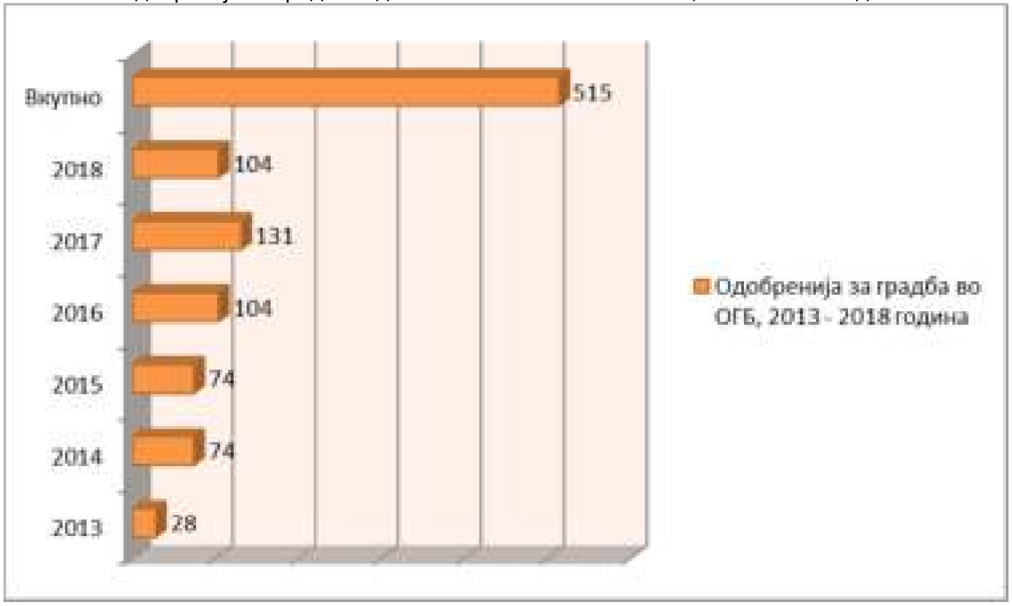

126 Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ, 2019г.
127 Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ, 2019г.

Слика 86: ОСКИ НА КОМЕРЦИЈАЛЕН РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА[128]

- Оските на комерцијлен развој на општина Гази Баба се движат по: булевар Александар Македонски, Булевар Киро Глигоров, улица Јани Лукровски, улица Лазар поп Трајков, улица Благоја Стефковски, улица Перо Наков, улица Маџари, улица Методија Андонов – Ченто.
- Можност за развој на линиски центри од двете страна на булеварот Александар Македонски.

Слика 87: Развојни проекции за линиски центри во ОГБ[129]

128 ГУП на град Скопје, 2012 – 2022г.

129 Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ, 2016г.

D. ЗОНИ НА РАЗВОЈ ОД АСПЕКТ НА НАДОМЕСТ ЗА УРЕДУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ОГБ

Слика 88: Зони на развој на ОГБ од аспект на НУГЗ, 2016г.[130]

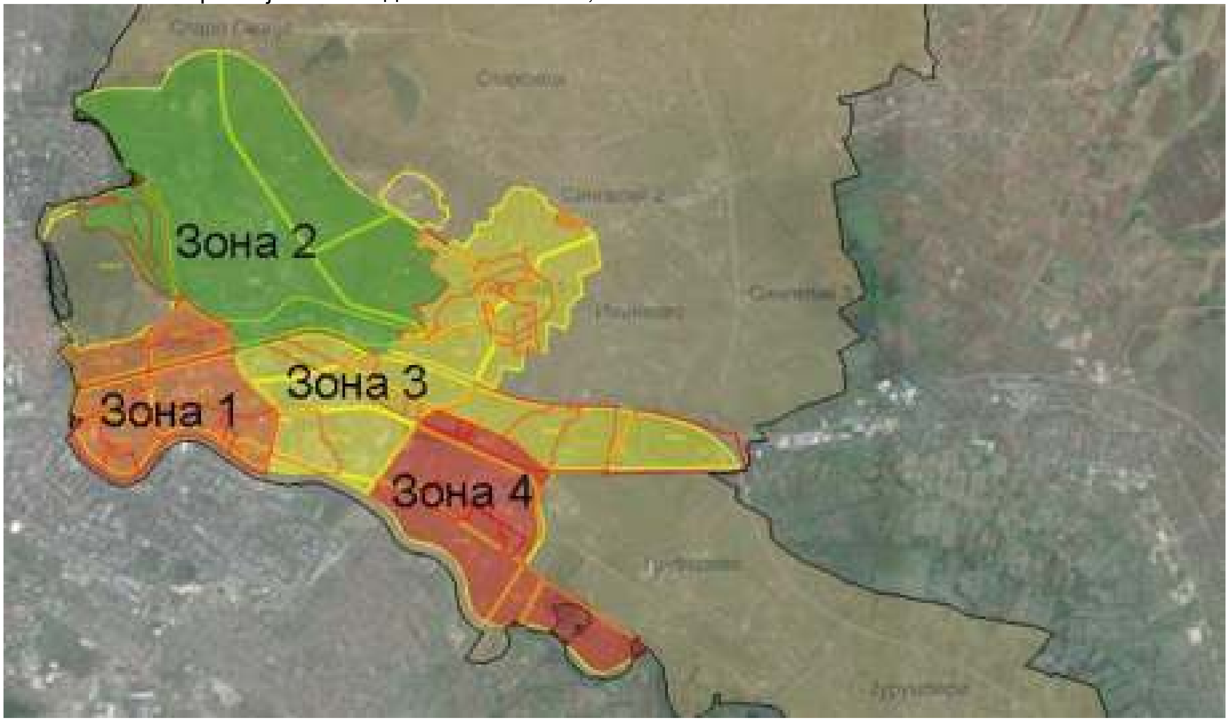

- Во рамки на ГУП урбаниот опфат на територијата на општина Гази Баба се дефинирани четири зони на развој:
  - Според методологија на град Скопје, надлежните сектори во градот Скопје го пресметуваат надоместокот за уредување на градежно земјиште согласно зоната на развој – највисока во зона 1, најниска во зона 4;
  - **Зона 1** - Развојна зона која ги опфаќа сегментите на Студентскиот и Факултетскиот Кампус, населбата Автокоманда, индустрискиот сегмент (Пивара, Алкалоид, Европа и останатите индустриски комплекси), населба Керамидница се до булеварот Киро Глигоров;
  - **Зона 2** – Развојна Зона ги опфаќа населбата Железара со индустрискиот парк Железара, се до висорамината Камник.
  - **Зона 3** – Развојната зона ја покрива територијата од булеварот Киро Глигоров на запад до СРЦ Хиподром на исток, висорамниината Камник и населеното место Ченто на Север, до фабриката Комуна на југ;
  - **Зона 4** – Од фабриката Комуна на запад до природниот резерват Острово (покрај реката Вардар) на запад, од улицата Благоја Стефковски на север до реката Вардар на југ;

[130] Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ, 2016г.

i. ЗОНИ НА ЕКСПАНЗИЈА ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

- Во рамките на ОГБ постојат многу отворени и потенцијални области на проширување;
- За време на подготовките на новиот ГУП на град Скопје, откриени се многу сиви, а не урбанизирани подрачја во рамките на територијата на ГУП на град Скопје и ОГБ;
- Во ОГБ, иако повеќето од областите на експанзија се лоцирани во руралните средини, сепак од развојна гледна точка имаме важни области на проширување и во урбана област на ОГБ;
- Поголемиот дел од областите на проширување во урбаниот регион во овој момент се празни сиви точки кои со регенерацијата и тековниот процес на нова урбанизација би можеле да генерираат квалитетен простор (со притискање на индустриските области на периферијата на општината и градот Скопје и регенерација на земјиштето за станбен и комерцијален развој);
- Сето ова, според наше мислење, ќе произведува подобар квалитет на живот, побрз бизнис и индустриски развој, а како последица на тоа и поинтензивно и динамично намалување на стапката на невработеност;
- Стапката на невработеност во општина Гази Баба во февруари 2016 година изнесуваше 20%, според Државниот завод за статистика и Агенцијата за вработување на Република Македонија;
- Намалување на стапката на невработеност во ОГБ од 14% во периодот 2002 - 2016 година;
- Стратешки најважни области на експанзија се во неколку важни деловни сектори за ОГБ, кои ги презентираме на веб-платформите:
  - www.investinmgbskopje.mk
  - http://www.gazibaba.gov.mk/business/index.php/mk-mk/

ii. Стратешките зони на експанзија на општина Гази Баба во наредните 10 години:

Домување (нови населби во ХиподромII, Трубарево, Цревшево и Смилковци)

Спортско рекреативни зони со комплетно планирана инфраструктура и објекти (СРЦ Железара, СРЦ Хиподром, СРЦ Гази Баба),

Бизнис, Трговија и Забава (EAST GATE , ОПШТИНСКА ЗГРАДА, КОМПЛЕКС МЕРЦЕДЕС, КОМПЛЕКС ХИПОДРОМ),

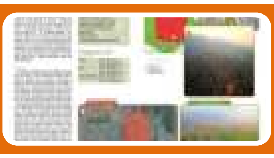

Индустриски зони (Индустриски парк ЖЕЛЕЗАРА, Источна индустриска зона, нова зона – Индустриска зона Северна Заобиколница)

Зони за развој на комунална инфраструктура (главно системи за отпадни води во руралниот дел од општината)

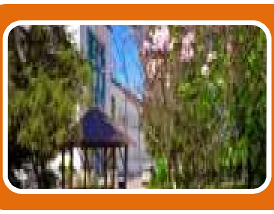

Зони за социјална инфраструктура (основни училишта – Ченто, градинки– Трубарево, Стајковци, културни центри – Ченто, Автокоманда,, Колонија Идризово, пензионерски домови– алтернативни локации за изградбан на пензиоонерски домови, студентски кампус– регенерирање и реконструкција на студентскиот и факултетски кампус Стив Наумов), нов факултетски кампус – во процес на детектирање на локација за меѓународен факултетски комплекс)

i. ДОМУВАЊЕ (нови населба во Хиподром II и кај авто салон Мерцедес)

Слика 89: Нова резидентна населба за домување во Хиподром II, 2016г.[131]

- **ЗОНА 3 – до СРЦ Хиподром, помеѓу булеварот Александар Македонски и регионалниот пат Хиподром - Илинден**
- **Површина – 166 000 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 7 км
- Оддалеченост од железничка станица – 6 км
- Оддалеченост од аеродром – 10 км
- **Нова Резидентна населба за домување во Хиподром II**
  - Индивидуално домување - 47 000 м²
  - Колективно домување – 26 000 м²
  - Големи трговски објекти – 2300 м²
  - Мали деловни и комерцијални објекти – 2300 м²
- **Пазар на недвижности**
  - Канцеларии
    - Цени (€/м²) – 1500
    - Закуп (€/м²/год.) - 108
  - Дуќани
    - Цени (€/м²) – 1700
    - Закуп (€/м²/год.) – 144
  - Живеалишта
    - Цени (€/м²) – 800
    - Закуп (€/м²/год.) – 36

[131] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

Слика 90: Нова резидентна зграда за домување во Керамидница – спроти ФОН, 2016г.[132]

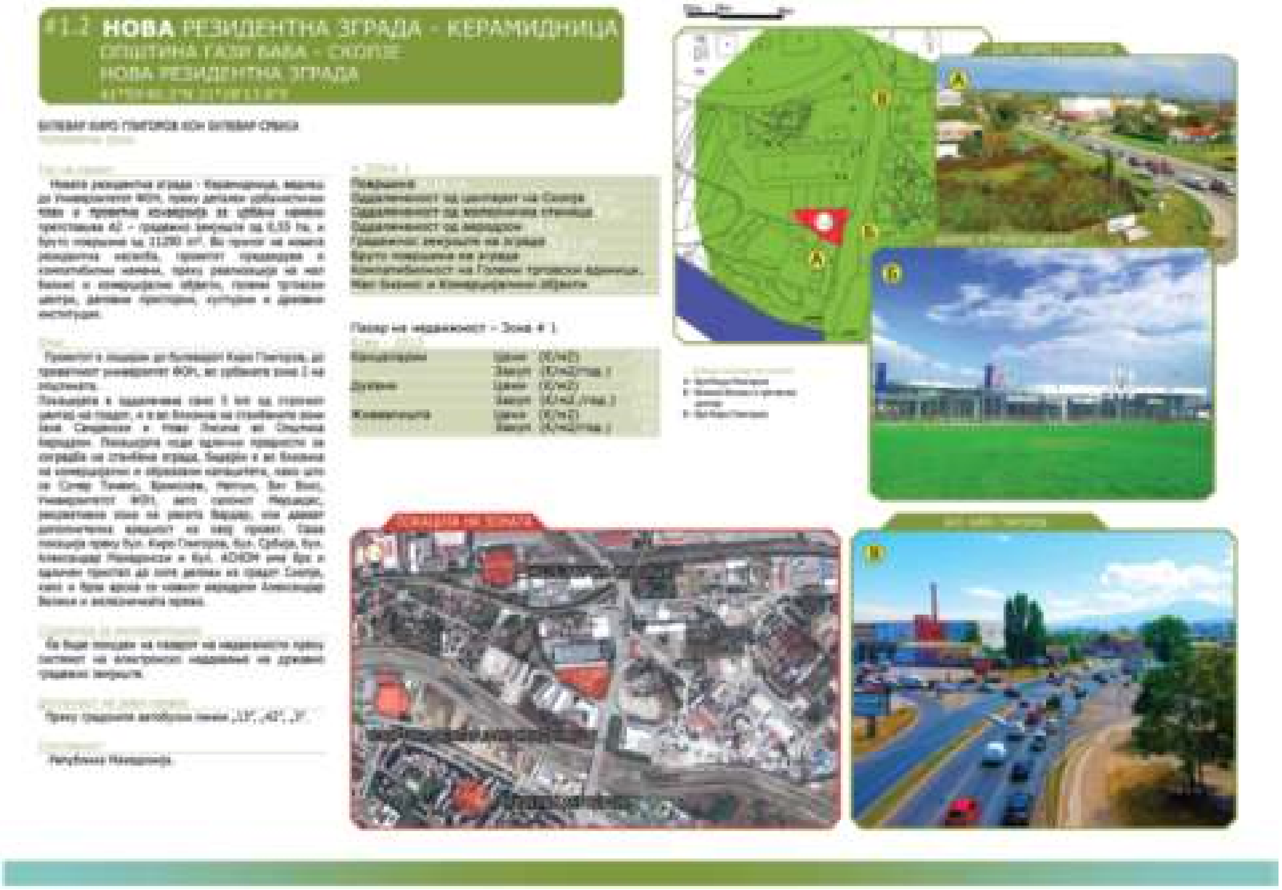

- **ЗОНА 1 – до ФОН, спроти комплекс Мерцедес, на булеваротот Киро Глигоров**
- **Површина – 5 500 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 5 км
- Оддалеченост од железничка станица – 6 км
- Оддалеченост од аеродром – 14 км
- **Нова Резидентна зграда за домување во Керамидница**
    - Градежна парцела - 1 100 м²
    - Бруто развиена површина – 11 290 м²
    - Големи трговски објекти – 2300 м²
    - **Компатибилност**: Големи трговски единици, мали деловни и комерцијални објекти – 40%
- **Пазар на недвижности**
    - Канцеларии
        - Цени (€/м²) – 1700
        - Закуп (€/м²/год.) - 120
    - Дуќани
        - Цени (€/м²) – 1900
        - Закуп (€/м²/год.) – 144
    - Живеалишта
        - Цени (€/м²) – 950
        - Закуп (€/м²/год.) – 48

[132] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

Слика 91: Нова резидентна населба во Маџари – до автосалон Мерцедес, 2016г.[133]

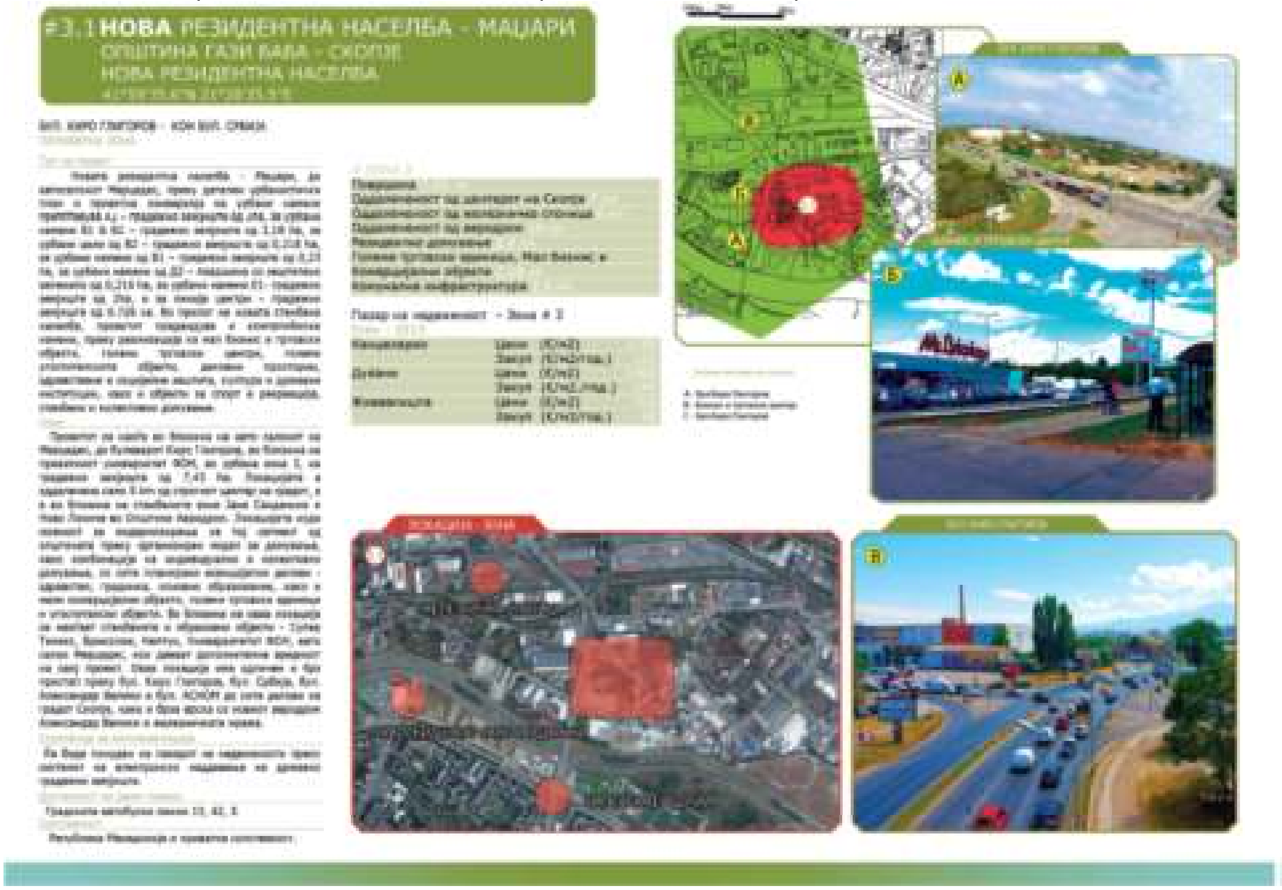

- **ЗОНА 3 – до комплекс Мерцедес, на булеварот Киро Глигоров**
- **Површина – 74 300 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 7 км
- Оддалеченост од железничка станица – 6 км
- Оддалеченост од аеродром – 14 км

- **Нова Резидентна населба во Маџари**
  - Резидентно домување - 20 000 м²
  - Големи трговски објекти, мал бизнис и комерцијални објекти – 21 800 м²
  - Комунална инфраструктура: 20 000 м²

- **Пазар на недвижности**
  - Канцеларии
    - Цени (€/м²) – 1700
    - Закуп (€/м²/год.) - 100
  - Дуќани
    - Цени (€/м²) – 1700
    - Закуп (€/м²/год.) – 144
  - Живеалишта
    - Цени (€/м²) – 950
    - Закуп (€/м²/год.) – 48

133 Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

ii. СРЦ ЗОНИ (СРЦ ЖЕЛЕЗАРА, СРЦ ХИПОДРОМ, СРЦ ГАЗИ БАБА)

Слика 92: Спортско рекреативна зона Железара, 2016г. [134]

- **ЗОНА 2 – Спортско рекреативна зона Железара, на улица 16 Македонска бригада**
- **Површина – 180 000 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 3 км
- Оддалеченост од железничка станица – 2 км
- Оддалеченост од аеродром – 10 км

- **Спортско рекреативна зона Железара**
  - Привремено сместување - 8 270 м²
  - Спорт и рекреација – 64 700 м²
  - Паркинг гаражи: 6 250 м²

- **Пазар на недвижности**
  - Канцеларии
    - Цени (€/м²) – 1800
    - Закуп (€/м²/год.) - 120
  - Дуќани
    - Цени (€/м²) – 2000
    - Закуп (€/м²/год.) – 144
  - Живеалишта
    - Цени (€/м²) – 950
    - Закуп (€/м²/год.) – 42

[134] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

Слика 93: Спортско рекреативна зона Хиподром, 2016г.[135]

- **ЗОНА 3 – Спортско рекреативна зона Хиподром, помеѓу буеварот Александар Македонски и регионалн улица Хиподром - Илинден**
- **Површина – 670 000 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 7 км
- Оддалеченост од железничка станица – 6 км
- Оддалеченост од аеродром – 10 км
- **Спортско рекреативна зона Хиподром**
    - Колективни објекти - 414 000 м²
    - Хотелски комплекси – 3 400 м²
    - Индивидуално домување – 238 000 м²
    - Колективно домување: 12 500 м²

- **Пазар на недвижности**
    - Канцеларии
        - Цени (€/м²) – 1100
        - Закуп (€/м²/год.) - 108
    - Дуќани
        - Цени (€/м²) – 1300
        - Закуп (€/м²/год.) – 168
    - Живеалишта
        - Цени (€/м²) – 800
        - Закуп (€/м²/год.) – 36

[135] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

Слика 94: Спортско рекреативна зона АВТО КАМП СМИЛКОВЦИ, 2016г.[136]

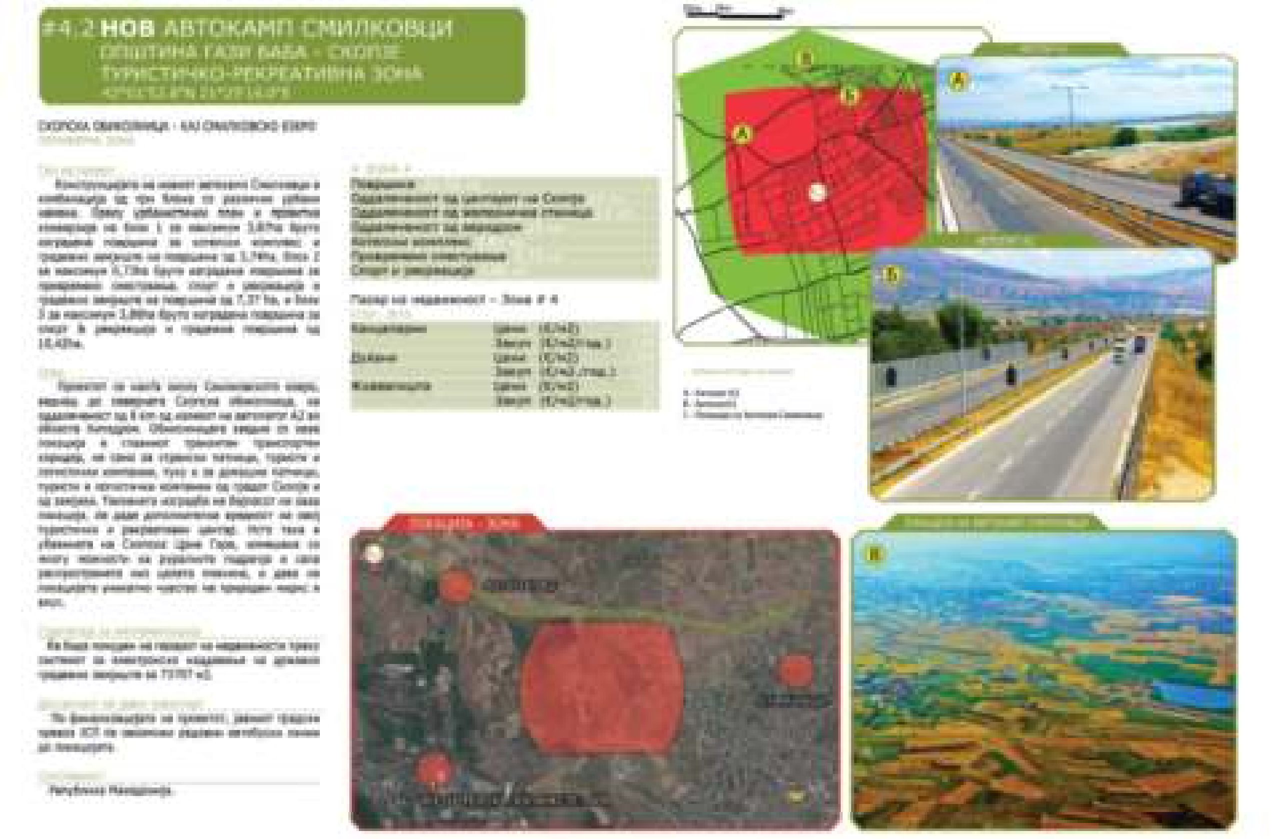

- **ЗОНА 4 – Спортско рекреативна зона Авто Камп Смилковци, на северната заобиколница**
- **Површина – 215 300 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 15 км
- Оддалеченост од железничка станица – 13 км
- Оддалеченост од аеродром – 15 км

- **Спортско рекреативна зона Авто Камп Смилковци**
  - Хотелски комплекси – 38 700 м²
  - Привремено сместување – 7 300 м²
  - Спорт и рекреација: 38 600 м²

- **Пазар на недвижности**
  - Канцеларии
    - Цени (€/м²) – 1000
    - Закуп (€/м²/год.) - 108
  - Дуќани
    - Цени (€/м²) – 1200
    - Закуп (€/м²/год.) – 120
  - Живеалишта
    - Цени (€/м²) – 700
    - Закуп (€/м²/год.) – 30

136 Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

iii. БИЗНИС & ТРГОВИЈА & ЗАБАВА (EAST GATE, ПРОЕКТ ОПШТИНСКА ЗГРАДА, локација Мерцедес авто салон)

Слика 95: ДЕЛОВНО – КОМЕРЦИЈАЛЕН – РЕЗИДЕНТЕН ПРОЕКТ “EAST GATE”, 2018г.[137]

- **ЗОНА 1 – Деловно – комерцијален и резидентен комплекс EAST Gate, на булеварот Александар Македонски**
- **Површина – 233 380 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 1,5 км
- Оддалеченост од железничка станица – 0,5 км
- Оддалеченост од аеродром – 15 км

- **Комплекс EAST GATE**
  - Мал бизнис, комерцијални објекти – 1 100 м²
  - Големи трговски објекти – 68 400 м²
  - Деловни простории – 23 800 м²
  - Хотелски комплекси – 11 000 м²
  - Место за собири и саеми – 59 800 м²

- **Пазар на недвижности**
  - Канцеларии
    - Цени (€/м²) – 2000
    - Закуп (€/м²/год.) - 144
  - Дуќани
    - Цени (€/м²) – 2200
    - Закуп (€/м²/год.) – 168
  - Живеалишта
    - Цени (€/м²) – 1050
    - Закуп (€/м²/год.) – 60

[137] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

Слика 96: ПРОЕКТ ОПШТИНСКА ЗГРАДА, 2016г.[138]

- **ЗОНА 2 – Комплекс општинска зграда, на булеваротАлександар Македонски**
- **Површина – 6 800 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 1,5 км
- Оддалеченост од железничка станица – 0,5 км
- Оддалеченост од аеродром – 15 км

- **Нова општинска зграда со комерцијално деловни компатибилни намени**
  - Градежна парцела – 6 800 м²
  - Административна намена (max развиена површина) – 24 205 м²
  - Комерцијални и Деловни простории, Апартманско сместување – 23 255 м²

- **Пазар на недвижности**
  - Канцеларии
    - Цени (€/м²) – 1800
    - Закуп (€/м²/год.) - 120
  - Дуќани
    - Цени (€/м²) – 2000
    - Закуп (€/м²/год.) – 144
  - Живеалишта
    - Цени (€/м²) – 950
    - Закуп (€/м²/год.) – 42

[138] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

Слика 97: ПРОЕКТ ДЕЛОВНО – КОМЕРЦИЈАЛЕН ОБЈЕКТ МЕРЦЕДЕС, 2017г.[139]

- **ЗОНА 3 – Комплекс Мерцедес, на булеварот Киро Глигоров, спроти ФОН**
- **Оддалеченост од центарот на Скопје – 4,8 км**
- **Оддалеченост од железничка станица – 3,4 км**
- **Оддалеченост од аеродром – 21 км**
- **Деловно комерцијален објект МЕРЦЕДЕС**
  - Развиена површина од 12131 м² ;
  - Површина по кат од 1733 м² ;
  - Приземје + шест катови;
  - Презентација на брендовите на Мерцедес;
  - Понуда на деловен простор за заинтересирани деловни субјекти ;
- **Пазар на недвижности**
  - **Дуќани**
    - **Цени (€/м²) – 2200**
    - **Закуп (€/м²/год.) - 150**

[139] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2017г.

iv. ИНДУСТРИСКИ ЗОНИ - НОВА ИНДУСТРИСКА ЗОНА ЗА ЛОГИСТИЧКА И ЛЕСНА ИНДУСТРИЈА НА СЕВЕРНА ЗАОБИКОЛНИЦА

Слика 98: НОВА ИНДУСТРИСКА ЗОНА на СЕВЕРНА ЗАОБИКОЛНИЦА во ОГБ, 2016г.[140]

- **ЗОНА 4 – Нова гринфилд индустриска зона Северна Заобиколница, на магистралниот пат Северна Заобиколница**
- **Површина – 284 500 м²**
- Оддалеченост од центарот на Скопје – 10 км
- Оддалеченост од железничка станица – 10 км
- Оддалеченост од аеродром – 10 км
- **Индустриска зона Северна Заобиколница**
  - Производство, дистрибуција, сервиси – 1 488 300 м²
  - Големи трговски објекти, комерцијални и деловни простории – 428 700 м²
  - Заштитно зеленило – 422 290 м²
  - Комунална инфраструктура и супраструктура – 505 600 м²
- **Пазар на недвижности**
  - Канцеларии
    - Цени (€/м²) – 1000
    - Закуп (€/м²/год.) - 108
  - Дуќани
    - Цени (€/м²) – 1200
    - Закуп (€/м²/год.) – 120

[140] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, 2016г.

v. Зони за експанзија во комунална инфраструктура

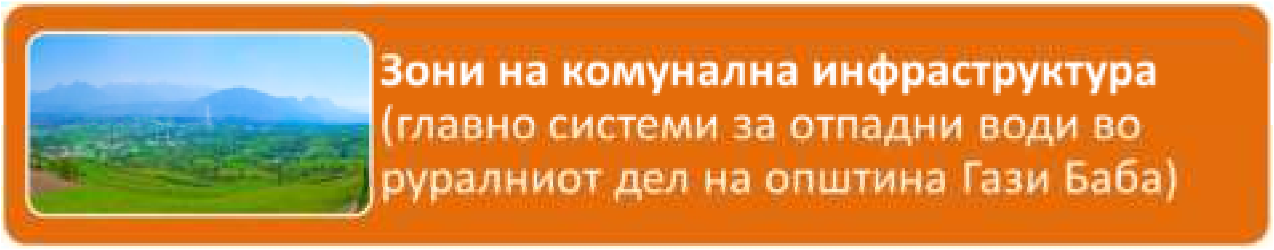

vi. Зони за експанзија во социјална инфрструктура

Е. СТРАТЕШКИ ПРИСТАП ВО ПРОСТОРНИОТ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

- Во Декември 2012 година се донесе новиот ГУП за град Скопје за стратешкиот период 2012 – 2022 година.
- Целата територија на градот Скопје се подели на 162 квартови од кои 27 квартови се лоцирани на територијата на ОГБ.
- Квалитативната промена на ГУП 2012 – 2022 година е можноста за зонско планирање во рамките на дефинираните квартови, со следните предност:
  - Ја зголемува флексибилноста и функционалноста на просторот во однос на:
    - Домувањето и јавните инвестиции во т.н. комунална и социјална инфраструктура;
    - Деловната и инвеститорска заедница на ОГБ во однос на поголема флексибилност на капиталот во однос на локацијата и намената;
    - Поефективно уредување на градежното земјиште за таа намена.
- Согласно измените во ГУП-от, во одредени сегменти од територијата на ОГБ ќе пристапиме кон:
  - Регенерирање на просторот со негова пренамена од индустриски во резиденцијален, пред се во потенцијално атрактивните урбани зони;
    - Стратешки и функционален исчекор празните и сиви зони во рамките на територијата на ОГБ да се урбанизираат со носење на нови ДУП-ови во насока на одржлив просторен развој;
    - Поквалитетен живот на жителите на ОГБ;
    - Засилување на економска активност во ОГБ со привлекување на домашни и странски инвеститори што ќе донесе нова додадена вредност со сериозни и позитивни импликации во однос на локалната економија.
- Во оваа насока ќе се продолжи со развој на нови ДУП за четврт и УП за рурални населени места за следните намени:
  - Сектор Домување:
  - Сектор Индустрија и Логистика:
  - Сектор Спорт и рекреација

Во продолжение вкупните м² и потребните финансиски средства за урбанистичко планирање на просторот за ДУП за четврт и УП за руралните населени места:

Слика 99: Вкупна површина во ха и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт и УП за рурални населени места[141]

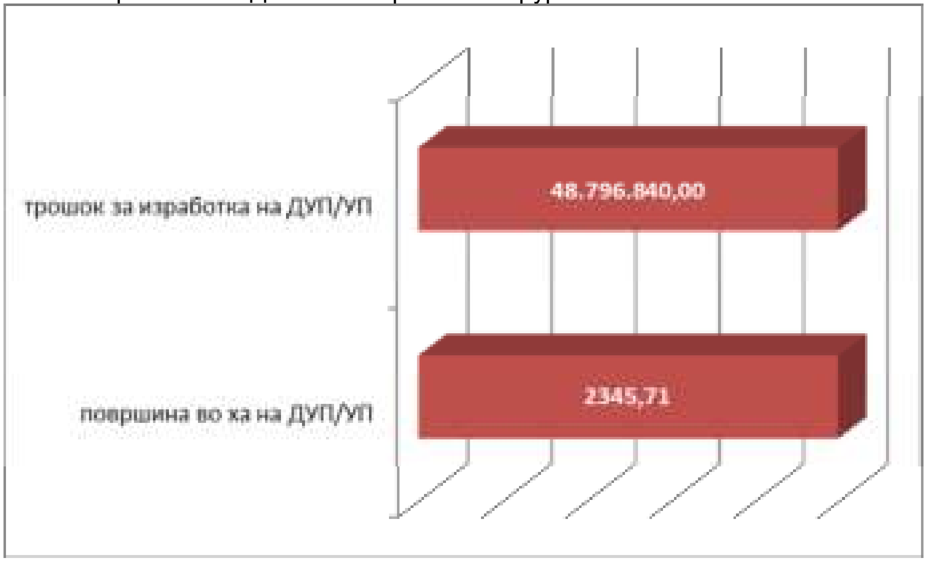

Слика 100: Вкупна површина во m² и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт за домување[142]

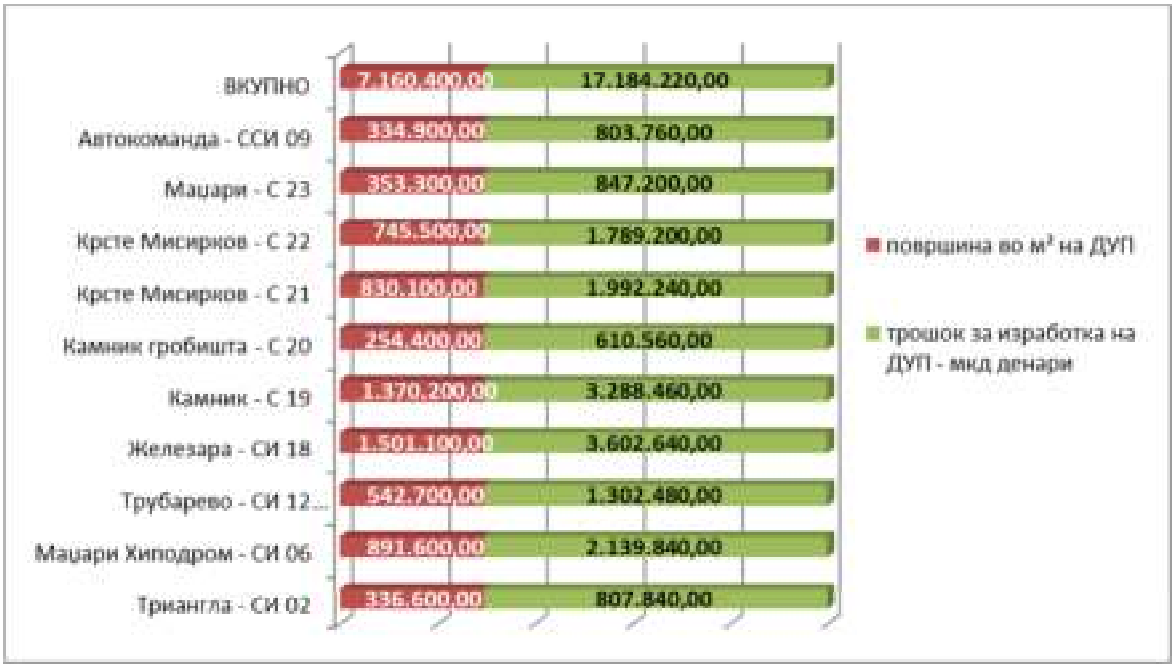

141 Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ, 2019г.
142 Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ, 2019г.

Слика 101: Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на УП за руралните населби[143]

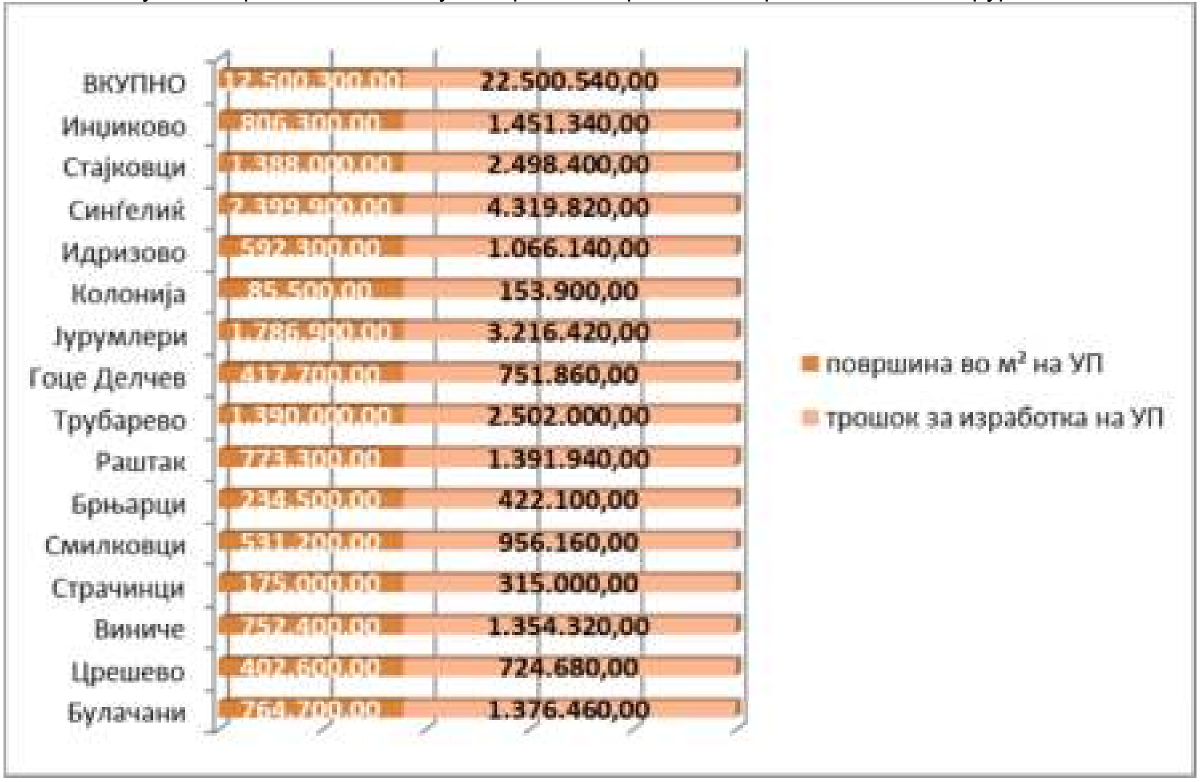

Слика 102: Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт за бизнис и индустрија[144]

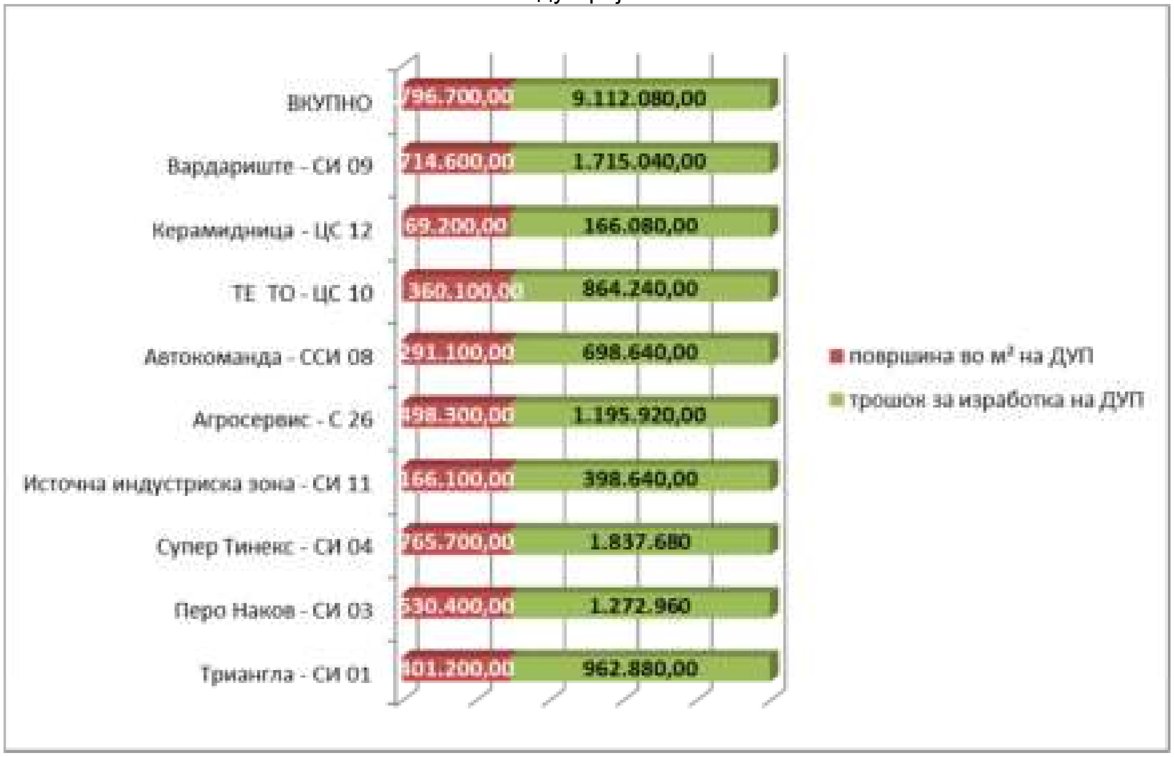

143 Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ, 2019г.
144 Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ, 2019г.

F. КАПИТАЛНИ СТРАНИ НА ПРОСТОРНИОТ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Голема индустриска & бизнис заедница во ОГБ

Изградени примарни гасоводни коридори & Општински имот & Јавни услуги

Регенерирање на индустриски и резидентни зони

Трансферирање на индустријата на периферијата на општина Гази Баба

Големо и квалитетно државно градежно земјиште за урбан развој

Голем развоен потенцијал во руралниот дел на општина Гази Баба

- ОГБ е **специфична општина** поради својот урбан и рурален карактер во исто време. Исто така, нејзиниот карактер како најголема индустриска општина го дефинира нејзиниот иден урбан развој.
- Највисоко богатство на општината се многуте **успешни домашни и странски компании** лоцирани во ОГБ, што претставува стабилна основа за нејзиниот иден економски развој.
- Индустрија **го предизвикува пофункционалниот и поквалитетен урбан живот и развој**, поради што ни е потребна сложена и внимателна регенерација на индустриските зони и пренесување на индустријата на периферијата на општината и градот.
- **Регенерацијата на одделни сиви сегменти** од територијата на општината ќе генерира огромно и квалитетно земјиште за урбан развој на новите и современи населени места со неопходната социјална инфраструктура.
- **Тој процес ќе трае најмалку 20 години.**
- **Огромна територија која се наоѓа во руралниот сегмент** на ОГБ со претежно обработливо земјиште.
- **Огромна можност за развој** (нови населби за индивидуално и колективно домување, нова индустриска зона за лесна и зелена индустрија, консолидација на земјоделско земјиште со цел поодржлив развој и вертикална интеграција на прехранбената индустрија, спортско-рекреативните зони, итн.).

G. ОГРАНИЧУВАЧКИ СТРАНИ НА ПРОСТОРНИОТ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

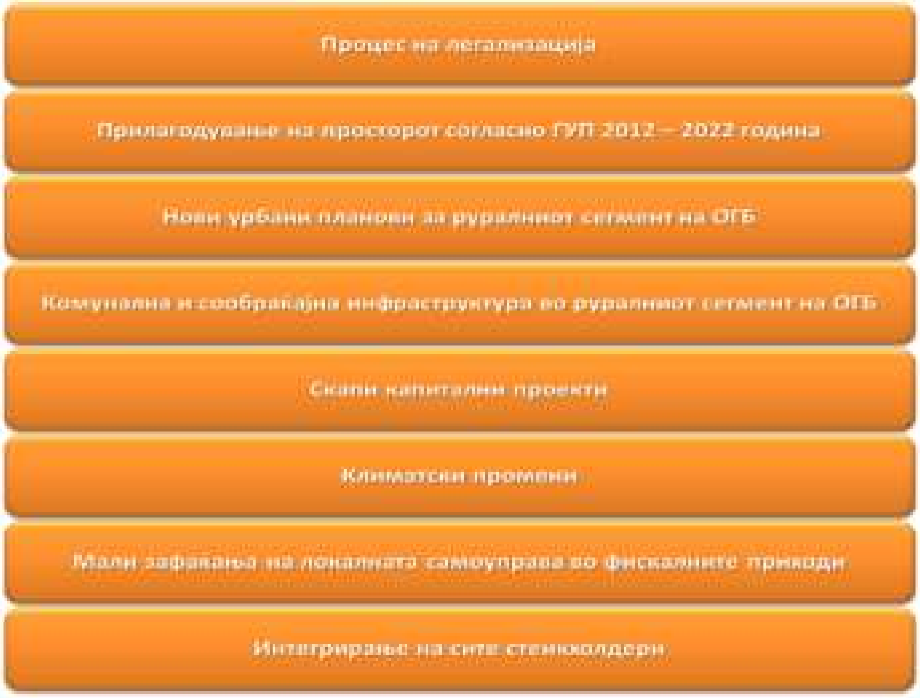

- **Прво**, за сите рурални населби ќе треба да подготвиме нова урбанистичка документација за руралните населени места и урбанистичка документација за надвор од руралните населени места поради процесот на легализација кој најчесто се однесува на руралните средините.
- **Второ**, огромен дел од индивидуалното домување во руралните населени места немаат градежни дозволи за нивните станбени простории, затоа имаме речиси 18.000 барања за легализација (оваа бројка не се однесува само на куќи, туку и дополнување на главните градби - гаражи, тераси, надградба на куќите, и тоа не само во руралните средини).
- **Трето**, тврдата инфраструктура, особено комуналната инфраструктура или поточно канализационите системи со пречистителна станица за секое населено место, во населените места по должината на реката Вардар (пет населени места со 12000 жители), со што се одложува изградбата на локалната патна инфраструктура во овие рурални населби. Истата ситуација е и во шестте населени места кои се наоѓаат на падините на планината Скопска Црна Гора. Ситуацијата со системите за водоснабдување е таква да има потреба за реконструкција и надградба (главно во некои урбани населби, како некои од руралните населби лоцирани на падините на планината Скопска Црна Гора).
- **Четврто**, сите горенаведени капитални проекти (во насока на обезбедување на тврда инфраструктура) се финансиски многу големи проекти за кои ќе треба стратегија за долгорочен пристап, планирање и имплементација со цел да се одржи ликвидноста и финансиската стабилност на ОГБ во согласност со структурата на буџетот (треба да се промени односот во буџетската структура во корист на капиталните инвестиции) и приливот на општински приходи од страна на многу инструменти (урбан развој, општинска фискална и даночна структура, земјишна администрација, европски фондови, како и привлекување домашни и странски инвеститори).
- **Петто**, во таа насока многу значајно ќе биде соработката и партнерството со централната власт, град Скопје, бизнис заедницата и граѓаните, со цел да се обезбеди оптимална кохезија и соработка во оптимизирање и дефинирање на стратешката визија, цели и насоки.

7. ИНФРАСТРУКТУРЕН РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

А. ПРЕГЛЕД НА ИНФРАСТРУКТУРНА ОПРЕМЕНОСТ ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА

1. ИНФРАСТРУКТУРНА ОПРЕМЕНОСТ	Железара	Автокоманда	Керамидница	Триангла	Маџари	Хиподром	Хиподром Маџари	Ченто	Трубарево	Гоце Делчев	Јурумлери	Колонија Идризово	Идризово	Инџиково	Сингилиќ	Стајковци	Смилковци	Црешево	Виниче	Булачани	Раштак	Страчинци	Брњарци	ВКУПНО	ПРОСЕЧНО
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
НАСЕЛЕНИЕ	5769	7895	1518	5150	3218	4506		13153	2669	1405	2983	451	1589	3343	10762	3532	345	1278	175	1104	367	1185	395	72792	
ЗЕМЈИШНО ЗАФАЌАЊЕ во ха	29,8	21,3	44,4	41,2	60,1	16,6	24,8	171	114,9	29,12	110,4	10	68,8	62,72	132,48	83,52	33,6	32	54,4	65,6	68,8	12	24	1312	57,0
ПРИСТАП ДО ИНФРАСТРУКТУРА	1	1	0,9	1	1	1	0,4	1	1	0,7	0,7	0,8	0,6	1,0	1,0	1,0	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,5		0,8
локални патишта	1	1	0,8	0,98	0,9	1	0,3	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,9	0,9	0,9	1	1	1	1	1	0,9	0,6		0,9
вода и електрична струја	1	1	1	1	1	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1,0
заштита од отпадни води	1	1	1	1	1	1	0,5	1	0,8	0,3	0,3	0,5	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0		0,5
ПРИСТАП ДО СУПЕРСТРУКТУРА	0,9	1,0	0,5	0,9	0,7	0,9	0,0	0,9	0,7	0,4	0,6	0,9	0,4	0,4	0,7	0,9	0,2	0,7	0,2	0,7	0,6	0,6	0,3		0,6
Основно образование	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0		0,6
Градинки	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0		0,3
Здравствена заштита	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0		0,6
Комерцијални објекти	0,8	1	1	1	0,8	0,8	0	1	0,8	0,5	0,8	0,8	0,3	0,5	0,6	0,8	0	0,5	0,5	0,7	0,8	0,7	0,5		0,7
Спортски и рекреативни објекти	1	1	0,9	1	0,8	0,8	0	0,9	0,9	0,9	1	0,8	0,7	0,7	0,7	0,8	0,6	0,7	0,4	0,8	0,8	0,8	0,5		0,8
Култура и млади	0,8	1	0,7	0,5	0,5	0,5	0	0,7	0,5	0,5	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0		0,5
Јавна администрација	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1		0,9
2.ИНДИКАТОРИ																									
Густина и Домување	5811	7930	1573	5207	3293	4540	0	13343	2802	1450	3112	483	1676	3427	10919	3642	400	1336	253	1198	464	1226	446		3241
патишта	5769	7895	1214	5047	2896	4506	0	11838	2135	1124	2386	361	1112	3009	9686	3179	345	1278	175	1104	367	1067	237		2901
заштита од отпадни води	5769	7895	1518	5150	3218	4506	0	13153	2135	421,5	894,9	225,5	0	3343	10762	3532	0	0	0	0	0	0	0		2718
Објекти	5439	7895	781	4782	2345	3927	0	12401	1983	582	1918	406	568	1289	7380	3078	79	895	40	820	225	677	113		2505
3. РЕЗУЛТАТИ																									
Густина и Домување	4	4	1	4	3	4	0	4	1	2	1	2	1	1	4	2	1	2	0	1	0	4	1		2
патишта	4	4	3	4	4	4	0	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3		4
заштита од отпадни води	4	4	3	4	4	4	0	4	3	1	1	2	0	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0		2
Објекти	4	4	2	4	4	4	0	4	3	2	3	4	1	2	3	4	0	3	1	3	2	2	1		3
ФИНАЛЕН РЕЗУЛТАТ	16	16	9	16	15	16	0	16	10	8	8	11	5	11	15	14	5	9	5	8	6	10	5		10

Табела 37: Матрица на инфраструктур на опременост во општина Гази Баба по населени места
Извор: Сектор за локален економски развој на ОГБ , 2019г.
Концепт: URBAN AUDIT - ISPI модел на Светска Банка

Табела 37[145]

145 Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Urban Audit на ОГБ, 2019г.

i. Методолошко објаснување

1. Броевите од 0 до 1 во ISPI Табелата претставуваат оценки, каде нула (0) значи најниско или воопшто нема инфраструктура или комунална услуга, додека еден (1) значи највисоко или населеното место има целосни комунални услуги.
2. Показателот за густина и домување е добиен како резултат на делење помеѓу бројот на жителите на населеното место со зафатеноста на земјиштето, и се подразбира простор или зафатеност на просторот на кој живееат граѓаните во населените места, односно ја изразува густината на населението врз хектар површина и колку истите користат услуги од општината, додека вредностите на другите показатели се добиени со множење на бројот на жителите на населниото место со оценката за патишта, заштита од отпадни води и објекти.
3. Врз основа на Пописот и Показателите се добиени резултатите кои претставуваат крајни оценки за услугите кои ги добиват граѓаните на населените места. Крајниот резултат е добиен како збир од крајните резултати на показателите: Густина и домување, патишта, еколошко санитарни услуги и објекти.
4. Оценки дадени како резултати претставуваат вредности каде што нула (0) значи најниско или 10 % има пристап до услуга, додека 1 (еден) значи до 30 % население користат услуга, 2 (два) значи 50 % население користат услуга, 3 (три) значи 70 % користи услуга, додека 4 (четири) значи 100 % население користат услуга.

Табела 38: Рангирање на населените места според приоритет за инфраструктурно опремување, 2019г.[146]

	Населби - Урбани и Рурални	Бодови
1	Хиподром Маџари - II	0
2	Брњарци	5
3	Виниче	5
4	Идризово	5
5	Смилковци	5
6	Раштак	6
7	Булачани	8
8	Јурумлери	8
9	Гоце Делчев	8
10	Црешево	9
11	Керамидница	9
12	Трубарево	10
13	Страчинци	10
14	Колонија	11
15	Инџиково	11
16	Стајковци	14
17	Маџари	15
18	Сингилиќ	15
19	Хиподром	16
20	Ченто	16
21	Маџари Триангла	16
22	Железара	16
23	Автокоманда	16

- Пристап до инфраструктура во ОГБ во **80**% од територијата на сите населени места:
  - Урбани населени места имаат **91**% пристап до инфраструктура;
  - Руралните населени места се во рангот на **73**% од својата територија со пристап до инфраструктура;
  - Сите населени места во ОГБ се со **100**% пристап со вода и електрична енергијаl;
  - Урбаните населени места се со **94**% пристап до одводен систем за заштита од отпадни води,
  - Руралните населени места Инџиково, Сингилиќ и Стајковци се со **100**% пристап до одводен систем за заштита од отпадни води,
  - Со **80**% пристап до одводен систем за заштита од отпадни води е населеното место Трубарево;
  - Сите останати руралните населени места покрај реката Вардар и на падините на Скопска Црна Гора се без пристап до одводен систем за заштита од отпадни води;
    - Тука би ја издвоиле и новата населба Хиподром II која е во процес на инфраструктурно опремување кое ќе трае неколку години;
- Пристап до суперструктура имаат **60**% од сите населени места во општина Гази Баба;
  - Урбаните населби имаат **74**% пристап до суперструктура;
  - Руралните населби имаат **56**% пристап до суперструктура;

- Густината населеност во општина Гази Баба изнесува **57** жители на хектар;
- **64252** жители одат по стандардна инфраструктура за патишта.
- **60868** жители имаат пристап до одводни системи за заштита од отпадни води;
- **57175** жители имаат пристап до суперструктура;
- На основа на поединечните индикатори за секое од населените места во општина Гази Баба истите се бодуваат согласно методологијата на Светска Банка за алатката URBAN AUDIT;
- Конечните резултати точно ја отсликуваат состојбата со инфраструктурно опремување во ОГБ;
- Табелата за рангирање на населените места согласно приоритетот за инфраструктурно опремување, а врз основа на бодираните индикатори, во преден план ги става руралните населени места;
- Инфраструктурните приоритети главно се во сегментот на пристап до инфраструктура (фекални канализации и пречистителни станици) и пристап до суперструктура (училишта, детски градинки и комерцијални објекти, здравствена заштита).

[146] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Urban Audit на ОГБ, 2019г.

ii. НЕДОСТАТОЦИ И ПОТРЕБИ

Од недостатоците и потребите идентификувани во текот на анализата и спроведувањето на ISPI табелата состојбата е како што следува:

- Изградба на примарниот канализациски колектор за руралните населба по должината на реката Вардар (Трубарево, Гоце Делчев, Јурумлери, Колонија Идризово, Идризово, како и населбите на падините на планината Скопска Црна Гора (Смилковци, Црешево, Виниче, Страчинци, Булачани, Раштак). Изградбата ќе придонесе позитивни ефекти за населението во таа рурална област и тоа: ефекти врз животната средина и екологијата, финансиски ефекти и се разбира, ефект врз локалниот економски развој. Сите овие аспекти ќе го зголемат квалитетот на живот на локалните граѓани, ќе го спречат загадувањето на подземните води и почвата, ќе се плаќа помала еколошка цена за фекалните води со такво решение и ќе ја интензивираат и забрзаат економската активност во таа област која ќе произведе динамичен локален економски развој базиран на соодветното просторно планирање, земајќи го предвид високиот еколошки стандард како начин за создавање на подобра конкурентност на бизнисите.

- Изградба на инфраструктура (локални патишта, секундарни канализациони и водоснабдителни системи, електрификација, гасификација и сл.) во новата планирана населба Хиподром Маџари II и подготовка на градежното земјиште со цел да се обезбеди парична вредност за продадените градежни парцели за поединечни куќи или колективни згради на инвеститори. Новите населби се проектирани за 4000 жители, со сите планирани објекти. Планираме целиот проект да се развива чекор по чекор (во развојот на неопходната инфраструктура). Досега ја развивме 1/3 од потребната комунална инфраструктура во партнерство со градот Скопје.

- Од табелата ISPI јасно ја откриваме потребата за изградба на две нови градинки во руралната област, во која во моментов имаме само една градинка во населелно место Јурумлери. Веќе започнавме со изградба на новата градинка во населено место Стајковци која планираме да ја завршиме до средината на 2020 година, која треба да ги покрива потребите на жителите од шесте населени места кои се лоцирани во подножјето и падините на планината Скопска Црна Гора. На тој начин ќе добиеме подобри услови за децата од предучилишна возраст на родителите во таа област. Исто така планираме во текот на 2020 година да изградиме уште една градинка и во руралниот дел од ОГБ кој се простира на територијата помеѓу автопатот А2 и реката Вардар, за 6 населени места кои се лоцирани во тој територијален опсег. Ние сме сигурни дека тоа ќе создаде подобар квалитет на живот за целата рурална област, како и за зголемување на виталноста на населението кое живее во таа област. Тоа, се разбира, ќе влијае на нивната желба да останат во таа област, со долгорочни влијанија за локалниот развој на таа област.

- Изградба на нова зграда на основно училиште Крсте Мисирков лоцирана во населбата Ченто. Ова училиште е во многу лоша состојба, изградена по скопскиот земјотрес во 1963 година, требаше да трае само привремено, но постои повеќе од 50 години. Во координација со Министерството за образование и Владата на РСМ, планираме до крајот на 2025 година да изградиме нова училишна зграда и за ова ОУ. Со тоа во делот на основното образование целосно ќе ги задоволиме потребите за квалитетна физичка инфраструктура во

основно образование, и целосно ќе ги оствариме нашите стратешки определби за изградба на три нови училишни згради (ОУ Григор Прличев и ОУ Вера Јоциќ имаат веќе изградени нови училишни згради – останува уште новата училишна зграда на ОУ Крсте Мисирков) .

- Ние сме во процес на детектирање на интерес во деловната заедница за изградба на нова општинска зграда за јавниот партнер и изградба на станбено - деловна и комерцијална зграда за приватниот партнер. Концептот ќе биде процес со продажба на државното градежно земјиште, а приватниот инвеститор ќе има обврска да ја развие општинската зграда во период не подолг од 24 месеци.

iii. Проекти за урбан развој

- Веќе споменавме дека ОГБ е специфична општина како комбинација на урбани и рурални населби. Тоа, секако, прави многу препреки поради природата на различните трендови со кои треба да се соочиме и да ги спроведеме во урбаните и руралните населби. На пример, урбаните трендови главно се фокусираат на пософистицираниот урбан контекст кој се состои од енергетски ефикасни згради, училишта, детски градинки и улично осветлување, пошироки и функционални патишта, улици, булевари, подобра и поефикасна јавна чистота на урбаните области , подобар и еколошки јавен превоз, реконструкција на веќе престари колектори за канализација и водоснабдување со поголем капацитет на цевоводот за идниот развој на станбениот и деловниот сектор во урбаните средини.

- Исто така, ни е потребна територијална регенерација на старите индустриски зони со нови просторни планови кои ќе одговараат на новите потреби на бизнисите. Исто така, разгледуваме во долгорочен период од 20-30 години за дислокација на тековните индустриски зони на периферијата на општината, отворање на квалитетно земјиште за станбени зони и придружни објекти за надградба, со акцент на почитување на евроспките стандарди за заштита на животната средина и зелени површини кои ќе му дадат похуман третман на просторот.

- Веќе го усвоивме новиот детален урбанистички план за новата индустриска зона на северната заобиколница на градот Скопје кој обезбедува одлична основа за дислокација на индустриските капацитети лоцирани во урбаните средини во моментот. Но, тој процес како што споменавме погоре ќе трае неколку децении во иднина. Како урбан тренд во денешно време во ОГБ исто така многу е атрактивен, проектот ИСТ ГЕЈТ со фокус на смарт сити концептот - green резидентни зони, деловни објекти и објекти за забава и шопинг, конференциски и конгресни настани и сл.

- Исто така, кога зборуваме за урбаните трендови, не можеме да го заборавиме развојот на новите населби главно за индивидуалното домување, лоцирани на периферијата на градот, отворајќи ги руралните области за проекти од ваков вид.

- Развој на спортски и рекреативни центри со фокус на сите објекти неопходни за тој карактер, земајќи го предвид динамичниот начин на живеење, со цел да се зголеми квалитетот на животот и да се создаде основа за поодржлив развој, врз основа на новата визија за идните потреби на пазарот во таа област.

- Од друга страна, во руралните населби, трендот на раст главно е фокусиран на неразвиеното земјиште кое главно се наоѓа таму. Во таа насока, трендот на раст во руралните области се фокусира во неколку насоки:
    - развој на нова индустриска зона за лесни и логистички незагадени индустрии,
    - развој на нови населби за индивидуално домување,
    - развој на нови примарни и секундарни фекални мрежи со постројки за третман на отпадните води за секоја рурална населба,
    - развој на објекти за надградба со цел да се зголеми квалитетот на животот и да се задржат луѓето да живеат во овие области, зајакнување на економските активности и интерес на инвеститорите за инвестирање во овие рурални области,
    - Најважно е да се имплементира современо просторно планирање во сите овие рурални населби, каде најголем дел од индивидуалното домување е изградено без дозвола за градба (речиси 80% од сите прифатени барања за легализација доаѓаат од руралните населби).
- Се разбира, овој процес ке биде забавен од процесот на легализација до нејзиното финализирање односно ќе го забави процесот на имплементација на новите просторни планови за руралните населби. Ова се однесува главно за индивидуално домување во руралните населби, но не и за просторни планови надвор од руралната населба, каде што се планира поголемиот дел од горенаведените инвестициски проекти.
- Во декември 2012 година, Советот на Град Скопје го усвои новиот Генерален урбанистички план за стратешкиот период 2012-2022 година, каде што главна квалитативна промена е имплементација на зонското планирање. Територијата на градот Скопје е поделена на 162 четвртни блокови каде што ќе се спроведува зонско планирање со процентуално учество на различни урбанистички класи на намена. Во таа насока ние како ОГБ треба да ги прилагодиме нашите сегашни детални урбанистички планови за новите планови за зонирање на зони (ние веќе донесовме 10 ДУП-ови, а нови 22 планови се прилагодени според новиот територијален концепт на четвртни блокови и зонирање).
- Го имплементираме системот за географски информациони системи. Тој е еден од нашите стратешки проекти каде ги интегриравме сите наши бази на податоци (подземна инфраструктура, објекти и инсталации и сл.). Ќе го забрзаме процесот на делување на секторот урбанизам, ќе го направиме нашиот систем потранспарентен и видлив за продуктивна интеракција со сите заинтересирани страни, домашни и странски инвеститори како и жителите на ОГБ. Почнувајќи од јануари 2020 година системот е операбилен и достапен и за пошироката јавност.

iv. Критериуми за квалификување и за приоритет на проектите

Во графиконот што следува се прикажани приоритетни барања од различен карактер, кои се произлезени од состаноците со месното население од секоја месна заедница поединечно.
Врз основа на нив, во графиконот е извршено и нивно приоретизирање.

Од населението ги добивме следните информации за потреби за јавни услуги кои се сумирани во графиконот:

Слика 103: Приоритет на жителите во руралните населени места во ОГБ за урбанизација и капитални инвестиции[147]

[147] Citizen Report Card на општина Гази Баба - Центар за економски анализи, **2019 година** (финансиски помогнато од Светска Банка Програмата за урбано партнерство)

Сектори		Предмет	СОПСТВЕНИЦИ													
			Општина		Град Скопје		Влада на РМ		ЈКП Гази Баба 2007		ЈП на град Скопје		ЈП на Влада на РМ		Приватни субјекти	
			Нови работи	Одржување	Нови работи	Одржување	Нови работи	Одржување	Нови работи	Одржување	Нови работи	Одржување	Нови работи	Одржување	Нови работи	Одржување
1	Инфраструктура	Улици Автопати					x						x	x		
		Примарни улици			x						x	x				
		Секундарни улици	x	x								x				
		Атмосферска канализација	x								x	x				
		Цврст отпад									x	x				
		Street Lighting	x	x	x	x										
2	Јавни Комунални Претпријатија	Електрична струја											x	x	x	x
		Водоснабдување	x							x	x	x				
		Отпадни води	x							x	x	x				
		Урбан транспорт									x	x				
		Парно греење											x	x	x	x
		Друго														
3	Услуги	Образование	x	x	x	x	x									
		Здравство					x	x							x	x
		Социјална заштита					x	x								
		Култура	x	x			x	x			x	x			x	x
		Зелени површини	x							x	x	x				
4	Развој на земјиште	Домување	x									x			x	
		Индустрија	x									x	x	x	x	x
		Урбана обнова	x	x	x							x	x		x	x

Табела 39:[148]

Табела 39: Матрица на носители на секторски инфраструктурни услуги и работи
Извор: Сектор за локален економски развој на ОГБ , 2019г.
Концепт: URBAN AUDIT – Светска Банка

[148] Сектор за ЛЕР и ИКР во ОГБ, Urban Audit на ОГБ, 2019г.

В. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

- Патната мрежа во Скопскиот регион ја сочинуваат: магистралните, регионалните и локалните патишта. Низ територијата на Скопскиот регион поминуваат 122,67 km магистрални патишта, од кои 71,63 km се во состав на системот на европската патна мрежа. Магистралните и регионалните патишта во Скопскиот регион имаат вкупна должина од 361,46 km од кои 339,74 km се асфалтирани, 5,17 km се со макадамска коловозна конструкција, а останатите 16,55 km се со земјана подлога, или се непробиени патишта.
- Општина Гази Баба претставува комуникациска и транспортна порта на градот Скопје. Низ неа поминуваат главните транспортни и комуникациски коридори. Општината е значајно комуникациско средиште на домашни и меѓународни сообраќајници како транспортниот коридор VIII (Исток - Запад: Тирана - Скопје –Софија - Варна) и коридорот X (Југ - Север: Атина – Скопје - Белград).
- Магистрални патни правци кои минуваат низ Општина Гази Баба:
  - – М-3 - (9,8 км), Крстосница Петровец крстосница – Хиподром – Скопје - граница со Р. Косово (Блаце) (Е-65),
  - – М-4 - (18 км), Крстосница Миладиновци - крстосница Хиподром - Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Подмоље - Струга - граница со Р. Албанија (Ќафасан) (Е-65, Е-852)
- Краци на магистрални патни правци кои минуваат низ Општина Гази Баба:
  - – К1 - М3 – Скопје - Црешево врска со М3. Должината на овој крак во Скопскиот регион изнесува 10,62km и целосно е асфалтиран.
- Според податоците од Генералниот Урбанистички План на Град Скопје, вкупната должина на планираната примарна патна мрежа во Скопје изнесува 270 km. Од тоа 37,5% се магистрални патишта и брзи улици, додека 62,5% се собирни улици. Развојот на планираната примарна патна мрежа не го следи трендот на урбаниот и стопанскиот развој на градот, поради што се јавуваат неповолни сообраќајни услови, особено во потесното централно градско подрачје.
- За Скопскиот регион општиот степен на моторизација изнесува 239,72 возила/1.000 жители, односно парцијалниот степен на моторизација е 212,38 возила/1.000 жители, односно 4,17 жители на 1 возило.
- Должината на сообраќајниците во општините на Град Скопје изнесува 919,16 km, од кои на Општина Гази Баба припаѓаат 15.850 m. Општина Гази Баба со градот и со соседните општини е поврзана преку четири булевари (Александар Македонски, Киро Глигоров, Методија Андонов – Ченто, и планираниот но не изграден булевар Хрватска).
- Сервисно – станбени улици во Општина Гази Баба има вкупно 208 во должина од 114.350,00 m.
- Железничка пруга која минува низ територијата на општина Гази Баба во должина од околу 30км, со пристапи до двете постојни зони – Источна Индустриска Зона и Индустриски парк Железара, како и железнички полигон во Трубарево.
- На 15км од општина Гази Баба е лоциран аеродромот Скопје со сегмент за патници и сегмент за карго транспорт. Аеродромот Скопје е поврзан со преку 30 дестинации.

Слика 104: Магистрални, собирни и сервисно - станбени улици во општина Гази Баба[149]

[149] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Google Maps – 2018г.

Табела 40: Магистрални и собирни улици во Општина Гази Баба[150]

Собирни улици	Магистрални улици
Благоја Стефковски	Булевар Александар Македонски
Индустриска 1	Булевар Киро Глигоров
Јужноморавски Бригади	Булевар Методија Андонов – Ченто
Маџари	
Перо Наков	
Радован Ковачевиќ	
16 Македонска Бригада	

Табела 41: Сервисно – станбени улици во Општина Гази Баба[151]

Сервисно станбени улици
Алија Авдовиќ
Архимедова
Боро Тодоровиќ
Жан Жорес
Јани Лукаровски
Коце Металец
Трифун Хаџи Јанев
Финска
Христо Ботев

150 ЈП Улици и Патишта, град Скопје 2016г.
151 ЈП Улици и Патишта, град Скопје 2016г.

Слика 105 : Магистрални улици, регионални улици и автопати кои поминуваат низ општина Гази Баба[152]

---

[152] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Google Earth – 2018г.

Слика 106: Главните патни коридори со кои е поврзана општина Гази Баба[153]

153 South East Europe Transport Observatory, 2013г.

Слика 107: Главните железнички коридори со кои е поврзана општина Гази Баба [154]

154 South East Europe Transport Observatory, 2013г.

Слика 108: Регионални аеродроми и пристаништа во близина на општина Гази Баба[155]

155 South East Europe Transport Observatory, 2013г.

C. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

- Енергетската инфраструктура во Скопје ја сочинуваат: електричната, топлотната и гасоводната инфраструктура.
- Градот Скопје се снабдува со електрична енергија од електроенергетскиот систем на Р. Македонија, поврзан преку четирите примарни трафостаници, од каде се врши пренос на енергија до корисниците и поврзување со соседните електро системи.
- Населените места на територијата на Град Скопје се 100% електрифицирани, но квалитетот и квантитетот на електричната енергија не ги задоволува потребите.
- Снабдувањето со електрична енергија во Општина Гази Баба се врши од електроенергетскиот систем на РС Македонија и сите населени места се снабдени со стабилен напон од електроенергетската мрежа.
- Напојувањето со електрична енергија на општината се врши преку 320 трансформаторски постројки од различни напонски нивоа кои се распределени низ територијата на општината.
- Во рамките на општината постојат неколку извори за производство на електрична енергија и топлинска енергија:
    - Централното затоплување на домовите во поодделни населби е дел од топлификационата мрежа на „Балкан Енерџи Груп” АД Скопје,
    - „Елем Енергетика“,
    - Мал дел ги користат услугите на дистрибутерите на нафтени деривати како рафинерија „Окта“, „Макпетрол“, „Лукоил“, и сл.
- Системот на топлификација ги опфаќа топланите на Производство на топлина Балкан Енерџи АД Скопје (топлана „Исток“ и топлана „Запад“), топлана 11 Октомври, како и топланата „Север“ на Топлификација АД Скопје, како и соодветна топлификациона мрежа со вкупната должина од 170 km и повеќе од 2.350 редукциони станици.
- Со системот се опфатени околу 33% од вкупниот број домаќинства во Скопје (околу 51 илјада домаќинства), со вкупна површина од 2.740.000 m2. Од останатите домаќинства кои не се приклучени на централниот систем, 4% се со сопствена инсталација, додека 63% се без сопствена инсталација.
- Во Општината е изведен дел од гасификациониот систем наменет пред сè за потребите на енергетските и индустриските објекти. Гасоводниот систем се состои од две технолошки целини со различни основни функции, режими на работа и работни притисоци:
    - магистрален гасовод со разводните гасоводи и
    - градските гасоводни мрежи.
- Магистралниот гасовод кај блок станицата Скопје – Југ се разгранува на два разводни гасоводи:
    - Разводните гасоводи се со капацитет од по70.000 m3/час.
    - На крајната точка на секој разводен гасовод направени се Главни Мерно Регулациони Станици - ГМРС,
    - Нивна основна функција е преку редукција на притисокот да се воспостави режимот на работа на градски мрежи и воедно да се контролира и мери количината на гас која се испорачува на потрошувачите.
    - За потребите на градот Скопје направени се две ГМРС, Скопје - Север во близина на индустрискиот парк “Железара” и
    - Скопје - Југ во близина на “Охис”.
    - Во Скопје изведена е градска гасоводна мрежа со вкупна должина од 19.170 m, со соодветен дијаметар од Ø530 mm до Ø108 mm.
- Општината има значителен потенцијал за примена на мерки за зголемување на енергетската ефикасност, кај објектите кои се во нејзина надлежност: основни училишта и градинки (внатрешна и надворешна изолација, промена на дотраени прозорци), како и замена на светилки за улично осветлување (неефикасни и дотраени светилки со енергетски ефикасни). Преку спроведените мерки вкупно заштедената енергија би изнесувала 4.261,63 MWh/y што ќе претставува 11,1% од вкупно предвиденото ниво за заштеда на енергија во 2014 година со Националниот Акционен План за Енергетска Ефикасност.
- Крајните резултати треба да донесат 36,4% заштеда за енергетски трошоци за Општина Гази Баба во 2020 година, преку намалена емисија на штетни супстанции во воздухот.

Слика 109: Гасоводни магистрални коридори во општина Гази Баба, 2018г.[156]

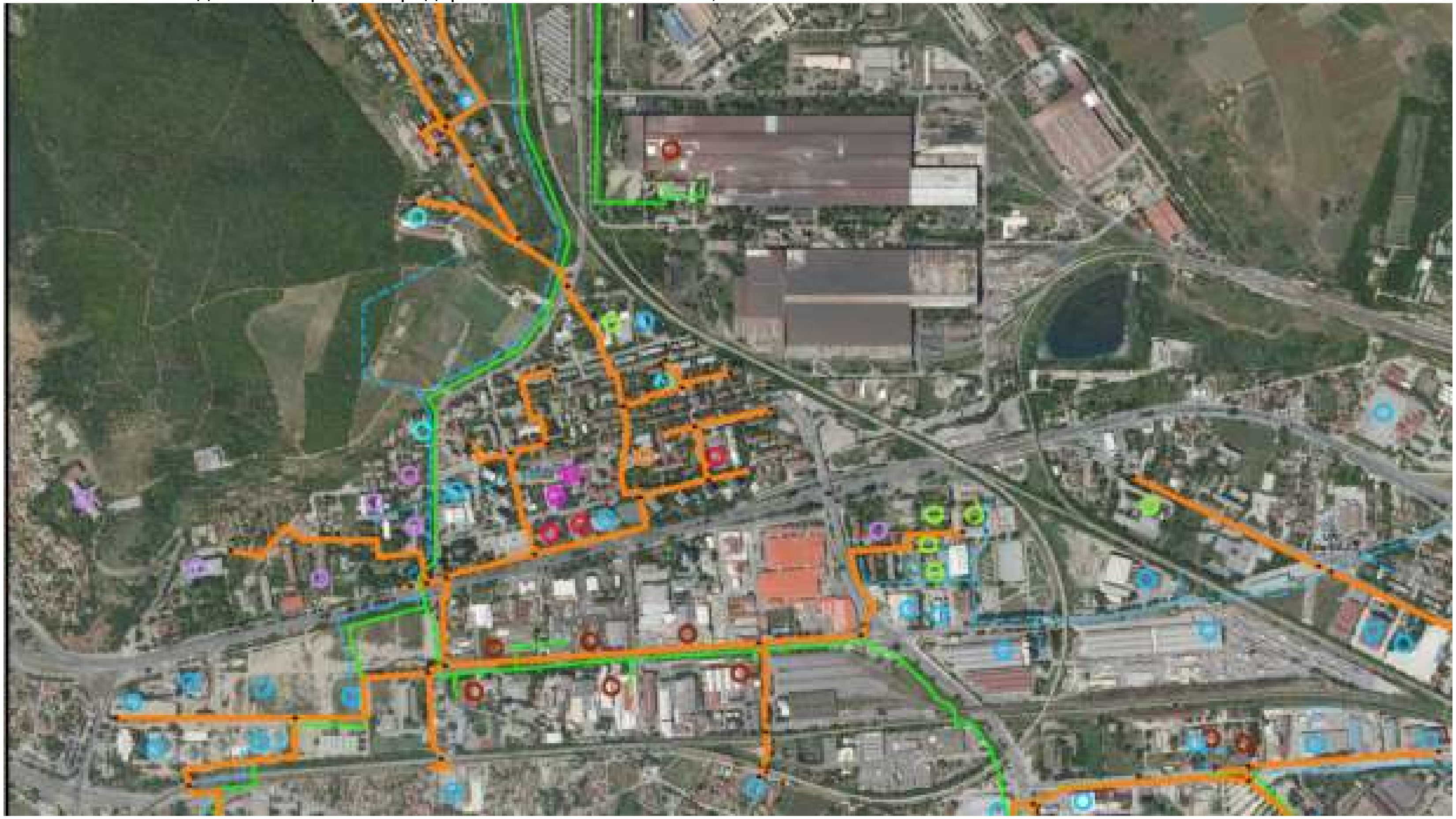

[156] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2018г.

Слика 110 : Енергетските капацитети на ТЕ-ТО, Скопје[157]

- ТЕ-ТО АД Скопје е најголемиот независен производител на енергија во Македонија кој управува со гасната електрана со комбиниран циклус на производство на електрична енергија и топлина (ТЕ-ТО)
- Капацитет од 220 MW електрична енергија и 160 MW топлинска.
- БЕГ е задолжена да обезбеди помош во управувањето со електраната и нејзина интеграција во регионалниот и локалниот пазар на природен гас, електрична енергија и топлина со оптимизација на придобивките согласно пазарните можности.

[157] Балкан Енерџи Груп, 2016г.

Слика 111: ЕЛЕМ Енергетика - Когенеративна постројка за производство на топлинска енергија [158]

Извор: ЕЛЕМ Енергетика, 2016 година

- Електроенергетскиот систем на АД ЕЛЕМ – Подружница „Енергетика“ ги опслужува само корисниците во индустрискиот комплекс „Железарница“, додека топловодниот систем ги опслужува корисниците во Железарница и корисниците од скопските населби Автокоманда, Железара, Триангла, Маџари и Хиподром.
- Електроенергетски капацитети работат постојано и се одржуваат деноноќно.
- Во текот на 2016 година произведени 1,2 GWh електрична енергија и дистрибуирани вкупно 216,4 GWh електрична енергија за корисниците во индустрискиот комплекс „Железарница“ (Макстил, Митал ХРМ, Митал ЦРМ, Скопски легури и др.).
- Топлински капацитети работат постојано во периодот на грејната сезона и се одржуваат деноноќно. Во текот на 2016 година се произведени и дистрибуирани 54,7 GWh топлинска енергија за крајните корисници.

- Основната дејност на АД ЕЛЕМ – Подружница „Енергетика“ е производство, дистрибуција и снабдување на корисниците со електрична и топлинска енергија како регулирани дејности, и производство, дистрибуција и снабдување на корисниците со технолошка пареа и напојна вода како нерегулирани дејности.
- Производствените капацитети се сместени во индустрискиот комплекс „Железарница“- Скопје и датираат од далечната 1967 година. Во 1997 година ги презема АД ЕСМ, а потоа со реструктуирањето на компанијата во 2005 година се дел од АД ЕЛЕМ.
- Електроенергетскиот систем на АД ЕЛЕМ – Подружница „Енергетика“ располага со когенеративна постројка, две трафостаници, ТС „Север“ 110/6 kV и ТС „Југ“ 110/35/6 kV кои што се напојуваат со електрична енергија од ТС „Скопје 1“ со 2 двосистемски далноводи.

[158] Елем Енергетика, 2016г.

D. ИНФРАСТРУКТУРА ВО ИНДУСТРИСКИТЕ ЗОНИ ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 112: Индустриски комплекс Железара во општина Гази Баба, 2018 година[159]

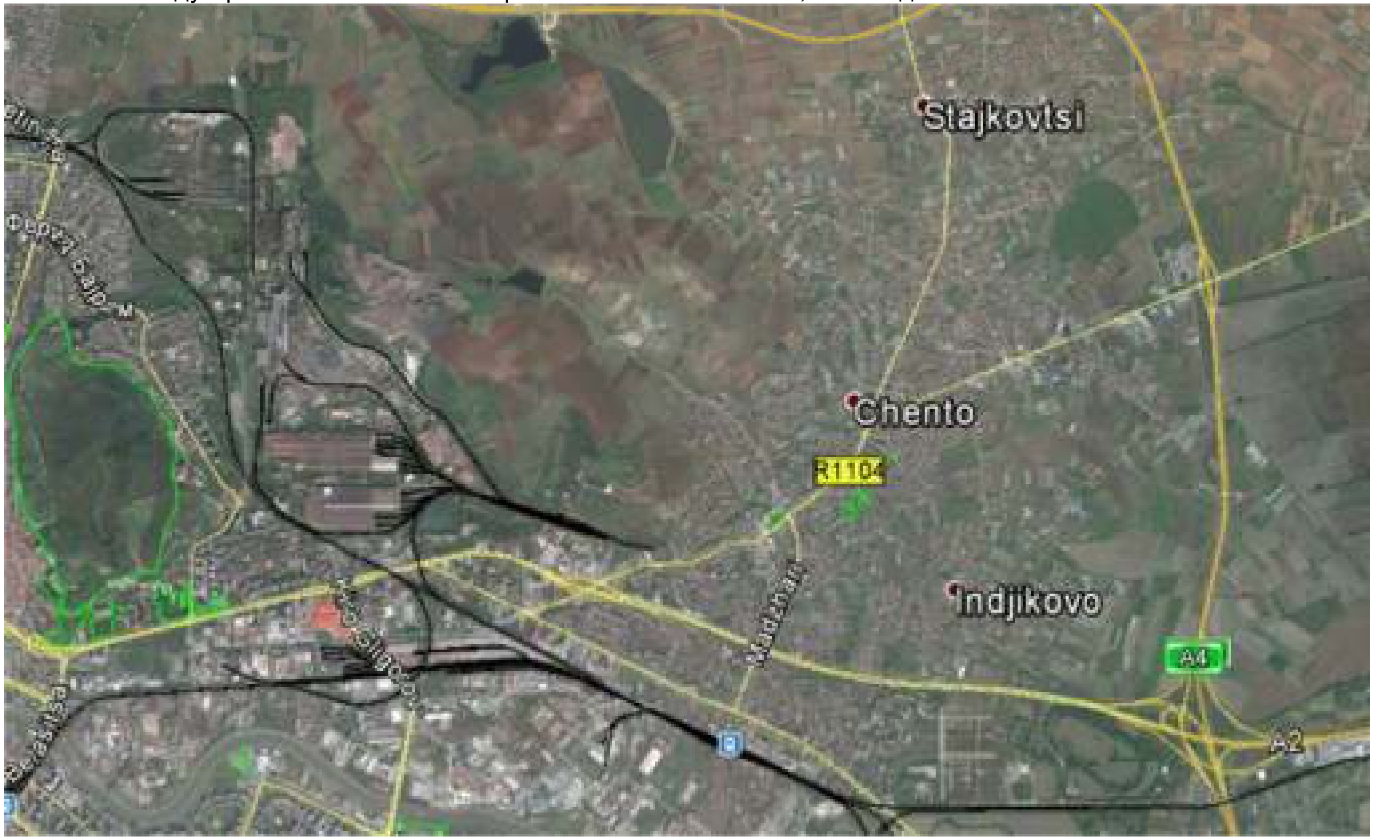

Индустриска зона – ЖЕЛЕЗАРА

- **Основана во 1968** како металургиски комплекс;
- Комплетно изградена инфраструктура;
- Железничка и сообраќајна поврзаност со коридорите 8 и 10;
- Енергетска мрежа и Гасоводен цевковод поврзан со зоната;
- Проблем со управување и одржување на комуналната, сообраќајната, енергетската и гасната инфраструктура;
- Пробивање на булеварот Хрватска и поврзување со булеварот Христијан Тодоровски Карпош;

[159] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2018г.

Слика 113: Источна индустриската зона во општина Гази Баба, 2018 година[160]

Источна индустриска зона

- **Основана пред седум децении;**
- Изградена комунална, сообраќајна, енергетска и гасоводна мрежа;
- Одлична железничка и патна поврзаност со патните коридори A2 и A4;
- Проблеми со управување и одржување на инфраструктурата во индустрискиот парк МЗТ;
- Потреба од проширување на улица Перо Наков до степен на булевар;
- Потреба од изградба на булеварот Индустриска со цел побрз транспорт на компаниите од зоната;

[160] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2018г.

Слика 114: Индустриска зона на Северната заобиколница, општина Гази Баба 2018 година[161]

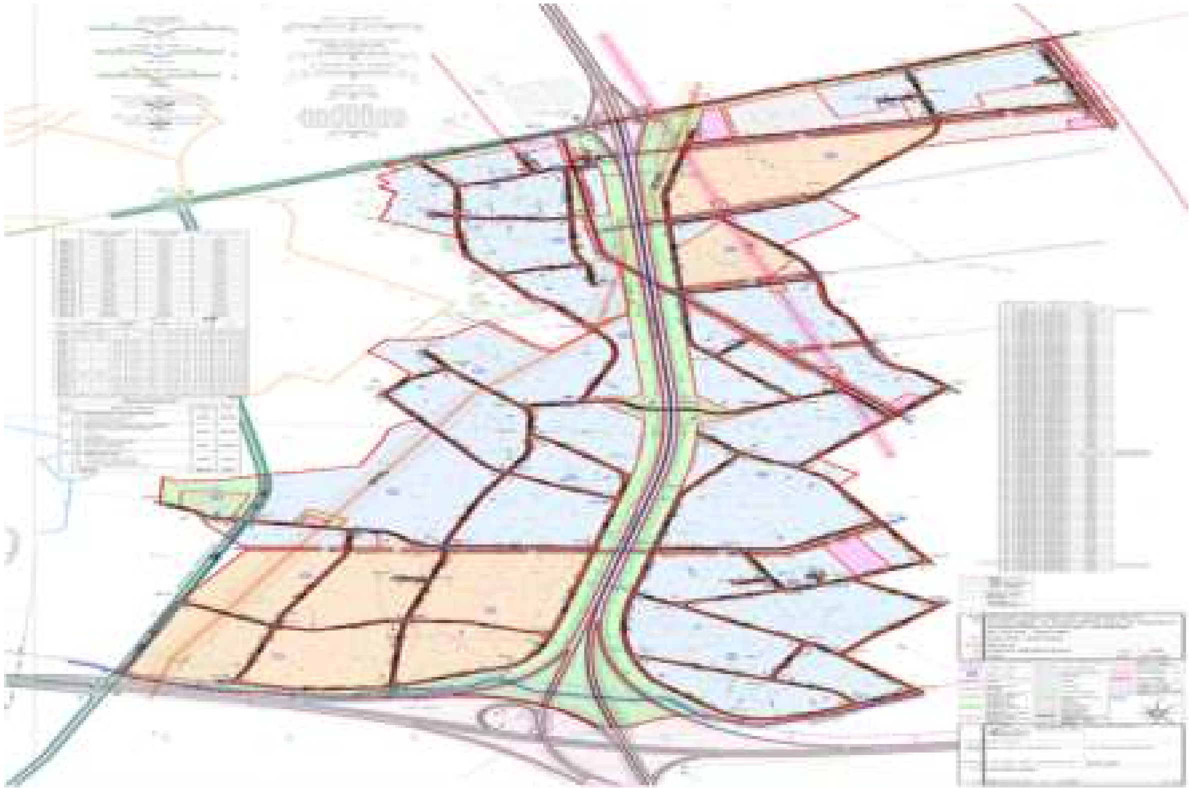

Индустриска зона Северна Заобиколница

- Нова гринфилд зона распространета на 284 ха од двете страни на заобиколницата, помеѓу клучка Хиподром и клучка Арачиново;
- Фокус на лесна незагадувачка индустрија, логисточка и транспортна индустрија, бизнис и трговија;
- Низ зоната поминува гасоводен примарен цевковод;
- На само 7 км оддалеченост од аеродромот и центарот на градот;
- Брз пристап до пазарите во соседните земји;
- Одлична сообраќајна поврзаност со транспортните коридори 8 и 10;
- Потреба од изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура во

[161] Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ, 2018г.

Е. СТРАТЕШКИ ПРИСТАП ВО ИНФРАСТРУКТУРНИОТ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Во наредниот стратешки период од четири години акцент ќе биде ставен на финализирање на неколку стратешки проекти од сферата на инфраструктурата:

- Изградба на гасификациона дистрибутивна мрежа до јавните објекти во сопственост на локалната самоуправа, градот Скопје и Владата на РМ до крајот на 2022 година;
- Во соработка со градот Скопје и Владата на РМ ќе се отпочне со изградба на гасификациона дистрибутивна мрежа во оние резидентни зони во кои ќе има интерес од жителите на ОГБ;
- Изградбата и доизградба на фекалалните мрежи со пречистителни станици за потребите на 9500 жители во населените места Трубарево, Гоце Делчев, Јурумлери, Колонија, и Идризово, до крајот на 2025 година. Ќе се оди со концептот на мали пречистителни станици;
- Изградба на секундарната водоводна, атмосферска и фекална мрежа со патна инфрструктура во новата населба Хиподром II, за потребите на 1000 домаќинства;
- Реконструкција и подобрување на водоводната мрежа во неколку населби и населени места, како и решавање на проблемите со водоснабдувањето во т.н. високи и ниски зони;
- Изведба на секундарните фекални мрежи со мали пречистителни станици за 4684 жители во населените места Раштак, Булачани, Црешево, Смиљковци, Страчинци и Брњарци до крајот на 2025 година;
- Асфалтирање на делница од улица Индустриска во источната индустриска зона,
- Во соработка со град Скопје изградба на детелинка на мостот кај Агросервис и крстосницата на булевар Александар Македонски и улица 16 Македонска Бригада (кај воената зграда);
- Во соработка со град Скопје изградба на мост на потегот помеѓу Керамидница и Аеродром;
- Изградба на клучка во населното место Јурумлери над автопатот А1 (Е-75) во соработка со Влада на РМ;
- Воспоставување на ЈПП за улично осветлување со примена на паметен систем за управување и мониторинг;.
- Проширување на улицата Перо Наков на ниво на булевар во соработка со град Скопје;
- Изградба на патна и комунална инфрструктура во индустриска зона северна заобиколница;
- Изградба на булевар Пролетна Офанзива во соработка со град Скопје;
- Изградба на булевар Хрватска со пропратната комунална инфраструктура во соработка со град Скопје;
- Изградба на сообраќајна и комунална инфраструктура за комплекс ИСТ ГЕЈТ во соработка со град Скопје;
- Изградба на патна конекција и комунална инфраструктура за комплекс СРЦ Хиподром – Забава, Рекреација, ВЕЛНЕС во соработка со град Скопје;
- Изградба на водоснабдителен примарен цевковод за Хиподром 2 и индустриска зона Северна Заобиколница во соработка со град Скопје;
- Реконструкција на примарен цевковод за водоснабдување и отпадни фекални води за улица Лазар поп Трајков;

Табела 42: Стратешки проекти во општина Гази Баба од стратешко значење за град Скопје[162]

Проекти	Период на имплементација	Проценета инвестициона вредност (во ЕУР)	ОГБ	Град Скопје	Влада на РМ
			% учество во финансиска конструкција		
Проширување на улицата Перо Наков на ниво на булевар	2021	500.000,00	/	100 %	
	2022	500.000,00			
	2023	1.000.000,00			
Вкупно		**2.000.000,00**		**2.000.000,00**	
Изградба на патна и комунална инфрструктура во индустриска зона Северна Заобиколница	2021	2.000.000,00	20%	40%	40%
	2022	2.000.000,00			
	2023	2.000.000,00			
	2024	2.000.000,00			
Вкупно		**8.000.000,00**	**1.600.000,00**	**3.200.000,00**	**3.200.000,00**
Изградба на булевар Пролетна Офанзива	2021	2.000.000,00		100 %	
	2022	2.000.000,00			
	2023	3.000.000,00			
	2024	3.000.000,00			
Вкупно		**10.000.000,00**		**10.000.000,00**	
Изградба на булевар Хрватска	2022	1.000.000,00		100 %	
	2023	1.000.000,00			
	2024	2.000.000,00			
	2025	2.000.000,00			
Вкупно		**10.000.000,00**		**10.000.000,00**	
Изградба на инфраструктура за комплекс ИСТ ГЕЈТ	2020	4.000.000,00	40%	60 %	
	2021	2.000.000,00			
Вкупно		**6.000.000,00**	**2.400.000,00**	**3.600.000,00**	
Изградба на патна конекција и комунална инфраструктура за комплекс СРЦ Хиподром – Забава, Рекреација, ВЕЛНЕС	2020	500.000,00	40%	60 %	
	2021	500.000,00			
	2022	1.000.000,00			
Вкупно		**2.000.000,00**	**800.000,00**	**1.200.000,00**	
Изградба на водоснабдителен примарен цевковод за Хиподром 2 и инд зона Северна Заобиколница	2021	1.000.000,00	40%	60 %	
	2022	1.000.000,00			
	2023	1.000.000,00			
Вкупно		**3.000.000,00**	**1.200.000,00**	**1.800.000,00**	
Реконструкција на примарен цевковод за водоснабдување и отпадни фекални води за улица Лазар поп Трајков	2021	250.000,00	40%	60 %	
	2022	250.000,00			
	2023	500.000,00			
Вкупно		**1.000.000,00**	**400.000,00**	**600.000.00**	
ВКУПНО		**42.000.000,00**	**6.400.000,00**	**32.400.000,00**	**3.200.000,00**

[162] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2019г.

8. КАПИТАЛНИ СРЕДСТВА НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Табела 43: Капитални средства на општина Гази Баба[163]

ОПИС	м² / км¹ / Возила / Светилки
Развиена површина - м²	***163616***
Згради на ОУ	*35736*
Спортски сали на ОУ	*3455*
Градинки	*13990*
Културни Центри	*3696*
ЈКП Гази Баба 2007	*175*
Општински бараки	*2313*
Објекти на МЗ и УЗ (8 објекти)	*1224*
Објекти за комерцијални намени во сопственост на општината	*2627*
Општински фудбалски терени	*97600*
Општински спортски сали	*2800*
Неразвиени површини на земјиште - м²	***4500000***
Инфраструктура - км¹	***215***
Асфалтирани локални улици	***140***
Тампонирани локални улици	***75***
Возен парк (број на возила)	***14***
Улично Осветлување (број на светилки)	***7051***

[163] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2019г.

9. ФИСКАЛЕН КАПАЦИТЕТИ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Слика 115: Фискален капацитет со вклучени блок дотации на општина Гази Баба, 2010 – 2019 година[164]

Слика 116: Фискален капацитет без вклучени блок дотации на општина Гази Баба, 2010 – 2019 година[165]

[164] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Буџет на ОГБ 2010 - 2019г.
[165] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Буџет на ОГБ 2010 – 2019г.

- Фискалниот капацитет на општина Гази Баба со вклучени блок дотации во периодот 2010 – 2019 година има континуирана прогресивна линија, и расте од 556 милиони денари во 2010 година на 890 милиони денари, со **раст од 60%;**
- Фискалниот капацитет на општина Гази Баба без вклучени наменски и блок дотации во периодот 2010 – 2019 година исто така има континуирана прогресивна линија, и расте од 235 милиони денари во 2010 година на 488 милиони денари, со **раст од 107,7 %;**
- Блок дотациите во периодот 2010 – 2019 година релативно побавно но континуирано растат, и се движи од 319 милиони денари во 2010 година, до 403 милиони денари во 2019 година, со **раст од 26 %;**
- Даночните приходи растат континуирано прогресивно во периодот 2010 – 2019 година, и се движат од 144 милиони денари во 2010 година, прогресивно растејќи на 381 милиони денари во 2019 година, со **раст од 164,5 %**;
- Приходите од трансфери исто така растат континуирано прогресивно во периодот 2010 – 2019 година, со пораст од 69 милиони денари, движејќи се од 49,4 милиони денари во 2010 година на 118,5 милиони денари во 2017 година, со **раст од 139,8%,** за потоа да паднат на 40,7 милиони денари во 2019 година **или пад од 65,6 %** во однос на 2017 **;**
- Неданочните приходи (со вклучени самофинансирачки активности) бележи благ пад во периодот 2010 – 2019 година, движејќи се во опсегот од 35,6 милиони денари во 2010 година до 33,9 милиони денари во 2019 година, со **пад од 4,8 %**;
- Капиталните приходи имаат изразена флуктација на раст и опаѓање во периодот 2010 – 2019 година, со флуктуирачки раст во периодот 2012 – 2016 година кој се движи од 48 милиони денари до 54,3 милиони денари, и драстичен пад на овие приходи во 2010 година – 4,6 милиони денари, 2011 година – 6 милиони денари, во 2017 година 12,9 милиони денари и во 2019 година 29,3 милиони денари;

Слика 117: Фискални индикатори per capita во ОГБ во денари, 2010 – 2019г.[166]

[166] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2020г.

- Фискалните приходи per capita имаат растечка линија, и се движат како што следува:
  - Данокот на имот расте во опсег од 697 денари во 2010г., до 1101 денари во 2019г.;
  - Вкупно сопствените приходи растат во опсег од 1905 денари во 2010г., до 4981 денари во 2019г.;
  - Фаскалниот капацитет со вклучени блок дотации е во опсег од 7239 денари во 2010г., до 11639 денари во 2019г.;
  - Фискалниот капацитет без дотации е во опсег од 3070 денари во 2010г.,до 6375 денари во 2019г.;

Слика 118: Вкупно приходи на општина Гази Баба, 2016 – 2020 година[167]

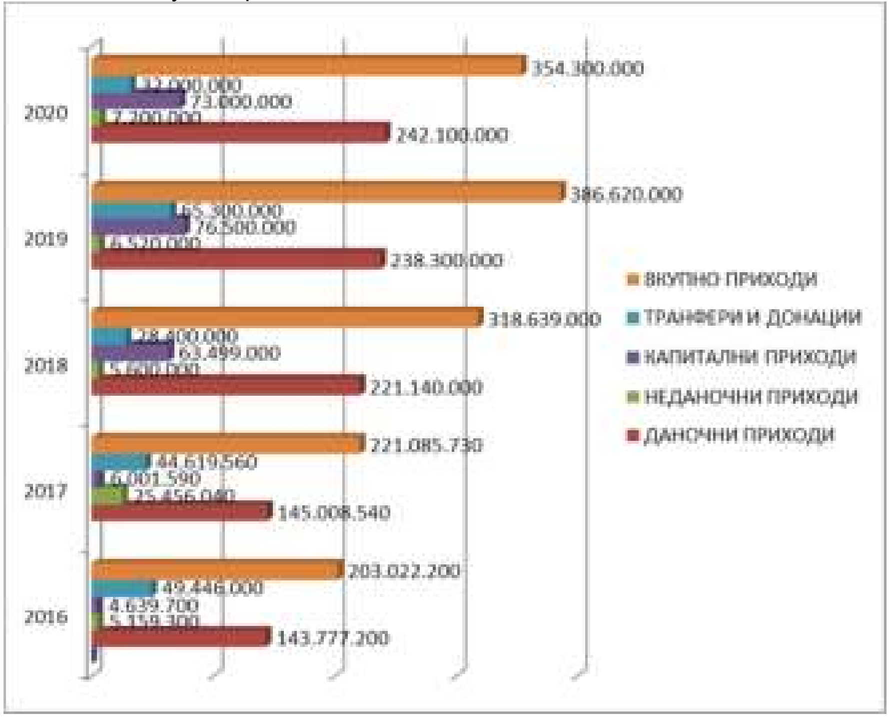

Слика 119: Вкупно расходи на општина Гази Баба, 2016 – 2020г.[168]

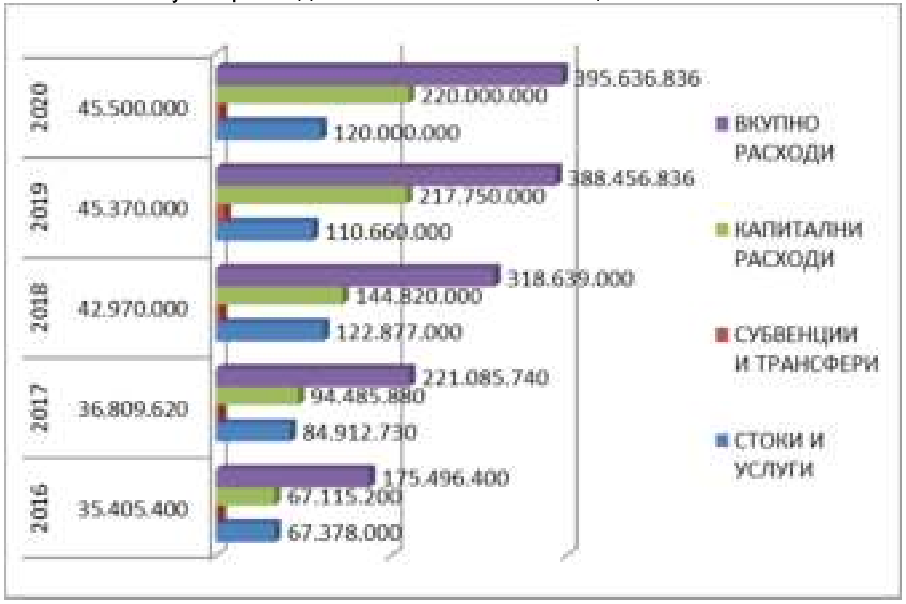

[167] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Буџет на ОГБ 2016 – 2020г.
[168] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Буџет на ОГБ 2016 - 2020г.

Слика 120: Вкупно дотации, кредити, донации и самофинансирачки активности во општина Гази Баба, 2016 – 2020 година[169]

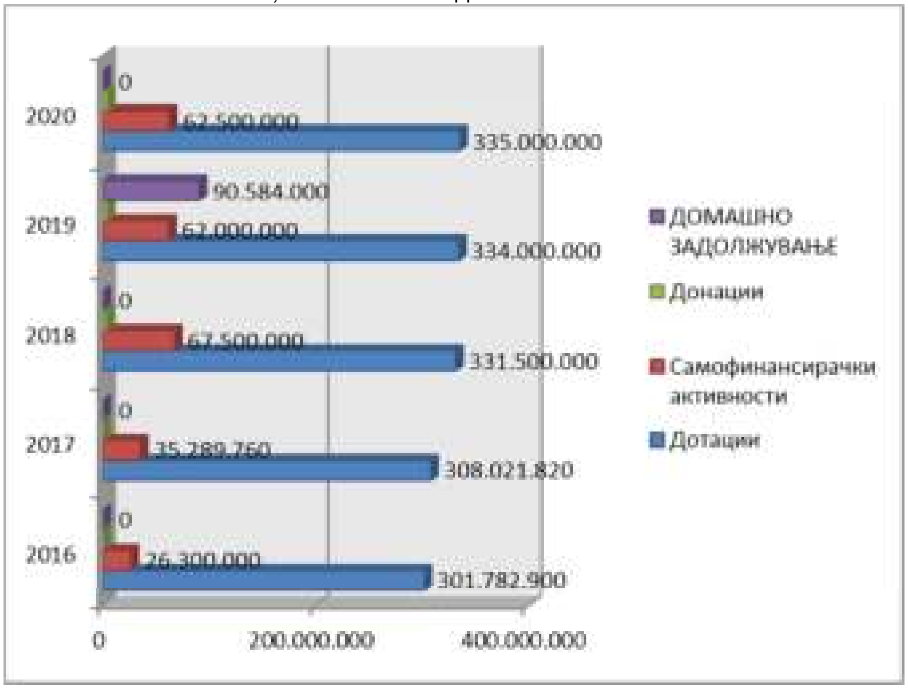

[169] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Буџет на ОГБ 2016 - 2020г.

10. СВОТ АНАЛИЗА

Врз основа на просторниот план, профилот на демографијата, граѓаните, бизнисите и работната сила ЛЕР тимот на ОГБ ја донесе следната СВОТ анализа на ОГБ:

Внатрешни фактори

1. **Економски развој**
   a. **Силни страни**
      i. Добра географска местоположба.
      ii. Сообраќајна поврзаност (крстопат на Е10 и Е8, железничка пруга, заобиколница, близина на аеродром).
      iii. Извозно ориентирани компании лоцирани во ОГБ
      iv. Потенцијалите на новата индустриска зона околу заобиколницата.
      v. EAST GATE – СМАРТ СИТИ ПРОЕКТ
      vi. Потенцијалите на Спортско рекреативните зони Железара, Гази Баба и Хиподром.
      vii. Изградени примарни гасоводни коридори
      viii. Можност за транзитен туризам.
      ix. Конзумен, образовен, институционален и финансиски потенцијал на метрополата.
      x. Нова населба Хиподром II за околу 5000 жители.
      xi. Близина на царинските терминали.

   b. **Слаби страни**
      i. Нерамномерен развој – голем диспаритет помеѓу руралниот и урбаниот дел на ОГБ. Посебен проблем комуналната инфраструктура. Пред се системите за фекална канализација.
      ii. Недоволно технички обучена работна сила (според новите современи потреби).
      iii. Преголема зависност на работната сила од тешката индустрија која во иднина не гарантира значаен растечки потенцијал.
      iv. Високата цена на кредитите.
      v. Недостаток од квалитетно домување (од тие причини работната сила која функционира во ОГБ вообичаено живее надвор од ОГБ).
      vi. Немање на маркетинг план за привлекување на инвеститори.
      vii. ON line презентирање на економските можности на ОГБ.

2. **Инфраструктура за развој на бизнис**
   a. **Силни страни**
      i. Позитивен однос на општината кон претприемачите (бизнисите) во однос на индустриските(деловни) парцели и места (во урбанистичка смисла), за планирање и развој на парцелите и заедничко финансирање на инфраструктурата.
      ii. Релативно добра состојба (во урбаниот дел) со комуналната и сообраќајната инфраструктура за развој на бизниси.
      iii. Бизнис инкубатор за IT start up компании.
      iv. Ресурсен Центар за менторска поддршка на микро и мали фирми
      v. Центар за млади и НВО.
      vi. Бизнис Клуб на општина Гази Баба.

b. **Слаби страни**
   i. Лошата состојба со инфраструктурата на одредени локации многу интересни за развој на бизниси.
   ii. Големи проблеми со инфраструктурата која поминува и низ приватни имоти а која треба да се прошири или инсталира (одзема и неколку години поради имотно правните проблеми).
   iii. Упатеност на соработка со град Скопје и министерства за различни одобренија и согласности.

3. **Квалитет на живот**
   a. **Силни страни**
      i. Пониска цена на чинење на станбените објекти (индивидуални и колективни).
      ii. Постоење на рекреативни зони.
      iii. Постоење на примарни и секундарни здравствени објекти.
      iv. Речиси во секое населено место постои ОУ и градинка.
      v. Релативно добра состојбата со парковите во општината.
      vi. Плоштад Гази Баба.
      vii. Неолитска населба археолошки локалитет Тумба Маџари_3000 години пред новата ера.

   b. **Слаби страни**
      i. Неатрактивност на објектите за домување.
      ii. Лошата инфраструктура во руралниот дел од ОГБ.
      iii. Лошата физичка инфраструктура на одделни ОУ.
      iv. Недоволен капаците за згрижување на старите лица и лицата со посебни потреби.
      v. Проблеми со загадување на воздухот и почвата.
      vi. Недоволно паркинг простор.
      vii. Недоволно спортски објекти (спортски сали и базени).
      viii. Лошата состојба со физичката инфраструктура на културните домови лоцирани во ОГБ.

Надворешни фактори

1. **Легислатива**
   a. **Можности**
      i. Широките можности кои ги нудат прописите за децентрализација.
      ii. Законот за ЈПП.
      iii. Кредитно задолжување на општините во функција на развојот и квалитетот на живеење.
      iv. ИПА програмите.
      v. Закон за рамномерен регионален развој.
      vi. Законот за енергетика

   b. **Закани**
      i. Недоволна примена на моделот на ЈПП за различни капитални инвестиции и јавни услуги.
      ii. Недоволна информираност за можностите за кредитното задолжување на општините.

iii. Немањето доволно знаење и квалитетни технички проекти за максимално ползување на ИПА програмите.
iv. Бавната имплементација на Законот за рамномерен регионален развој.
v. Примена и имплементација на мерките за ЕЕ и обновливи извори на енегија.

2. **Економија**
   a. **Можности**
      i. Приближувањето до евроатлантските интеграции.
      ii. Извозната ориентација на поголемите компании лоцирани во ОГБ.
      iii. Спогодбите за слободна трговија.
      iv. Визната либерализација.
      v. Глобализација на економијата.

   b. **Закани**
      i. Неликвидност на стопанството.
      ii. Неатрактивни финансиски понуди.
      iii. Тешко се склучуваат извозни зделки.
      iv. Недостаток од соодветен кадар потребен за новата економија.
      v. Недоволни менаџерски вештини на сопствениците.
      vi. Програма за континуирана обука на ОГБ администрацијата vis a via постојано новите законски решенија.

3. **Социо-политика**
   a. **Можности**
      i. Кандидатскиот статус на РС Македонија за членство во ЕУ и членството во ЕУ.
      ii. Дел од европскиот регион Скопје – Ниш – Софија.
      iii. Либерализација на визниот режим.

   b. **Закани**
      i. Бавниот процес на интеграција во Европската Унија.
      ii. Релативно фрагилната состојба со политичките односи во РМ.
      iii. Зголемување на стапката на сиромаштија.
      iv. Релативно високата стапка на невработеност.
      v. Емиграцијата на високообразованите кадри.

4. **Демографија**
   a. **Можности**
      i. Стабилизирање на заедницата како резултат на стареење на населението.
      ii. Растење на бројот на студенти и дипломирани кој е во функција на зголемување на процентот на самовработување.
      iii. Менување на животниот стил во општината преку креирање на атрактивни услови за домување, забава и рекреација што ќе привлече жители со повисоки приходи.
   b. **Закани**
      i. Мала стапка на наталитет.
      ii. Пораст на повозрасното население немајќи притоа доволно услуги кои би биле во функција на тоа население.

iii. Емиграција на високообразованите лица како резултат на лошите услови за живот во сопствената средина (висока стапка на невработеност).

5. **Технологија**

a. **Можности**

i. Воведувањето на нови технологии ќе им помогне на компаниите да ја подобрат својата продуктивност и конкурентност во функција на создавање на нови работни места.

ii. Бизнис инкубатор за start up компании од сферата на развој на информатичка и комуникациска технологија.

b. **Закани**

i. Воведувањето на одредени нови технологии ќе значи и потешко наоѓање на работа на одредени категории на работници.

11. ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ

ВИЗИЈА НА ОГБ

„Општина Гази Баба е дел од главниот град Скопје со жители кои се стремат кон конкурентна економија и одржлив економски раст и кои имаат висок квалитет на живеење и здрава животна средина“

Стратешка цел 1

„Да се подобри квалитетот на живот - Општина Гази Баба привлечно место за живеење и работење“

Стратешка цел 2

„Динамичен економскиот раст на локалната економија преку создавање просторни услови за економска активност и развој на цврста и мека инфраструктура“

Стратешка цел 3

„Имплементирање на европски стандарди за одржлива заштита на животната средина “

Стратешка цел 4

„Одржлива финансиска стабилност прегу градење партнерски однос со сите чинители во локалната заедница“

12. АКЦИОНЕН ПЛАН НА СТРАТЕГИЈАТА

Проектна матрица

Динамика на имплементација

Табела 44: Акционен план за поддршка на локален економски развој за период 2020 - 2025[170]

	ПОДРШКА НА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ									
	1. Унапредување на софт и хард инфраструктурата и дигитализација на општинските услуги.									
	2. Подршка на микро и малите компании и академската заедница преку финансиска поддршка и трансфер на знаење и информации									
РЕДЕН БРОЈ	**НАЗИВ НА ПРОЕКТ**	**ПЕРИОД**	**ГОДИШЕН ТРОШОК**	**ОГБ БУЏЕТ (годишен)**	**ГОДИНИ**	**ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025**	**ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025**	**ИЗВОР НА СРЕДСТВА**	**ИНДИКАТОР НА УСПЕХ**	**РЕЗУЛТАТИ**
1	ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА МИКРО И МАЛИ ФИРМИ, ЗАНАЕТЧИИ, ЗЕМЈОДЕЛЦИ, ЖЕНИ ПРЕТПРИЕМАЧИ	2020 - 2025	1,200,000	1,200,000	6	7,200,000	7,200,000	ОГБ - 100%	Финансиска поддршка на 10 субјекти годишно со 60.000,00 денари за субјект	Унапредување на конкурентноста на деловните субјекти и занаетчии преку набавка на потребната опрема или услуги.
2	ПРЕДИЗВИК ЗА СТУДЕНТИ ИНОВАТОРИ	2020 - 2025	400,000	400,000	6	2,400,000	2,400,000	ОГБ - 100%	Финансиска поддршка на 2 проектни идеи годишно со 200.000,00 денари за поединечна идеја	Развој на иновативната култура меѓу студентите на Факултетите со седиште во ОГБ.

[170] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

3	ТОПЛОВОДЕН СИСТЕМ	2020 - 2021	4,000,000	4,000,000	1	4,000,000	4,000,000	ОГБ - 100%	Поставување на подстаници за топлинско затоплување во 18 згради лоцирани во Хиподром, Триангла и Автокоманда	Интегрирани сите згради во општина Гази Баба во топловодниот систем на Општина Гази Баба.
4	„БИЗНИС-ФОРУМ“	2021 - 2023 - 2025	300,000	300,000	3	900,000	900,000	ОГБ - 100%	Организирање на три бизнис форуми - по еден во 2021, 2023 и 2025 година	Стратешко партнерство со бизнис заедницата, универзитетите и НВО секторот.
5	ПРОМОЦИЈА НА ДЕЛОВНОТО ОПКРУЖУВАЊЕ И ЛОКАЦИСКИОТ ПОТЕНЦИЈАЛ	2020 - 2025	300,000	300,000	6	1,800,000	1,800,000	ОГБ - 100%	Минимум 1000 мапирани домашни и странски компании на годишно ниво преку you tube каналот на ОГБ	Креирање на визибилност на локацискиот потенцијал и деловно опкружување на ОГБ преку негова промоција.
6	РАЗВОЈ НА ИНОВАТИВЕН ЦЕНТАР НА ОГБ	2020 - 2025	6,000,000	1,200,000	2	2,400,000	12,000,000	ЕУ фондови - 80%, ОГБ - 20%	Изграден иновативен центар на ОГБ до крајот на 2025 година	Функционален Центар за развој на иновативни старт ап фирми од сферата на природните и техничките науки на крајот од 2025 година.

7	ЦИРКУЛАРНО ПРОИЗВОДСТВО НА РАНОГРАДИНАРСКИ ПРОИЗВОДИ	2020 - 2025	6,000,000	1,200,000	2	2,400,000	12,000,000	ЕУ фондови - 80%, ОГБ - 20%	Воспоставен циркуларен систем на земјоделско производство кај 100 мали земјоделски стопанства.	Воспоставување на циркуларен систем на загревање и наводнување на пластеници и депонирање на оргнаскиот отпад.
8	СМАРТ СИТИ ПАКЕТ УСЛУГИ	2020 - 2025	6,000,000	1,200,000	2	2,400,000	12,000,000	ЕУ фондови - 80%, ОГБ - 20%	Развиен софтвер за мобилно м - паркирање и билинг системи за комунални услуги на ЈКП Гази Баба до крајот на 2025 година	Воспоставени паметни системи за паркирање и комунални услуги на ЈКП Гази Баба во функција на поефикасни и поефективни услуги за жителите на ОГБ
9	COMMUNITY EMERGENCY CENTER НА ОГБ	2021 - 2025	6,000,000	600,000	2	1,200,000	12,000,000	ЕУ фондови - 80%, ОГБ - 10%, Црвен Крст на ОГБ 10%	Изграден центар за итност во заедницата до крајот на 2025 година.	Поддршка на стари, болни и маргинилизирани лица во локалната заедница преку организиран систем за поддршка.

10	РАЗВОЈ НА ДУАЛЕН ТРЕНИНГ ЦЕНТАР ЗА ТЕХНИЧКИ ЗАНИМАЊА	2020 - 2025	4,000,000	800,000	2	1,600,000	8,000,000	ЕУ фондови - 80%, ОГБ - 20%	Стекнување со технички вештини на 100 ученици минимум годишно	Креирање на човечки и технички капацитет на центарот за трансфер на знаења и вештини.
11	МЕСТО ЗА СИТЕ	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	6	18,000,000	18,000,000	ОГБ - 100%	Создавање на предуслови за продажба на 30 парцели годишно	Продажба на градежно земјиште во Индустриската зона Заобиколница и градежни парцели за куќи во Хиподром II..
12	ОДРЖЛИВИ ИНДУСТРИСКИ ЗОНИ ВО ОГБ	2020 - 2025	20,000,000	0	3	0	60,000,000	БИЗНИС СЕКТОР - 50% , Влада - 50%	Креирање на посебен субјект за одржување на инфраструктурата во зоните до 2025 година	Ревитализација и модернизација на инфраструктурата во Индустриски парк Железара и Индустриски парк МЗТ Скопје.

13	ГИС ПОРТАЛ НА ОГБ	2020 - 2025	1,000,000	1,000,000	6	6,000,000	6,000,000	ОГБ - 100%	Воведување на нови ГИС алатки за поголема функционалност до 2025 година	ГИС систем базиран на бази на податоци за просторот, земјиштето, инфраструктурата, објектите и сопственоста и интероперабилност со Агенција за катастар на РМ.
14	ПРОЕКТ „ДМС“	2020 - 2021	2,000,000	2,000,000	1	2,000,000	2,000,000	ОГБ - 100%	Воспоставување на документ менаџмент систем во ОГБ до крајот на 2022 година	Креирање поголема интегрираност и продуктивност на процесот на работење - кон ОГБ, внатре во ОГБ, и од ОГБ кон надвор.
15	БИЗНИС КЛУБ НА ОГБ	2020 - 2025	300,000	300,000	1	300,000	300,000	ОГБ - 100%	Промоција и презентација на локалната економија на 5 саемски манифестации и воспоставување соработка со 10 бизнис клубови од 10 градови во регионот и ЕУ	Промоција и презентација на локалната економија вп регионални и европски центри, и вмрежување со бизнис клубови од регионот и ЕУ.
	ВКУПНО		**60,500,000**	**17,500,000**		**52,600,000**	**158,600,000**			

Табела 45: Акционен план за туризам за период 2020 – 2025г.[171]

	ТУРИЗАМ									
	1. Креирање на мека и тврда инфраструктура за активирање на туристичките потенцијали и можности во ОГБ.									
РЕДЕН БРОЈ	**НАЗИВ НА ПРОЕКТ**	**ПЕРИОД**	**ГОДИШЕН БУЏЕТ**	**ОГБ БУЏЕТ**	**ГОДИНИ**	**ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025**	**ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025**	**ИЗВОР НА СРЕДСТВА**	**ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ**	**РЕЗУЛТАТИ**
1	ИЗГРАДБА НА ПЛАНИНАРСКИ ДОМ НА СКОПСКА ЦРНА ГОРА	2021 - 2022	2,000,000	500,000	2	1,000,000	4,000,000	ОГБ - 25%, Бизнис сектор - 75%	Изграден Планинарски Дом до крајот на 2022 година	Создавање на место за анимирање на сите љубители на планината и здравите животни навики
2	ФОРМИРАЊЕ НА ТЕЛО ЗА ДЕСТИНАЦИСКИ МЕНАЏМЕНТ	2020 - 2025	300,000	300,000	1	300,000	300,000	ОГБ - 100%	Формирано тело за дестинациски менаџмент до крајот на 2020 година	Интегриран пристап на сите туристички чинители на територијата на ОГБ
3	ЕТНО КУЌА - СМЕСТУВАЊЕ И УГОСТИТЕЛСКИ УСЛУГИ ВО РУРАЛНИ ДОМАЌИНСТВА	2021 - 2025	3,000,000	600,000	2	1,200,000	6,000,000	ОГБ - 20%, ЕУ - 80%	Реконструкција и адаптација на 5 етно куќи на падините на Скопска Црна Гора до крајот на 2025 година	Создавање на услови за угостителска и сместувачка подршка на сите вљубеници во Скопска Црна Гора.

[171] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

4	ТРАСИРАЊЕ НА ПЛАНИНСКИ ПАТЕКИ НА СКОПСКА ЦРНА ГОРА	2020 - 2025	3,000,000	600,000	2	1,200,000	6,000,000	ОГБ - 20%, ЕУ - 80%	Трасирани пет планински патеки на Скопска Црна Гора во атарот на ОГБ до 2025 година.	Создавање на туристичка инфраструктура за сите љубители на планинарењето и Скопска Црна Гора.
5	РЕКОНСТРУКЦИЈА И САНАЦИЈА НА ОБЈЕКТИ СО КАРАКТЕР НА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	2021 - 2025	3,000,000	300,000	2	600,000	6,000,000	ОГБ - 10%, ЕУ - 90%	Реконструкција и санација на два објекти со карактер на културно наследство до крајот на 2025 година	Зачувување на културнното наследство и традиција во ОГБ како трајни вредности
6	ВКУСИ ЈА ГАЗИ БАБА	2020 - 2025	300,000	300,000	6	1,800,000	1,800,000	ОГБ - 100%	Вклучување на 20 компании и привлекување на 2000 посетители на настанот	Создавање на традиционален настан кој ја отсликува богатата гастрономска понуда во ОГБ
	ВКУПНО		**11,600,000**	**2,600,000**		**6,100,000**	**24,100,000**			

Табела 46: Акционен план за Млади и НВО за период 2020 – 2025г.[172]

	МЛАДИ И НВО									
	1. Подршка и развој на потенцијалите на младите луѓе и и финансиска поддршка на НВО									
РЕДЕН БРОЈ	**НАЗИВ НА ПРОЕКТ**	**ПЕРИОД**	**ГОДИШЕН БУЏЕТ**	**ОГБ БУЏЕТ**	**ГОДИНИ**	**ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025**	**ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025**	**ИЗВОР НА СРЕДСТВА**	**ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ**	**РЕЗУЛТАТИ**
1	СОВЕТ НА МЛАДИ	2020 - 2025	200,000	200,000	6	1,200,000	1,200,000	ОГБ	Генерирање по 4 проекти годишно до 2025 година	Креирање на младинска политика на ОГБ
2	Е-ПОРТАЛ ЗА МЛАДИ	2020 - 2025	0	0	1	0	0	ОГБ	Функционален портал за млади до крајот на 2020 година	Интерактивен веб портал за млади
3	СТОП ЗА ПОРОЦИТЕ	2020 - 2025	100,000	100,000	6	600,000	600,000	ОГБ	10000 млади од ОГБ запознаени со сите стапици на животот (пороци) до 2025 година	Трансфер на знаења и информации до младите во ОГБ за сите пороци и стапици во животот.
4	МЛАДИ ПРЕТПРИЕМАЧИ	2020 - 2025	200,000	200,000	6	1,200,000	1,200,000	ОГБ	30 млади претприемачи поддржани во периодот до 2025 година	Финансиска поддршка за младите претприемачи во иницирањето на сопствен бизнис

[172] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

5	МЛАДИ УМЕТНИЦИ	2020 - 2025	200,000	200,000	6	1,200,000	1,200,000	ОГБ	30 млади уметници поддржани во периодот до 2025 година	Финансиска поддршка за младите уметници во креирањето на својата уметност.
6	ЦЕНТАР ЗА МЛАДИ И НВО	2020 - 2025	200,000	200,000	6	1,200,000	1,200,000	ОГБ	Генерирање на 4 проекти годишно во периодот до 2025 година	Мапирање на проекти кои ќе генерираат придобивки за младите во ОГБ
7	Н - ТИМ ПРОГРАМА ЗА МЛАДИ (Наука, Технологија, Инжињерство и Математика)	2020 - 2025	300,000	300,000	6	1,800,000	1,800,000	ОГБ	1000 ученици од ОУ во ОГБ да се запознаат со Н-ТИМ Програмата до 2025 година	Градење на интерес кај младите во ОГБ за Н-ТИМ програмата.
8	СКЕЈТ ПАРК ЗА МЛАДИ	2020 - 2021	1,200,000	1,200,000	1	1,200,000	1,200,000	ОГБ	Изградба на скејт паркот до крајот на 2021 година	Создавање на предуслови за градење на урбана култура кај младите
9	МЛАДИ НА ВЕЛОСИПЕД	2020 - 2025	200,000	200,000	6	1,200,000	1,200,000	ОГБ	10000 млади во ОГБ да имаат велосипед до крајот на 2025 година	Градење на култура КАЈ МЛАДИТЕ за смарт транспорт во ВЕЛОГРАД - ЗАШТИТИ ЈА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

10	ПАРК НА МЛАДИТЕ	2020 - 2025	300,000	300,000	6	1,800,000	1,800,000	ОГБ	10000 млади од ОГБ да засадат по едно дрво во Паркот на Младите во ОГБ	Креирање култура кај младите за сопствената животна средина
11	ДЕНОВИ НА КНИГАТА	2020 - 2025	200,000	200,000	6	1,200,000	1,200,000	ОГБ	Книгата најдобар пријател на 10000 млади до крајот на 2025 година	Книгата е сепак најдобар пријател на младиот човек.
12	НАЈВОЗРАСНИТЕ ЗА НАЈМЛАДИТЕ	2020 - 2025	100,000	100,000	6	600,000	600,000	ОГБ	Мотивирање на 100 пензионери во воспитна поддршка на најмладите во градинките во ОГБ до 2025 година	Градење на култура на односот дедо и баба - внук и внука
13	СТУДЕНТ ФЕСТ	2020 - 2025	300,000	300,000	6	1,800,000	1,800,000	ОГБ	1000 студенти на Студент Фест на почетокот на студентската година	Градење на култура кон студентот и студентскиот живот на почетоткот на секоја студентска година.

14	ЛЕТНО ПРАКТИКАНСТВО	2020 - 2025	0	0	6	0	0	ОГБ	Секоја година 100 студенти на летно практикантство во компаниите во ОГБ	Активен однос на студентите кон професионалните можности кои ги нудат компаниите во ОГБ
15	„ОБУЧИ СЕ И ЗАРАБОТИ“ ПРОГРАМА ЗА МЛАДИТЕ	2020 - 2025	600,000	600,000	6	3,600,000	3,600,000	ОГБ	Секоја година 100 млади од ОГБ да се обучат со професионални квалификации од сферата на малото стопанство во периодот до 2025 година.	Доближување и мотивирање на младиот човек од ОГБ за можностите кои ги нуди малото стопанство.
16	ОБУКИ ЗА КОМУНИКАЦИСКИ ВЕШТИНИ, СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ, ИТ ВЕШТИНИ И МАТЕМАТИКА ЗА МЛАДИТЕ	2020 - 2025	300,000	300,000	6	1,800,000	1,800,000	ОГБ	Секоја година 1000 млади од ОГБ да се стекнат со професионални вештини во периодот до 2025 година.	Создавање на услови за градење на вештини на младите во ОГБ за нивно подобро позиционирање на пазарот на труд.

17	ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА НАЈТАЛЕНТИРАНИТЕ ДЕЦА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО И СПОРТОТ	2020 - 2025	600,000	600,000	6	3,600,000	3,600,000	ОГБ	Секоја година 20 најталентирани млади од сферата на образование и спорт ќе добијат финансиска поддршка	Општествено валоризирање на најталентираните и најуспешни млади од ОГБ во сферата на образование и спорт
18	ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА **НВО** КОИ РАЗВИВААТ ПРОЕКТИ ЗА МЛАДИТЕ ВО ОГБ	2020 - 2025	1,000,000	1,000,000	6	6,000,000	6,000,000	ОГБ	Финансиска подршка на минимум 5 НВО секоја година во периодот до 2025 година.	Градење на придобивки за младите во ОГБ преку реализирање на проектите на поддржаните НВО.
	ВКУПНО		**6,000,000**	**6,000,000**		**30,000,000**	**30,000,000**			

Табела 47: Акционен план за образование, социјална заштита и спорт за периодот 2020 – 2025г.[173]

РЕДЕН БРОЈ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ПЕРИОД	ГОДИШЕН БУЏЕТ	ОГБ БУЏЕТ	ГОДИНИ	ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025	ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025	ИЗВОР НА СРЕДСТВА	ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ	РЕЗУЛТАТИ
	ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА И СПОРТ									
	1. Унапредување на физ.инфра.во сферата на образованието, социјалната заштита и спорт преку аплицирање на најсовремените стандарди за градба и ЕЕ.									
1	ИЗГРАДБА НА НОВА УЧИЛИШНА ЗГРАДА НА ОУ „КРСТЕ МИСИРКОВ“	2020 - 2022	35,000,000	0	2	0	70,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Изградено нова училишна зграда до крајот на 2022 одина	Унапредување на наставата и условите за образование со цел подобри образовни резултати за учениците и наставниците
2	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА СПОРТСКА САЛА НА ОУ „ГРИГОР ПРЛИЧЕВ“	2022 - 2023	6,000,000	0	2	0	12,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Реконструирана спортска сала до крајот на 2023 година	Создавање на услови за спортување и рекреирање на учениците и сите заинтересирани жители.
3	ИЗГРАДБА НА СПОРТСКА САЛА НА ОУ „НАУМ ОХРИДСКИ“	2020 - 2025	11,000,000	0	2	0	22,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Изградена спортска сала до крајот на 2025 година	Создавање на услови за спортување и рекреирање на учениците и сите заинтересирани жители.

[173] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

4	ИЗГРАДБА НА СПОРТСКА САЛА НА ОУ „КИРИЛ И МЕТОДИЈ“	2020 - 2021	7,500,000	0	2	0	15,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Изградена спортска сала до крајот на 2021 година	Создавање на услови за спортување и рекреирање на учениците и сите заинтересирани жители.
5	УЧИЛИШНИ СПОРТСКИ ЛИГИ ВО ОУ ВО ОГБ	2020 - 2025	6,000,000	6,000,000	6	36,000,000	36,000,000	ОГБ	Пораст на бројот на уленици во лигите за 10% секоја наредна година	Градење на спортски,, и натпреварувачки дух кај учениците во ОГБ
6	ИЗГРАДБА НА СПОРТСКИ ЦЕНТАР ЦРЕШЕВО - СТАЈКОВЦИ	2020 - 2021	15,000,000	15,000,000	2	30,000,000	30,000,000	ОГБ	Изградба на спортскиот центар до крајот на 2021 година	Создавање на услови за спортување и рекреирање на младите и сите заинтересирани жители
7	ДОИЗГРАДБА НА СПОРТСКА САЛА ВО ФАКУЛТЕТСКИОТ КАМПУС СТИВ НАУМОВ	2021 - 2025	9,000,000	0	2	0	18,000,000	ОГБ - ЈПП	Доизградба на спортската сала до крајот на 2025 година преку моделот на ЈПП.	Создавање на услови за спортување и рекреирање на младите во ОГБ.
8	ИЗГРАДБА НА ДЕТСКА ГРАДИНКА ВО н.м.СТАЈКОВЦИ	2019 - 2020	15,000,000	15,000,000	3	45,000,000	45,000,000	ОГБ	Изградба на детската градинка до крајот на 2020 година	Создавње на просторни услови за згрижување на предучилишните деца.

9	ИЗГРАДБА НА ДЕТСКА ГРАДИНКА ВО н.м.СИНГИЛИЌ	2023 - 2024	15,000,000	0	2	0	30,000,000		Изградба на детската градинка до крајот на 2024 година	Создавање на просторни услови за згрижување на предучилишните деца.
10	ИЗГРАДБА НА ДЕТСКА ГРАДИНКА ВО н.м.ТРУБАРЕВО	2022 - 2023	15,000,000	0	2	0	30,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Изградба на детската градинка до крајот на 2023 година	Создавање на просторни услови за згрижување на предучилишните деца.
11	ИЗГРАДБА НА ДЕТСКА ГРАДИНКА ВО н.м.КЕРАМИДНИЦА	2021 - 2022	15,000,000	0	2	0	30,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Изградба на детската градинка до крајот на 2022 година	Создавање на просторни услови за згрижување на предучилишните деца.
12	ИЗГРАДБА НА ДНЕВЕН ЦЕНТАР ЗА ДЕЦА СО ПОСЕБНИ ПОТРЕБИ	2023 - 2024	6,000,000	0	2	0	12,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Изградба на дневниот центар до крајот на 2024 година	Создавање на просторни услови за згрижување на деца и млади со ментална и физичка попреченост
	ВКУПНО		**155,500,000**	**36,000,000**		**111,000,000**	**350,000,000**			

Табела 48: Акционен план за животна средина за периодот 2020 – 2025г.[174]

РЕДЕН БРОЈ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ПЕРИОД	ГОДИШЕН БУЏЕТ	ОГБ БУЏЕТ	ГОДИНИ	ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025	ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025	ИЗВОР НА СРЕДСТВА	ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ	РЕЗУЛТАТИ
	ЖИВОТНА СРЕДИНА									
	1. Зголемување на заштитата на почвата, воздухот, водата и луѓето преку градење култура за заштита на животната средина									
	2. Унапредување на комунална хигиена, иницирање селективно управување со комуналниот отпад, проширување на зелените површини и користење на подземните води									
	3. Заштита на шумските и зелени површини и креирање на регистар на индустриски загадувачи									
1	ИЗРАБОТКА НА НОВ ЛЕАП	2020 - 2025	500,000	0	1	0	500,000	EU - IPA - CBC	Изработен ЛЕАП до крајот на 2020 година	Создавање на стратешки одржлив акционен план за животната средина во ОГБ
2	АНАЛИЗА НА АМБИЕТАЛНИОТ ВОЗДУХ СО ЛАБОРАТОРИСКИ МЕРЕЊА НА ЗАГАДУВАЊЕТО НА ВОДАТА, ПОЧВАТА, ВОЗДУХОТ	2020 - 2025	500,000	500,000	6	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Намалување на негативните параметри за 20% секоја наредна година до 2025 година.	Јасна слика за состојбата со загадувањето на водата, почвата и воздухот во ОГБ
3	ПОДИГАЊЕ НА НОВИ ЗЕЛЕНИ ПОВРШИНИ И РЕВИТАЛИЗАЦИЈА НА ПОСТОЈНИТЕ	2020 - 2025	1,000,000	500,000	6	3,000,000	6,000,000	ОГБ 50% / ГРАД СКОПЈЕ 50%	Зголемени парковските површини за 10% до 2025 година	Создавање на одржливо зелено опкружување во функција на квалитетен живот на жителите на ОГБ

[174] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

4	НАБАВКА НА САДНИЦИ ЗА ДРВОРЕДИ И ДЕКОРАТИВНИ РАСТЕНИЈА	2020 - 2025	1,000,000	500,000	6	3,000,000	6,000,000	ОГБ 50% / ГРАД СКОПЈЕ 50%	Зголемување на бројот на дрвја и други зелени растенија за 5% до 2025 година	Создавање на одржливо зелено опкружување во функција на квалитетен живот на жителите на ОГБ
5	ИЗГРАДБА НА ПРЕТОВАРНА СТАНИЦА ЗА ОТПАД	2020 - 2025	15,000,000	0	2	0	30,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Изградба на една претоварна станица во ОГБ до крајот на 2025 година	Намалување на дивите депонии во ОГБ со изградба на претоварна станица за отпад
6	ИЗГРАДБА НА БУНАРИ ЗА ТЕХНИЧКА ВОДА ЗА ПОЛЕВАЊЕ НА ЗЕЛЕНИТЕ ПОВРШИНИ	2020 - 2022	1,000,000	1,000,000	3	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Изградба на 3 бунари за техничка вода до крајот на 2022 година	Одржливо искористување на водните ресурси
7	СУБВЕНЦИОНИРАЊЕ НА ЖИТЕЛИТЕ НА ОГБ ЗА НАБАВКА НА ПЕЧКИ НА ПЕЛЕТИ	2020 - 2025	1,000,000	1,000,000	6	6,000,000	6,000,000	ОГБ	Субвенционирани минимум 500 домаќинства до крајот на 2025 година	Создавање енергетска култура за користење ЕЕ и незагадувачки енергенси
8	НАБАВКА НА ДВЕ СПЕЦИЈАЛИЗИРАНИ ВОЗИЛА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ХИГИЕНАТА ВО НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА	2021 - 2022	2,500,000	2,500,000	2	5,000,000	5,000,000	ОГБ	Набавка на две возила за одржување хигиена до крајот на 2025 година	Поефикасно и поефективно одржување на хигиената во населените места во ОГБ

9	ДЕРАТИЗАЦИЈА, ДЕЗИНФЕКЦИЈА И ДЕЗИНСЕКЦИЈА	2020 - 2025	500,000	500,000	6	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Спроведување на дератизација, дезинфекција и дезинсекција секоја година во периодот до 2025 година	Одрживо животно опкружување преку намалување на ризиците за нарашување на истото
10	АНГАЖИРАЊЕ НА 75 РАБОТНИЦИ ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ХИГИЕНАТА ВО НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА	2020 - 2025	12,000,000	12,000,000	6	72,000,000	72,000,000	ОГБ	Ангажирани 45 работници за одржување на хигиената секоја година до 2025 година	Ефикасно и ефективно одржување на хигиената во населените места во ОГБ
11	ПОСТАВУВАЊЕ НА ПОДЗЕМНИ КОНТЕЈНЕРИ ЗА ОТПАД	2021 - 2023	7,000,000	0	6	0	42,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Поставени минимум 20 подземни контејнери во ОГБ до 2025 година	Намалување на можноста за расфрлање на отпадот од контејнерите и нарушување на животната средина
12	ИЗГРАДБА НА ОБОДЕН КАНАЛ НАД СЕВЕРНА ЗАОБИКОЛНИЦА	2020 - 2025	80,000,000	0	6	0	480,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Поставени минимум 20 подземни контејнери во ОГБ до 2025 година	Намалување на можноста за расфрлање на отпадот од контејнерите и нарушување на животната средина
	ВКУПНО		**122,000,000**	**18,500,000**		**98,000,000**	**656,500,000**			

Табела 49: Акционен план за просторно планирање – урбанизам за периодот 2020 – 2025г.[175]

РЕДЕН БРОЈ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ПЕРИОД	ГОДИШЕН БУЏЕТ	ОГБ БУЏЕТ	ГОДИНИ	ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025	ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025	ИЗВОР НА СРЕДСТВА	ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ	РЕЗУЛТАТИ
	ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ - УРБАНИЗАМ									
	1. Креирање на детални урбанистички планови во функција на просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој на урбаните населби и руралните населени места во општина Гази Баба									
	2. Урбанистичко регенерирање на постојните индустриски, рекреативни и образовни зони и развој на просторни планови за нови индустриски и рекреативни зони.									
1	ДУП ТРИАНГЛА - СИ 02	2020 - 2025	807,840	807,840	1	807,840	807,840	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
2	ДУП МАЏАРИ ХИПОДРОМ - СИ 06	2020 - 2025	2,139,840	2,139,840	1	2,139,840	2,139,840	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
3	ДУП ТРУБАРЕВО - СИ 12 пречистителна станица	2020 - 2025	1,302,480	1,302,480	1	1,302,480	1,302,480	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој

[175] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

4	ДУП ЖЕЛЕЗАРА - СИ 18	2020 - 2025	3,602,640	3,602,640	1	3,602,640	3,602,640	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
5	ДУП КАМНИК - С 19	2020 - 2025	3,288,460	3,288,460	1	3,288,460	3,288,460	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
6	ДУП КАМНИК гробишта - С 20	2020 - 2025	610,560	610,560	1	610,560	610,560	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
7	ДУП КРСТЕ МИСИРКОВ - С 21	2020 - 2025	1,992,240	1,992,240	1	1,992,240	1,992,240	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
8	ДУП КРСТЕ МИСИРКОВ - С 22	2020 - 2025	1,789,200	1,789,200	1	1,789,200	1,789,200	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој

9	ДУП МАЏАРИ - С 23	2020 - 2025	847,200	847,200	1	847,200	847,200	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
10	ДУП АВТОКОМАНДА - ССИ 09	2020 - 2025	803,760	803,760	1	803,760	803,760	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
11	БУЛАЧАНИ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	1,376,460	1,376,460	1	1,376,460	1,376,460	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
12	ЦРЕШЕВО - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	724,680	724,680	1	724,680	724,680	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
13	ВИНИЧЕ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	1,354,320	1,354,320	1	1,354,320	1,354,320	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој

14	СТРАЧИНЦИ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	315,000	315,000	1	315,000	315,000	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
15	СМИЛКОВЦИ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	956,160	956,160	1	956,160	956,160	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
16	БРЊАРЦИ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	422,100	422,100	1	422,100	422,100	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
17	РАШТАК - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	1,391,940	1,391,940	1	1,391,940	1,391,940	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
18	ТРУБАРЕВО - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	2,502,000	2,502,000	1	2,502,000	2,502,000	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој

19	ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	751,860	751,860	1	751,860	751,860	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
20	ЈУРУМЛЕРИ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	3,216,420	3,216,420	1	3,216,420	3,216,420	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
21	КОЛОНИЈА - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	153,900	153,900	1	153,900	153,900	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
22	ИДРИЗОВО - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	1,066,140	1,066,140	1	1,066,140	1,066,140	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
23	СИНГИЛИЌ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	4,319,820	4,319,820	1	4,319,820	4,319,820	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој

24	СТАЈКОВЦИ - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	2,498,400	2,498,400	1	2,498,400	2,498,400	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
25	ИНЏИКОВО - УП ЗА НАСЕЛЕНО МЕСТО	2020 - 2025	1,451,340	1,451,340	1	1,451,340	1,451,340	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен, економски и социјален развој
26	ДУП ТРИАНГЛА - СИ 01	2020 - 2025	962,880	962,880	1	962,880	962,880	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој
27	ДУП ПЕРО НАКОВ - СИ 03	2020 - 2025	1,272,960	1,272,960	1	1,272,960	1,272,960	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој
28	ДУП СУПЕР ТИНЕКС - СИ 04	2020 - 2025	1,837,680	1,837,680	1	1,837,680	1,837,680	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој

29	ДУП ИСТОЧНА ИНДУСТРИСКА ЗОНА - СИ 11	2020 - 2025	398,640	398,640	1	398,640	398,640	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој
30	ДУП АГРОСЕРВИС - С 26	2020 - 2025	1,195,920	1,195,920	1	1,195,920	1,195,920	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој
31	ДУП АВТОКОМАНДА - ССИ 08	2020 - 2025	698,640	698,640	1	698,640	698,640	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој
32	ДУП ТЕ ТО - ЦС 10	2020 - 2025	864,240	864,240	1	864,240	864,240	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој
33	ДУП КЕРАМИДНИЦА - ЦС 12	2020 - 2025	166,080	166,080	1	166,080	166,080	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој

34	ДУП ВАРДАРИШТЕ - СИ 09	2020 - 2025	1,715,040	1,715,040	1	1,715,040	1,715,040	ОГБ	Изработка на ДУП-от до крајот на 2025	Создадени предуслови за просторен, инфраструктурен и економски развој
	ВКУПНО		**48,796,840**	**48,796,840**		**48,796,840**	**48,796,840**			

Табела 50: Акционен план за водоснабдителни системи за периодот 2020 – 2025г.[176]

РЕДЕН БРОЈ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ПЕРИОД	ГОДИШЕН БУЏЕТ	ОГБ БУЏЕТ	ГОДИНИ	ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025	ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025	ИЗВОР НА СРЕДСТВА	ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ	РЕЗУЛТАТИ
	КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА - ВОДОСНАБДИТЕЛНИ СИСТЕМИ									
	1. Реконструкција и подобрување на постојната водоснабдителна инфраструктура во насока на подобрување на условите за живот и работа на жителите, компаниите и сите чинители во ОГБ									
	2. Изградба на нови инсталации на водоснабдителна инфраструктура во функција на развој на нови резидентни, индустриски и рекреативни зони во ОГБ									
1	ИЗВЕДБА НА ВОДОВОДНА МРЕЖА СО НОВ РЕЗЕРВОАР ЗА ВОДА ВО СЕЛО СТРАЧИНЦИ	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	2	6,000,000	6,000,000	ОГБ	Изведба на водоводната мрежа со резервоар за село Страчинци до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот
2	ДОИЗГРАДБА НА ВОДОВОДНАТА МРЕЖА ВО НИСКА ЗОНА ВО СЕЛО РАШТАК	2020 - 2025	6,000,000	6,000,000	2	12,000,000	12,000,000	ОГБ	Доизградба на водоводната мрежа во ниска зона за село Раштак до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот
3	ДОИЗГРАДБА НА ВОДОВОДНАТЕ МРЕЖА ВО СЕЛО БУЛАЧАНИ	2020 - 2025	6,000,000	6,000,000	2	12,000,000	12,000,000	ОГБ	Доизградба на водоводната мрежа во ниска зона за село Булачани до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот

[176] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

4	ДОИЗГРАДБА НА ВОДОВОДНАТА МРЕЖА ВО НАСЕЛБА ХИПОДРОМ II	2020 - 2025	10,000,000	10,000,000	3	30,000,000	30,000,000	ОГБ и ГРАД СКОПЈЕ	Доизградба на водоводната мрежа во населба Хиподром II до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот
5	ПОДОБРУВАЊЕ НА ВОДОСНАБДУВАЊЕТО ВО СЕЛО БРЊАРЦИ	2020 - 2025	10,000,000	10,000,000	2	20,000,000	20,000,000	ОГБ	Доизградба на водоводната мрежа во село Брњарци до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот
6	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ВОДОВОДНАТА МРЕЖА ВО НАСЕЛБА МАЏАРИ 1	2020 - 2025	5,000,000	0	2	0	10,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Реконструкција на водоводната мрежа во населба Маџари I до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот
7	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ВОДОВОДНАТА МРЕЖА ВО НАСЕЛБА КИРИЛ ПЕТРУШЕВСКИ	2020 - 2025	5,000,000	0	1	0	5,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Реконструкција на водоводната мрежа во населба Кирил Петрушевски до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот
8	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ВОДОВОДНАТА МРЕЖА ВО НАСЕЛБА ЧЕНТО	2020 - 2025	5,000,000	0	2	0	10,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Реконструкција на водоводната мрежа во населба Ченто до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот

9	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ВОДОВОДНАТА МРЕЖА ВО НАСЕЛБА СИНГИЛИЌ	2020 - 2025	5,000,000	0	1	0	5,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Реконструкција на водоводната мрежа во населба Сингилиќ до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот
10	ПОДОБРУВАЊЕ НА ВОДОСНАБДУВАЊЕ ВО НАСЕЛБА КЕРАМИДНИЦА	2020 - 2025	5,000,000	0	1	0	5,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Реконструкција на водоводната мрежа во населба Сингилиќ до Декември 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот
	ВКУПНО		**60,000,000**	**35,000,000**		**80,000,000**	**115,000,000**			

Табела 51: Акционен план за канализациони системи за периодот 2020 – 2025г.[177]

РЕДЕН БРОЈ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ПЕРИОД	ГОДИШЕН БУЏЕТ	ОГБ БУЏЕТ	ГОДИНИ	ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025	ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025	ИЗВОР НА СРЕДСТВА	ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ	РЕЗУЛТАТИ
	КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА - КАНАЛИЗАЦИОНИ СИСТЕМИ									
	1. Реконструкција и подобрување на постојната инфраструктура за отпадни води во насока на подобрување на условите за живот и работа на жителите, компаниите и сите чинители во ОГБ									
	2. Изградба на нови инсталации на инфраструктурата за отпадни води во функција на развој на нови резидентни, индустриски и рекреативни зони во ОГБ									
1	ДОИЗГРАДБА НА АТМОСФЕРСКА И ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА ВО НАСЕЛБА ТРИАНГЛА	2020 - 2025	10,000,000	0	2	0	20,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Доизградба на атмосферската и фекална канализација во населба Триангла до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
2	ДОИЗГРАДБА НА АТМОСФЕРСКА И ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА ВО НАСЕЛБА ХИПОДРОМ II	2020 - 2025	15,000,000	15,000,000	3	45,000,000	45,000,000	ОГБ И ГРАД СКОПЈЕ	Доизградба на атмосферската и фекална канализација во населба Хиподром II до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
3	ИЗГРАДБА НА АТМОСФЕРСКА КАНАЛИЗАЦИЈА ВО НАСЕЛБА ЈАНЕ САНДАНСКИ	2020 - 2025	12,000,000	0	3	0	36,000,000	ОГБ И ГРАД СКОПЈЕ	Изградба на атмосферската канализација во населба Јане Сандански до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина

[177] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

4	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО БРЊАРЦИ	2020 - 2025	15,000,000	15,000,000	2	30,000,000	30,000,000	ОГБ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Брњарци до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
5	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО ЦРЕШЕВО	2020 - 2025	25,000,000	25,000,000	2	50,000,000	50,000,000	ОГБ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Црешево до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
6	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО ВИНИЧЕ	2020 - 2025	10,000,000	10,000,000	2	20,000,000	20,000,000	ОГБ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Виниче до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина

7	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО СМИЛКОВЦИ	2020 - 2025	20,000,000	15,000,000	2	30,000,000	40,000,000	ОГБ - 75%, ЕУ - 25%	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Смилковци до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
8	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО БУЛАЧАНИ	2020 - 2025	27,000,000	27,000,000	3	81,000,000	81,000,000	ОГБ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Смилковци до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
9	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО РАШТАК	2020 - 2025	20,000,000	20,000,000	2	40,000,000	40,000,000	ОГБ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Раштак до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина

10	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО СТРАЧИНЦИ	2020 - 2025	25,000,000	25,000,000	2	50,000,000	50,000,000	ОГБ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Страчинци до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
11	ДОИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО ТРУБАРЕВО	2020 - 2025	20,000,000	20,000,000	2	40,000,000	40,000,000	ОГБ	Доизградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Трубарево до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
12	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО ЕРГЕЛЕ	2020 - 2025	6,000,000	6,000,000	2	12,000,000	12,000,000	ОГБ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Ергеле до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина

13	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	2020 - 2025	20,000,000	20,000,000	2	40,000,000	40,000,000	ОГБ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Ергеле до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
14	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО ЈУРУМЛЕРИ	2020 - 2025	50,000,000	50,000,000	3	150,000,000	150,000,000	ОГБ, ГРАД СКОПЈЕ И ВЛАДА НА РСМ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Јурумлери до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
15	ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА СО ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА ВО СЕЛО ИДРИЗОВО	2020 - 2025	30,000,000	30,000,000	3	90,000,000	90,000,000	ОГБ, ГРАД СКОПЈЕ И ВЛАДА НА РСМ	Изградба на фекална канализација со пречистителна станица во село Идризово до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот и заштита на животната средина
	ВКУПНО		**305,000,000**	**278,000,000**		**678,000,000**	**744,000,000**			

Табела 52: Акционен план за енергетска ефикасност за периодот 2020 – 2025г.[178]

РЕДЕН БРОЈ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ПЕРИОД	ГОДИШЕН БУЏЕТ	ОГБ БУЏЕТ	ГОДИНИ	ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025	ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025	ИЗВОР НА СРЕДСТВА	ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ	РЕЗУЛТАТИ
	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ									
	1. Имплементирање на најсовремените мерки и стандарди за ЕЕ на сите објекти и инсталации на ОГБ во насока на поголема заштеда на енергија и финансиски средства									
1	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА, И ЗАМЕНА НА УЛИЧНО ОСВЕТЛУВАЊЕ СО ПРИМЕНА НА ИНТЕГРИРАНО СМАРТ УПРАВУВАЊЕ	2020 - 2025	35,000,000	35,000,000	3	105,000,000	105,000,000	ОГБ	Реконструкција на инсталацијата и замена на уличното осветлување до крајот на 2025 година.	Интегрирано смарт управување со уличното осветлување во функција на поголема енергетска ефикасност.
2	МЕРКИ ЗА ТОПЛИНСКА ИЗОЛАЦИЈА НА ФАСАДИТЕ НА 5 ЗГРАДИ НА ОУ И НА 7 ЗГРАДИ НА ДЕТСКИ ГРАДИНКИ СОГЛАСНО ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ НА ОГБ	2020 - 2025	4,500,000	0	4	0	18,000,000	ВЛАДА НА РСМ И ОУ И ДЕТСКИ ГРАДИНКИ	Имплементација на мерките за изолација на фасадите на 12 јавни згради до крајот на 2025 година.	Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите.
3	МЕРКИ ЗА ЗАМЕНА НА ПВЦ ПРОЗОРИ И ВРАТИ ВО 1 ОУ, 7 ДЕТСКИ ГРАДИНКИ И ЈКП ГАЗИ БАБА 2007 СОГЛАСНО ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ НА ОГБ	2020 - 2025	5,000,000	0	4	0	20,000,000	ВЛАДА НА РСМ И ОУ И ДЕТСКИ ГРАДИНКИ	Имплементација на мерките за замена на прозоти и врати 9 јавни згради до крајот на 2025 година	Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите

[178] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

4	МЕРКИ ЗА ПОСТАВУВАЊЕ НА ТОПЛИНСКА ИЗОЛАЦИЈА НА ПОКРИВИТЕ НА 8 ЗГРАДИ НА ОУ И 9 ЗГРАДИ НА ДЕТСКИ ГРАДИНКИ СОГЛАСНО ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ НА ОГБ	2020 - 2025	4,200,000	0	4	0	16,800,000	ВЛАДА НА РСМ И ОУ И ДЕТСКИ ГРАДИНКИ	Имплементација на мерките за поставување на топлинска изолација на покривите во 17 јавни згради до крајот на 2025 година.	Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите.
5	МЕРКИ ЗА ПОСТАВУВАЊЕ НА ТЕРМОСТАТСКИ ВЕНТИЛИ ВО 11 ЗГРАДИ НА ОУ И ЕДНА ЗГРАДА НА ДЕТСКА ГРАДИНКА СОГЛАСНО ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ НА ОГБ	2020 - 2025	1,500,000	1,500,000	1	1,500,000	1,500,000	ОГБ	Имплементација на мерките за поставување на термостатски вентили во 12 јавни згради до крајот на 2025 година.	Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите.
6	МЕРКИ ЗА ПОСТАВУВАЊЕ НА АВТОМАТСКА РЕГУЛАЦИЈА НА КОТЕЛ ВО 6 ЗГРАДИ НА ОУ И 3 ЗГРАДИ НА ДЕТСКИ ГРАДИНКИ СОГЛАСНО ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ НА ОГБ	2020 - 2025	1,650,000	1,650,000	1	1,650,000	1,650,000	ОГБ	Имплементација на мерките за поставување на автоматска регулација на котел во 9 јавни згради до крајот на 2025 година.	Заштита на животната средина, Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите.

7	МЕРКИ ЗА МОДЕРНИЗАЦИЈА НА ОСВЕТЛУВАЊЕТО ВО 8 ЗГРАДИ НА ОУ И 7 ЗГРАДИ НА ДЕТСКИ ГРАДИНКИ СОГЛАСНО ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ НА ОГБ	2020 - 2025	1,500,000	1,500,000	1	1,500,000	1,500,000	ОГБ	Имплементација на мерките за модернизација на осветлувањето во 15 јавни згради до крајот на 2025 година.	Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите.
8	МЕРКИ ЗА ЗАМЕНА НА ТИПОТ НА ГОРИВО / КОТЕЛ ВО 2 ОУ СОГЛАСНО ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ НА ОГБ	2020 - 2025	1,200,000	1,200,000	2	2,400,000	2,400,000	ОГБ	Имплементација на мерките за замена на типот на гориво / котел во 2 јавни згради до крајот на 2025 година	Заштита на животната средина, Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите
9	МЕРКИ ЗА ИЗОЛАЦИЈА НА ПОДОТ ВО ЕДНА ДЕТСКА ГРАДИНКА СОГЛАСНО ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ НА ОГБ	2020 - 2025	3,000,000	0	2	0	6,000,000	ВЛАДА НА РСМ И И ДЕТСКА ГРАДИНКА	Имплементација на мерките за изолација на подот во 1 јавна зграда до крајот на 2025 година.	Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите.
10	ГАСИФИКАЦИЈА НА ОГБ - ДИСТРИБУТИВНА МРЕЖА	2020 - 2025	60,000,000	0	2	0	120,000,000	ГРАД СКОПЈЕ - ЈП ГЕС	Развој на дистрибутивна гасификациона мрежа до крајот на 2025 година.	Заштита на животната средина и поголема енергетска ефикасност во енеретскиот биланс.

11	МЕРКИ ЗА ПРОМЕНА НА ЛИМЕНИТЕ ФАСАДИ НА 10 ЗГРАДИ ВО ЖЕЛЕЗАРА И 4 ЗГРАДИ ВО ЧЕНТО ВО СОРАБОТКА СО НВО ХАБИТАТ МАКЕДОНИЈА	2020 - 2025	4,000,000	1,000,000	6	6,000,000	24,000,000	ДОМАЌИНСТВАТА / НВО ХАБИТАТ / ОГБ	Заменети фасади на 14 лимени згради во ОГБ до крајот на 2025 година.	Заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност на зградите.
12	МЕРКИ ЗА ТОПЛИФИЦИРАЊЕ НА 20 СТАНБЕНИ ЗГРАДИ ВО ХИПОДРОМ, ТРИАНГЛА И АВТОКОМАНДА	2020 - 2025	30,000,000	0	3	0	90,000,000	ЕЛЕМ ЕНЕРГЕТИКА / ДОМАЌИНСТВАТА / ГЕС	Топлифицирани 20 згради во ОГБ до крајот на 2025 година.	Заштита на животната средина, заштеда на финансиски средства и поголема енергетска ефикасност во енеретскиот биланс.
	ВКУПНО		**151,550,000**	**41,850,000**		**118,050,000**	**406,850,000**			

Табела 53: Акционен план за сообраќајна инфраструктура за периодот 2020 – 2025г.[179]

	СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА									
	1. Реконструкција и подобрување на постојната сообраќајна инфраструктура во насока на подобрување на условите за живот и работа на жителите, компаниите, институциите, како и посетителите на ОГБ									
	2. Изградба на нова сообраќајна инфраструктура во функција на унапредување на постојните и развој на нови резидентни, индустриски и рекреативни зони во ОГБ									
РЕДЕН БРОЈ	**НАЗИВ НА ПРОЕКТ**	**ПЕРИОД**	**ГОДИШЕН БУЏЕТ**	**ОГБ БУЏЕТ**	**ГОДИНИ**	**ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025**	**ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025**	**ИЗВОР НА СРЕДСТВА**	**ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ**	**РЕЗУЛТАТИ**
1	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦА ЗЕНИЧКА ВО НАСЕЛБА ЖЕЛЕЗАРА	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	1	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Реконструкција на улица Зеничка до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
2	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦА „519“ ВО НАСЕЛБА КЕРАМИДНИЦА	2020 - 2025	6,000,000	6,000,000	2	12,000,000	12,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Реконструкција на улица „519“ до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
3	ИЗГРАДБА НА УЛИЦА ЈОРДАН ПОП ЈОРДАНОВ ВО НАСЕЛБА МАЏАРИ	2020 - 2025	10,000,000	10,000,000	1	10,000,000	10,000,000	ОГБ	Изградба на улица Јордан поп Јорданов до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
4	ИЗГРАДБА НА ПАТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА ВО НАСЕЛБА ХИПОДРОМ 2	2020 - 2025	50,000,000	0	1	0	50,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Изградба на патна инфарструктура во Хиподром II до крајот на 2020 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.

[179] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., 2020г.

5	ПРОШИРУВАЊЕ СО ЕДНА ДОПОЛНИТЕЛНА ЛЕНТА НА БУЛЕВАР АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ ОД АГРОСЕРВИС ДО АСУЦ	2020 - 2025	90,000,000	0	2	0	180,000,000	ГРАД СКОПЈЕ	Проширување на булеварот до крајот на 2020 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
6	ИЗГРАДБА НА ДВА МОНТАЖНИ ПАРКИНЗИ ВО АВТОКОМАНДА	2020 - 2025	15,000,000	15,000,000	2	30,000,000	30,000,000	ОГБ	Изградба на два монтажни паркинзи во Автокоманда до крајот на 2021 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
7	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИ ВО КЕРАМИДНИЦА	2020 - 2025	4,000,000	4,000,000	2	8,000,000	8,000,000	ОГБ	Реконструкција на улиците во Керамидница до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
8	ИЗГРАДБА НА НОВИ ПАРКИНЗИ ВО НАСЕЛБА ТРИАНГЛА	2020 - 2025	5,000,000	5,000,000	1	5,000,000	5,000,000	ОГБ	Изградба на нови паркинзи во Триангла до крајот на 2021 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
9	РЕКОНСТРУКЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА УЛИЦИ ВО НАСЕЛБА КИРИЛ ПЕТРУШЕВСКИ	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	3	9,000,000	9,000,000	ОГБ	Реконструкција на улиците во Кирил Петрушевски до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
10	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИ ВО НАСЕЛБА ХИПОДРОМ	2020 - 2025	4,000,000	4,000,000	1	4,000,000	4,000,000	ОГБ	Реконструкција на улиците во Хиподром до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.

11	ИЗГРАДБА НА ПАРКИНЗИ ВО НАСЕЛБА ХИПОДРОМ	2020 - 2025	6,000,000	6,000,000	1	6,000,000	6,000,000	ОГБ	Изградба на паркинзи во Хиподром до крајот на 2021 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
12	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИ ВО НАСЕЛБА ЧЕНТО	2020 - 2025	5,000,000	5,000,000	3	15,000,000	15,000,000	ОГБ	Реконструкција на улиците во Хиподром до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
13	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦА ЈУЖНОМОРАВСКИ БРИГАДИ ВО НАСЕЛБА ЧЕНТО	2020 - 2025	15,000,000	15,000,000	1	15,000,000	15,000,000	ОГБ	Реконструкција на улица Јужноморавски бригади во Ченто до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
14	ИЗГРАДБА НА УЛИЦА 22 ВО НАСЕЛБА СТАЈКОВЦИ	2020 - 2025	15,000,000	15,000,000	1	15,000,000	15,000,000	ОГБ	Изградба на улица 22 во Керамидница до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
15	ИЗГРАДБА НА ИЗЛЕЗНИ КЛУЧКИ КАЈ ХИПОДРОМ 2 И КАЈ ИНДУСТРИСКА ЗОНА СЕВЕРНА ЗАОБИКОЛНИЦА	2020 - 2025	60,000,000	0	2	0	120,000,000	ГРАД СКОПЈЕ И ВЛАДА НА РСМ	Изградба на излезните клучки кај Северна заобиколница до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
16	ИЗГРАДБА НА ПАРКИНЗИ ВО НАСЕЛБА ЧЕНТО	2020 - 2025	5,000,000	5,000,000	2	10,000,000	10,000,000	ОГБ	Изградба на паркинзи во Ченто до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.

17	ДООЗГРАДБА НА УЛИЦИ ВО НАСЕЛЕНИ МЕСТА ПИТУ ГУЛИ, ИНЏИКОВО, ТУМБА МАЏАРИ И КАДРИОВО МААЛО	2020 - 2025	5,000,000	5,000,000	2	10,000,000	10,000,000	ОГБ	Доизградба на улици во Питу Гули, Инџиково, Тумба Маџари и Кадриово маало до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
18	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИТЕ ПО ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНАТА МРЕЖА ВО н.м. ТРУБАРЕВО	2020 - 2025	5,000,000	5,000,000	2	10,000,000	10,000,000	ОГБ	Реконструкција на улици во Трубарево до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
19	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИТЕ ПО ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНАТА МРЕЖА ВО н.м. ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	2	6,000,000	6,000,000	ОГБ	Реконструкција на улици во Гоце Делчев до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
20	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИТЕ ПО ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНАТА МРЕЖА ВО н.м.ЈУРУМЛЕРИ	2020 - 2025	5,000,000	5,000,000	2	10,000,000	10,000,000	ОГБ	Реконструкција на улици во Јурумлери до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
21	ИЗГРАДБА НА КЛУЧКА НАД АВТОПАТ А1 ВО н.м. ЈУРУМЛЕРИ КОН ИЛИНДЕН СО ВЛЕЗНИ И ИЗЛЕЗНИ ЛЕНТИ	2020 - 2025	60,000,000	0	1	0	60,000,000	ВЛАДА НА РСМ	Изградба на клучка над Автопат А1 во Јурумлери до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
22	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИТЕ ПО ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНАТА МРЕЖА ВО н.м.КОЛОНИЈА	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	1	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Реконструкција на улици во Колонија до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.

23	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИТЕ ПО ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНАТА МРЕЖА ВО н.м.ИДРИЗОВО	2020 - 2025	5,000,000	5,000,000	1	5,000,000	5,000,000	ОГБ	Реконструкција на улици во Идризово до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
24	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИТЕ ПО ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНАТА МРЕЖА ВО н.м.ДРМА	2020 - 2025	2,000,000	2,000,000	1	2,000,000	2,000,000	ОГБ	Реконструкција на улици во Дрма до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
25	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИТЕ ПО ИЗГРАДБА НА ФЕКАЛНАТА МРЕЖА ВО н.м.БРЊАРЦИ	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	1	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Реконструкција на улици во Брњарци до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
26	РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЛИЦИ ВО н.м. СТРАЧИНЦИ	2020 - 2025	2,000,000	2,000,000	1	2,000,000	2,000,000	ОГБ	Реконструкција на улици во Страчинци до крајот на 2025 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
27	РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ЛОКАЛЕН ПАТ н.м. РАШТАК - БУТЕЛ	2020 - 2025	17,000,000	0	1	0	17,000,000	ИПАРД АГЕНЦИЈА	Реконструкција на локален пат Бутел - Раштак до крајот на 2020 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
28	РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ЛОКАЛЕН ПАТ ВО н.м. БУЛАЧАНИ	2020 - 2025	10,000,000	0	1	0	10,000,000	ИПАРД АГЕНЦИЈА	Реконструкција на локален пат во Булачани до крајот на 2020 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.

29	РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ЛОКАЛЕН ПАТ ОД н.м. ВИНИЧЕ ДО ЦРКВА СВ. ИЛИЈА	2020 - 2025	9,000,000	0	1	0	9,000,000	ИПАРД АГЕНЦИЈА	Реконструкција на локален пат од Виниче до црква Св. Илија до крајот на 2020 година	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
30	ТАМПОНИРАЊЕ НА УЛИЦИ ВО ОПШТИНА ГАЗИ БАБА	2020 - 2025	6,000,000	6,000,000	5	30,000,000	30,000,000	ОГБ	Тампонирање на улици во ОГБ континуирано до крајот на 2025	Сообраќајна безбедност и подобрен квалитет на сообраќај.
	ВКУПНО		**431,000,000**	**135,000,000**		**223,000,000**	**669,000,000**			

Табела 54: Акционен план за тротоари и патеки за периодот 2020 – 2025г.[180]

РЕДЕН БРОЈ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ПЕРИОД	ГОДИШЕН БУЏЕТ	ОГБ БУЏЕТ	ГОДИНИ	ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025	ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025	ИЗВОР НА СРЕДСТВА	ИНДИКАТОР ЗА УСПЕХ	РЕЗУЛТАТИ
	ТРОТОАРИ И ПРИСТАПНИ ПАТЕКИ									
	1. Изградба и подобрување на пешачките патеки во насока на подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците во општина Гази Баба									
1	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАР ПО Р - 1102 (ЕРГЕЛЕ, ЈУРУМЛЕРИ, КОЛОНИЈА, ИДРИЗОВО И ДРМА).	2020 - 2025	2,000,000	2,000,000	5	10,000,000	10,000,000	ОГБ	Изградба на тротоар на Р - 1102 до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците и намалување на сообраќајните несреќи.
2	ИЗГРАДБА НА ПЕШАЧКИ ПАТЕКИ ВО Н. М. КОЛОНИЈА	2020 - 2025	1,500,000	1,500,000	1	1,500,000	1,500,000	ОГБ	Изградба на пешачки патеки во Колонија до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот на пешаците.
3	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ И СКВЕРОВИ ВО Н.М. ЈУРУМЛЕРИ	2020 - 2025	2,000,000	2,000,000	1	2,000,000	2,000,000	ОГБ	Изградба на тротоари и скверови во Јурумлери до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците и намалување на сообраќајните несреќи.

[180] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, Работни групи за подготовка на стратешките акционите планови за период 2020 – 2025г., Окт – Ное 2020г.

4	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ ВО НАСЕЛЕНО МЕСТО ТРУБАРЕВО	2020 - 2025	2,000,000	2,000,000	1	2,000,000	2,000,000	ОГБ	Изградба на тротоари во Трубарево до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците и намалување на сообраќајните несреќи.
5	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ НА РЕГИОНАЛНИОТ ПАТ Р-1104. Н.М.ЕКОНОМИЈА	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	1	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Изградба на тротоари R - 1104 до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците и намалување на сообраќајните несреќи.
6	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ И СКВЕРОВИ ВО Н. М.КИРИЛ ПЕТРУШЕВСКИ	2020 - 2025	2,000,000	2,000,000	1	2,000,000	2,000,000	ОГБ	Изградба на тротоари и скверови во Кирил Петрушевски до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците и намалување на сообраќајните несреќи.
7	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ И СКВЕР ВО Н.М. ХИПОДРОМ	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	1	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Изградба на тротоари и скверови во Хиподром до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците и намалување на сообраќајните несреќи.

8	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ И ПРИОДНИ ПАТЕКИ ВО НАСЕЛЕНО МЕСТО МАЏАРИ НА УЛ. ЈОРДАН ПОП ЈОРДАНОВ	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	1	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Изградба на тротоари и приодни патеки на улица Јордан поп Јорданов до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците, намалување на сообраќајните несреќи и подобрување на квалитетот на живот на пешаците.
9	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ И ПРИОДНИ ПАТЕКИ ВО Н. М. ЖЕЛЕЗАРА	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	1	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Изградба на тротоари и приодни патеки во Железара до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците, намалување на сообраќајните несреќи и подобрување на квалитетот на живот на пешаците.
10	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ И ПРИОДНИ ПАТЕКИ ВО Н. АВТОКОМАНДА	2020 - 2025	3,000,000	3,000,000	1	3,000,000	3,000,000	ОГБ	Изградба на тротоари и приодни патеки во Железара до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците, намалување на сообраќајните несреќи и подобрување на квалитетот на живот на пешаците.

11	ПЕШАЧКИ ПАТЕКИ ВО ИНЏИКОВО	2020 - 2025	2,000,000	2,000,000	1	2,000,000	2,000,000	ОГБ	Изградба на пешачки патеки во Инџиково до крајот на 2025 година	Подобрување на квалитетот на живот на пешаците.
12	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАРИ ВО Н.ЧЕНТО	2020 - 2025	2,500,000	2,500,000	3	7,500,000	7,500,000	ОГБ	Изградба на тротоари во Трубарево до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците и намалување на сообраќајните несреќи.
13	РЕКОНСТРУКЦИЈА И НОВИ ТРОТОАРИ И ПРИОДНИ ПАТЕКИ ВО Н.М. СИНГЕЛИЌ	2020 - 2025	2,000,000	2,000,000	2	4,000,000	4,000,000	ОГБ	Реконструкција и нови тротоари и приодни патеки во Сингилиќ до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците, намалување на сообраќајните несреќи и подобрување на квалитетот на живот на пешаците.
14	ИЗГРАДБА НА ТРОТОАР И УРЕДУВАЊЕ НА КАНАЛОТ НА ПОТЕГОТ ЦРЕШЕВО-СМИЛКОВЦИ	2020 - 2025	2,500,000	2,500,000	2	5,000,000	5,000,000	ОГБ	Изградба на тротоар и уредување на каналот во Смилковци до крајот на 2025 година	Подобрување на сообраќајната безбедност на пешаците, намалување на сообраќајните несреќи и подобрување на квалитетот на живот на пешаците.
	ВКУПНО		**33,500,000**	**33,500,000**		**51,000,000**	**51,000,000**			

РЕКАПИТУЛАР НА АКЦИОНИОТ ПЛАН, 2020 – 2025г.

Табела 55: Ракапитулар на акциониот план по функционални подрачја за периодот 2020 – 2025г.[181]

	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ПЕРИОД	ГОДИШЕН ТРОШОК	ОГБ БУЏЕТ (годишен)	ОГБ БУЏЕТ 2020 - 2025	ВКУПЕН ТРОШОК 2020 - 2025
1	ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	2020 - 2025	60,500,000	17,500,000	52,600,000	158,600,000
2	ТУРИЗАМ	2020 - 2025	11,600,000	2,600,000	6,100,000	24,100,000
3	МЛАДИ И НВО	2020 - 2025	6,000,000	6,000,000	30,000,000	30,000,000
4	ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА И СПОРТ	2020 - 2025	155,500,000	36,000,000	111,000,000	350,000,000
5	ЖИВОТНА СРЕДИНА	2020 - 2025	122,000,000	18,500,000	98,000,000	656,500,000
6	ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ	2020 - 2025	48,796,840	48,796,840	48,796,840	48,796,840
7	КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА - ВОДОВОДИ	2020 - 2025	60,000,000	35,000,000	80,000,000	115,000,000
8	КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА - КАНАЛИЗАЦИИ	2020 - 2025	305,000,000	278,000,000	678,000,000	744,000,000
9	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ	2020 - 2025	151,550,000	41,850,000	118,050,000	406,850,000
10	СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА - УЛИЦИ	2020 - 2025	431,000,000	135,000,000	223,000,000	669,000,000
11	СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА - ТРОТОАРИ И ПРИСТАПНИ ПАТЕКИ	2020 - 2025	33,500,000	33,500,000	51,000,000	51,000,000
	ВКУПНО	**2020 - 2025**	**1,385,446,840**	**652,746,840**	**1,496,546,840**	**3,253,846,840**

[181] Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ, 2020г.

СПИСОК НА СЛИКИ

Слика 1: Граници на територија на општина Гази Баба – Скопје
Слика 2: Источна индустриска зона во општина Гази Баба
Слика 3: Бруто домашен производ на Република Македонија, 2006 – 2015г.
Слика 4: Бруто домашниот производ според учеството на регионите во неговото создавање во РС Македонија, 2006 – 2015г.
Слика 5: БДП по жител во Скопски плански регион, 2006 – 2015г.
Слика 6: Активни деловни субјекти по големина во РМ, Скопје и ОГБ, 2015 и 2016г.
Слика 7: Телекомуникациска мрежа во Македонија, 2016 година
Слика 8 : Индустриски комплекс Железара во општина Гази Баба, 2018 година
Слика 9 : Источна индустриската зона во општина Гази Баба, 2018 година
Слика 10 : Индустриска зона на Северната заобиколница, општина Гази Баба, 2016г.
Слика 11: Финансиските резултати на 107 големи и средни компании во општина Гази Баба, 2016 и 2017 година, во мкд денари
Слика 12: Финансиските резултати 2017 vs. 2016 на 107 големи и средни компании во општина Гази Баба, 2016 и 2017 година
Слика 13: Население во ОГБ по старосни групи, 2016г.
Слика 14: Население во ОГБ на возраст од 0 – 6 години, 2016г.
Слика 15: Население во ОГБ на возраст од 7 – 14 години, 2016г.
Слика 16: Население во ОГБ на возраст од 15 – 24 години, 2016г.
Слика 17: Население во ОГБ на возраст од 25 – 39 години, 2016г.
Слика 18: Население во ОГБ на возраст од 40 – 64 години, 2016г.
Слика 19: Население во ОГБ на возраст од 65 – 80+ години, 2016г.
Слика 20: Живородени деца во ОГБ, 2005 – 2016г.
Слика 21: Умрени доенчиња во ОГБ, 2005 – 2016г.
Слика 22: Вкупно доселени и отселени во ОГБ, 2005 – 2015г.
Слика 23: Вкупно доселени и отселени во ОГБ, 2015г.
Слика 24: Ученици во ОУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.
Слика 25: Наставници во ОУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.
Слика 26: Наставници и Ученици во ОУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.
Слика 27: Ученици во СУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.
Слика 28: Наставници во СУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.
Слика 29: Наставници и Ученици во ОУ во ОГБ по пол и години, 2000 - 2017г.
Слика 30: Студенти во ОГБ по пол , 2016г.
Слика 31: Дипломирани Студенти во ОГБ по пол , 2017г.
Слика 32: Вработени според секторите на дејност, по НКД Рев.2, 2009 и 2016 година
Слика 33: Вработени според занимањето и секторите на дејност на деловниот субјект во РС Македонија, по НКД Рев.2, 2011, 2016 и 2017година
Слика 34: Просечно исплатена бруто-плата по вработен, по сектори на дејност, во РС Македонија, по НКД Рев.2, 2019, М12
Слика 35: Невработени во општина Гази Баба според степенот на образование, 2016 година
Слика 36 : Невработени во општина Гази Баба, 2002 – 2016 година
Слика 37: Невработени според степен на образование во РС Македонија,2000 и 2016 година
Слика 38 : Оценка на различните компоненти на бизнис окружувањето на индустрија во ОГБ во последните пет години
Слика 39 : Професии кои недостигаат во индустријата според мислењето на компаниите во ОГБ
Слика 40: Потребно време за финализирање на различни бизнис активности според мислењето на компаниите во ОГБ, 2016г.

Слика 41: Вкупниот број на одобренија потребни за финализирање на различни бизнис активности според компаниите во ОГБ: Оцена од 1 – 5, 1 – најдобра и 5 – најлоша, 2016г.
Слика 42: Технологии кои ги користат компаниите во ОГБ , 2016 г.
Слика 43: Рангирање на трошоците на доленаведените ставки од страна на компаниите во ОГБ , 2016г.
Слика 44: Матрица за паметен град тип 1.0 на компанијата Deloitte Амстердам, 2015г.
Слика 45: Рамка на капацитети за паметен град тип 1.0 на компанијата Deloitte Амстердам, 2011г.
Слика 46: Internet of things - IoT тип 1.0 на компанијата Deloitte Амстердам, 2011г.
Слика 47: Концепт на паметен град за општина Гази Баба, 2020г.
Слика 48: Концепт на паметен град за општина Гази Баба, 2020г.
Слика 49: Е-одобрение за градење - функционална и апликативна веб платформа која ја користи општинската администрација.
Слика 50: Е-Урбанизам - функционална и апликативна веб платформа која ја користи општинската администрација.
Слика 51: ГИС на ОГБ - ОГБ ГЕО Портал
Слика 52: East Gate комплекс– во фаза на изградба на смарт сити проектот
Слика 53: Интелигентно управување со јавното улично осветлување – во фаза на подготовка
Слика 54: Обновливи извори на енергија – Фотоволтаична централа и фотоволтаични панели на крововите на јавните објекти во надлежност на општина Гази Баба – во фаза на подготовка
Слика 55: Гасификациона дистрибутивна мрежа во ОГБ – во фаза на подготовка
Слика 56: Геолошка мапа на општина Гази Баба
Слика 57: Хидрогеолошка мапа на општина Гази Баба
Слика 58: Топографска мапа на општина Гази Баба
Слика 59 : Количество на создаден отпад по видови во РС Македонија, 2008 – 2012г.
Слика 60: Создаден отпад согласно економски сектори во РС Македонија, 2010 и 2012 година
Слика 61: Број на денови со концентрации на ПМ10 честички во Скопје, 2006 – 2014г.
Слика 62: Комунален отпад во Скопски регион и РМ, 2008 и 2016 година
Слика 63: Трошоци и инвестиции во животна средина во ОГБ, 2014 – 2017 година
Слика 64: Инвестиции и трошоци за заштита на животна средина во РС Македонија, во 000 денари, 2016г.
Слика 65: Просечни климатски индикатори за Скопски регион во период 1986 – 2016
Слика 66: Просечни максимум температури за Скопски регион во период 1986 – 2016
Слика 67: Просечно денови на облачно, сончево и денови на врнежи во Скопски регион во периодот 1986 – 2016
Слика 68: Просечно денови на врнежи во Скопски регион во периодот 1986 – 2016
Слика 69: Просечно ружата на ветар во Скопски регион во период 1986 – 2016
Слика 70: Просечно брзина на ветерот во Скопски регион во периодот 1986 – 2016
Слика 71: Мапа на територијата на ОГБ
Слика 72: Земјишно зафаќање во скопскиот регион, 2011г.
Слика 73: Систем на населби и сообраќајна мрежа во скопкиот регион, 2011г.
Слика 74: Водостопанска и енергетска инфраструктура во Скопскиот Регион, 2011г.
Слика 75: Реонизација и категоризација на просторот за заштита во Скопски Регион, 2011г.
Слика 76: Тренд на раст на населението во општина Гази Баба, 2002 – 2025г.
Слика 77: Мапа на земјишно зафаќање во општина Гази Баба, 2016г.
Слика 78: Генерален урбанистички план на град Скопје, 2012 – 2022г.
Слика 79: Генерален урбанистички план на Град Скопје, 2012 – 2022 година – Прегледна скица на поделба на листови – Синтезен план
Слика 80: Генерален урбанистички план на град Скопје - урбан дел од општина Гази Баба, 2012 – 2022г.
Слика 81: Мапа на катастарски општини во општина Гази Баба
Слика 82: Усвоени ДУП – ови во општина Гази Баба во населени места и индустрија, 1997 – 2014г.
Слика 83: Вкупно усвоени ДУП, АУП и ЛУПД во општина Гази Баба, 1997 – 2014 година
Слика 84: Усвоени ДУП – ови за четврт во општина Гази Баба, 2014 – 2018г.
Слика 85: Одобренија за градба годишно во Општина Гази Баба, 2013 – 2018 година

Слика 86: ОСКИ НА КОМЕРЦИЈАЛЕН РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА
Слика 87: Развојни проекции за линиски центри во ОГБ
Слика 88: Зони на развој на ОГБ од аспект на НУГЗ, 2016г.
Слика 89: Нова резидентна населба за домување во Хиподром II, 2016г.
Слика 90: Нова резидентна зграда за домување во Керамидница – спроти ФОН, 2016г.
Слика 91: Нова резидентна населба во Маџари – до автосалон Мерцедес, 2016г.
Слика 92: Спортско рекреативна зона Железара, 2016г.
Слика 93: Спортско рекреативна зона Хиподром, 2016г.
Слика 94: Спортско рекреативна зона АВТО КАМП СМИЛКОВЦИ, 2016г.
Слика 95: ДЕЛОВНО – КОМЕРЦИЈАЛЕН – РЕЗИДЕНТЕН ПРОЕКТ "EAST GATE", 2018г.
Слика 96: ПРОЕКТ ОПШТИНСКА ЗГРАДА, 2016г.
Слика 97: ПРОЕКТ ДЕЛОВНО – КОМЕРЦИЈАЛЕН ОБЈЕКТ МЕРЦЕДЕС, 2017г.
Слика 98: НОВА ИНДУСТРИСКА ЗОНА на СЕВЕРНА ЗАОБИКОЛНИЦА во ОГБ, 2016г.
Слика 99: Вкупна површина во ха и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт и УП за рурални населени места
Слика 100: Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт за домување
Слика 101: Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на УП за руралните населби
Слика 102: Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт за бизнис и индустрија
Слика 103: Приоритет на жителите во руралните населени места во ОГБ за урбанизација и капитални инвестиции
Слика 104: Магистрални, собирни и сервисно - станбени улици во општина Гази Баба
Слика 105 : Магистрални улици, регионални улици и автопати кои поминуваат низ општина Гази Баба
Слика 106: Главните патни коридори со кои е поврзана општина Гази Баба
Слика 107: Главните железнички коридори со кои е поврзана општина Гази Баба
Слика 108: Регионални аеродроми и пристаништа во близина на општина Гази Баба
Слика 109: Гасоводни магистрални коридори во општина Гази Баба, 2018г.
Слика 110 : Енергетските капацитети на ТЕ-ТО, Скопје
Слика 111: ЕЛЕМ Енергетика - Когенеративна постројка за производство на топлинска енергија
Слика 112: Индустриски комплекс Железара во општина Гази Баба, 2018 година
Слика 113: Источна индустриската зона во општина Гази Баба, 2018 година
Слика 114: Индустриска зона на Северната заобиколница, општина Гази Баба 2018 година
Слика 115: Фискален капацитет со вклучени блок дотации на општина Гази Баба, 2010 – 2019 година
Слика 116: Фискален капацитет без вклучени блок дотации на општина Гази Баба, 2010 – 2019 година
Слика 117: Фискални индикатори per capita во ОГБ во денари, 2010 – 2019г.
Слика 118: Вкупно приходи на општина Гази Баба, 2016 – 2020 година
Слика 119: Вкупно расходи на општина Гази Баба, 2016 – 2020г.
Слика 120: Вкупно дотации, кредити, донации и самофинансирачки активности во општина Гази Баба, 2016 – 2020 година

СПИСОК НА ТАБЕЛИ

Табела 1: Лична карта на ОГБ
Табела 2: Сообраќајни конекции
Табела 3: Оддалеченост од граничните премини
Табела 4: Дистанци од ОГБ – Скопје во километри
Табела 5: Човечки ресурси во ОГБ
Табела 6: Локална економија
Табела 7: Гринфилд зона
Табела 8: Даноци
Табела 9: Инфраструктурни услуги
Табела 10: Стимулации за инвеститори
Табела 11: Структура на активни деловни субјекти по големина во општина Гази Баба, Скопје и РМ, 2015 и 2016г.
Табела 12: Активни, Новосоздадени и Згаснати Претпријатија во РМ во 2015 година
Табела 13: Новоосновани деловни субјекти во ОГБ, 2018 и 2019г.
Табела 14: Згаснати деловни субјекти во ОГБ, 2018 и 2019г.
Табела 15: Структура на активни деловни субјекти по сектори во општина Гази Баба, Скопје и РМ, 2016г.
Табела 16: ПРИХОДИ, РАСХОДИ, ОБРТ И ДОБИВКА ПО НКД ВО ЛОКАЛНАТА ЕКОНОМИЈА НА ОГБ ВО 2018 И 2019 ГОДИНА - во МКД
Табела 17: Структура на локалната економија во ОГБ во %, 2018 и 2019 година
Табела 18: ПРИХОДИ, РАСХОДИ, ОБРТ И ДОБИВКА ПО ГОЛЕМИНА ВО ЛОКАЛНАТА ЕКОНОМИЈА НА ОГБ ВО 2018 И 2019 ГОДИНА - во МКД ДЕНАРИ
Табела 19: Структура на локалната економија на ОГБ по големина на компаниите, во %, 2018 и 2019г.
Табела 20: Најдобрите 20 средни компании во ОГБ според остварените приходи во 2016 година
Табела 21: Најдобрите 20 средни компании во ОГБ според остварените приходи во 2017 година
Табела 22: Најдобрите 20 средни компании во ОГБ според остварениот профит во 2016 година
Табела 23: Најдобрите 20 средни компании во ОГБ според остварениот профит во 2017 година
Табела 24: Најдобрите 20 големи компании во ОГБ според остварените приходи во 2016 година
Табела 25: Најдобрите 20 големи компании во ОГБ според остварените приходи во 2017 година
Табела 26: Најдобрите 20 големи компании во ОГБ според остварениот профит во 2016 година
Табела 27: Најдобрите 20 големи компании во ОГБ според остварениот профит во 2017 година
Табела 28: Најголемите компании во општина Гази Баба според капиталот, 2013 година
Табела 29: Рурални населени места во општина Гази Баба според површината, 2016 година
Табела 30:Земјоделско земјиште според земјоделска култура и катастарска општина во општина Гази Баба, 2016г.
Табела 31: Социо-економски и демографски профил на ОГБ според попис 2002г.
Табела 32: Структура на население и површина во ОГБ
Табела 33: Вработени во приватниот сектор според НКД 2 во ОГБ, 2018 и 2019г.
Табела 34: Земјишно зафаќање по населени места во општина Гази Баба, 2019г.
Табела 35: Население по населени места во општина Гази Баба, Попис 2002г.
Табела 36: Тренд на раст на населението во општина Гази Баба, 2002 – 2025г.
Табела 37: Матрица на инфраструктурна опременост во општина Гази Баба по населени места
Табела 38: Рангирање на населените места според приоритет за инфраструктурно опремување, 2019г.
Табела 39: Матрица на носители на секторски инфраструктурни услуги и работи
Табела 40: Магистрални и собирни улици во Општина Гази Баба
Табела 41: Сервисно – станбени улици во Општина Гази Баба
Табела 42: Стратешки проекти во општина Гази Баба од стратешко значење за град Скопје
Табела 43: Капитални средства на општина Гази Баба
Табела 44: Акционен план за поддршка на локален економски развој за период 2020 – 2025
Табела 45: Акционен план за туризам за период 2020 – 2025г.
Табела 46: Акционен план за Млади и НВО за период 2020 – 2025г.

Табела 47: Акционен план за образование, социјална заштита и спорт за периодот 2020 – 2025г.
Табела 48: Акционен план за животна средина за периодот 2020 – 2025г.
Табела 49: Акционен план за просторно планирање – урбанизам за периодот 2020 – 2025г.
Табела 50: Акционен план за водоснабдителни системи за периодот 2020 – 2025г.
Табела 51: Акционен план за канализациони системи за периодот 2020 – 2025г.
Табела 52: Акционен план за енергетска ефикасност за периодот 2020 – 2025г.
Табела 53: Акционен план за сообраќајна инфраструктура за периодот 2020 – 2025г.
Табела 54: Акционен план за тротоари и патеки за периодот 2020 – 2025г.
Табела 55: Ракапитулар на акциониот план по функционални подрачја за периодот 2020 – 2025г.

БИБЛИОГРАФИЈА:

1. Карта на општина Гази Баба, Тримакс - 2007 година
2. http://www.eiu.com/site_info.asp?info_name=The_Global_Liveability_Report
3. Николов, Д-р Марјан (2013): Методологија и анализа на ЛЕР стратешки пристап за ОГБ, Центар за економски анализи – ЦЕА, www.cea.org.mk
4. Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ (2016): Брошури за Бизнис пријателска општина: Економска карта на ОГБ, http://www.gazibaba.gov.mk/mk/brosuri/broshuri
5. Државен завод за статистика (2016): Макстат база на податоци – Надворешна трговија, www.stat.gov.mk
6. Агенција за вработување (2016): Пасивни и активни баратели на работа од ОГБ според образование и пол во 2016 година, www.avrm.gov.mk
7. Државен завод за статистика во РС Македонија (2018): Макстат база на податоци – БДП во РС Македонија и регионите за периодот 2006 – 2015 година, www.stat.gov.mk
8. Државен завод за статистика во РС Македонија (2018) Макстат база на податоци – Деловни субјекти во РС Македонија, Скопје и општина Гази Баба за периодот 2015 и 2016 година, www.stat.gov.mk
9. Агенција за странски директни инвестиции и промоција на извозот (2016): ИКТ инфраструктура во РС Македонија, https://investnorthmacedonia.gov.mk/invest-ict/
10. Бизнис мрежа (2020): Новосоздадени фирми во општина Гази Баба во периодот на 2018 и 2019 година, http://www.biznismreza.mk/
11. Бизнис мрежа (2020): Згаснати фирми во општина Гази Баба во периодот на 2018 и 2019 година, http://www.biznismreza.mk/
12. Google Earth (2018): Инфраструктура во индустриски комплекс Железара во општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
13. Google Earth (2018): Инфраструктура во источна индустриска зона во општина Гази Баба, Датабаза Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
14. Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ (2016, Јули), ДУП за индустриска зона од клучка Хиподром до клучка Сингилиќ во ОГБ, Датабаза на сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
15. Бизнис мрежа (2018 и 2020) - Локална економија на општина Гази Баба низ бројки за периодот 2016, 2017, 2018 и 2019 година, http://www.biznismreza.mk/
16. Централен регистар на РМ (2014): Најголемите компании во општина Гази Баба според капиталот во 2013 година, http://www.crm.com.mk/
17. Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство на РС Македонија (2016): Рурални населени места во општина Гази Баба според површината во 2016 година, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
18. Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство на РС Македонија (2016): Земјоделско земјиште според земјоделска култура и катастарска општина во општина Гази Баба во 2016 година, Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
19. Државен завод за статистика на РС Македонија(2002): Демографски профил на општина Гази Баба, Попис во Република Македонија во 2002 година, www.stat.gov.mk
20. URBAN AUDIT на ОГБ (2016): Структура на население и површина во општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ

21. Државен завод за статистика (2016): Макстат база на податоци, Населението во ОГБ во 2016 година, www.stat.gov.mk
22. Види повеќе во: MUELLER D. (2003): *"Public choice III,"* Cambridge University Press, Cambridge.
23. Државен завод за статистика (2000 – 2017): Макстат база на податоци, Образование во ОГБ за периодот 2000 – 2017 година, www.stat.gov.mk
24. Државен завод за статистика (2009 и 2016): Макстат база на податоци, Пазар на труд: Вработени според сектори на дејности" за периодот 2009 и 2016 година, www.stat.gov.mk
25. Бизнис Мрежа (2020): Вработени во приватниот сектор според НКД 2 во ОГБ за периодот 2018 и 2019 година, http://www.biznismreza.mk/
26. Државен завод за статистика (2011, 2016 и 2017): Макстат база на податоци – Пазар на труд: Вработени според занимањето и секторите на дејност на деловниот субјект во РС Македонија, по НКД Рев.2 за 2011, 2016 и 2017 година, www.stat.gov.mk
27. Државен завод за статистика (2019): Макстат база на податоци – Пазар на труд: Просечно исплатена бруто-плата по вработен, по сектори на дејност во РС Македонија, по НКД Рев.2, 2019 година, М12, www.stat.gov.mk
28. Агенција за вработување на РС Македонија(2016): „Невработени во општина Гази Баба според степенот на образование, 2002 - 2016 година", www.avrm.gov.mk
29. Види повеќе во: Анкета на деловното опкружување во ОГБ, 2016г., Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
30. Andries van Dijk Director IT Strategy in Deloitte (2015): Smart Cities – A point of view, Version 1.0, Deloitte Amsterdam, www.deloitte.nl/govlab
31. Природно математички факултет, УКИМ Скопје (2011): Геолошка, хидрогеолошка и топографска мапа на ОГБ, 2011 година
32. Државен завод за статистика на РС Македонија (2008 – 2012): Макстат база на податоци, Животна средина: Количество на создаден отпад по видови во РС Македонија, 2008 – 2012г, и Создаден отпад согласно економски сектори во РС Македонија, 2010 и 2012 година, www.stat.gov.mk
33. Државен завод за статистика на РС Македонија (2008 и 2016): Макстат база на податоци, Животна средина во Скопскиот регион и РС Македонија: Број на денови со концентрации на ПМ10 честички во Скопје за периодот 2006 – 2014 година и Комунален отпад во Скопски регион и РМ за периодот 2008 и 2016 година", www.stat.gov.mk
34. Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ (2018): Буџет на ОГБ: Трошоци и инвестиции во животна средина во ОГБ, 2014 – 2017 година, http://www.gazibaba.gov.mk/business/index.php/mk-mk/finansii-i-budget/budzet-na-ogb
35. Државен завод за статистика (2016): Макстат база на податоци, Животна средина: Инвестиции и трошоци за заштита на животна средина во РС Македонија, во 000 денари, 2016 година, www.stat.gov.mk
36. Meteoblue (2017): Климатски промени и индикатори во скопскиот регион во периодот 1986 – 2016 година, www.meteoblue.com
37. Агенција за планирање на просторот на РС Македонија (2011): Земјишно зафаќање во скопскиот регион, 2011 година, www.app.gov.mk
38. Агенција за планирање на просторот на РС Македонија (2011): Систем на населби и сообраќајна мрежа во скопкиот регион, 2011 година, www.app.gov.mk
39. Агенција за планирање на просторот на РС Македонија (2011): Водостопанска и енергетска инфраструктура во Скопскиот Регион, 2011 година,www.app.gov.mk
40. Агенција за планирање на просторот на РС Македонија (2011): Реонизација и категоризација на просторот за заштита во Скопски Регион, 2011 година, www.app.gov.mk
41. Urban Audit на ОГБ (2019): Земјишно зафаќање по населени места во општина Гази Баба, 2011 година, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
42. Државен завод за статистика на РС Македонија (2002): Попис во Република Македонија во 2002 година - Население по населени места во општина Гази Баба, www.stat.gov.mk
43. Град Скопје (2012): Генерален Урбанистички План на град Скопје за периодот 2012 – 2022 година, Одделение за просторно и урбанистичко планирање на град Скопје, https://skopje.gov.mk/mk/gup-na-gradot/

44. Агенција за катастар и недвижности на РС Македонија (2019).: Мапа на катастарски општини во општина Гази Баба, www.akn.gov.mk
45. Сектор за урбанизам и градежно земјиште на Општина Гази Баба (2019): Усвоени ДУП – ови во општина Гази Баба за населени места и индустрија, 1997 – 2014 година, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
46. Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ (2019): Усвоени ДУП – ови во општина Гази Баба во населени места и индустрија за периодот 1997 – 2014 година и Усвоени ДУП – ови за четврт во општина Гази Баба за периодот 2014 – 2018 година, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
47. Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ (2019): Одобренија за градба годишно во Општина Гази Баба, 2013 – 2018 година , Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
48. Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ (2019): Зони на развој на ОГБ од аспект на НУГЗ, 2016 година, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
49. Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ (2019): Вкупна површина во ха и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт и УП за рурални населени места, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
50. Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ (2019).: Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт за домување, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
51. Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ (2019).: Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на УП за руралните населби, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКТ на ОГБ
52. Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ (2019): Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт за бизнис и индустрија, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
53. Сектор за урбанизам и градежно земјиште во ОГБ (2019): Вкупна површина во м² и вкупен проценет трошок за изработка на ДУП за четврт за бизнис и индустрија, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
54. Urban Audit на ОГБ (2019): Матрица на инфраструктурна опременост во општина Гази Баба по населени места, URBAN AUDIT - ISPI модел на Светска Банка, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
55. Гарванлиева - Андонова, М-р Весна (2019): Citizen Report Card на општина Гази Баба, ЦЕА – Центар за економски анализи, Citizen Report Card модел на Светска Банка - Програмата за урбано партнерство, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
56. Google Maps (2018): Магистрални, собирни и сервисно - станбени улици во општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ,
57. ЈП Улици и Патишта, град Скопје 2016 година: „ Магистрални, собирни и сервисно – станбени улици во Општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
58. Google Earth (2018): Магистрални улици, регионални улици и автопати кои поминуваат низ општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
59. South East Europe Transport Observatory (2013): Главните патни и железнички коридори, аеродроми и пристаништа со кои е поврзана општина Гази Баба во ЈИЕ, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
60. Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ (2018): Гасоводни магистрални коридори и енергетски капацитети на ТЕ – ТО во општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
61. ЕЛЕМ Енергетика (2016): Когенеративна постројка за производство на топлинска енергија, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
62. Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ (2018): Индустриски комплекс Железара и Источна Индустриска зона во Општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
63. Сектор за урбанизам и градежно земјиште на ОГБ (2018): ДУП за Индустриска зона на Северната заобиколница, општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
64. Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ (2019): Капитални средства на општина Гази Баба, Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ
65. Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ (2020): Фискален капацитет на општина Гази Баба за периодот 2010 – 2019 година, Буџет на ОГБ 2010 - 2019 година
66. Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ (2020): Стратешките акционите планови за период 2020 – 2025 година, , Датабаза на Сектор за ЛЕР и ИКР на ОГБ

Стратегија за локален економски развој

на Општина Гази Баба,

2020 – 2025 година

2021 година

contact@gazibaba.gov.mk

Архимедова 2